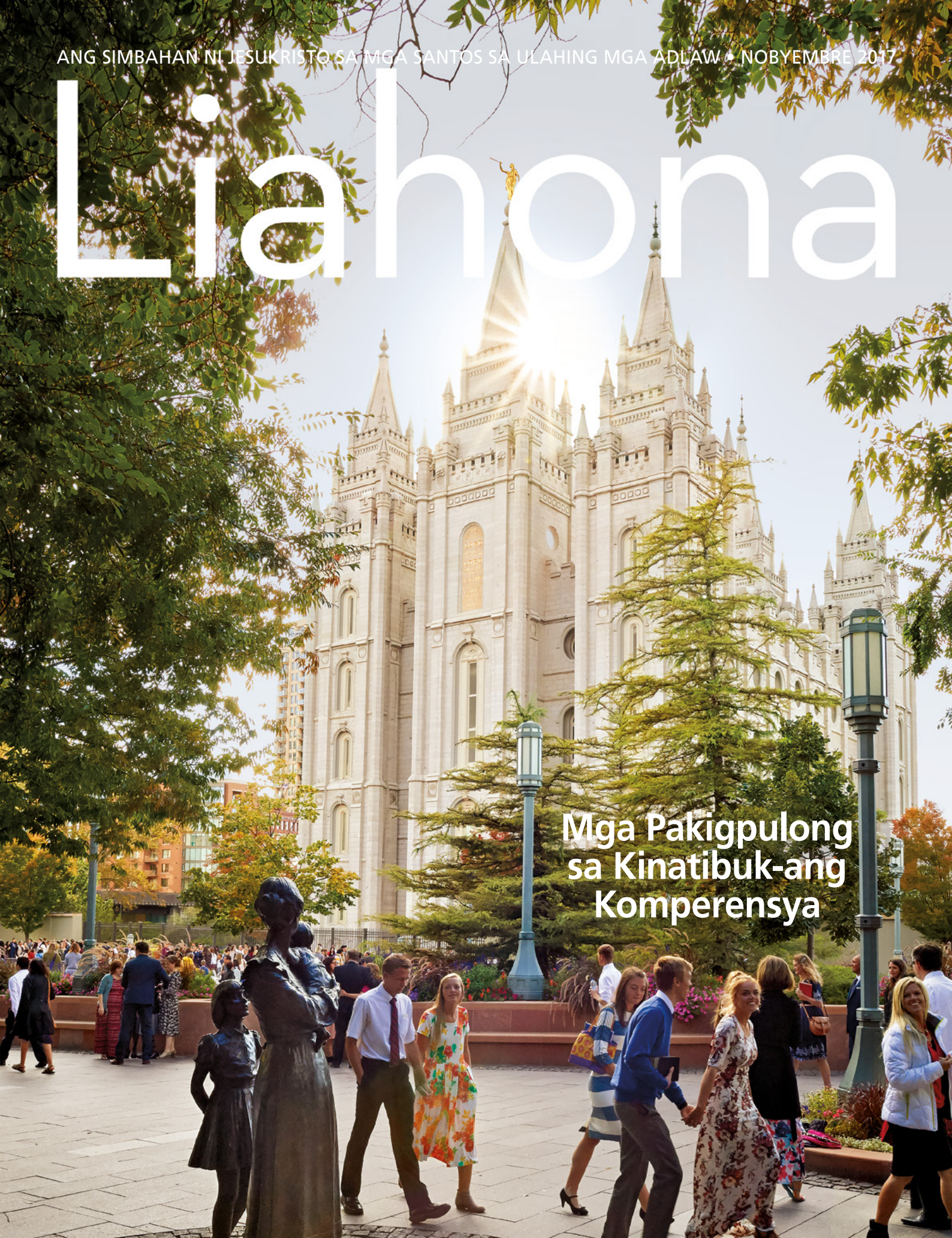

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW • NOBYEMBRE 2017

Liahona

Mga Pakigpulong
sa Kinatibuk-ang
Komperensya

© MARK MISSMAN UG MARK MABRY, DILI MAHIMONG PAKOPYAHAN

“Unsaon nato pagduol ngadto Kaniya? Sa miaging Abril, si Presidente Russell M. Nelson ug Elder M. Russell Ballard miawhag kanato sa pagtuon sa ‘The Living Christ’ isip kabahin sa pagkat-on mahitungod sa Manluluwas. . . .

“Samtang akong natun-an ang kinabuhi ug mga pagtulun-an ni Jesukristo nga mas may tumong ug masaligon sa ‘The Living Christ’ sa panumduman, ang akong pasalamat ug gugma alang sa atong Manluluwas mitubo. Ang matag sentence nianang dinasig nga documento naglangkob og wali ug nakapadugang sa akong pag-sabut sa Iyang balaang mga tahas ug yutan-ong misyon. Unsay akong nakat-unan ug gibati sulod niining panahon sa pagtuon ug paghunahuna naghimatuod nga si Jesus sa tinuoray ‘mao ang kahayag, ang kinabuhi, ug ang paglaum sa kalibutan.’”

Jean B. Bingham, Kinatibuk-an Presidente sa Relief Society, “Nga ang Imong Kalipay Mahingpit,” 85.

Sa mga Mata sa Hugot nga Pagtuo, ni Mark Missman ug Mark Mabry

Mga Sulod sa Nobyembre 2017

Volume 20 • Numero 11

Kinatibuk-ang Sesyon sa mga Babaye

- 6 **Pasigaa ang Inyong Kahayag**
Sharon Eubank
- 10 **Pagpuyo diha sa Dios ug Paghulip sa Kal-ang**
Neill F. Marriott
- 13 **Bili nga dili Masukod**
Joy D. Jones
- 16 **Tulo ka Managsuong Babaye**
Presidente Dieter F. Uchtdorf

Sesyon sa Sabado sa Buntag

- 21 **Tinguha alang sa Panimalay**
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 25 **Ang mga Panginahanglan nga atong Giatubang**
Bonnie L. Oscarson
- 28 **Ang Plano ug ang Pamahayag**
Elder Dallin H. Oaks
- 32 **“Ako Adunay Buhat alang Kanimo”**
Elder John C. Pingree Jr.
- 36 **Ang Buhing Tinapay Nga Nanaug gikan sa Langit**
Elder D. Todd Christofferson
- 40 **Busa, Kamo Kinahanglan Magmahingpit—sa Katapusan**
Elder Jeffrey R. Holland

Sesyon sa Sabado sa Hapon

- 43 **Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan**
Presidente Henry B. Eyring
- 44 **Espiritwal nga Eklipse**
Elder Gary E. Stevenson
- 48 **Kanunay nga Maayo ang Paghinulsol**
Stephen W. Owen
- 51 **Ang Mahangturong mga Butang nga Nahitabo Kada Adlaw**
Elder Quentin L. Cook
- 55 **Pinaagi sa Balaan nga Plano**
Elder Ronald A. Rasband
- 58 **Ang Kasingkasing sa Balo [Biyuda]**
Elder O. Vincent Haleck
- 60 **Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?**
Presidente Russell M. Nelson

Kinatibuk-ang Miting sa Priesthood

- 64 **Ang Priesthood ug ang Matubsanong Gahum sa Manluluwas**
Elder Dale G. Renlund
- 68 **Ang Kamatuoran sa Tanan nga mga Butang**
Elder David F. Evans
- 75 **Makabaton sa Pagsalig sa Ginoo ug sa Imong Pamilya**
Elder Richard J. Maynes
- 78 **Mga Tighupot sa Langitnong Kahayag**
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 81 **Ang Ginoo Mangulo sa Iyang Simbahan**
Presidente Henry B. Eyring

Sesyon sa Dominggo sa Buntag

- 85 **Nga ang Imong Hingpit nga Kalipay Mapuno**
Jean B. Bingham
- 88 **Nahunong ba ang Adlaw sa mga Milagro?**
Elder Donald L. Hallstrom
- 90 **Bililhon ug Dagko Uyamat nga mga Saad**
Elder David A. Bednar
- 94 **Dangup sa Ginoo**
Bishop W. Christopher Waddell
- 97 **Ginoo, Himoa nga Ako Mahigmata**
Elder W. Craig Zwick
- 100 **Ayaw Kahadlok sa Pagbuhat og Maayo**
Presidente Henry B. Eyring

Sesyon sa Dominggo sa Hapon

- 104 **Ang Malisud nga Panaw Nagpadayon!**
Elder M. Russell Ballard
- 107 **Gamhanang Saksi sa Dios: Ang Basahon ni Mormon**
Tad R. Callister
- 110 **Magkalagyo, apan Nagkahiusa Gihapon**
Elder Joni L. Koch
- 112 **Misalig ba kita Kaniya? Ang Kalisud Makaayo**
Elder Stanley G. Ellis
- 115 **Mahinungdanong mga Kamatuoran—Nagkinahanglan sa Atong Paglihok**
Elder Adilson de Paula Parrella
- 117 **Pangitaa Ninyo gikan sa Labing Maayo nga mga Basahon**
Elder Ian S. Arden
- 119 **Maghigugmaay sa Usag Usa sama nga Siya Nahigugma Kanato**
Elder Jose L. Alonso
- 122 **Ang Tingog sa Ginoo**
Elder Neil L. Andersen
- 72 **Mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 127 **Indeks sa mga Istorya sa Komperensya**
- 128 **Mga Balita sa Simbahan**
- 137 **Dali, Sunod Kanako—Para sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society**

Ang Ika-187 nga Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya

Sabado sa Gabii, Septyembre 23, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon sa mga Babaye
Conducting: Jean B. Bingham. Pangbukas nga pag-ampo: Megumi Yamaguchi. Panapos nga pag-ampo: Leslie P. Layton. Musika sa Relief Society choir gikan sa mga stake sa Park City, Utah, area; Jane Fjeldsted, director; Bonnie Goodliffe, organist: “Let Zion in Her Beauty Rise,” *Hymns*, nu. 41, arr. Kasen, pub. ni Jackman; “Sing Praise to Him,” *Hymns*, nu. 70, arr. Fjeldsted ug Goodliffe; “True to the Faith,” *Hymns*, nu. 254; “We Have Partaken of Thy Love,” *Hymns*, nu. 155, arr. Fjeldsted and Goodliffe.

Sabado sa Buntag, Septyembre 30, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon
Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Larry R. Lawrence. Panapos nga pag-ampo: Elder Massimo De Feo. Musika sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga director; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: “Come, We That Love the Lord,” *Hymns*, nu. 119; “Arise, O God, and Shine,” *Hymns*, nu. 265, arr. Wilberg, pub. pinaagi sa Oxford University Press; “God Bless Our Prophet Dear,” *Hymns*, nu. 24, arr. Wilberg; “High on the Mountain Top,” *Hymns*, nu. 5; “God Is Love,” *Hymns*, nu. 87, arr. Murphy; “Faith in Every Footstep,” Dayley, pub. ni Jackman.

Sabado sa Hapon, Septyembre 30, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon
Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Lawrence E. Corbridge. Panapos nga pag-ampo: Elder Allan F. Packer. Musika sa youth choir gikan sa mga stake sa Midvale ug Sandy, Utah; Leah Tarrant, director; Linda Margetts, organist: “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, nu. 58, arr. Wilberg, pub. sa Deseret Book; medley, arr. Sally DeFord: “I’m Trying to Be like Jesus,” *Children’s Songbook*, 78–79; “He Sent His Son,” *Children’s Songbook*, 34–35; “There Is Sunshine in My Soul Today,” *Hymns*, nu. 227; “Rejoice, the Lord Is King!” *Hymns*, nu. 66, arr. Kasen, pub. ni Jackman.

Sabado sa Gabii, Septyembre 30, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon sa Priesthood
Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Kevin W. Pearson. Panapos nga pag-ampo: Elder Rafael E. Pino. Ang musika sa usa ka amahan ug mga anak nga choir gikan sa mga stake sa Lalawigan sa Cache, Utah; Geoffrey Anderson, director; Clay Christiansen, organist; “Put Your Shoulder to the Wheel,” *Hymns*, nu. 252, arr. Dalton, pub. by LDS Music Source; “Secret Prayer,” *Hymns*, nu. 144, arr. Kasen, pub. by Jackman; “How Firm a Foundation,” *Hymns*, nu. 85; “We Ever Pray for Thee,” *Hymns*, nu. 23, arr. Kasen, pub. by Jackman.

Dominggo sa Buntag, Oktubre 1, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon
Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Michael T. Ringwood. Panapos nga pag-ampo: Elder José A. Teixeira. Musika sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, director; Andrew Unsworth and Clay Christiansen, organists: “Praise to the Lord, the Almighty,” *Hymns*, nu. 72; “Press Forward, Saints,” *Hymns*, nu. 81, arr. Wilberg; “Consider the Lilies,” Hoffman, arr. Lyon, pub. by Sonos; “Hark, All Ye Nations!” *Hymns*, nu. 264, arr. Wilberg; “Glory to God on High,” *Hymns*, nu. 67; “Dear to the Heart of the Shepherd,” *Hymns*, nu. 221, arr. Wilberg, wala namantala; “I Believe in Christ,” *Hymns*, nu. 134, arr. Wilberg, pub. pinaagi ni Jackman.

Dominggo sa Hapon, Oktubre 1, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon
Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Joseph W. Sitati. Panapos nga pag-ampo: Elder Evan A. Schmutz. Musika sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg and Ryan Murphy, directors; Bonnie Goodliffe and Linda Margetts, organists: “Come, O Thou King of Kings,” *Hymns*, nu. 59, arr. Murphy, wala namantala; “Have I Done Any Good?” *Hymns*, nu. 223, arr. Zabriskie, pub. sa LDS Music Source; “Now Let Us Rejoice,” *Hymns*, nu. 3; “If the Savior Stood Beside Me,” DeFord, arr. Cardon; “Israel, Israel, God Is Calling,” *Hymns*, nu. 7, arr. Wilberg.

Ang mga Pakigpulong sa Komperensya Anaa

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org ug pagpili og pinulongan. Ang mga pakigpulong anaa usab sa Gospel Library mobile app. Ang impormasyon sa kinatibuk-ang komperensya ma-access sa mga format para sa mga miyembro nga may kakulangan anaa sa disability.lds.org.

Mga Mensahe sa Home ug Visiting Teaching

Para sa mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og mga pakigpulong nga makatubag sa mga panginahanglan sa inyong mga bisitahan.

Anaa sa Hapin

Atubangan: Gilitratohan ni Leslie Nilsson.
Luyo: Gilitratohan ni Craig Dimond.

Litrato sa Komperensya

Ang mga litrato sa Siyudad sa Salt Lake gilitratohan nila ni Cody Bell, Janae Bingham, Mason Coberly, Randy Collier, Weston Colton, Craig Dimond, Ashlee Larson, Leslie Nilsson, Matt Reier, ug Dave Ward.

**NOBYEMBRE 2017 VOL. 20 NU. 11
LIAHONA 14451 853**

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Hugo E. Martinez

Luyo-luyo sa mga Editors: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordon, LeGrand R. Curtis Jr., Edward Dube, Sharon Eubank, Donald L. Hallstrom, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Asistant sa Publikasyon: Debbie Bacon

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flittton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gyg, Ginny J. Nilson, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Armon Harris

Direktor sa Pag-imprinta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy K. Barker

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org, kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2017 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-imprinta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Fl. 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

November 2017 Vol. 20 No. 11. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMIM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Indeks sa Mamumulong

Alonso, Jose L., 119
Andersen, Neil L., 122
Ardern, Ian S., 117
Ballard, M. Russell, 104
Bednar, David A., 90
Bingham, Jean B., 85
Callister, Tad R., 107
Christofferson, D. Todd, 36
Cook, Quentin L., 51
Ellis, Stanley G., 112
Eubank, Sharon, 6
Evans, David F., 68
Eyring, Henry B., 43, 81, 100
Haleck, O. Vincent, 58
Hallstrom, Donald L., 88
Holland, Jeffrey R., 40
Jones, Joy D., 13
Koch, Joni L., 110
Marriott, Neill F., 10
Maynes, Richard J., 75
Nelson, Russell M., 60
Oaks, Dallin H., 28
Oscarson, Bonnie L., 25
Owen, Stephen W., 48
Parrella, Adilson de Paula, 115
Pingree, John C., Jr., 32
Rasband, Ronald A., 55
Renlund, Dale G., 64
Stevenson, Gary E., 44
Uchtdorf, Dieter F., 16, 21, 78
Waddell, W. Christopher, 94
Zwick, W. Craig, 97

Indeks sa Hilisgutan

Aaronic Priesthood, 64
Basahon ni Mormon, 60, 68, 100, 107, 117
Bishop, mga, 81
Calling sa Simbahan, mga, 81
Dios nga Amahan, 10, 40, 115
Dios nga Kapangulohan, 112
Dionsong kinaiya, 13, 16, 55, 90
Espiritu Santo, 13
Garbo, 10, 44, 51
Giya, 55
Grasya, 36, 40
Gugma, 10, 25, 100, 119
Hingpit nga kalipay, 6, 16, 21, 85
Hugot nga Pagtuo, 68, 81, 85, 88, 100, 104, 112, 117
Igpapahulay, 90, 117
Ikapulo, 112
Indibidwal nga bili, 13, 40
Jesukristo, 10, 13, 16, 21, 36, 40, 48, 51, 60, 64, 78, 81, 85, 94, 97, 100, 107, 112, 115, 119, 122
Joseph Smith, 107, 115, 122
Kababayen-an, 6
Kabubut-on, 55, 94
Kahadlok, 10, 100
Kahayag ni Kristo, 21, 78
Kaisug, 100
Kaligdong, 75
Kalinaw, 13, 75, 85
Kalisdanan, 21, 32, 44, 85, 88, 94, 97, 100, 112
Kamatuoran, 68, 78
Kaminyoon, 75
Kasiguroan, 44
Katakus, 13
Kinatibuk-ang komperensya, 122
Komunikasyon, 6
Lider sa Simbahan, mga, 81, 122
Ligdong nga sininaan, 51

Media, 44
Melchizedek Priesthood, 64
Milagro, mga, 88
Misionaryo nga buhat, 48, 51, 60
Ordinansa, mga, 90
Paghinulsol, 6, 36, 48
Pagkaamahan, 75
Pagkaayo, 78, 85, 88, 94, 97
Pagkabalaan, 36
Pagkadisipulo, 16, 21
Pagka-espirituhanon, 55
Pagkabagib, 13, 58, 60, 115, 117
Pagkamapainubsanon, 44, 51
Paglaum, 94
Pagpadayag, 81, 122
Pagpahinungod, 58
Pagpamatuod, 68, 78, 85, 100, 107
Pagpanaway, 97, 110
Pagpasaylo, 48, 51, 119
Pagsalig, 75, 94, 112
Pagtuon sa kasulatan, 60, 117
Pag-ula, 10, 13, 36, 40, 48, 64, 85, 88, 94
Pailub, 68, 117
Pakigsaad, mga, 64, 68, 90
Pamilya, 25, 28, 75, 115
Panaghiusa, 110
Panglantaw, 40, 44, 97
Panimalay, 21, 90
Pasalamat, 58
Pioneer, mga, 104, 112
Plano sa kaluwasan, 28, 88, 112, 115
Priesthood, 64
Propeta, mga, 115, 122
Relief Society, 6
Sakramento, 36, 97
Sakripisyo, 58, 112
Serbisyo, 21, 25, 32, 36, 78, 100, 119
Talento, mga, 32
Templo, mga, 58, 68, 90
Trabaho, 32

Highlights gikan sa Ika-187 nga Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya

Ang Dios manalangin sa atong propeta nga minahal; Hinaut ang kahimsog ug kahupayan molipay Sa iyang halangdong kasingkasing. Ang iyang mga pulong madasigon Sa mga kalag imong mapanalanginan Sa pagpili sa matarung dalan Sa mas maayong bahin.
 (“God Bless Our Prophet Dear,” *Hymns*, no. 24, gikanta atol sa sesyon sa Sabado sa buntag)

Sulod sa sobra sa 50 ka tuig, ang makatandog nga personal nga mga istorya ni Presidente Thomas S. Monson ug gamhanang saksi ni Jesukristo nahimong kabahin sa kinatibuk-ang komperensya. Apan tungod sa dili maayong panglawas, sila si Presidente Monson ug Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles namatikdan nga wala makatambong sa komperensya.

Wala katungha, apan wala hikalimti. Bisan og si Presidente Monson nagtan-aw didto sa iyang panimalay ug si Elder Hales malinawong namatay sa ospital sa wala pa ang katapusang sesyon, silang duha wala lamang sa among mga hunahuna samtang nag-ampo kami alang kanila, apan ang ilang impluwensya nabati sa tanang mga pakigpulong.

Si Presidente Monson gikutlo sa sobra sa usa ka dosena nga mga mamumulong, lakip ni Presidente Russell M. Nelson (tan-awa sa pahina 60), kinsa mihisgot sa imbitasyon ni Presidente Monson sa miaging komperensya “nga mainampoong magtupon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon kada adlaw.”¹

Si Elder Neil L. Andersen, ang panapos nga mamumulong (tan-awa sa pahina 122), mipakigbahin sa pakigpulong ni Elder Hales nga giandam alang sa komperensya apan wala makahimo sa paghatag: “Kon kita mopili nga magbaton og hugot

nga pagtuo, andam kita nga mobarug sa presensya sa Dios,” sulat ni Elder Hales. Sa tinuod, si Elder Hales mipili sa hugot nga pagtuo.

Absent, apan wala mawala, si Presidente Monson ug Elder Hales wala sa pulpito, apan nakahimo sila og importante nga bahin sa paghimo sa komperensya nga makahuluganon sa kadaghanan.

Kanunay kaming nag-ampo alang kanimo, among minahal nga propeta, Nga ang Dios mohatag nimo og kalipay; Kon modangat ang katigulangan, Kahayag magpabilin gihapon, Kahayag magpabilin gihapon.
 (“We Ever Pray for Thee,” *Hymns*, nu. 23, gikanta atol sa sesyon sa kinatibuk-ang preisthood) ■

MUBO NGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” *Liahona*, Mayo 2017, 87.

Ni Sharon Eubank
Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Relief Society

Pasigaa ang Inyong Kahayag

Ang mga propeta nagtawag kanato, akong mga sister. Magmatarung ba kamo? Magmaayo ba mo sa inyong hugot nga pagtuo? Pasigaon ba ninyo ang inyong kahayag?

Wala tingali mo nakahibalo niini, apan kami ni Presidente Monson kaluha. Nianang adlaw nga natawo ko—niana gyud nga taknaa—sa Amihanang California, ang 36 anyos nga si Thomas S. Monson gipaluyohan isip ang pinakabag-ong Apostol. Ganahan kaayo ko sa akong espesyal, personal nga pagkadugtong ngadto sa propeta sa Dios, si Presidente Monson.

Ang mga propeta namulong kaba-hin sa mga babaye.¹ Kamo makadungog sa pipila sa ilang mga pulong dinhi niini nga miting. Alang sa akong isulti mobalik ko hapit 40 ka tuig ngadto sa talagsaong panagna nga sinulat ni Presidente Spencer W. Kimball. Septyembre 1979 mao lang ang ikaduhang higayon ang mga babaye sa tibuok Simbahan nagkapundok sa ilang kaugalingong kinatibuk-ang miting. Naandam na ni Presidente Kimball ang iyang pakigpulong, apan pag-abot sa adlaw sa komperensya, didto siya sa ospital. Mao nga, iyang gihangyo ang iyang asawa, si Camilla Eyring Kimball, sa pagbasa sa iyang pakigpulong alang kaniya.²

Si Sister Kimball mibasa sa mga pulong sa propeta, nga naghatag og gibug-aton sa impluwensya sa LDS nga mga babaye sa maayong mga babaye sa kalibutan sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas. Sa dayon nang katapusan, dihay makapakurat nga pagbati ngadto sa mga babaye sa Simbahan nga sukad maoy atong gihisgutan.

Tuguti ko nga mokutlo og gamay sa unsay gisulti ni Presidente Kimball:

Niadtong Septyembre 1979, si Camilla Eyring Kimball mibasa sa mga pakigpulong ni Presidente Spencer W. Kimball.

“Sa katapusan, minahal kong mga sister, mahimo bang mosugyot ko kaninyo og butang nga wala pa masulti kaniadto o maingon-ingon niini. Ang kadaghanang dagkong pagtubo nga moabut sa Simbahan sa katapusang mga adlaw moabut tungod kay daghang buotang mga babaye sa kalibutan . . . mopaduol sa Simbahan sa tumang kadaghan. Kini mahitabo sa kahimtang nga ang mga babaye sa Simbahan mopasanag sa pagkamatarung ug pagkamaayong mopahimutang sa ilang kinabuhi ug sa kahimtang nga ang mga babaye sa Simbahan makita nga talagsaon ug lahi—sa malipayong mga paagi—gikan sa mga babaye sa kalibutan.

“Taliwala sa tinuod nga bayaning mga babaye sa kalibutan nga mopasakop sa Simbahan mao ang mga babaye nga mas nagpakabana sa pagkamatarung kay sa pagkahakog. Kining tinuod nga bayaning mga babaye adunay tinuod nga pagpaubos, nga naghatag og mas dakong bili sa kaligdong kay sa pagpakita. . . .

“. . . Kini mahimong . . . mga babayeng ehemplo sa Simbahan [kinsa] mahimong *mahinungdanong kusog* sa gidaghanon ug sa espirituhanong pagtubo sa Simbahan sa katapusang mga adlaw.”³

Unsa ka mapanagnaong pamahayag kana. Sa pag-summarize:

- Ang maayong mga relasyon sa mga babaye ang makaingon sa dakong pagtubo nga modangat sa Simbahan sa mga katuigan nga umaabot.
- Ang panaghigalaay sa mga babaye sa Relief Society, sa young women, ug sa batang mga babaye sa Primary nga gitukod uban sa sinsero, matinud-anon, diosnong mga babaye ug batang mga babaye sa laing mga tinuohan mahimong *dakong pwersa* kon unsaon pagtubo sa Simbahan sa katapusang mga adlaw.
- Si Presidente Kimball mitawag niining mga babaye gikan sa laing mga kasinatian nga “bayaning mga babaye” kinsa mahimong mas nagpakabana sa pagkamatarung kay sa pagkahakog, kinsa magpakita

kanato nga ang kaligdong mas bililhon kay sa unsay makita.

Akong nahimamat ang daghan niining maayong mga kababayan-an samtang nagtrabaho ko sa tibuok kalibutan. Ang ilang pakighigala bililhon ngari kanako. Kamo usab nakaila nila diha sa inyong mga higala ug mga silingan. Mahimong sila mga miyembro sa Simbahan karon o dili, apan konektado kita sa pagkahigala nga importante kaayo. Karon, unsaon nato pagbuhat sa atong bahin? Unsay ang natong buhaton? Si Presidente Kimball naghatag og lima ka butang:

Ang una mao ang pagkamat-arung. Ang pagkamat-arung wala magpasabut nga magpakahingpit o dili gayud makahimo og mga sayop. Nagpasabut kini og pag-ugmad og koneksyon ngadto sa Dios, paghinulsol sa atong mga sala ug mga sayop, ug gawasnong motabang sa uban.

Ang mga babaye nga naghinulsol nag-usab sa dagan sa kasaysayan. Ako adunay higala nga naaksidente sa sakyanan niadtong bata pa siya, ug tungod niana, naadik sa tambal sa sakit. Wala madugay, nagdiborsyo ang iyang mga ginikanan. Siya namabdos gikan sa mubo nga relasyon, ug ang iyang pagkaadik nagpadayon. Apan usa ka gabii niana, iyang gitan-aw ang kagubot ug kasamok sa iyang kina-buhi ug nakahunahuna, “Igo na.” Siya nangaliyupo ngadto sa Manluluwas nga si Jesukristo nga tabangan siya. Miingon siya nga nakahibalo siya nga mas lig-on si Jesukristo kay sa iyang makalilisang nga mga kahimtang ug nga makasalig siya sa Iyang kalig-on samtang mosubay siya sa dalan sa paghinulsol.

Pinaagi sa pagbalik ngadto sa Ginoo ug sa Iyang mga pamaagi, iyang nau-sab ang dagan sa iyang kasaysayan ug sa iyang anak nga lalaki ug sa iyang bag-ong bana. Matarung siya; siya adunay dakong kasingkasing alang sa uban nga nasayop ug buot mousab. Ug sama kanatong tanan, siya dili hingpit, apan siya nasayud unsaon paghinulsol ug sa pagpadayon ug padayong maningkamot.

Ang ikaduha mao ang pagkama-ayong mosulti. Ang pagkamaayong mosulti nagpasabut nga tin-aw nga mopahayag unsa ang inyong gibati bahin sa usa ka butang ug ngano. Sayo niining tuiga, dihay post sa akong Facebook news feed nga mitamay sa Kristiyanismo. Gibasa ko kini ug nasamok ko og gamay, apan gibaliwala ko kini. Apan usa ka kaila nga dili miyembro sa atong tinuohan miko-mentaryo sa iyang kaugalingon. Siya misulat: “[Kini] mao ang sukwahi gayud sa unsay gibarugan ni Jesus—siya . . . sukwahi [sa] iyang panahon tungod kay iyang . . . gibalanse ang kalibutan. . . . Siya [nakigsulti ngadto] sa mga babaye nga dautan og dungog, [nakigsalo siya] uban . . . sa [mga] kolektor sa buhis . . . , nakighigala sa walay gahum nga mga babaye ug mga bata . . . , [ug] mihatag kanato sa istorya sa Maayo nga Samarianhon. . . . Kini nagpasabut nga . . . ang tinuod nga mga Kristiyano mao ang maningkamot nga mahimong LABING mahigugmaong mga tawo sa kalibutan.” Dihang nabasa ko kadto, naghunahuna ko sa akong kaugalingon, “Nganong wa ko kadto gisulat?”

Matag usa kanato nagkinahanglan nga mas maayong mosulti sa mga rason sa atong tinuohan. Unsa ang inyong gibati mahitungod ni Jesukristo? Nganong nagpabilin kamo sa Simbahan? Nganong nagtuo kamo sa Basahon ni Mormon nga kasulatan? Asa ninyo kuhaa ang inyong kalinaw? Nganong importante man nga adunay isulti ang propeta sa 2017? Unsaon ninyo sa pagkahibalo nga siya usa ka tinuod nga propeta? Gamita ang inyong tingog ug ang inyong gahum sa pagsul-ti og maayo unsay inyong nasayran ug gibati—diha sa social media, sa hilum nga panagsultihanay uban sa inyong mga higala, kon mag-istoryahanay mo sa inyong mga apo. Sultihi sila nga-nong nagtuo kamo, unsay bation niini, kon nagduda ugaling, giunsa ninyo pagsulbad niini, ug unsa ang kahulu-gan ni Jesukristo kaninyo. Sa giingon ni Apostol Pablo, “Ayaw kamo kaku-yaw . . . ; hinonoa, sa sulod sa inyong mga kasingkasing katahai ninyo si Kristo ingon nga Ginoo: ug pangandam

kamo kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo.”⁴

Ang ikatulo mao ang pagpalahi. Tuguti ko nga iistorya kaninyo ang nahitabo niining Hulyo sa Siyudad sa Panama Beach sa Florida.⁵ Mokilum-kilom na, nakita ni Roberta Ursrey ang iyang duha ka anak nga mga lalaki nga nagsyagit nangayo og tabang mga 100 ka yarda (90 m) didto sa lawod. Sila nadala sa kusog kaayo nga sulog ug gianud ngadto sa dagat. Usa ka magtiayon nga diha sa duol misulay pagtabang sa mga batang lalaki, apan sila usab nadala sa sulog. Busa ang mga sakop sa pamilya Ursrey misawom sa pagtabang sa nanlimbasug nga mga nanglangoy, ug diha-diha siyam ka tawo nadala sa sulog.

Walay mga pisi. Walay lifeguard. Ang pulis nangayo og sakayan nga mosalbar, apan ang mga tawo didto sa lawod nanlimbasug sulod sa 20 minutos, ug sila gikapoy ug ang ilang mga ulo nagka-unlod na. Taliwala sa mga nanan-aw sa baybayon mao si Jessica Mae Simmons. Ang iyang bana naka-ideya sa pagpor-ma og kadena sa mga tawo. Gisinggitan nila ang mga tawo nga diha sa baybayon sa pagtabang nila, ug dinosenang mga tawo midugtong sa ilang mga bukton ug mimarta paingon sa lawod. Misulat si Jessica, “Ang magtan-aw sa mga tawo nga managlahi og kaliwat ug pagkatawo nga milihok sa pagtabang sa HINGPIT nga mga estranghero

[usa ka] makapahingangha kaayo nga talan-awon!”⁶ 80 ka kadena sa mga tawo ang naglugway padulong sa mga nanglangoy. Tan-awa kini nga hulagway niadtong dili katuohang higayon.

Matag usa nga didto sa baybayon naghunahuna lang sa tradisyonal nga mga solusyon ug sila walay nahimo. Apan usa ka magtiayon, sa kalit, nakahunahuna og lahi nga solusyon. Ang bag-o nga ideya ug pagmugna espirital nga mga gasa. Kon maghupot kita sa atong mga pakigsaad, makapalahi kini kanato sa uban diha sa atong kultura ug katilingban, apan naghatag kini kanato og agianan sa inspirasyon aron makahunahuna kita og lahi nga mga solusyon, lahi nga mga paagi, lahi nga mga paggamit. Kita dili gayud kanunay mohaum sa kalibutan, apan ang pagkalahi sa positibo nga mga paagi mahimong kakapyutan sa uban nga nanlimbasug.

Ang ikaupat mao ang pagkadayag. Ang pagkadayag nagpasabut nga masabtan kaayo. Mobalik ko sa istorya bahin ni Jessica Mae Simmons diha sa baybayon. Sa higayon nga ang nagkadena nga mga tawo naglugway padulong sa mga nanglangoy, nasayud siya nga makatabang siya. Si Jessica Mae miingon, “Makapugong ko sa akong ginhawa . . . ug sayon rang makalangoy libot sa Olympic pool! [Kahibalo ko unsaon sa paglikaysa sulog.] Kahibalo ko nga madala nako ang [matag nanglangoy] paingon sa nagkadena nga mga tawo.”⁷ Siya ug ang iyang bana mibira og mga boogie boards ug milangoy ngadto sa nagkadena hangtud nga sila ug laing tigsalbar miabut sa mga nanglangoy ug dayon midala kanila tagsa-tagsa balik ngadto sa nagkadena, nga midala kanila nga luwas paingon sa baybayon. Si Jessica adunay talagsaon nga kahanas: kahibalo siyang molangoy sugat sa sulog.

Ang gipahiuli nga ebanghelyo dayag nga masabtan kaayo. Apan kita kinahanglan nga dayag mahitungod kon unsaon nato kini pagsunod. Sama nga si Jessica nagpraktis og langoy, kinahanglan kitang mag praktis sa pagpuyo sa ebanghelyo sa dili pa ang emerhensya aron, sa walay kahadlok, igo kita

kalig-on sa pagtabang kon ang uban madala palayo pinaagi sa sulog.

Ug sa katapusan, ang ikalima mao ang pagbuhat sa una hangtud sa ikaupat sa malipayon nga mga paagi. Ang pagkamalipayon wala magpasabut sa pagbutang og peke nga pahiyom diha sa imong nawong bisan unsay nanghitabo. Apan kini nagpasabut sa paghupot sa mga balaod sa Dios ug paglig-on ug pagbayaw sa uban.⁸ Kon maglig-on kita, kon atong alsahon ang palas-anon sa uban, kini nagpanalangin sa atong mga kinabuhi sa mga paagi nga ang atong mga pagsulay dili makatangtang. Ako adunay kinutlo ni Presidente Gordon B. Hinckley nga gibutang sa dapit nga makita nako kini kada adlaw. Siya miingon: “Kamo dili . . . molambo gumikan sa pagkaneгатibo o pagkahinawayon. Panglantaw uban sa kapositibo, lihoc uban sa hugot nga pagtuo, ug mahitabo ang mga butang.”⁹

Usa ka ehemplo nianang malipayon, masaligon nga espiritu mao ang usa ka 13 anyos nga batang babaye nga akong nailhan nga ginganlan og Elsa, kansang pamilya mamalhin paingon sa Baton Rouge, Louisiana, 1,800 ka milya (2,900 km) ang gilayon gikan sa iyang mga higala. Dili kini sayon kon ikaw 13 nga mamalhin og bag-o nga lugar. Si Elsa masabtan nga dili sigurado bahin sa pagpamalhin, mao nga gihatagan siya og panalangin sa iyang papa. Nianang higayona sa pagpanalangin, ang telepono sa iyang

mama mitingog nga adunay text. Ang mga young women nga nagpuyo sa Louisiana mipadala niini nga hulagway nga may sinulat “Palihug balhin sa among ward!”¹⁰

Kini nga mga young women positibo nga maganahan silang Elsa bisan wala pa sila magkita. Ang ilang kadasig mimugna og pagsalig ngadto ni Elsa mahitungod sa umaabut nga pagbalhin ug mitubag sa iyang pag-ampo kon ang tanan ba maayo ra.

Adunay kadasig nga naggikan sa kalipay ug pagsalig nga wala lang nagpanalangin kanato apan—kini naglig-on sa matag usa libot kanato. Ang bisan unsang gamayng butang nga imong buhaton nga makamugna og tinuod nga kalipay sa uban nagpakita nga gidala na nimo ang sulo nga gidagkutan ni Presidente Kimball.

15 anyos ko niadtong higayuna nga gihatag ang pakigpulong si Presidente Kimball. Kita nga mas magulang sa 40 nagdala na niining mando gikan ni Presidente Kimball sukad adtong adlaw. Karon nagtan-aw ko sa mga 8 anyos, sa mga 15 anyos, sa mga 20 anyos, ug sa mga 35 anyos, ug ako kining ipasa ang sulo kaninyo. Kamo ang umaabot nga mga lider niini nga Simbahan, ug anaa kaninyo ang pagdala sa unahan niini nga kahayag ug mahimong katumanan niini nga panagna. Kami nga mas magulang sa 40 nagdug-tong sa among mga bukton ngadto sa inyo ug nagbati sa inyong kalig-on ug kalagsik. Kami nagkinahanglan kaninyo.

80-ka tawo nagkinuptanay nga morag kadena nga mga boluntaryong naningkamot sa pagluwas sa mga swimmer nga gianod sa sulog.

Paminawa kini nga kasulatan nga anaa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 49:26–28. Kini tingali nahisulat ubos sa nagkalain-laing mga higayon, apan karong gabhiona pinaagi sa Espiritu Santo, ako naglaum nga inyo kining dawaton isip inyong personal nga tawag ngadto niining sagrado nga buhat.

“Tan-awa, Ako moingon nganha kaninyo, panlakaw kamo ingon nga Ako misugo kaninyo; paghinulsol sa inyong tanan nga mga sala; pangayo ug kamo makadawat; tuktok ug kini pagaablihan nganha kaninyo.

“Tan-awa, Ako anaa sa inyong atubangan ug anaa sa inyong luyo; ug Ako anaa sa inyong taliwala, ug kamo dili na pagalibugon.

“Tan-awa, Ako si Jesukristo, ug Ako moabut sa labing madali.”¹¹

Naghangyo ko sa matag usa ninyo nga ipahimutang ang inyong kaugalingon sa usa ka dapit diin mabati ninyo ang madagayaong gugma sa Dios alang ninyo. Dili ninyo mapahimutang ang inyong kaugalingon sa dili maabut niana nga gugma. Kon mobati kamo sa Iyang gugma, kon nahigugma kamo Kaniya, mohinulsol kamo ug mosunod sa Iyang mga sugo. Kon mosunod kamo sa Iyang mga sugo, Siya makagamit kaninyo sa Iyang buhat. Ang Iyang buhat ug himaya mao ang kahimayaan ug kinabuhing dayon sa katawhan.

Ang mga propeta nagtawag kanato, akong mga sister. Magmatarung ba kamo? Magmaayo ba mo sa inyong hugot nga pagtuo? Makaantos ba kamo nga mahimong dayag ug lahi? Ang inyong kalipay bisan sa inyong mga pagsulay makapadani ba sa uban kinsa maayo ug dunggan ug kinsa nagkinahanglan sa inyong pakighigalaay? Pasigaon ba ninyo ang inyong kahayag? Ako magpamatuod nga ang Ginoong Jesukristo mag-uban kanato ug anaa sa atong taliwala.

Ako motapos uban sa mga pulong sa atong gihigugma kaayo nga propeta, si Thomas S. Monson: “Minahal kong mga sister, kini mao ang inyong adlaw, kini mao ang inyong panahon.”¹² Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Presidente Brigham Young: “Ipaorganisar [sa mga sister] ang Female Relief Societies sa nagkalain-laing mga ward. Kita adunay daghang mga babaye nga may talento taliwala kanato, ug nagkinahanglan kita sa ilang panabang niining butanga. Ang uban mahimong maghunahuna nga usa kini ka walay pulos nga butang, apan kini dili; ug inyong mabantayan nga ang mga sister mahimo nga nag-unang tinubdan sa kalihokan” (sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* [2011], 41).

Presidente Lorenzo Snow: “Kamo kanunay nga anaa sa kiliran sa Priesthood, andam . . . sa pagbuhat sa inyong bahin sa pagtabang nga mouswag ang mga katuyoan sa ginghamarian sa Dios; ug kay kamo mipagkigbahin niini nga mga paghago, mao nga kamo labing siguro makigbahin sa kadaugan sa mao nga buhat ug sa kahimayaan ug himaya nga ihatag sa Ginoo ngadto sa matitud-anon Niya nga mga anak” (sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*; 7).

Presidente Spencer W. Kimball: “Adunay gahum niini nga organisasyon [sa Relief Society] nga wala pa magamit sa hingpit sa paglig-on sa mga panimalay sa Zion ug pagtukod sa Ginghamarian sa Dios—gani kini dili magamit sa hingpit hangtud ang mga sister ug ang priesthood [kaigsoonan] makakuha sa panan-awon sa Relief Society.” (in *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 168).

Presidente Howard W. Hunter: “Adunay dakong panginahanglan sa paghiusa sa mga babaye sa Simbahan sa pagbarug kauban sa mga Kaigsoonan sa pagpahunong sa bul-og sa dautan nga nagpalibut kanato ug sa pagpadayon sa buhat sa atong Manluluwas. . . . Busa kami mohangyo kaninyo sa pagpangalagad uban sa gamhanan ninyong impluwensya alang sa kaayohan sa paglig-on sa atong mga pamilya, sa atong simbahan, ug sa atong mga komunidad.” (sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 185).

Presidente Gordon B. Hinckley: “Anaa ang kalig-on ug dakong kapasidad sa mga babaye niini nga Simbahan. Adunay pagpangulo ug direksyon, usa ka piho nga diwa sa pagka-independente, ug gani ang dakong katagbawan nga mahimong kabahin niini, ang ginghamarian sa Ginoo, ug sa pakigtambayayong sa priesthood aron magpadayon kini” (sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 169).

Presidente Thomas S. Monson, nagkutlo kang Belle Smith Spafford, ikasiyam nga Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society: “Wala pa sukad ang mga babaye nga adunay mas dakong impluwensya kay sa karon nga kalibutan. Wala pa sukad nga ang mga pultahan sa oportunidad naabli ang mas dako alang kanila. Kini usa ka pagdapit, kulbahinam, mahagiton, ug masuknaon nga higayon alang sa mga babaye. Usa kini ka panahon nga buhong sa mga ganti kon kita magtamud sa atong balanse, magkat-on sa tinuod nga

mga hiyas sa kinabuhi, ug maalamong modeterminar og mga prayoridad’ [A *Woman’s Reach* (1974), 21]. Akong mahal nga mga sister, kini mao ang inyong adlaw, kini mao ang inyong panahon” (“The Mighty Strength of the Relief Society,” *Ensign*, Nob. 1997, 95).

Presidente Russell M. Nelson: “Ako naghangyo sa akong mga sister sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pag-abante! Angkuna ang inyong tukma ug importanting dapit diha sa inyong panimalay, diha sa inyong komunidad, ug diha sa ginghamarian sa Dios—labaw pa kay sa inyong nabuhat sukad. Ako mohangyo ninyo sa pagtuman sa panagna ni Presidente Kimball. Ug ako mosaad kaninyo diha sa ngalan ni Jesukristo nga kon buhatan ninyo kini, ang Espiritu Santo mopalambo sa inyong impluwensya sa dili ordinaryo nga paagi!” (“Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 97).

2. Tan-awa ang video ni Sister Camilla Kimball nga nagbasa sa pakigpulong ni Presidente Spencer W. Kimball sa conference.lds.org; tan-awa usab sa Spencer W. Kimball, “The Role of Righteous Women,” *Ensign*, Nob. 1979, 102–4.
3. Spencer W. Kimball, “The Role of Righteous Women,” 103–4; emphasis gidugang
4. 1 Pedro 3:14–15.
5. Tan-awa sa McKinley Corbley, “80 ka Nangaligo sa Dagat miporma og Nagkadena nga mga Tawo aron Luwason ang Pamilya Nga Gidala sa Sulog,” Hulyo 12, 2017, goodnewsnetwork.org.
6. Jessica Mae Simmons, sa Corbley, “80 Beachgoers Form Human Chain.”
7. Simmons, sa Corbley, “80 Beachgoers Form Human Chain.”
8. Tan-awa sa Alma 41:10; 34:28; Doktrina ug mga Pakigsaad 38:27; Lucas 16:19–25.
9. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* (2016), 71.
10. Mubo nga sulat gikan sa pamilya Virginia Pearce.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 49:26–28.
12. Thomas S. Monson, “The Mighty Strength of the Relief Society,” 95.

Ni Neill F. Marriott

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women

Pagpuyo diha sa Dios ug Paghulip sa Kal-ang

Si Kristo adunay gahum sa pagdala kanato ngadto sa mahigugmaong pakigdait uban sa Amahan ug sa usag usa.

Kinahanglan natong ipadayon ang pagpalambo sa atong kahibalo ug pasunod sa Langitnong Amahan. Ang atong relasyon uban Kaniya mahangturon. Kita ang Iyang pinalang-gang mga anak, ug kana dili mausab. Unsaon nato sa pagdawat sa Iyang imbitasyon nga magpaduol Kaniya sa bug-os nga paagi ug sa ingon niana matagamtam ang mga panalangin nga Siya nangandoy sa paghatag kanato niining kinabuhia ug sa kalibutan nga moabut?

Misulti ang Ginoo ngadto sa karaang Israel, ug Siya nag-ingon kanato, “Oo, gihigugma ko ikaw sa usa ka gugma nga walay katapusan: busa uban sa mahigugmaong kalolot gidani ko ikaw.”¹ Namulong sama sa Amahan, Siya misulti usab ngari kanato, “Ikaw magpuyo ngari kanako, ug ako nganha kanimo; busa lakaw uban kanako.”² Igo ba ang atong pagsunod Kaniya ug maglakaw uban Kaniya?

Kita ania dinhi sa yuta aron makakat-on ug motubo, ug ang labing importanting pagkat-on ug pagtubo moabut gikan sa atong pakigsaad nga konektado ngadto sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Gikan sa

atong matinud-anong relasyon Kanila moabut ang diosnong kahibalo, gugma, gahum, ug kapasidad sa pagserbisyo.

“Kita may katungdanan sa pagkat-on sa tanan nga gipadayag sa Dios mahitungod sa iyang kaugalingon.”³

Kinahanglan gayud natong masabtan nga ang Dios nga Amahan misugo sa Iyang Anak, si Jesukristo, sa paglalang sa yuta *alang sa atong paglambo*, nga ang Langitnong Amahan mihatag sa

Iyang Anak sa pagbayad sa gikina-hanglan sa hustisya *alang sa atong kaluwasan*, ug nga ang priesthood nga gahum sa Amahan ug ang tinuod nga Simbahan sa Anak uban sa gikinahanglang mga ordinansa gipahiuli *alang sa atong mga panalangin*.

Mabati ba ninyo ang giladmon sa gugma nga nagdagan subay sa ilang mga pangandam alang sa atong hingpit nga kalipay ug pagtubo? Kinahanglan kitang mahibalo nga ang plano sa kaluwasan sa Langitnong Amahan mao nga kita mosunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa ebanghelyo ug makaangkon sa kinabuhing dayon ug sa ingon mahimong sama sa Dios.⁴ Kini mao ang tinuod ug malungtarong kalipay nga gihatag sa Langitnong Amahan kanato. Walay laing tinuod ug malungtarong kalipay.

Ang atong mga hagit makabira kanato palayo sa dalan sa kalipay. Mahimong mawala ang atong lig-ong koneksyon sa Dios kon ang mga pagsulay moabug kanato nga malinga kaysa mag-ampo.

Kining yano nga couplet naghangyo nga unahon nato ang paghimo og pipila nga kausaban:

*Pipila ka mga butang importante;
pipila ka mga butang dili.
Pipila ka mga butang molungtad,
apan kadaghanan sa mga
butang dili.*⁵

Sisters, unsay importante nganha kaninyo? Unsay malungtaron nganha kaninyo? Ang butang nga malungtaron og bili ngadto sa Amahan mao nga kita magkat-on Kaniya, magpaubos sa atong mga kaugalingon, ug magtubo sa pagkamasulundon ngadto Kaniya pinaagi sa yutan-ong mga kasinatian. Siya gusto nga usbon nato ang atong kahakog ngadto sa pagserbisyo, ang atong mga kahadlok ngadto sa hugot nga pagtuo. Kining malungtarong mga butang mosulay kanato ngadto sa atong kahiladman.

Karon kini, uban sa atong mortal nga mga kakulangan, nga naghangyo kanato ang Amahan sa paghigugma kon labing malisud ang paghigugma, sa pagserbisyo kon hasol ang pagserbisyo, sa pagpasaylo kon ang pagpasaylo makaugtas. Unsaon? Unsaon nato paghimo niini? Kita sinserong mohangyo og panabang sa Langitnong Amahan, diha sa ngalan sa Iyang Anak, ug mobuhat sa mga butang sa Iyang paagi kaysa mapagarbuhong mobarug sa atong kaugalingong kabubut-on.

Akong naila ang akong garbo sa dihang namulong si Presidente Ezra Taft Benson kabahin sa paglimpyo sa sulod nga sudlanan.⁶ Gihunahuna ko ang akong kaugalingon nga usa ka pitsel. Unsaon ko pagtangtang sa linugdang sa garbo gikan sa akong pitsel? Ang pagpugos sa atong mga kaugalingon sa pagpaubos ug sa pagpaninguha sa paghigugma sa uban dili kini sinsero ug haw-ang, ug dili gyud kini mahimo. Ang atong mga sala ug garbo naghimo og kalapasan—o usa ka kal-ang—tali kanato ug sa tuburan sa tanang gugma, ang atong Langitnong Amahan.

Ang Pag-ula lamang sa Manluluwas ang makalimpyo kanato sa atong mga sala ug makatak-op nianang kal-ang o kalapasan.

Kita gustong magakos sa mga bukton sa gugma ug paggiya sa atong Langitnong Amahan, ug busa atong unahon ang Iyang kabubut-on ug uban sa masulub-ong kasingkasing mangamuyo nga ibu-bu ni Kristo ang mga dagayday sa makalimpyo nga tubig ngadto sa atong pitser. Sa sinugdanan

inanay lamang kini, apan samtang kita nagtinguha, nangayo, ug nagsunod, kini mobuhagay. Kining buhi nga tubig mosugod sa pagpuno kanato, ug moawas sa Iyang gugma, atong maipisan ang pitsel sa atong kalag ug ibahin ang sulod niini sa uban kinsa giuhaw sa pagkaayo, paglaum, ug sa pagkasakop. Samtang ang atong sulod nga pitsel malimpyo, ang atong yutan-ong mga relasyon magsugod sa pagkaayo.

Ang pagsakripisyo sa atong personal nga mga buluhaton gikinahanglan sa paghimo og luna alang sa mahangturing mga plano sa Dios. Ang Manluluwas, kinsa namulong alang sa Amahan, nangaliyupo ngari kanato, “Paduol ngari kanako ug Ako mopaduol nganha kaninyo.”⁷ Ang pagpaduol ngadto sa Amahan mahimong magpasabut sa pagkat-on sa Iyang kamatuoran pinaagi sa mga kasulatan, pagsunod sa propetikanhong tambag, ug sa pagpaninguha sa pagbuhat sa Iyang kabubut-on sa mas hingpit nga paagi.

Nasabtan ba nato nga si Kristo adunay gahum sa pagdala kanato ngadto sa mahigugmaong pakigdait uban sa Amahan ug sa usag usa? Siya, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, makahatag kanato sa gikinahanglang pagsabut ngadto sa mga relasyon.

Usa ka magtutudlo sa Primary misulti kanako mahitungod sa usa ka gamhanang kasinatian uban sa iyang klase sa mga 11 anyos nga mga batang lalaki. Usa kanila, kinsa akong

tawgon og Jimmy, usa ka dili matimbangon nga nag-inusara sa klase. Usa ka Dominggo nadasig ang magtutudlo sa dili paghisgot sa iyang leksyon ug sa pagsulti nganong gihigugma niya si Jimmy. Misulti siya sa iyang pasalamat ug pagtuo niining batan-on nga lalaki. Dayon mihangyo ang magtutudlo sa mga sakop sa klase sa pagsulti ni Jimmy unsay ilang nagustohan mahitungod kaniya. Samtang ang mga sakop sa klase, sa tinagsa, misulti ni Jimmy nganong espesyal siya ngadto kanila, ang batang lalaki miduko ug mga luha misugod sa pag-agas. Kini nga magtutudlo ug ang klase mitukod og taytayan ngadto sa nag-inusarang kasingkasing ni Jimmy. Yano nga gugma, matinurong gipadayag, naghatag og paglaum ug bili ngadto sa uban. Gitawag ko kini og “paghulip sa kalapasan o kal-ang.”

Tingali ang atong kinabuhi sa premortal nga kalibutan gipahiluna sa atong pangandoy sa tinuod, malungtarong gugma dinhi sa yuta. Balaanon kitang gidesenyo sa paghatag og gugma ug higugmaon, ug ang pinakadako nga gugma moabut kon kita nakighiusa sa Dios. Nagdapit kanato ang Basahon ni Mormon sa “pakig-uli ngadto sa [Dios] pinaagi sa pag-ula ni Kristo.”⁸

Namulong si Isaias niadtong kinsa matinud-anong nagsunod sa balaod sa puasa ug sa ingon nahimong alang sa ilang kaugalingong kaliwatan usa ka tighulip sa kalapasan. Sila mao kinsa, nagsaad si Isaias, ang “mopatindog sa

karaang mga dapit nga biniyaan.”⁹ Sa samang paagi, ang Manluluwas mihulip sa kalapasan, o distansya, tali kanato ug sa Langitnong Amahan. Siya, pinaagi sa Iyang dakong sakripisyo sa pag-ula, nag-abli sa agianan alang kanato sa pag-ambit sa mahigugmaong gahum sa Dios, ug niana kita makahimo sa pag-ayo sa “mga dapit nga biniyaan” sa atong personal nga mga kinabuhi. Ang pag-ayo sa distansya sa pagbati tali sa usag usa nagkinahanglan sa gugma sa Dios, inubanan sa pagsakripisyo sa atong kinaiyanhong kahakog ug makapahadlok nga mga kahilig.

Usa ka halandumong gabii ang akong paryente ug ako naglalis mahitungod sa politika. Abtik ug gilalis niya ang akong mga komentaryo, gimatuod nga ako sayop nga nadungog sa mga sakop sa pamilya. Gibati ko ang kabugo ug kawalay nasayran—ug tingali ako mao. Nianang gabhiona samtang miluhod ako sa pag-ampo, midali ako sa pagpasabut sa Langitnong Amahan unsa kalisud niini nga paryente! Mipadayon ako sa pagsulti. Tingali mihunong ko og kadiyot sa akong reklamo ug ang Espiritu Santo nakahigayon sa pagkuha sa akong atensyon, tungod, sa akong katingala, nadungog ko ang akong kaugalingon nga nag-ingon, “Tingali gusto nimong higugmaon ko siya.” Higugmaon siya? Mipadayon ko

sa pag-ampo, nag-ingon, “Unsaon ko sa paghigugma kaniya? Dili man gani ko ganahan niya. Gahi ang akong kasingkasing, nasakitan ang akong mga pagbati. Dili ko makahimo niini.”

Dayon, sa tinuod uban sa tabang sa Espiritu, may bag-o kong nahunahunaan samtang nag-ingon ako, “Apan gihiguma nimo siya, Langitnong Amahan. Mahatagan ba ko Nimo og bahin sa Imong gugma alang kaniya—aron mahigugma usab ko niya?” Ang nagmagahi nakong mga pagbati nalukmay, ang akong kasingkasing misugod sa pag-usab, ug nalahi na ang akong pagtan-aw niining tawhana. Misugod ko sa pagbati sa iyang tinuod nga bili nga nakita sa Langitnong Amahan. Nagulat si Isaias, “Ang Ginoo magabaat sa samad sa iyang katawhan ug magaayo sa labud sa ilang samad.”¹⁰

Sa kadugayan ang kal-ang tali kanamo matam-is nga natak-op. Apan bisan og wala niya dawata ang kausaban sa akong kasingkasing, nakat-unan nako nga ang Langitnong Amahan motabang kanato sa paghigugma bisan kadtong atong gihunahuna nga dili angay higugmaon, kon mangamuyo kita alang sa Iyang panabang. Ang Pag-ula sa Manluluwas usa ka agianan alang sa kanunay nga pagtubod sa gugmang putli gikan sa atong Amahan sa Langit. Kinahanglan

gayud kitang mopili sa pagpuyo diha niini nga gugma aron makabaton og gugmang putli alang sa tanan.

Kon atong ihatag ang atong kasingkasing ngadto sa Amahan ug sa Anak, atong giusab ang atong kalibutan—bisan og ang kahimtang libut kanato dili mausab. Mas nagpaduol kita sa Langitnong Amahan ug mobati sa Iyang malumo nga pagdawat sa atong mga paningkamot nga mahimong tinuod nga mga disipulo ni Kristo. Ang atong paghunahuna, pagsalig, ug hugot nga pagtuo nagtubo.

Nagsugo kanato si Mormon sa pag-ampo uban sa tibuok kusog sa kasingkasing alang niini nga gugma ug kini itugyan diha kanato gikan sa tinubdan—ang Langitnong Amahan.¹¹ Niana lamang kita mahimong tighulip sa kalapasan sa yutan-ong mga relasyon.

Ang walay katapusang gugma sa Amahan moabut kanato, aron sa pagdala kanato og balik ngadto sa Iyang himaya ug hingpit nga kalipay. Gihatag Niya ang Iyang Bugtong Anak, si Jesukristo, aron sa pag-ayo sa dako nga kalapasan tali kanato ug Kaniya. Ang paghiusa og balik ngadto sa Amahan sa Langit mao ang lintunganay sa malungtarong gugma ug mahangturong katuyoan. Kinahanglan gayud nga kita mohimo og koneksyon ngadto Kaniya karon aron sa pagkat-on kon unsa gayud ang importante, ang paghigugma ingon sa Iyang paghigugma ug sa pagtubo nga mahisama Kaniya. Magpamatuod ako nga ang atong relasyon ngadto sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas importante sa kahangturan ngadto Kanila ug ngari kanato. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Jeremias 31:3.
2. Moises 6:34.
3. Bruce R. McConkie, “The Mystery of Godliness” (Brigham Young University fireside, Ene. 6, 1985), 1, speeches.byu.edu.
4. Tan-awa sa Bruce R. McConkie, “The Mystery of Godliness,” 4.
5. Tagsulat wala mailhi.
6. Tan-awa sa Ezra Taft Benson, “Cleansing the Inner Vessel,” *Ensign*, Mayo 1986, 4–7.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.
8. Jacob 4:11.
9. Isaias 58:12.
10. Isaias 30:26.
11. Tan-awa sa Moroni 7:48.

Ni Joy D. Jones
Kinatibuk-ang Presidente sa Primary

Bili nga dili Masukod

Makatagamtam kita sa maanindot nga mga hunghong sa Espiritu Santo nga nagsulti sa kamatuoran sa atong espirituhanong bili.

Samtang nagbisita sa nasud sa Sierra Leone sa West Africa, miapil ko sa miting nga gipahigayon sa stake Primary leader. Si Mariama migiya uban sa gugma, grasya, ug pagsalig nga morag dugay na siyang miyembro sa Simbahan. Apan si Mariama, bag-o pa nga nakabig.

Ang iyang manghud nga babaye mipasakop sa Simbahan ug midapit ni Mariama sa pagtambong og klase sa Simbahan uban niya. Nadani pag-ayo si Mariama sa mensahe. Ang leksyon bahin sa balaod sa kaputli. Mihangyo siyang magpatudlo pa sa mga misyonaryo ug sa wala madugay nakadawat og pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith. Nabunyagan siya niadtong 2014, ug iyang anak nga babaye nabunyagan sa miaging bulan. Hunahunaa, ang duha ka sukaranang mga pagtulunan nga nakakabig ni Mariama mao ang balaod sa kaputli ug si Propeta Joseph Smith, duha ka punto nga nakita sa kalibutan nga dili importante, kinaraan, o makasamok. Apan mipamatuod si Mariama nga sama siya sa aninipot nga nadani sa kahayag. Miingon siya, “Sa dihang nakaplagan nako ang ebanghelyo, nakaplagan nako ang akong kaugalingon.” Nadiskobrehan niya ang iyang bili pinaagi sa diosnong mga baruganan. Ang iyang bili isip

anak sa Dios gipadayag ngadto niya sa Espiritu Santo.

Karon himamaton nato ang mga managsoong babaye nga Singh gikan sa India. Si Renu, naa sa tuo, ang una sa limang mga babaye nga mipasakop sa Simbahan, mipakigbahin niini:

“Sa wala pa ko moimbestigar sa Simbahan, wala gyud ko mobati nga espesyal ko. Usa lang ko sa daghang mga tawo, ug ang akong katilingban ug kultura wala magtudlo nako nga ako adunay bili isip indibidwal. Sa dihang

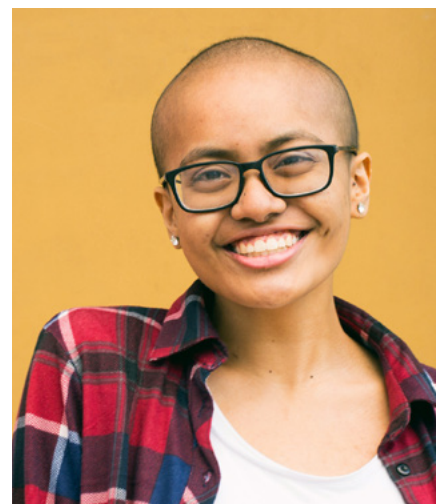
Si Mariama, nagpalitratu uban sa iyang anak nga babaye, nakadiskubre sa iyang bili human makadiskubre og balaang mga baruganan.

nakat-unan nako ang ebanghelyo ug nakahibalo nga anak ko sa atong Lagitnong Amahan, nakapausab kini nako. Sa kalit mibati ko nga espesyal—ang Dios milalang nako ug milalang sa akong kalag ug sa akong kinabuhi nga dunay bili ug katuyoan.

“Sa wala pa ang ebanghelyo sa akong kinabuhi, naningkamot ko nga imatuod ngadto sa uban nga ako espesyal. Apan sa dihang akong nahibaloan ang kamatuoran, nga ako anak sa Dios, dili na kinahanglan nga akong imatuod ang bisan unsa ngadto ni bisan kinsa. Nasayud ko nga ako espesyal. . . . Ayaw gyud paghunahuna nga ikaw walay bili.”

Si Presidente Thomas S. Monson perpekto nga misulti niini sa dihang iyang gikutlo kini nga mga pulong: “Ang bili sa kalag mao ang kapasidad nga mahimong sama sa Dios.”¹

Karong bag-o ako napanalanginan nga mahimamat ang batan-ong babaye kinsa nakasabut niining susamang kamatuoran. Ang iyang ngalan mao si Taiana. Nahimamat nako siya sa Primary Children’s Hospital sa Siyudad sa Salt Lake. Si Taiana usa ka junior sa high school sa dihang nadayagnos siya og kanser. Maisugon siyang nakigbisog sulod sa 18 ka bulan sa wala pa mamatay pipila ka semana na ang milabay. Si Taiana puno sa kahayag ug gugma. Nailhan siya sa iyang makatakod nga

Nakahibalo nga siya usa ka anak nga babaye sa Dios nakahatag ni Taiana og kalinaw ug kaisug sa pag-atubang sa iyang pagsulay.

pahiyom ug sa iyang ilhanan nga “double thumbs-up.” Kon ang uban mangutana, “Nganong ikaw, Taiana?” ang iyang tubag mao, “Nganong dili ako?” Si Taiana naningkamot nga mahisama sa iyang Manluluwas, nga iyang gihigugma pag-ayo. Sa among mga pagbisita, nakat-unan nako nga si Taiana nakasabut sa iyang balaanong bili. Nakahibalo nga anak siya sa Dios nakahatag niya og kalinaw ug kaisug sa pag-atubang sa iyang grabing pagsulay sa positibo nga paagi.

Si Mariama, Renu, ug Taiana nagtudlo nato nga ang Espiritu momatuod sa matag usa nato sa atong balaanong bili. Sa tinuod ang pagkahibalo nga ikaw anak sa Dios makaapekto sa matag aspeto sa imong kinabuhi ug makagiya nimo sa pagserbisyo nga imong ihatag matag adlaw. Si Presidente Spencer W. Kimball mipasabut pinaagi niining mahimayaong mga pulong:

“Ang Dios mao ang inyong Amahan. Siya nahigugma kaninyo. Siya ug ang inyong inahan sa langit mihatag og bili ninyo nga dili masukod. . . . Talagsaon kamo. Walay sama, gihimo sa mahang-turong salabutan nga makaangkon og kinabuhing dayon.

“Kinahanglan dili na kamo magduha-duha bahin sa inyong bili isip usa ka indibidwal. Ang tibuok tuyo sa plano sa ebanghelyo mao ang paghatag og oportunidad sa matag usa ninyo nga

makaabut sa inyong hingpit nga potensyal, nga mao ang mahangturong kauswagan ug sa posibilidad sa pagkadios.”²

Tuguti ko sa pagpasabut sa panginahanglan sa paghatag og kalainan tali sa duha ka kritikal nga mga pulong: *bili* ug *katakus*. Dili kini pareha. Ang espirituhanong *bili* nagpasabut sa paghatag og bili sa atong kaugalingon sama sa paghatag og bili sa Langitnong Amahan, dili sama sa paghatag og bili kanato sa kalibutan. Ang atong bili natino na sa wala pa kita moanhi niini nga yuta. “Ang gugma sa Dios walay sukod ug kini mohangtud.”³

Sa laing bahin, ang *katakus* makabot pinaagi sa pagkamasulundon. Kon makasala ta, dili kaayo ta takus, apan dili gyud nga wala na tay bili! Magpadayon ta sa paghinulsol ug maningkamot nga mahisama ni Jesus uban sa atong bili nga bug-os. Sama sa gitudlo ni Presidente Brigham Young: “Ang pinakaubos, ang labing kubos nga espiritu ania na sa yuta . . . dunay bili sama sa mga kalibutan.”⁴ Bisan unsa pa, kita bililhon kanunay sa mga mata sa atong Langitnong Amahan.

Bisan pa niining talagsaong kamatuoran, pila man nato ang nakigbisog, matag karon ug unya, sa negatibo nga mga hunahuna o pagbati sa atong kaugalingon? Ako ingon ana. Sayop kini. Si Satanas mao ang amahan sa tanang mga bakak, ilabi na kon bahin

sa pagtuis sa atong diosnong kinaiya ug katuyoan. Ang paghunahuna nga gipakaubos ang kaugalingon dili makayo nato. Hinoon makapugong kini nato. Sama sa gitudlo nato kanunay, “Walay usa nga makapaubos ninyo kon kamo dili mouyon.”⁵ Makahunong ta sa pagkomparar sa atong abilidad ngadto sa uban. “Ang pagkomparar makapawala sa atong kalipay.”⁶

Sa pagtandi, misiguro ang Ginoo nga kon kita dunay mahiyason nga hunahuna, panalanginan ta Niya og pagsalig, bisan sa pagsalig nga makahibalo kinsa ta. Walay laing importante nga panahon sa patalinghug sa Iyang mga pulong. “Himoa ang hiyas nga modayan-dayan sa inyong mga hunahuna nga walay paghunong,” Miingon siya. “Unya ang imong pagsalig mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios; ug . . . ang Espiritu Santo mao ang inyong kauban sa kanunay.”⁷

Ang Ginoo mipadayag niining dugang nga kamatuoran ngadto ni Propeta Joseph Smith: “Siya nga nakadawat sa Dios, himoa nga siya manubag niini sa Dios; ug himoa nga siya magmaya aron siya pagaisipon sa Dios nga takus sa pagdawat.”⁸ Kon mobati kita sa Espiritu, sama sa gipasabut niini nga bersikulo, makahibalo kita nga ang atong gibati naggikan sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan. Moila ug modayeg kita Kaniya ug modayeg Kaniya sa pagpanalangin kanato. Dayon malipay kita nga pagaisipon nga takus sa pagdawat.

Hunahunaa nga nagbasa mo sa mga kasulatan usa ka buntag ug ang Espiritu hinay nga naghunghong ninyo nga unsay inyong gibasa tinuod. Makaila ba kamo sa Espiritu ug magmalipayon nga inyong gibati ang Iyang gugma ug takus nga modawat?

Mga inahan, tingali nagluhod kamo tupad sa inyong kwatro anyos nga anak samtang siya nag-ampo sa dili pa matulog. Usa ka pagbati ang imong gibati samtang ikaw naminaw. Gibati nimo ang kainit ug kalinaw. Mubora ang pagbati, apan nakahibalo ka nga ikaw nianang higayona, takus nga makadawat. Panagsa ra kita, kon duna man, makadawat og dakong

Pinaagi sa ebanghelyo, si Renu Singh (layo sa tuo) nakahibalo sa iyang bili isip usa ka anak nga babaye sa Dios ug nahimong una sa lima ka mga igsoong babaye nga miapil sa Simbahan.

espirituhanong timailhan sa atong kinabuhi; apan sa kanunay makatagamtam kita sa maanindot nga mga hunghong sa Espiritu Santo, nga nagkumpirma sa tinuod nato nga espirituhanong bili.

Mipasabut ang Ginoo sa relasyon tali sa atong bili ug sa Iyang maulaong sakripisyo sa dihang miingon Siya:

“Hinumdumi ang bili sa kalag mahinungdanon sa panan-aw sa Dios;

“Kay, tan-awa, ang Ginoo nga imong Manunubos nag-antus sa kamatayon diha sa lawas; busa siya nag-antus sa kasakit sa tanan nga mga tawo, nga unta ang tanan nga mga tawo maghinulsol ug moduol ngadto kaniya.”⁹

Mga sisters, tungod sa Iyang gibuhat kanato, “sa gugma niya kita bugkuson.”¹⁰ Miingon Siya, “Ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus; ug human niana nga Ako matuboy diha sa krus, nga Ako unta makadala sa tanan nga mga tawo ngari kanako.”¹¹

Mipasabut usab si Haring Benjamin niining koneksyon sa pagkabugkos uban sa Manluluwas: “Ug sud-onga, siya moantus sa mga pagsulay, ug sakit sa lawas, kagutom, kauhaw, ug kaka-poy, gani labaw nga ang tawo makaantus, gawas kini ngadto sa kamatayon; kay tan-awa, dugo manggawas gikan sa matag lungag sa iyang mga panit, hila-bihan ka dako sa iyang kasubo tungod sa pagkadautan ug pagkasalawayon sa iyang katawhan.”¹² Kana nga pag-antus ug ang mga resulta niana nga pag-antus mopuno sa atong mga kasingkasing uban sa gugma ug pasalamat. Mitudlo si Elder Paul E. Koelliker, “Sa pagtangtang nato sa mga makabalda nga mobira nato sa kalibutan ug mogamit sa kabubut-on sa pagtinguha Kaniya, giablihan nato ang atong kasingkasing sa celestial nga pwersa nga mopaduol nato Kaniya.”¹³ Kon ang gugma nga atong gibati alang sa Manluluwas ug sa unsay Iyang gibuhat alang nato mas dako pa kay sa enerhiya nga atong gihatag sa mga kahuyang, pagduha-duha, o dili maayong kinaiya, nan motabang Siya nato nga mabuntog ang mga butang nga nakaingon sa pag-antus sa atong kinabuhi. Luwason kita Niya gikan sa atong mga kahuyang.

Balikon nako sa pagpasabut: kon ugaling ang impluwensya sa kalibutan mas kusog kay sa atong pagtuo ug pagsalig sa Manluluwas, nan ang impluwensya sa kalibutan magpabilin kanunay. Kon mopili kita nga mag-focus sa atong negatibo nga mga hunahuna ug pagduha-duha sa atong bili, imbis magpalambo og relasyon sa Manluluwas, mas lisud ang pagbati sa mga impresyon sa Espiritu Santo.

Mga sister, dili nato libug-libugon kinsa kita! Samtang mas sayon nga wala kitay pagpakabana sa espirituhanon kay sa maningkamot sa paghinumdom ug pagdawat sa atong balaang pagkatawo, dili kita makatugot nga magpasagad niining katapusang mga adlaw. Hinaut nga kita, isip mga sister, “magmatinud-anon diha kang Kristo . . . ug hinaut unta nga si Kristo mobayaw [kanato], ug unta ang iyang mga pag-antus ug kamatayon, . . . ug sa iyang kalooy ug pagkamainantuson, ug ang paglaum sa iyang himaya ug kinabuhi nga

dayon, moabut sa [atong salabutan] sa kahangturan.”¹⁴ Samtang bayawon kita sa Manluluwas ngadto sa mas taas nga lugar, mas klaro natong makita dili lang kon kinsa kita apan kita usab mas mahiduol ngadto Kaniya nga sukad atong mahunahuna. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Ang Atong Sagrado nga Katungdanan sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2006, 55.
2. Spencer W. Kimball, “Privileges and Responsibilities of Sisters,” *Ensign*, Nob. 1978, 105.
3. D. Todd Christofferson, “Magpabilin Kamo sa Akong Gugma,” *Liahona*, Nob. 2016, 48.
4. Brigham Young, “Remarks,” *Deseret News*, Mar. 6, 1861, 2.
5. Gipasadungog kang Eleanor Roosevelt.
6. Gipasadungog kang Theodore Roosevelt.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:45, 46.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:34.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:10–11.
10. “Our Savior’s Love,” *Hymns*, nu. 113.
11. 3 Nephi 27:14.
12. Mosiah 3:7.
13. Paul E. Koelliker, “Tinuod Siya nga Nahigugma Kanato,” *Liahona*, Mayo 2012, 18.
14. Moroni 9:25.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Tulo ka Managsuon Babaye

Responsable kita sa atong kaugalingong pagkadisipulo, ug gamay ra kini—kon duna man gani—og kalabutan kon giunsa kita pagtratar sa uban.

Minahal nga mga sister, mga higala, ang pagsugod sa kinatibuk-ang komperensya uban sa tibuok kalibutan nga sesyon sa mga sister mahinungdanon ug talagsaon. Hunahunaa lang: mga sister sa tanang edad, kaagi, nasyonalidad, ug pinulongan nagkahiusa sa pagtuo ug gugma alang ni Ginoong Jesukristo.

Sa bag-o lang namong pakigkita sa atong minahal nga propeta, si Presidente Thomas S. Monson, mipahayag siya kanamo kon unsa niya kamahal ang Ginoo. Ug nasayud ko nga si Presidente Monson mapasalamaton kaayo sa inyong gugma, mga pag-ampo, ug debosyon ngadto sa Ginoo.

Sa dugay na nga panahon sa layo nga dapit nagpuyo ang pamilya sa tulo ka managsuon babaye.

Ang unang igsoon **masulub-on**. Ang tanan kabahin sa iyang kaugalingon daw dili igo ang kanindot alang kaniya. Kon mosulti siya, ang iyang mga pulong usahay bakikaw paminawon, ug mangatawa ang mga tawo. Kon dunay manaway kaniya o “makalimot” sa pagdapit kaniya sa usa ka butang, mamula siya, molakaw

palayo, ug mangita og tago nga dapit diin manghupaw siya ug maghunahuna nganong ang kinabuhi pait kaayo ug walay ayo.

Ang ikaduhang igsoon **masuk-anon**. Gihunahuna niya ang iyang kaugalingon nga utokan kaayo, apan kanunay nga dunay tawo nga mas taas og score sa mga test sa eskwelahan. Gikonsiderar niya ang iyang kaugalingon nga makalingaw, gwapa,

posturado, ug madanohon. Apan sa kanunay, daw adunay tawo nga mas makalingaw, mas gwapa, mas posturado, o mas madanohon.

Wala pa gayud siya mag-una sa bisan unsang butang, ug dili siya makaagwanta niini. Ang kinabuhi dili angay nga ingon niini!

Usahay maningka siya sa uban, ug daw kanunay siyang dali nga masuko tungod sa usa ka butang o sa lain.

Siyempre, wala kini makahimo niya nga mas magustuhan o inila. Usahay magkagot ang iyang ngipon, magpangumo ang mga kamot, ug maghunahuna, “Dili makiangayon ang kinabuhi!”

Dayon anaa ang ikatulong igsoon.

Dili sama sa iyang masulub-on ug masuk-anon nga mga igsoon, siya—**malipayon**. Ug dili kini tungod kay mas utokan siya o mas gwapa o mas makamao kay sa iyang mga igsoon. Dili, usahay ang mga tawo molikay o mobaliwala usab kaniya. Usahay magbugal-bugal sila sa iyang gisul-ob o sa mga butang nga iyang gisulti. Usahay mosulti sila og ngil-ad nga mga butang mahitungod kaniya. Apan wala niya tugoti ang bisan unsa niini nga makasamok niya pag-ayo.

Kini nga igsoon ganahan mokanta. Dili kaayo siya maayo mokanta, ug mangatawa ang mga tawo niini, apan wala kini makapugong kaniya. Miingon siya, “Dili ko motugot nga ang ubang mga tawo ug ang ilang opinyon mopugong nako sa pagkanta!”

Ang kamatuoran nga padayon siyang mokanta nakapaguol sa iyang unang igsoon ug nakapasuko sa ikaduha.

Daghang tuig ang milabay, ug sa katapusan matapos na ang panahon sa matag igsoon dinhi sa yuta.

Ang unang igsoon, nga balik-balik nga nakadiskubre nga walay kulang ang mga kasagmuyo sa kinabuhi, sa katapusan namatay nga *magul-anon*.

Ang ikaduha, nga kada adlaw nakakita og bag-ong butang nga dili ganahan, namatay nga *masuk-anon*.

Ug ang ikatulo nga igsoon, kinsa migahin sa iyang kinabuhi sa pagkanta kutob sa iyang mahimo ug nga dunay masaligon nga pahiyum sa iyang nawong, namatay nga *malipayon*.

Siyempre, ang kinabuhi dili gayud ingon ka yano, ug ang mga tawo dili ingon ka simple ug dili mausab sama sa tulo ka managsuon niini nga istorya. Apan bisan ang grabeng mga ehemplo sama niini makatudlo nato og usa ka butang mahitungod sa atong kaugalingon. Kon sama kamo sa kadaghanan kanato, tingali nakabantay kamo og usa ka parte sa inyong kaugalingon sa usa, duha, o tingali sa tanan niini nga managsuon. Atong tan-awon pag-ayo ang kada usa.

Ang Biktima

Ang unang igsoon mitan-aw sa iyang kaugalingon isip biktima—isip tawo nga aghaton sa paglihok.¹ Daw adunay mga butang nga pasunod nga nahitabo kaniya nga nakapahimo kaniya nga miserable. Uban niini nga paagi sa kinabuhi, gihatag niya sa uban ang pagkontrolar kon unsaon niya sa pagbati ug paglihok. Kon buhaton nato kini, mapaling-paling kita sa matag hangin sa opinyon—ug niining panahon nga kanunayng anaa ang social media, kadto nga mga hangin kusog nga mohuyop sama sa bagyo.

Minahal nga mga sister, nganong itugyan man ninyo ang inyong kalipay sa usa ka tawo, o grupo sa mga tawo, nga wala kaayo magpakabana kaninyo o sa inyong kalipay?

Kon mabalaka kamo sa unsay isulti sa ubang tawo mahitungod kaninyo, mosugyot ako niini nga tambal: hinumdumi kon kinsa kamo. Hinumdumi nga kamo sakop sa halangdong balay sa gingharian sa Dios, mga anak nga babaye sa Langitnong mga Ginikanan, kinsa naghari sa tibuok uniberso.

Aduna kamoy potensyal nga mahimong sama sa Dios. Duna kamoy talagsaong mga gasa nga gikan sa inyong espirituhanong pagkalalang

ug napalambo atol sa dako kaayong panahon sa inyong premortal nga kinabuhi. Kamo anak sa atong maloloy-on ug walay katapusan nga Amahan sa Langit, ang Ginoo sa mga Panon, ang Usa nga milalang sa uniberso, mipakatap sa nagtuyok nga mga bitoon sa lapad nga kawanangan, ug mibutang sa mga planeta diha sa ilang gitudlo nga tuyukanan.

Anaa kamo sa Iyang mga kamot. Maayo kaayo nga mga kamot. Mahigugmaong mga kamot. Maamumahong mga kamot.

Ug walay bisan unsa nga isulti ni bisan kinsa mahitungod kaninyo ang makausab niana. Ang ilang mga pulong walay kahulugan kon itandi sa unsay gisulti sa Dios mahitungod kaninyo.

Kamo Iyang bililhong anak.

Nahigugma Siya kaninyo.

Bisan kon kamo masayop, bisan kon kamo mopalayo kaniya, ang Dios nahigugma kaninyo. Kon inyong gibati nga nawala, gibiyaan, o nakalimtan—ayaw kahadlok. Ang Maayong Magbalantay makakaplag kaninyo. Mopas-an Siya kaninyo sa Iyang mga abaga. Ug dad-on kamo Niya sa pagpauli.²

Minahal kong mga sister, palihug tugoti kining balaanong mga kamatuoran nga motuhop sa inyong mga

kasingkasing. Ug inyong makaplagan nga dunay daghang mga rason aron dili magguol, kay kamo adunay mahangtulong padulngan nga tumanon.

Ang minahal nga Manluluwas sa kalibutan mihatag sa Iyang kinabuhi aron nga kamo makapili sa paghimong reyalidad niana nga padulngan. Inyong gidala nganha kaninyo ang Iyang ngalan; kamo Iyang mga disipulo. Ug tungod Kaniya, inyong masul-oban ang inyong kaugalingon sa mga kupo sa mahangtulong himaya.

Ang Masilagon

Ang ikaduhang igsoon nasuko sa kalibutan. Sama sa iyang magulangon igsoon, gibati niya nga ang mga problema sa iyang kinabuhi binuhatan sa laing tawo. Iyang gibasol ang iyang pamilya, mga higala, iyang boss ug kauban sa trabaho, ang pulis, mga sili-ngan, mga lider sa Simbahan, bag-ong mga uso, bisan ang kakusog sa init sa adlaw, ug yanong dimalas. Ug iyang yawyawan kining tanan.

Wala niya gikonsiderar ang iyang kaugalingon isip ngil-ad nga tawo. Sa sukwahi, iyang gibati nga mibarug lamang siya alang sa iyang kaugalingon. Ang tanan, nagtuo siya, nadasig sa kahakog, kawalay hinungdan, ug kasilag. Siya, sa laing bahin, nadasig sa maayong mga intensyon—kaangayan, kaligdong, ug gugma.

Walay swerte, ang dagan sa panghunahuna sa masuk-anon nga igsoon komon kaayo. Nakita kini sa usa ka bag-ong pagtuon nga misusi sa panagbingkil tali sa magkaatbang nga mga grupo. Isip kabahin sa pagtuon, ang mga tigsiksik miinterbyu og mga Palestinian ug Israeli diha sa Middle East, ug sa mga Republican ug Democrat sa Estados Unidos. Ilang nadiskubrihan nga ang “matag habig mibati nga ang ilang kaugalingong grupo nadasig sa gugma kay sa kasilag, apan sa dihang gipangutana nganong ang ilang kaatbang nga grupo naapil sa kagubot, [sila] mitudlo sa kasilag nga maoy nadasig [sa laing] grupo.”³

Sa laing pagkasulti, ang matag grupo mikonsiderar sa ilang mga kaugalingon isip ang “buotan nga mga

tawo”—makiangayon, mabination, ug matinuoron. Sa sukwahi, ilang gikonsiderar ang ilang mga kaatbang isip ang “dautan nga mga tawo”—walay nahibaloan, dili matinuoron, gani dautan.

Sa tuig nga akong natawhan, ang kalibutan nasugamak sa makalilisang nga gubat nga nagdala og hilabihang kagulan ug makaut-ut nga kasubo sa kalibutan. Kini nga gubat gisugdan sa akong kaugalingong nasud—pinaagi sa usa ka grupo sa mga tawo nga miila og piho nga mga grupo isip mga dautan ug miawhag og kasilag ngadto kanila.

Ilang gipahilum kadtong dili nila gusto. Ilang gipakaulawan ug gipakadautan sila. Gikonsiderar nila sila nga ubos—gani minos kay sa tawo. Sa higayon nga inyong ipakaubos ang usa ka grupo sa mga tawo, mas lagmit nga inyong ipangatarungan ang mga pulong ug mga buhat sa kasilag batok kanila.

Mangurog ko kon maghunahuna ko sa nahitabo sa Germany sa ika- 20 nga siglo.

Kon adunay mobatok o mosupak kanato, makatintal ang paghunahuna nga siguradong dunay sayop diha kani-la. Ug gikan niana sayon na lang ang pagbutang og pinakabati nga mga motibo sa ilang mga pulong ug mga lihok.

Siyempre, kinahanglang kanunay kitang mobarug alang sa matarung, ug dunay mga panahon nga kinahanglang atong iisa ang atong mga tingog alang niana nga katuyoan. Hinoon, kon mobuhat kita niini uban sa kasuko o kasilag sa atong mga kasingkasing—kon moataki kita sa uban sa

pagpasakit, pakaulaw, o paghilum kanila—malagmit wala kita magbuhat niini diha sa pagkamatarung.

Unsa ang gitudlo sa Manluluwas?

“Magaingon ako kaninyo, higugmaaninyo ang inyong mga kaaway, ug pagampo kamo alang sa mga magalutos kaninyo;

“Aron mahimo kamong mga anak sa inyong Amahan nga anaa sa langit.”⁴

Kini ang paagi sa Manluluwas. Kini ang unang lakang sa pagguba sa mga babag nga nagmugna og hilabihang kasuko, kasilag, kasungian, ug kasamok sa kalibutan.

“Oo,” tingali moingon mo, “andam ko nga mohigugma sa akong mga kaaway—kon andam usab silang mobuhat sa ingon.”

Apan dili na kana importante, dili ba? Responsable kita sa atong kaugalingong pagkadisipulo, ug gamay ra kini—kon duna man gani—og kalabutan kon giunsa kita pagtratar sa uban. Dayag lang nga maglaum kita nga sila mahimong masinabtanon ug manggiloy-on agig balos, apan ang atong gugma alang *kanila* wala mag-agad sa ilang mga pagbati ngari *kanato*.

Tingali ang atong paningkamot sa paghigugma sa atong mga kaaway makalukmay sa ilang mga kasingkasing ug moimpluwensya kanila alang sa kaayohan. Tingali dili kana mahitabo. Apan wala kana mousab sa atong pasalig sa pagsunod ni Jesukristo.

Busa, isip mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo, higugmaon nato ang atong mga kaaway.

Atong buntugon ang kasuko o kasilag.

Atong pun-on ang atong mga kasingkasing sa gugma alang sa tanang mga anak sa Dios.

Maningkamot kita sa pagpanalangin sa uban ug mangalagad kanila—bisan kadto tingaling “[mopahimulos kanato] ug magalutos [kanato].”⁵

Ang Tinuod nga Disipulo

Ang ikatulo nga igsoon nagrepresentar sa tinuod nga disipulo ni Jesukristo. Mihimo siya og butang nga hilabihan ka lisud nga buhaton—misalig siya sa Dios bisan kon nagsinati og pagbiay-biay ug kalisdanan. Hinoon gipabilin niya ang iyang pagtuo ug paglaum, bisan sa pagbugal-bugal ug pagkamatahapon sa naglibut kaniya. Nagpuyo siya nga malipayon dili tungod kay ang iyang mga sirkumstansya malipayon apan tungod kay *siya* malipayon.

Walay usa kanato nga makahimo niining panaw sa kinabuhi nga walay pagsupak. Uban sa daghang mga pwera nga naningkamot sa pagbira kanato, unsaon nato nga ang atong mga tumong nakatutok sa mahimayaong kalipay nga gisaad ngadto sa matinud-anon?

Nagtuo ko nga ang tubag makita diha sa usa ka damgo sa usa ka propeta liboan ka mga tuig na ang milabay. Ang pangalan sa propeta mao si Lehi, ug ang iyang damgo narekord diha sa bilihon ug talagsaong Basahon ni Mormon.

Sa iyang damgo, si Lehi nakakita og lapad nga umahan, ug diha niini mao ang usa ka talagsaon nga kahoy, nga lisud ihulagway ang kanindot. Nakakita usab siya og dagkong mga pundok sa katawhan nga nagpadulong ngadto sa kahoy. Gusto nilang matilawan ang mahimayaong prutas niini. Ilang gibati ug misalig nga mohatag kini kanila og dakong kalipay ug malungtarong kalinaw.

Dihay usa ka pig-ot nga dalan nga nagpaingon sa kahoy, ug buyon niini may sa usa ka gunitanang puthaw nga nakatabang kanila nga magpabilin sa dalan. Apan dihay usa usab ka gabon sa kangitngit nga misalipod sa ilang panan-aw sa dalan ug sa kahoy.

Ug tingali mas peligro mao ang tingog nga kusog nga katawa ug pagbiay-biay gikan sa usa ka dako ug lapad nga gambalay sa duol. Makatingala, ang pagbugal-bugal nakakombinaser bisan sa ubang mga tawo kinsa miabut sa kahoy ug nakatagamtam sa talagsaong bunga aron mosugod sa pagbati og kaulaw ug mahisalaag.⁶

Tingali misugod sila sa pagduha-duha nga ang kahoy sama gayud kanindot sa ilang paghunahuna niini kaniadto. Tingali misugod sila sa pagduda sa reyalidad sa unsay ilang nasinati.

Tingali naghunahuna sila nga kon mobiya sila sa kahoy, ang kinabuhi mahimong mas sayon. Tingali dili na sila biay-biayon ug kataw-an.

Ug sa tinuoray, ang mga tawo nga nagbugal-bugal kanila daw mga tawo nga malipayon kaayo ug nalingaw pagayo. Busa tingali kon ilang biyaan ang kahoy, sila abi-abihon sa kongregasyon sa dako ug lapad nga gambalay ug dayegon sa ilang paghukom, salabutan, ug pagkakalibutanon.

Pabilin diha sa Dalan

Minahal nga mga sister, minahal nga mga higala, kon maglisud kamo sa paggunit og maayo sa gunitanang puthaw ug sa paglakaw nga makanunayon ngadto sa kaluwasan; kon ang mga katawa ug pagbiay-biay sa uban nga daw masaligon kaayo makahimo kaninyo sa pagduhaduha; kon kamo nabalaka sa wala matubag nga mga pangutana

o mga doktrina nga wala pa ninyo masabti; kon nagguol kamo tungod sa mga kasagmuyo, moawhag ko ninyo sa paghinumdom sa damgo ni Lehi.

Pabilin diha sa dalan!

Ayaw gayud pamuhi sa gunitanang puthaw—ang pulong sa Dios!

Ug kon adunay mosulay sa paghimo kaninyo nga maulaw tungod sa pagambit sa gugma sa Dios, ibaliwala sila.

Ayaw gayud kalimot nga kamo anak sa Dios; grasya gitagana; kon sugo Niya tumanon, Dios ang ikauban!⁷

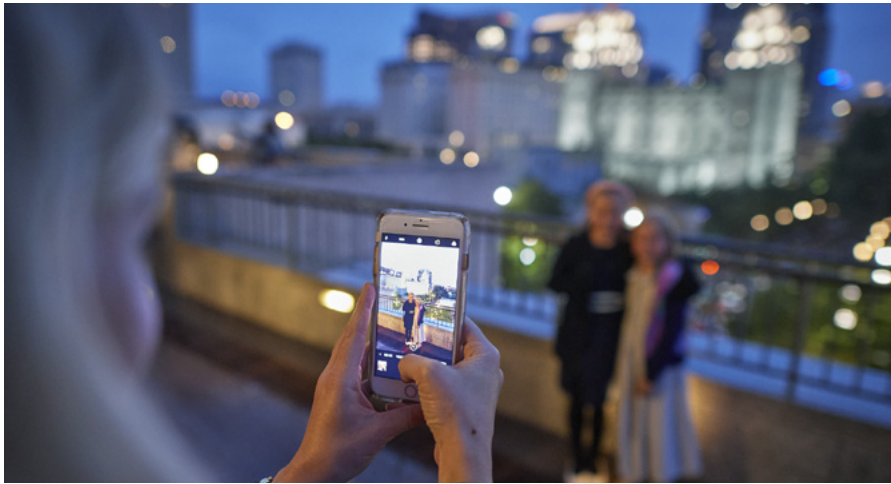
Ang mga saad sa pagdayeg ug pagdawat sa kalibutan dili masaligan, dili tinuod, ug dili makatagbaw. Ang mga saad sa Dios sigurado, tinuod, ug makalipay—karon ug sa kahangturan.

Dapiton ko kamo sa pagkonsiderar sa relihiyon ug pagtuo gikan sa mas taas nga panglantaw. Walay gitanyag diha sa dako ug lapad nga gambalay nga makatandi sa bunga sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Sa pagkatinuod, “ang wala makita sa mata, ni madungog sa dalunggan, ni mosantop sa kasingkasing sa tawo, ang gikatagana sa Dios alang kanila nga nahigugma kaniya.”⁸

Akong nakat-unan sa akong kaugalingon nga ang dalan sa pagkadisipulo diha sa ebanghelyo ni Jesukristo mao ang dalan sa kalipay. Mao kini ang dalan ngadto sa kahilwasan ug kalinaw. Mao kini ang dalan ngadto sa kamatuoran.

Mopamatuod ko nga pinaagi sa gasa ug gahum sa Espiritu Santo,

sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa kalibutan.

Ang tinuod nga pagkadisipulo tingali dili komportable o bug-at ra kaayo alang sa uban. Sukad sa pagsugod sa panahon, ingon niini na kini.

Apan alang sa atong Langitnong Amahan ug niadtong naghigugma ug nagtahud Kaniya, kini usa ka labing bililhon ug matahum nga kanta—ang kahamili ug makapabalaang awit sa matubsanong gugma ug pagserbisyo ngadto sa Dios ug sa isigkatawo.¹⁰

Akong ibilin kaninyo ang akong panalangin isip usa ka Apostol sa Ginoo nga makakaplag kamo og kalig-on ug kaisug aron malipayong molambo isip anak nga babaye sa Dios samtang malipayong naglakaw matag adlaw diha sa mahimayaong dalan sa pagkadisipulo. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 2 Nephi 2:14, 26.
2. Tan-awa sa Lucas 15:4–6.
3. Boston College, “Study Finds Intractable Conflicts Stem from Misunderstanding of Motivation,” *ScienceDaily*, Nob. 4, 2014, sciencedaily.com.
4. Mateo 5:44–45.
5. Mateo 5:44.
6. Tan-awa sa 1 Nephi 8.
7. Tan-awa sa “Ako Anak sa Dios,” *Songbook sa mga Bata*, 2–3.
8. 1 Mga Taga-Corinto 2:9.
9. Tan-awa sa “The Most Inspirational Book Quotes of All Time,” pegasuspublishers.com/blog.
10. Tan-awa sa Alma 5:26.

makakat-on kamo niini sa inyong kaugalingon.

Sa pagkakaran, kon ang dalan lisud alang kaninyo, manghinaut ko nga makaplagn ninyo ang dangpanan ug kalig-on diha sa atong talagsaong mga organisasyon sa Simbahan: Primary, Young Women, ug Relief Society. Susama sila sa mga hununganan diha sa dalan, diin mabag-o ninyo ang inyong pagsalig ug pagtuo alang sa biyahe sa unahan. Luwas sila nga panimalay, diin mobati kamo nga nahisakop ug makadawat og pagdasig gikan sa inyong mga sister ug mga isigka-disipulo.

Ang mga butang nga inyong nakatunan sa Primary moandam kaninyo alang sa dugang nga mga kamatuoran nga inyong makat-unan isip young women. Ang dalan sa pagkadisipulo nga inyong gilakaw diha sa inyong mga klase sa Young Women naggiya ngadto sa panagdait ug panag-igsoonay sa Relief Society. Sa matag lakang diha sa dalan, hatagan kamo og dugang nga mga oportunidad sa pagpakita sa inyong gugma alang sa uban pinaagi sa mga buhat sa pagtuo, kalooy, gugmang putli, hiyas, ug pagserbisyo.

Ang pagpili niini nga dalan sa pagkadisipulo mosangput ngadto sa dili masulti nga kalipay ug katumanan sa inyong diosnong kinaiya.

Dili kini sayon. Magkinahanglan kini sa labing maayo nga anaa kaninyo—tanang ninyong salabutan, pagkamamugnaon, pagtuo, kaligdong, kalig-on, determinasyon, ug gugma. Apan usa ka adlaw kamo motan-aw

og balik sa inyong mga paningkamot, ug oh, magmapasalamaton kamo pagayo nga nagpabilin kamo nga lig-on, nga kamo mituo, ug nga wala kamo mobiya sa dalan.

Padayon

Tingali adunay daghang mga butang sa kinabuhi nga dili ninyo makontrolar. Apan sa katapusan, kamo adunay gahum sa pagpili sa inyong destinasyon ug daghan sa inyong mga kasinatian sa inyong pagpanaw. Dili kaayo ang inyong abilidad apan ang inyong mga pagpili nga makahimo og kalainan sa kinabuhi.⁹

Ayaw tugoti ang mga sirkumstasya nga makahimo ninyong magul-anon.

Ayaw kini tugoti nga makahimo ninyong masuk-anon.

Mahimo kamong magmaya nga anak kamo sa Dios. Makakaplag kamo og kalipay diha sa grasya sa Dios ug sa gugma ni Jesukristo.

Mahimo kamong magmalipayon.

Moawhag ako ninyo sa pagpuno sa inyong mga kasingkasing og pasalamat alang sa buhong ug walay kinutuban nga kaayo sa Dios. Minahal nga mga sister, makahimo kamo niini! Mag-ampo ko uban sa tanang pagbati sa akong kalag nga mohimo kamo sa pagpili nga mopadayon ngadto sa kahoy sa kinabuhi. Mag-ampo ko nga mopili kamo sa pag-isa sa inyong tingog ug mohimo sa inyong kinabuhi nga usa ka mahimayaong simponiya sa pagdayeg, maglipay sa unsay madala sa gugma sa Dios, mga kahibulongan sa Iyang Simbahan, ug

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

og 3,000 ka milya (4,800 km) matag tuig ngadto sa klima nga mas mabuhi sila. Ang leatherback nga mga bao mopanaw tabok sa Pacific Ocean gikan sa Indonesia ngadto sa kabaybayunan sa California. Ang humpback whales [balyena], mosalum gikan sa bugnaw nga tubig sa North ug South Poles padulong sa equator ug balik. Tingali mas dili katuohan, ang gamay nga yag-pis nga puting langgam molupad gikan sa Arctic Circle ngadto sa Antarctica ug balik matag tuig, og mga 60,000 ka milya (97,000 km).

Sa dihang ang mga scientist nagtuon niining madanihon nga kinaiya, nakapangutana sila sama sa “Giunsa nila pagkahibalo asa moadto?” ug “Giunsa sa nagsunod nga henerayon pagkat-on niini nga kinaiya?”

Sa dihang nakabasa ko niining gamhanang kinaiya sa mga hayop, nakahunahuna ko, “Posible ba nga ang mga tawo adunay susamang tinguha—usa ka giya sa kaugalingon, kon tugutan ninyo—nga naggiya nila ngadto sa ilang *langitnong panimalay*?”

Nagtuo ko nga ang matag lalaki, babaye, ug bata mibati sa tawag sa langit sa pila ka higayon sa iyang kinabuhi. Sa atong kahiladman mao ang tinguha nga makalabang sa tabil ug mogakus sa Langitnong mga Ginikanan nga sa makausa atong nailhan ug gimahal.

Ang uban mosulay sa pagsanta nga mobati niini nga tinguha ug santaon ang ilang mga kalag niini nga tawag.

Tinguha alang sa Panimalay

Ipunting ang inyong kalag ngadto sa kahayag. Sugdi ang inyong talagsaong panaw pauli. Kon buhaton ninyo, ang inyong kinabuhi mas momaayo, mas malipayon, ug mas dunay katuyoan.

Karong bag-o, sa among pakigkita ni Presidente Thomas S. Monson, iyang gipadayag, uban ang dakong kaligdong ug kalipay, sa ka dako sa iyang gugma sa Ginoo ug nga siya nasayud nga ang Ginoo nahigugma kaniya. Akong mga kaigsoonan, nasayud ko nga si Presidente Monson mapasalamaton kaayo sa inyong gugma, sa inyong mga pag-ampo, ug sa inyong paghalad ngadto sa Ginoo ug sa Iyang ebanghelyo.

niwang, nangapaslot ang mga tiil—morag gilakaw [niya] ang tibuok nga gilay-on . . . nga siya ra.”¹ Ang istorya ni Bobbie nakadani sa imahinasyon sa mga tawo sa tibuok Estados Unidos, ug nahimo siyang inila nga si Bobbie ang Talagsaong Iro.

Si Bobbie dili lamang ang hayop nga nakapalibog sa mga scientist nga dunay talagsaong abilidad sa direksyon ug abilidad nga mouli. Ang populasyon sa monarch nga kaba-kaba mamalhin

Si Bobbie ang Talagsaong Iro

Dul-an sa usa ka siglo na ang nakalabay, usa ka pamilya gikan sa Oregon nagbakasyon sa Indiana—sobra sa 2,000 ka mga milya (3,200 km) ang gilay-on—sa dihang nawala ang ilang minahal nga iro, nga si Bobbie. Ang desperado nga pamilya nangita sa iro bisan asa pero walay nahimo. Wala makit-i si Bobbie.

Naguol, mipauli sila, ang matag kilometro nakapalayo nila sa ilang paborito nga binuhi.

Paglabay sa unom ka bulan, naku-gang ang pamilya nga nakita si Bobbie sa ilang pultahan sa Oregon. “Hugaw,

Apan kadtong kinsa dili mosanta niini nga kahayag sa ilang kaugalingon makasugod sa dili katuohang panaw—usa ka talgsaong pagbalhin ngadto sa langitnong mga klima.

Ang Dios Nagtawag Kaninyo

Ang makadasig nga mensahe sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao nga ang Dios mao ang atong Amahan, nga Siya naghunahuna kanato, ug nga adunay paagi sa pagbalik ngadto Kaniya.

Ang Dios nagtawag kaninyo.

Ang Dios nakahibalo sa inyong tanang mga hunahuna, sa inyong mga kasubo, ug sa inyong mga paglaum. Nasayud ang Dios sa daghang higayon nga kamo nagtinguha Kaniya. Sa daghang higayon nga kamo mibati og walay kinutuban nga kalipay. Sa daghang higayon nga kamo nagbakho tungod sa kamingaw. Sa daghang higayon nga gibati ninyo nga walay tabang, naglibug, o nasuko.

Apan, bisan unsa pa ang inyong nasinati—kon kamo naluya, napakyas, mibati og naguol, naglagot, giluiban, o gibunalan—sayri nga kamo wala mag-inusara. Ang Dios nagtawag gihapon kaninyo.

Ang Manluluwas mituyhad sa Iyang kamot kaninyo. Ug, sama sa Iyang

gibuhat niadtong mangingisda kani- adto kinsa nagbarug sa daplin sa Suba sa Galilea, uban sa walay katapusang gugma nga Iyang gisulti kaninyo: “Dali, sunod kanako.”²

Kon maminaw kamo Kaniya, makig-sulti Siya kaninyo niining adlaw.

Kon kamo maglakaw sa dalan sa pagkatinun-an—kon magsugod kamo sa pagpadulong ngadto sa Langitnong Amahan—adunay butang diha ninyo nga nakadungog kamo sa tawag sa Manluluwas ug mipunting sa inyong kasingkasing ngadto sa kahayag. Mosulti kini ninyo nga kamo anaa sa saktong dalan ug nga kamo mouliay na.

Sukad sa sinugdanan sa panahon, ang mga propeta sa Dios miawhag sa mga tawo sa ilang panahon sa “pag-patalinghug sa tingog sa Ginoo nga imong Dios, . . . pagbantay sa iyang mga sugo ug sa iyang kabalaoran . . . , [ug] magabalik ngadto [Kaniya] sa bug-os mong kasingkasing, ug sa bug-os mo nga kalag.”³

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato og liboan ka mga rason nganong buhaton nato kini.

Karon, tuguti ko nga motanyag og duha ka rason ngano nga kinahanglan nga kita mobalik ngadto sa Ginoo.

Una: Ang inyong kinabuhi mas momaayo.

Ikaduha, Ang Dios mogamit ninyo sa paghimo sa kinabuhi sa uban nga mas momaayo.

Ang Inyong Kinabuhi Mas Momaayo

Mopamatuod ko nga kon kita mohimo o mopadayon sa talagsaong panaw nga padulong ngadto sa Dios, ang atong kinabuhi mahimong mas momaayo.

Apan kana wala magpasabut nga ang atong kinabuhi malibre gikan sa kasubo. Nakaila kitang tanan sa matinud-anong mga sumusunod ni Kristo nga nag-antus sa trahedyang ug in hustisya—si Jesukristo Mismo nag-antus labaw ni bisan kinsa. Sama nga ang Dios “mipasubang sa adlaw sa ibabaw sa dautan ug sa ibabaw sa maayo,” Mitugot usab Siya sa kalisdanan nga mosulay sa matarung ug sa dili matarung.⁴ Gani, usahay ingon og mas lisud ang atong kinabuhi *tungod* kay naningkamot kita sa pagsunod sa atong pagtuo.

Dili, ang pagsunod sa Manluluwas dili makakuha sa tanan ninyong mga pagsulay. Hinoon, mokuha kini sa mga babag tali kaninyo ug sa tabang nga gustong ihatag sa inyong Langitnong Amahan. Ang Dios magauban kaninyo. Mogiya Siya sa inyong mga lakang. Molakaw Siya tupad ninyo ug gani moalsa kaninyo kon dako kaayo ang inyong panginahanglan.

Masinati ninyo ang bunga sa Espiritu: “gugma, kalipay, kalinaw, pai-lub, pagkamapuanguron, pagkamaayo, [ug] pagkamatinumanon.”⁵

Kining espirituhanong mga bunga dili resulta sa temporal nga kauswagan, kalampusan, o sa maayong kapalaran. Moabut kini sa pagsunod sa Manluluwas, ug kini motabang nato bisan sa atong labing malisud nga mga pagsulay.

Ang mga kalayo ug mga kaguliyang sa mortal nga kinabuhi makahulga ug makahadlok, apan kadtong kinsa mohatag sa ilang kasingkasing ngadto sa Dios pagaliyokan sa Iyang kalinaw. Ang ilang kalipay dili makunhuran. Dili sila biyaan o kalimtan.

Ang kasulatan mitudlo, “sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing,” “ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan. Sa tanan nimong

mga dalan ilha siya, Ug siya magamando sa imong mga alagianan.”⁶

Kadtong kinsa maminaw sa tawag sa kaugalingon ug magtinguha sa Dios, kadtong mag-ampo, motuo, ug maglakaw sa dalan nga giandam sa Manluluwas—bisan og sila madagma usahay niana nga dalan—makadawat sa makahupay nga kasiguroan nga ang “tanang nga mga butang maghiusa sa paglihok alang sa [ilang] kaayohan.”⁷

Kay ang Dios “nagahatag og gahum niadtong maluya ug dugangan ang gahum sa mahuyang.”⁸

“Kay bisan og ang mga matarung madagma sa makapito, mobangon sila pag-usab.”⁹

Ug ang Ginoo sa Iyang kaayo nangutana:

Gusto ba kamong makasinati og walay hunong nga kalipay?

Nagtinguha ba kamo nga mobati sa inyong kasingkasing sa kalinaw nga labaw sa tanang pagpanabut?¹⁰

Nan ipunting ang inyong kalag ngadto sa kahayag.

Sugdi ang inyong talagsaong panaw pauli.

Kon buhaton ninyo, ang inyong kinabuhi mas momaayo, mas malipayon, ug mas dunay katuyoan.

Ang Dios Mogamit Kaninyo

Sa inyong panaw balik ngadto sa Langitnong Amahan inyong maamgohan nga kini nga panaw dili lang bahin sa inyong kaugalingong kinabuhi. Dili, kini nga dalan mogiya gayud ninyo nga mahimong panalangin sa kinabuhi sa ubang mga anak sa Dios—nga inyong mga kaigsoonan. Ug ang makapaikag nga bahin sa panaw mao nga nagserbisyo kamo sa Dios, ug samtang kamo moatiman ug motabang sa inyong isig ka tawo, makita ninyo ang dakong kauswagan sa inyong kaugalingong kinabuhi, sa mga paagi nga dili ninyo mahunahuna.

Tingali wala ninyo ikonsiderar ang inyong kaugalingon nga mapuslanon, tingali wala ninyo ikonsiderar ang inyong kaugalingon nga panalangin sa kinabuhi sa uban. Sa kasagaran, kon tan-awon nato ang atong kaugalingon, makita lang nato ang atong mga

limitasyon ug mga kakulangan. Tingali naghunahuna kita nga kita kinahanglang “labaw pa” aron magamit kita sa Dios—mas intelehente, mas adunahan, mas madanihon, mas daghan og talento, mas espirituhanon. Ang mga panalangin dili moabut tungod sa inyong mga abilidad apan tungod sa inyong mga pagpili. Ug ang Dios sa uniberso molihok pinaagi ninyo, mopalambo sa inyong mapainubsanong paningkamot alang sa Iyang mga katuyoan.

Ang Iyang buhat kanunay nga nagpadayon niining importante nga baruganan: “Gikan sa gagmay nga mga butang magagikan ang mga dagko.”¹¹

Sa dihang nagsulat ngadto sa mga Santos sa Corinto, nakaobserbar si Apostol Pablo nga dili daghang mga miyembro ang makonsiderar nga maalamon pinaagi sa mga sumbanan sa kalibutan. Apan kana dili importane, tungod kay “gipili sa Dios ang ginapakaboang sa kalibutan aron sa pagpaka-ulaw sa mga manggialamon.”¹²

Ang kasaysayan sa buhat sa Dios napuno sa mga tawo kinsa mikonsiderar sa ilang kaugalingon nga may

kakulangan. Apan mapainubsanon silang nagserbisyo, misalig sa grasya sa Dios ug sa Iyang saad: “Ang ilang bukton mao ang akong bukton, ug Ako ang ilang taming . . . , ug sila makig-away nga maisugon alang kanako; ug . . . Ako [mo]patunhay kanila.”¹³

Niining milabay nga ting-init ang among pamilya dunay talagsaong oportunidad nga mobisita sa pipila ka mga dapit sa kasaysayan sa Simbahan sa silangang bahin sa Estados Unidos. Sa usa ka espesyal nga paagi, gihinum-duman namo ang kasaysayan nianang higayuna. Ang mga tawo nga akong nabasahan—mga tawo sama ni Martin Harris, Oliver Cowdery, ug Thomas B. Marsh—nahimong mas tinuod ngari nako samtang naglakaw kami diin sila nakalakaw ug namalandong sa mga sakripisyo nga ilang gihimo sa pagtukod sa gingharian sa Dios.

Duna silay daghan kaayong maa-yong mga hiyas nga nagtugot nga mahimo nila ang makahuluganon mga kontribusyon sa Pagpahiuli sa Simbahan ni Jesukristo. Apan tawo usab sila, huyang, ug dili

perpekto—sama ninyo ug nako. Ang uban wala mouyon ni Propeta Joseph Smith ug mipalayo gikan sa Simbahan. Unya, daghan sa maong mga tawo dunay kausaban sa kasingkasing, nagpaubos sa ilang kaugalingon ug sa makausa nagtinguha og pakigdait uban sa mga Santos.

Dunay kalagmitan nga kita mohukom niini nga mga kaigsoonan ug sa uban sama kanila. Tingali moingon kita, “Dili gayud nako biyaan si Propeta Joseph.”

Samtang kana mahimong tinuod, wala gyud ta masayud unsa ang kahimutang sa pagpuyo niadtong higayuna, niadtong mga sirkumstansya. Dili, dili sila perpekto, apan pagkanindot nga makahibalo nga ang Dios nakagamit nila sa bisan unsang paagi. Nasayud Siya sa ilang mga kalig-on ug mga kahuyang, ug gihatagan Niya sila og talagsaong oportunidad sa pagsalmot og bersikulo o melodiya ngadto sa himno sa Pagpahiuli.

Pagkanindot nga makahibalo, bisan og *kita* dili perpekto, kon ang atong mga kasingkasing mobalik ngadto sa Dios, magmanggihatagon ug magma-bination Siya kanato alang sa Iyang katuyoan.

Kadtong mahigugma ug moserbisyo sa Dios ug sa isig ka tawo, ug mapainubsanon ug aktibong moapil sa Iyang buhat, makakita og talagsaong mga butang nga mahitabo sa ilang kinabuhi ug sa mga kinabuhi niadtong ilang gihigugma.

Ang mga pultahan nga gisiradoan maablihan.

Ang mga anghel mag-una nila ug moandam sa dalan.

Bisan unsa pay inyong posisyon sa komunidad o sa Simbahan, ang Dios mogamit ninyo kon kamo andam. Palamboon Niya ang inyong matarung nga mga tinguha ug himoon ang mga buhat sa kalooy nga inyong gitonom ngadto sa mabungahon nga pag-ani sa kaayohan.

Dili Kita Makaabut Didto kon Walay Paningkamot

Kita, matag usa nato, “dumuloong ug mga langyaw”¹⁴ niini nga kalibutan.

Sa daghang mga paagi, kita layo sa panimalay. Apan wala kana magpasabut nga kinahanglan kita nga mobati nga nawala o nag-inusara.

Ang atong hinigugma nga Amahan sa Langit mihatag nato sa Kahayag ni Kristo. Ug anaa sa matag usa nato, ang langitnong pag-aghat nga nag-awhag nato sa paghatag sa atong mga mata ug mga kasingkasing ngadto Kaniya samtang kita magpanaw balik sa atong celestial nga panimalay.

Nagkinahanglan kini og paningkamot. Dili kamo makaabut didto nga walay paningkamot sa pagkat-on bahin Niya, sa pagsabut sa Iyang mga instruksyon, paggamit niini, ug sa pagtrabaho.

Dili, ang kinabuhi dili usa ka self-drive nga sakyanan. Dili kini eroplano nga naka-autopilot.

Dili ka makalutaw sa tubig sa kinabuhi ug magsalig nga ang sulog modala nimo asa nimo gusto nga makaadto sa umaabut nga adlaw. Ang pagkatinun-an nagkinahanglan og kaandam sa paglangoy kon gikinahanglan.

Walay lain nga responsable sa inyong personal nga panaw. Ang Manluluwas motabang ninyo sa pag-andam sa dalan alang ninyo, apan ang pasalig sa pagsunod Kaniya ug pagtuman sa Iyang mga sugo kinahanglang magagikan kaninyo. Mao kana ang inyong responsibilidad, inyong pribilehiyo.

Mao kini ang inyong panimpalad.

Palihug patalinghugi ang tawag sa inyong Manluluwas.

Sunod Kaniya.

Ang Ginoo miestablisar sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagtabang kaninyo niini nga pasalig nga moserbisyo sa Dios ug sa isig ka tawo. Ang katuyoan niini mao ang pag-awhag, pagtudlo, pagbayaw, ug pagdasig. Kini nga talagsaong Simbahan makahatag og mga oportunidad kaninyo nga makapakita og kapuangod, pagtabang sa uban, ug pagbag-o ug pagtuman sa sagrado nga mga pakigsaad. Gihimo kini sa pagpanalangin sa inyong kinabuhi ug pagpauswag sa inyong panimalay, komunidad, ug nasud.

Dali, apil namo ug salig sa Ginoo. Ipahulam ang inyong mga talento ngadto sa Iyang talagsaong buhat. Tabangi, awhaga, ayoha, ug suportahi ang tanan kinsa nagtinguha nga mobati ug mopatalinghug sa tinguha sa langitnong panimalay. Magtambayayong kita niining mahimayaong panaw ngadto sa langitnong mga panimalay.

Ang ebanghelyo usa ka mahimayaon nga mensahe sa paglaum, ug kalipay. Mao kini ang dalan nga padulong sa panimalay.

Sa atong pagdawat sa ebanghelyo pinaagi sa pagtuo ug buhat, matag adlaw ug matag takna, magkaduol kita ngadto sa atong Dios. Ang atong kinabuhi mahimong mas maayo, ug ang Ginoo mogamit nato sa talagsaong mga paagi sa pagpanalangin niadtong naglibut kanato ug pagpahinabo sa Iyang mahangturong mga katuyoan. Niini ako mopamatuod ug mobilin kaninyo sa akong panalangin sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Susan Stelljes, “Bobbie the Wonder Dog,” *The Oregon Encyclopedia*, oregonencyclopedia.org.
2. Tan-awa sa Mateo 4:19; Lucas 18:22.
3. Deuteronomio 30:10.
4. Mateo 5:45.
5. Mga Taga-Galacia 5:22.
6. Mga Proverbio 3:5-6.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 90:24.
8. Isaias 40:29, New International Version.
9. Proverbio 24:16, New International Version.
10. Tan-awa sa Mga Taga-Filipos 4:7.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:33.
12. 1 Mga Taga-Corinto 1:27.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 35:14.
14. Mga Hebreohanon 11:13; 1 Pedro 2:11.

Ni Bonnie L. Oscarson
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Ang mga Panginahanglan nga atong Giatubang

Dipila sa labing importanting mga panginahanglan nga atong masugatan anaa sa atong kaugalingong mga pamilya, sa atong mga higala, sa atong ward, ug sa atong komunidad.

Bag-ohay lang atong nasaksihan ang daghang kadaut sa kinaiyahan, sa Mexico, sa Estados Unidos, Asia, sa Caribbean, ug sa Africa. Napakita ang labing maayo sa mga tawo sa dihang liboan ang mitabang niadtong namiligro o nanginahanglan ug niadtong nag-antus sa pagkawala. Nalipay kong nagtan-aw sa young women didto sa Texas ug Florida, kauban sa daghan pa nga nanagsul-ob sa yellow nga mga Helping Hands T-shirt nanagtabang sa pagpanghawan sa nangaguba sa kabalayan human sa bag-ohayng dakong unos. Liboan pa ang ganahan moadto sa lugar nga dagko ang kadaut kon dili pa lang kini layo. Hinoon, nakahatag na kamo og ubay-ubay nga donasyon aron mapagaan ang pag-antus. Ang inyong kamangihatagon ug kamanggi-loy-on makapadasig ug Kristohanon.

Karon gusto kong maghisgot og usa ka aspeto sa pagserbisyo nga gibati nako nga importante alang sa tanan—bisan asa man kita nahimutang. Para

kanato nga nakakita diha sa balita sa bag-ohayng mga panghitabo ug mibati nga walay mahimo kon unsay buhaton, tingali ang tubag sa tinuod lang ato rang giatubang.

Ang Manluluwas mitudlo, “Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang

kinabuhi kawagtangan hinuon siya niini: ug bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanako, magapatunhay niini.”¹ Si Presidente Thomas S. Monson miingon niini nga kasulatan: “Ako nagtuo nga ang Manluluwas nagsulti kanato nga gawas kon kalimtan nato ang atong kaugalingon diha sa pagserbisyo sa uban, adunay gamay ra nga katuyoan sa atong kaugalingong kinabuhi. Kadtong kinsa nagpakabuhi lamang alang sa ilang kaugalingon sa katapusan maminusan ang ilang pagkatawo ug sa mapasumbingayong paagi mawagtangan sa ilang kinabuhi, samtang kadtong nahikalimot sa ilang kinabuhi diha sa pagserbisyo sa uban motubo ug molambo—ug sa ingon moluwas sa ilang kinabuhi.”²

Nagpuyo kita sa kultura diin mas mitutok kita pag-ayo diha sa gamayng screen nga naa sa atong mga kamot kaysa mga tawo sa atong palibut. Atong gipulihan sa pagtext ug pagtweet ang pagtan-aw gayud unta diha sa mata sa tawo ug mopahiyum o, panagsa na lang gani, ang mag-atubangay sa panag-istorya. Kasagaran mas nabalaka ta kon pila na ang atong “followers” ug “likes” kaysa paggakos sa usa ka higala ug pagpakita og gugma, kabalaka, ug tinuod nga tinguha. Ingon ka makapahingangha ang modernong teknolohiya sa pagpakatag sa mensahe sa ebanghelyo ni Jesukristo ug pagtabang kanato nga magpabiling konektado sa pamilya ug mga higala, kon dili ta magbantay kon giunsa nato paggamit ang atong personal nga mga himan, kita usab mosugod pag-focus sa atong kaugalingon ug makalimot nga ang tinuod nga pagsunod sa ebanghelyo mao ang pagserbisyo.

Dako kaayo akong gugma ug pagtuo nganha kaninyo nga mga batan-on ug mga young adult. Nakita ug nabati nako ang inyong mga tinguha sa pagserbisyo ug sa paghimo og kalainan sa kalibutan. Nagtuo ko nga kadaghanan sa mga miyembro mikonsiderar sa pagserbisyo nga pinakasentro sa ilang mga pakigsaad ug pagkadisipulo. Apan naghunahuna usab ko nga usahay mas sayon nga ibaliwala ang pipila ka dagkong oportunidad

sa pagserbisyo sa uban tungod kay nabalda ta o tungod kay naglaum ta og dakong paagi sa pag-usab sa kalibutan ug wala nato makita nga ang pipila ka labing importanting mga panginahanglan nga atong masugatan anaa sa atong kaugalingong mga pamilya, sa atong mga higala, sa atong ward, ug sa atong komunidad. Maapektuhan kita kon makita nato ang pag-antus ug dakong panginahanglan niadtong layo kanato, apan nagkulang ta nga makita nga dunay tawo kinsa nanginahanglan sa atong pakighigala nga molingkod tupad nato diha sa klase.

Si Sister Linda K. Burton miasoy sa istorya sa usa ka Relief Society president sa stake nga, nakigtrabaho sa uban, nangulekta og mga quilt para sa mga tawo nga nanginahanglan niadtong mga 1990. “Siya ug ang iyang anak nga babaye mimaneho og trak nga puno niadto nga mga quilt gikan sa London paingon sa Kosovo. Sa iyang biyahe pagpauli, nakadawat siya og dili masaypan nga espirituhanong impresyon nga mituhop sa iyang kasingkasing. Ang hunahuna mao kini: ‘Unsay imong nahimo usa ka maayo kaayong butang. Karon pauli, labang sa karsada, ug serbisyuhi ang imong silingan!’”³

Unsay kaayohan ang mahimo sa pagluwas sa kalibutan kon atong gibaliwala ang mga panginahanglan

niadtong labing duol kanato ug niadtong atong gihigugma og maayo? Unsay kapuslanan nga ayohon ang kalibutan kon ang mga tawo sa atong palibut nanglimbasog ug wala nato mamatikdi? Mahimong gibutang sa Langitnong Amahan kadtong nanginahanglan kanato diha sa atong duol, nakahibalo nga kita ang labing angayan nga makahimo sa pagkab-ot sa ilang mga panginahanglan.

Ang tanan makapangita og paagi sa pagtanyag og Kristohanon nga pagserbisyo. Ang akong counselor, si Sister Carol F. McConkie, bag-o lang misulti kanako bahin sa iyang 10 anyos nga apo nga babaye si Sarah kinsa, dihang iyang namatikdan nga ang iyang mama nasakit, mihukom sa kaugalingon nga motabang. Gipukaw niya iyang manghud, giilisan og sinina, gisipilyuhan ang ngipon, gipugnan ang buhok, ug gipapamahaw aron ang iyang mama makapahulay. Hilum siyang mihimo niining yanong buhat sa pagserbisyo nga wala hangyoo tungod nakita niya nga gikinahanglan ug desidido nga motabang. Dili lang basta nakapanalangin si Sarah sa iyang mama, apan sigurado ko nga siya usab malipayon sa pagkahibalo nga siya nakapagaan sa buluhaton sa tawo nga iyang gihigugma ug, sa pagbuhat niini, nakapalig-on sa iyang relasyon uban sa iyang igsoon. Si Presidente James E. Faust miingon: “Ang pagserbisyo sa uban makasugod sa bisan unsang pangidaron. . . . Dili kinahanglan nga labing taas og sukdanan, ug dungganon kini diha sa pamilya.”⁴

Nakahibalo ba kamo mga bata kon unsa kini kadakong kahulugan sa inyong mga ginikanan ug miyembro sa pamilya kon kamo mangita og paagi nga makaserbisyo diha sa balay? Para niadtong mga batan-on, ang paglig-on ug pagserbisyo sa inyong mga miyembro sa pamilya kinahanglang maoy inyong unang prayoridad samtang mangita mo og mga paagi sa pag-usab sa kalibutan. Ang pagpakita og kalooy ug kabalaka sa inyong mga igsoon ug mga ginikanan makatabang sa pagmugna og kahimtang sa paghiusa ug makadapit sa Espiritu diha sa

panimalay. Ang pag-usab sa kalibutan magsugod sa pagpalig-on sa inyong kaugalingong pamilya.

Laing bahin sa pag-focus sa atong pagserbisyo mahimong diha sa atong mga pamilya sa ward. Usahay ang atong mga anak mangutana kanato, “Nganong moadto pa man ko sa Mutual? Wala man kaayo koy makuhaniana.”

Kon duna koy kahigayunan nga mahimong maayong ginikanan, motubag ko nga, “Unsay nakapahunahuna nimo nga moadto sa Mutual tungod ba unsay *imong* makuha niini?”

Akong batan-ong mga higala, makagarantiya ko nga sa kanunay adunay tawo sa kada miting sa Simbahan nga imong tambongan kinsa magul-anon, kinsa nagsagubang og mga hagit ug nagkinahanglan og usa ka higala, o kinsa mibati nga siya wala maapil. Aduna kay importanting butang nga mahatag sa kada miting o kalihokan, ug ang Ginoo nagtinguha nga mangita ka diha sa imong mga higala ug dayon mangalagad sama sa Iyang gibuhat.

Si Elder D. Todd Christofferson mitudlo, “Usa ka dakong rason nga ang Ginoo adunay usa ka simbahan mao ang pagmugna og usa ka komunidad sa mga Santos nga mosuporta sa usag usa diha sa ‘higpit ug pig-ot nga dalan nga padulong sa kinabuhing dayon.’” Miingon usab siya, “Kini nga relihiyon dili lamang mahitungod sa kaugalingon; hinoon, kitang tanan gitawag sa pagserbisyo. Kita ang mga mata, mga kamot, ulohan, tiil, ug ubang mga bahin sa lawas ni Kristo.”⁵

Tinuod nga mitambong kita sa atong senimana nga mga miting sa Simbahan sa pag-apil sa mga ordinansa, pagkat-on sa doktrina, ug madasig, apan ang laing importante kaayong rason sa pagtambong mao nga, isip pamilya sa ward ug isip mga disipulo sa Manluluwas nga si Jesukristo, nagbantay ta sa usag usa, nag-awhag sa usag usa, ug nangita og paagi nga makaserbisyo ug makalig-on sa matag usa. Dili lang ta mga tigdawag ug tigkuha sa unsay gitanyag sa simbahan; gikinahanglan kita nga mahimong mga tighatag ug tigsangkap. Sa mga young

women ug young men, sunod higayon nga naa mo sa Mutual, imbis mo mag-celfon aron motan-aw unsay gibuhar sa inyong mga higala, hunong, tan-aw sa palibut, ug pangutan-a inyong kaugalingon, “Kinsa ang nanginahanglan nako karon?” Tingali ikaw ang hinungdan sa pagtimbaya ug pag-impluwensya sa kinabuhi sa usa ka higala o sa paghatag ug pagdasig sa usa ka higala kinsa hilum nga nakigbisog.

Hangyoa ang imong Langitnong Amahan sa pagpakita diha kanimo kadtong naa sa imong palibut nga nanginahanglan sa imong tabang ug pagdasig nimo kon unsay labing maayo nga maserbisyo nimo kanila. Hinumdumi nga ang Manluluwas kasagaran moalagad ngadto sa usa ka tawo matag higayon.

Ang among apo nga si Ethan 17 na. Niining summer natandog ko sa iyang gisulti nako nga, nadasig siya sa ehemplo sa iyang mama, nag-ampo siya kada adlaw aron makaangkon og oportunidad nga makaserbisyo sa usa ka tawo. Samtang migahin kami og panahon sa iyang pamilya, naobserbahan nako kon giunsa ni Ethan pagtratar ang iyang mga igsoon uban sa pagpailub, gugma, ug kamabination, ug matinabangon sa iyang mga ginikanan ug mangita og paagi sa pagtabang sa uban. Nakadayeg ko sa iyang pagpakabana sa mga tawo sa iyang palibut ug sa iyang tinguha sa pagserbisyo nila Usa siya ka ehemplo ngari kanako. Ang pagbuhar sama sa gibuhar ni Ethan—magdapit sa Ginoo sa pagtabang nato nga makakita og paagi nga makaserbisyo—magtugot sa Espiritu nga makit-an nato ang mga nagkinahanglan sa atong palibut, nga makita ang “usa” nga nagkinahanglan nato nianang adlaw, ug masayaran unsaon sa pagpangalagad nagdto kaniya.

Agig dugang sa pagserbisyo sa inyong pamilya ug mga miyembro sa inyong ward, pangita og mga oportunidad nga makaserbisyo sa inyong silingan ug komunidad. Samtang sa higayon nga kita gihangyo sa pagtabang human sa dakong kadaut, sa matag adlaw giawhag kita sa pagpangita og mga oportunidad diha mismo

sa atong dapit sa pagbayaw ug pagtabang niadtong nanginahanglan. Bag-o lang gipahimangnoan ko sa Area President, nagserbisyo sa usa ka nasud nga dunay daghang temporal nga mga hagit, nga ang pinakamaayo nga paagi sa pagtabang niadtong nanginahanglan sa laing bahin sa kalibutan mao ang paghatag og ubay-ubay nga halad sa puasa, paghatag sa Church’s Humanitarian Aid Fund, ug pagpangita og mga paagi nga makaserbisyo niadtong anaa mismo sa inyong komunidad bisan asa kamo nagpuyo. Hunahunaa lang sa unsang paagi ang tibuok kalibutan napanalanginan kon ang tanan mosunod niini nga tambag!

Mga kaigsoonan, ug labi na ang kabatan-onan, samtang naningkamot mo nga mahimong sama sa Manluluwas nga si Jesukristo ug pagsunod sa inyong mga pakigsaad, padayon kang mapanalanginan uban sa tinguha sa paghupay sa nag-antus ug pagtabang niadtong kinsa dili kaayo palaran. Hinumdumi nga pipila sa labing nanginahanglan tingali kadtong anaa gayud sa imong atubangan. Sugdi ang pagserbisyo sa imong kaugalingong pamilya ug sulod sa imong kaugalingong mga pamilya. Mao kini

ang mga relasyon nga mahangturon. Gani—ug tingali ilabi na kon—ang sitwasyon sa imong pamilya dili kaayo perpekto, makapangita ka og mga paagi sa pagserbisyo, pagbayaw, ug paglig-on. Sugdi kon asa ka karon, higugmaa sila bisan pa man, ug pangandam alang sa pamilya nga gusto nimong ikauban sa umaabut.

Pag-ampo alang sa tabang sa pag-ila niadtong nanginahanglan og gugma ug pag-awhag sa mga pamilya sa imong ward. Imbis motabong sa simbahan uban sa pangutana nga “Unsa ang akong makuha niini nga miting?” pangutana, “Kinsa ang nagkinahanglan kanako karon? Unsay akong matanyag?”

Samtang ikaw nagpanalangin sa imong kaugalingong mga pamilya ug mga miyembro sa ward, pangita og mga paagi nga makapanalangin niadtong anaa sa imong lokal nga mga komunidad. Bisin kon ikaw adunay dakong panahon sa pagserbisyo o makahatag og pipila lang ka oras sa usa ka bulan, ang imong mga paningkamot makapanalangin og mga kinabuhi ug usab makapanalangin kanimo og mga paagi nga dili nimo mahunahunaan.

Si Presidente Spencer W. Kimball mitudlo: “Ang Dios makakita kanato, ug Iya kita nga pagabantayan. Apan sa kasagaran ipaagi niya kini sa uban aron iyang mahatag ang atong mga panginahanglan.”⁶ Hinaut nga matag usa nato makaila sa pribilehiyo ug panalangin sa pag-apil sa pagtuman sa buhar sa atong Langitnong Amahan samtang atong mahatag ang mga panginahanglan sa Iyang mga anak mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 9:24.
2. Thomas S. Monson, “Unsa may Akong Nabuhar alang sa Usa ka Tawo Karon?” *Liahona*, Nob. 2009, 85.
3. Linda K. Burton, “Nadumuluong Ako,” *Liahona*, Mayo 2016, 15.
4. James E. Faust, “Womanhood: The Highest Place of Honor,” *Liahona*, Hulyo 2000, 117.
5. D. Todd Christofferson, “Nganong Anaa ang Simbahan,” *Liahona*, Nob. 2015, 108, 109.
6. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* (2006), 82.

Ni Elder Dallin H. Oaks
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Plano ug ang Pamahayag

Ang pamahayag sa pamilya mao ang paghatag sa Ginoo og gibug-aton sa mga kamatuoran sa ebanghelyo nga gikinahanglan natong ipatunhay bisan pa man sa kasamtangang mga hagit sa pamilya.

Klaro diha sa atong pamahayag sa pamilya, ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw napanalanginan og talagsaon nga doktrina ug nagkalain-lain nga mga paagi sa pagtan-aw sa kalibutan. Moapil ug gani manghawod kita sa daghang kalibutanong mga kalihokan, apan ang pipila sa mga kalibutanong kalihokan dili nato apilan kon nagtinguha kita nga mosunod sa mga pagtulun-an ni Jesukristo ug sa Iyang mga Apostoles, sa karaan ug sa modernong panahon.

I. Sa usa ka samingay, si Jesus naghulagway niadtong kinsa “nagapatalinghug sa pulong” apan nahimong “dili mabungahon” sa dihang ang mga pulong “[na]mangalumos” sa “kabalaka sa kalibutan, ug ang kalipay tungod sa mga bahandi” (Mateo 13:22). Unya, si Jesus mikorihir ni Pedro nga wala siya magpakabana sa “butang sa Dios, kon-dili ang mga butang sa mga tawo,” og mipahayag, “Kay unsa may kapuslanan alang sa usa ka tawo kon maangkon niya ang tibuok kalibutan ug mapildi

kaniya ang iyang kalag?” (Mateo 16:23, 26). Sa Iyang katapusang mga pagtulun-an, Iyang gisulihan ang Iyang mga Apostoles, “Kon kamo iya pa sa kalibutan, higugmaon sa kalibutan ang mga iya: apan kay kamo dili man iya sa kalibutan, . . . ang kalibutan naga-dumot kaninyo” (Juan 15:19; tan-awa usab sa Juan 17:14, 16).

Sa samang paagi, ang mga sinulat sa mga orihinal nga Apostoles ni Jesus kanunay naggamit og imahe sa “kalibutan” aron pagrepresentar sa mga supak sa pagtulun-an sa ebanghelyo. “Ayaw kamo pagpahiuyon niining panahona sa kalibutan” (Mga Taga-Roma 12:2), Si Apostol Pablo nagtudlo. “Kay ang kaalam nga iya niining kalibutana maoy usa ka binuang sa atubangan sa Dios” (1 Mga Taga-Corinto 3:19). Ug, “Bantayi,” siya nagpahimangno, “nga walay bisan kinsa nga makabihag kaninyo . . . sumala sa tawhanong kalagdaan nga gikabilin, sumala sa mga paninugdan nga tinoohan sa kalibutan, ug dili sumala ni Cristo” (Mga Taga-Colosas 2:8). Si Apostol Santiago mitudlo nga “ang pakighigalaay uban sa kalibutan maoy pakig-away batok sa Dios[,] busa bisan kinsa nga buot mahigala sa kalibutan kaaway sa Dios” (Santiago 4:4).

Ang Basahon ni Mormon sagad mogamit niining imahen sa oposisyon sa “kalibutan.” Si Nephi mitagna nga ang katapusang kalaglagan sa “kadto kinsa gitukod aron mahimo nga bantugan diha sa mga mata sa kalibutan, ug kadto kinsa nagtinguha, . . . sa mga butang sa kalibutan” (1 Nephi 22:23; tan-awa usab sa 2 Nephi 9:30). Gipanghimaraut ni Alma kadtong “nagmapagarbuhon . . . uban sa mga kawang nga butang sa kalibutan” (Alma 31:27). Ang

damgo ni Lehi nagpakita nga kadtong nagtinguha sa pagsubay sa gunitanan nga puthaw, ang pulong sa Dios, maka-sugat og mga oposisyon sa kalibutan. Ang mga nanimuyo sa “dako ug lapad nga gambalay” nakita ni Lehi nga “ingon og nagbiay-biay ug nagtulisok” sa “tudlo nga mabiay-biayon” (1 Nephi 8:26–27, 33). Sa iyang panan-awon nga naghubad niini nga damgo, Nasayran ni Nephi nga kining pagbiay-biay ug oposisyon gikan sa “pundok sa mga katawhan sa yuta, . . . ang kalibutan ug ang kaalam niana, . . . ang garbo sa kalibutan” (1 Nephi 11:34–36).

Unsa ang gipasabot niining mga pasidaan sa kasulatan ug mga sugo nga dili mahimong “kalibutanon” o sa moderno nga kasuguan nga “isalikway ang kalibutan”? (D&P 53:2). Si Presidente Thomas S. Monson nag-summarize niining mga pagtulun-an: “Kinahanglan kitang magmabinantayon sa kalibutan nga misalikway pag-ayo sa espirituhanong mga butang. Importante nga atong isalikway ang bisan unsa nga dili uyon sa atong mga sumbanan, sa dili gayud pag-undang sa unsay atong labing gitinguha: kinabuhing walay katapusan sa gingharian sa Dios.”¹

Ang Dios naghimo niining kalibutan sumala sa Iyang plano sa paghatag sa Iyang espiritu nga mga anak og usa ka lugar aron masinati ang mortalidad isip importante nga lakang padulong sa himaya nga Iyang gitinguha alang sa tanan Niyang mga anak. Bisan pa man og adunay nagkalain-laing gingharian ug himaya, ang labing dakong tinguha sa atong Langitnong Amahan alang sa Iyang mga anak mao ang gitawag ni Presidente Monson nga “walay katapusang kinabuhi sa gingharian sa Dios,” nga mao ang kahimayaan sa mga pamilya. Labaw pa kini sa kaluwasan. Si Presidente Russel M. Nelson mipahinumdom kanato, “Sa mahangturong plano sa Dios, ang kaluwasan usa ka butang nga may kalabutan sa indibidwal; ang kahimayaan usa ka butang nga may kalabutan sa pamilya.”²

Ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo ug ang dinasig nga pamahayag sa pamilya, nga akong hisgutan unya, mga importanting pagtulun-an

nga mogiya sa mortal nga preparasyon alang sa kahimayaan. Gani samtang nagpuyo kita sa balaod sa kaminyoon ug ubang mga tradisyon sa nagkadautan nga kalibutan, kadtong maningkamot alang sa kahimayaan kinahanglan maghimo og personal nga pagpili sa kinabuhi sa pamilya sumala sa pamaagi sa Ginoo sa higayon nga kana malahi gikan sa pamaagi sa kalibutan.

Niining mortal nga kinabuhi, wala kita mahinumdom kon unsa kita sa wala pa matawo, ug karon makasinati na kita og mga oposisyon. Kita molambo ug mohamtong sa espirituhanon nga paagi pinaagi sa pagpili nga mosunod sa mga kasuguan sa Dios sa sunod-sunod nga sakto nga mga pagpili. Kini naglangkob sa gikinahanglan nga mga pakigsaad ug mga ordinansa ug paghinulsol kon sayop ang atong mga pagpili. Agig kalahian, kon kulang ang atong pagtuo sa plano sa Dios ug masinupakon o tuyong molikay sa gikinahanglang buhaton, atong mabaliwala ang paglambo ug paghamtong. Ang Basahon ni Mormon nagtudlo, “kini nga kinabuhi mao ang panahon alang sa mga tawo sa pagpangandam sa pag-sugat sa Dios” (Alma 34:32).

II.

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa nakasabot sa plano sa kaluwasan sa Dios adunay talagsaong

panglantaw sa kalibutan nga makatabang kanila sa pagkakita sa katuyuan sa mga sugo sa Dios, ang dili mausab nga kinaiyahan sa Iyang gikinahanglang mga ordinansa ug ang importanting papel sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Ang Pag-ula sa atong Manluluwas nagbawi kanato gikan sa kamatayon ug, depende sa atong paghinulsol, magluwas kanato sa mga sala. Uban nianang panglantaw sa kalibutan, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw adunay talagsaon nga mga prayoridad ug mga buluhaton ug napanalanginan og kalig-on aron sa paglahutay sa mga kasagmuyo ug kasakit sa mortal nga kinabuhi.

Dili malikayan, ang mga buhat niadtong kinsa mosulay sa pagsunod sa plano sa Dios sa kaluwasan mahimong hinungdan sa dili pagsinabtanay o panagbangi sa mga sakop sa pamilya o mga higala kinsa dili motuo sa mga baruganan niini. Ang samang panagbangi anaa kanunay. Ang matag henerasyon nga nagtinguha sa pagsunod sa plano sa Dios adunay mga hagit. Sa karaan, si propeta Isaias mihatag og kalig-on sa mga Israelite, kinsa atong gitawag nga “ikaw nasayud niana nga pagkamatarung, . . . kansang kasingkasing anaa akong kasuguan.” Kaniya siya miingon, “Ayaw ninyo kahadloki ang pagtamay sa mga tawo” (Isaias 51:7; usab sa 2 Nephi 8:7). Apan bisan unsa ang hinungdan sa panagbangi

uban niadtong wala makasabot o motuo sa plano sa Dios, kadtong nakasabot kanunay gimanduan sa pagpili sa pamaagi sa Ginoo imbis sa kalibutan.

III.

Ang plano sa ebanghelyo nga pagasundon sa matag pamilya aron maandam sa kinabuhing dayon ug kahimayaan gilatid sa 1995 nga pamahayag sa Simbahan, “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.”³ Ang mga pamahayag niini, sa tinuod, klaro kaayo nga lahi gikan sa kasamtangan nga mga balaod, binuhatan, ug adbokasiya sa kalibutan diin kita nagpuyo. Sa atong panahon, ang kalainan nga labing makita mao ang pagpakig-ipon nga walay kaminyoon, kaminyoon sa sama og sekso, ug pagpadako sa mga bata nga nalambigit sa maong mga relasyon. Kadtong kinsa wala motuo o mangandoy sa kahimayaan ug labing nadani sa mga pamaagi sa kalibutan nagkonsiderar niining pamahayag sa pamilya nga usa lamang ka pamahayag sa lagda nga kinahanglang usbon. Sa pagtandi, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagmatuod nga ang pamahayag sa pamilya naghulagway sa matang sa relasyon sa pamilya diin ang labing importante nga bahin sa atong mahangturong kalamboan mahitabo.

Nakasaksi kita sa kusog ug nagkadaghang pagdawat sa publiko sa pagpakig-ipon nga walay pagpakasal ug kaminyoon sa managsama og sekso. Ang katugbang nga adbokasiya sa media, edukasyon, ug bisan sa mga gikinahanglan sa trabaho mihatag og lisod nga hagit alang sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kinahanglan natong tinguhaon nga balansihon ang nagkompetensya nga mga panginahanglan sa pagsunod sa balaod sa ebanghelyo sa atong personal nga mga kinabuhi ug mga pagtulun-an samtang kita nagtinguha sa pagpakita sa gugma alang sa tanan.⁴ Sa pagbuhat sa ingon, usahay kita mag-atubang, sa unsay gitawag ni Isaias nga “ang pagtamay sa mga tawo.” apan kinahanglan dili mahadlok.”

Ang mga kinabig nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagtuo nga ang pamahayag sa pamilya, nga gi-isyu dul-an sa 25 ka tuig na ang milabay, mao ang gihatagan sa Ginoo og gibug-aton sa mga kamatuoran sa ebanghelyo nga gikinahanglan natong ipatunhay bisan paman sa kasamtangang mga hagit sa pamilya. Duha ka mga pananglitan mao ang kaminyoon sa managsama-og sekso ug panag-ipon nga walay kasal. Mga 18 ka tuig lamang human sa pamahayag sa pamilya, ang Korte Suprema sa Estados Unidos nagtugot sa pagminyong sa managsama nga sekso, gigun-ob ang liboan ka mga tuig nga kaminyoon nga limitado sa usa ka lalaki ug usa ka babaye. Ang makapakurat nga porsyento sa mga bata sa Estados Unidos nga natawo sa usa ka inahan nga wala maminyo ngadto sa amahan sa hinay-hinay nagkadaghan: 5 porsyento sa 1960,⁵ 32 porsyento sa 1995,⁶ ug karun sobra 40 porsyento.⁷

IV.

Ang pamahayag sa pamilya nag-sugod pinaagi sa pagpahayag “nga ang kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye gi-orden sa Dios ug ang pamilya mahinungdanon ngadto sa plano sa Tiglalang alang sa walay katapusan nga destinasyon sa Iyang mga anak.” Kini nagpamatuod usab nga ang “pagkalalaki ug pagkababaye usa ka mahinungdanon nga kinaiya sa

tagsa-tagsa sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta, sa pagkamortal, ug sa walay katapusan nga pag-ila ug katuyo-an.” Dugang kini nga namahayag nga “ang Dios misugo nga ang sagrado nga mga gahum sa paglalang pagagamiton lamang tali sa lalaki ug babaye, kinsa legal nga naminyo isip bana ug asawa.”

Ang pamahayag nagpamatuod sa padayon nga katungdanan sa bana ug asawa sa pagsanay ug pagpuno sa yuta ug sa ilang ligdong nga responsibilidad sa paghigugma ug pag-amuma alang sa usag usa ug alang sa ilang mga anak: “Ang mga anak adunay katungod nga matawo ngadto sa mga ginikanan kinsa naminyo, ug maamumahan sa usa ka amahan ug sa usa ka inahan nga nagtahud sa mga panaad sa kaminyoon uban sa hingpit nga pagkama-unungon.” Nagpasidaan kini batok sa pag-abuso sa kapikas o mga anak, ug kini nagpamatuod nga “ang kalipay diha sa kinabuhi sa pamilya labaw nga makab-ot kon gipasikad diha sa mga pagtulun-an sa Ginoong Jesukristo.” Sa katapusan, kini naghanyo nga i-promote ang opisyal nga “pag-awhag sa mga tawo sa paghimo niadtong mga butang nga gihimo sa pagpadayon ug sa paglig-on sa banay isip sukaranan nga yunit sa katilingban.”

Niadtong 1995, usa ka Presidente sa Simbahan ug 14 ka lain pang mga Apostoles sa Ginoo mipahayag niining importante nga doktrinal nga pamahayag. Isip usa sa pito lamang sa mga Apostoles nga buhi pa, akong gibati nga obligado nga ipakigbahin ang hinungdan sa pamahayag sa pamilya alang sa kasayuran sa tanan nga naghunahuna niini.

Ang inspirasyon nga nagpaila sa panginahanglan alang sa pamahayag mahitungod sa pamilya miabot sa pangulo sa Simbahan kapin 23 ka tuig na ang milabay. Katingalahan kini alang sa uban kinsa naghunahuna nga ang mga kamatuoran sa doktrina bahin sa kaminyoon ug sa pamilya nasabtan nga wala na magkinahanglan og subli nga pamahayag.⁸ Bisin pa niana, gibati namo ang kumpirmasyon ug kami nagtrabaho. Ang mga hilisgutan giila ug gihisgutan sa mga sakop sa Korum sa

Napulog Duha sa hapit usa ka tuig. Ang mga pulong gisugyot, giribyu, ug giusab. Sa mainampunon nga paaagi padayon kaming nangamuyo sa Ginoo alang sa Iyang inspirasyon kon unsa ang among ipahayag ug unsaon namo pagsulti niini. Kaming tanan nakakat-on “pagtulun-an ngadto sa lain nga pagtulun-an, lagda ngadto sa lain nga lagda,” sama sa gipanaad sa Ginoo (D&P 98:12).

Atol niini nga proseso sa pagpadayag, usa ka gisugyot nga teksto gipresentar ngadto sa Unang Kapangulohan, kinsa nagdumala ug nagpahayag sa mga pagtulun-an ug doktrina sa Simbahan. Human ang Kapangulohan naghimo sa dugang nga mga pagbag-o, ang pamahayag sa pamilya gipahibalo sa Presidente sa Simbahan, si Gordon B. Hinckley. Sa panagtigum sa kababayan-an niadtong Septyembre 23, 1995, gipaila niya ang pamahayag sa ingon niini pagkasulti: “Sa kadaghang sayop nga ideya nga nangangkon sa matuod, sa sobrang pangilad kalabut sa mga sumbanan ug hiyas, sa sobrang panintal ug pagdani aron anam-anam kang mamansahan sa mga utang sa kalibutan, gibati namong moopahibalo ug mopahimangno.”⁹

Ako mopamatuod nga ang pamahayag sa pamilya usa ka pahayag sa mahangturong kamatuoran, kabubut-on sa Ginoo alang sa Iyang mga

anak. Kini ang basehan sa pagtudlo ug pamaagi sa Simbahan sulod sa 22 ka tuig ug magpadayon kini alang sa umaabot. Ikonsiderar kini, itudlo kini, sunda kini, ug kamo mapanalanginan samtang magpadayon kamo ngadto sa kinabuhing dayon.

Kwarenta ka tuig na ang milabay, si Presidente Ezra Taft Benson mitudlo nga “Ang matag henerasyon adunay mga pagsulay ug mga kahigayunan sa pagbarug ug pagpamatuod sa kaugalingon niini.”¹⁰ Nagtuo ko nga ang atong kinaiya ngadto sa ug sa paggamit sa pamahayag sa pamilya usa sa mga pagsulay alang niini nga henerasyon. Ako nag-ampo alang sa tanang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagbarug nga lig-on niana nga pagsulay.

Akong tapuson uban sa mga pagtulun-an ni Presidente Gordon B. Hinckley nga gisulti duha ka tuig human gipahibalo ang pamahayag sa pamilya. Siya miingon: “Makita nako ang usa ka talagsaon nga umaabot diha sa usa ka walay siguro nga kalibutan. Kon mopotopot kita sa atong mga mithi, kon mopalig-on kita sa mga mithi nga atong nakat-unan gikan sa atong mga ginikanan ug mga katigulangan, kon molakaw kita diha sa pagkamasulundon sa atubangan sa Ginoo, kon mosunod lamang kita sa

ebanghelyo, mapanalanginan kita sa usa ka maanindot ug katingalahan nga paagi. Makita kita isip usa ka talagsaon nga mga katawhan kinsa nakakaplag na sa yawe sa usa ka talagsaon nga kalipay.”¹¹

Nagpamatuod ako sa kamatuoran ug sa mahangturong importansya sa pamahayag sa pamilya, nga gipadayag sa Ginoong Jesukristo ngadto sa Iyang mga Apostoles alang sa kahimayaan sa Iyang mga anak (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 131:1–4), sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Mobarug sa Balaan nga mga Dapit,” *Liahona*, Nob. 2011, 83.
2. Russell M. Nelson, “Kaluwasan ug Kahimayaan,” *Liahona*, Mayo 2008, 7, 10.
3. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
4. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Gugma ug Balaod,” *Liahona*, Nob. 2009, 26–29.
5. Tan-awa sa “‘Disastrous’ Illegitimacy Trends,” *Washington Times*, Dis. 1, 2006, washingtontimes.com.
6. Tan-awa sa Stephanie J. Ventura ug uban pa, “Report of Final Natality Statistics, 1996,” *Monthly Vital Statistics Report*, Hunyo 30, 1998, 9.
7. Tan-awa sa Brady E. Hamilton ug uban pa, “Births: Provisional Data for 2016,” *Vital Statistics Rapid Release*, Hunyo 2017, 10.
8. Ang Presidente sa Kinatibuk-ang Young Women maayo kaayong misulti niini 20 ka tuig na ang milabay: “Wala kaayo kita kaamgo nianang higayuna unsa gayud nato kakinahanglan kining importanting mga pamahayag sa kalibutan karon ingon nga baruganan nga kita makahukom sa bag-ong kalibutanon nga pilosopiya nga moabut kanato gikan sa media, Internet, mga iskolar, TV ug mga pelikula, ug bisan sa mga magbabalaod. Ang pamahayag kalabut sa pamilya nahimong atong sukdanan sa paghukom sa mga pilosopiya sa kalibutan, ug ako magpamatuod nga ang mga baruganan nga ania niini nga pamahayag ingon ka tinuod karon sama kaniadto dihang kini gihatag kanato sa propeta sa Dios hapit 20 ka tuig na ang milabay.” (Bonnie L. Oscarson, “Mga Tigpanalipod sa Pamahayag bahin sa Pamilya,” *Liahona*, Mayo 2015, 15).
9. David Burton, “Kon Kining mga Karaang Bungbong Makasulti pa Unta,” *Liahona*, Mayo 2007, 33.
10. Ezra Taft Benson, “Our Obligation and Challenge,” (regional representatives’ seminar, Sept. 30, 1977), 2; kinutlo sa David A. Bednar, “Dapig sa Ginoo: Mga Leksyon gikan sa Kampong Zion,” *Liahona*, Hulyo 2017 19.
11. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan Gordon B. Hinckley* (2016), 216; tan-awa usab sa “Look to the Future,” *Ensign*, Nob. 1997, 69.

Elder John C. Pingree Jr.
Sa Seventy

“Ako Adunay Buhat alang Kanimo”

Matag usa nato adunay makahuluganong tahas nga buhaton sa pagpadayon sa buhat sa Dios.

Ngadto ni Moises, ang Dios mipahayag, “Ako adunay usa ka buhat alang kanimo” (Moises 1:6). Naghunahuna ba kamo kon ang Langitnong Amahan aduna bay buhat alang ninyo? Aduna bay importante nga mga butang ang Iyang giandam kaninyo—ug ilabi na kanimo—nga tumanon? Ako mopamatuod nga ang tubag oo!

Ikonsiderar si Girish Ghimire, kinsa natawo ug nagdako sa nasud sa Nepal. Isip usa ka tin-edyer, nag-eskwela siya sa China, diin ang kauban sa klase mipaila niya sa ebanghelyo ni Jesukristo. Sa kata-pusan, si Girish miadto sa Brigham Young University alang sa graduate work ug nahimamat ang iyang umaabut nga asawa. Nanimuyo sila sa Walog sa Salt Lake ug misagop og duha ka bata gikan sa Nepal.

Paglabay sa mga tuig, sa dihang sobra sa 1,500 ka mga refugee gikan sa mga kampo sa Nepal namalhin ngadto sa Utah,¹ si Girish nadasig nga motabang. Maantigo sa lumad nga pinulongan ug nakasabut sa kultura, si Girish nagserbisyo isip usa ka inter-preter, magtutudlo ug mentor. Human

mahapsay ang komunidad, pipila ka refugee nga Nepali nagpakita og inter-es sa ebanghelyo. Usa ka branch nga Nepali ang pinulongan naorganisar, ug si Girish nagserbisyo isip presidente sa branch. Instrumento usab siya sa paghubad sa Basahon ni Mormon ngadto sa Nepali.

Makita ba ninyo giunsa sa Langitnong Amahan pag-andam ug paggamit ni Girish?

Ang Dios adunay Buhat alang sa Matag Usa Kanato

Mga kaigsoonan, ang Dios adunay importante nga buhat alang sa matag usa kanato. Namulong ngadto sa mga sister apan nagtudlo sa mga kamatuoran nga magamit sa tanan, si Presidente Spencer W. Kimball mitudlo: “Sa wala pa kita moanhi [sa yuta kita] gihatagan na og mga buluhaton. . . . Samtang wala na kita karon makahinumdom sa mga detalye, wala kini makausab sa mahimayaong kamatuoran sa unsay atong giyunan.”² Makapadasig kini nga kamatuoran! Ang atong Langitnong Amahan adunay piho ug importante nga mga butang nga tumanon alang kanimo ug kanako (tan-awa sa Mga Taga-Efeso 2:10).

Kining balaang mga buluhaton wala itagana sa pipila lang apan alang natong tanan—bisan pa sa gender, kaliwat, nasyonalidad, gidak-on sa kinitaan, sosyal nga kahimtang, o calling sa Simbahan. Matag usa nato adunay makahuluganong tahas nga buhaton sa pagpadayon sa buhat sa Dios (tan-awa sa Moises 1:39).

Ang pipila nato mangutana kon ang Langitnong Amahan makagamit ba *kanato* sa paghimog importante nga mga kontribusyon. Apan hinumdumi, gigamit Niya kanunay ang ordinaryo nga mga tawo sa pagbuhat sa dili ordinaryo nga mga butang (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 1:27–28; D&P 35:13; 124:1). “[Kita] mga tinugyanan,” ug “ang gahum anaa [kanato]” nga “magpahinabo sa daghan nga pagkamatarang” (D&P 58:27–28).³

Si Presidente Russell M. Nelson mipasabut:

“Mas daghan ang anaa sa hunahuna sa Ginoo alang ninyo kay sa naa sa inyong hunahuna alang sa inyong kaugalingon! Gireserba ug gipreserbar kamo alang niini nga panahon ug dapit. . . .

Ang Ginoo nagkinahanglan kaninyo sa pag-usab sa kalibutan. Sa inyong pagdawat ug pagsunod sa Iyang kabubut-on kaninyo, makita ninyo ang inyong kaugalingon nga nakahimo sa imposible!”⁴

Mao nga sa unsang paagi kita makasabut ug makahimo sa buhat nga gihatag sa Dios kanato? Ipakigbahin nako ang upat ka mga baruganan nga makatabang.

Pag-focus sa Uban

Una, pag-focus sa uban. Makasunod kita ni Kristo, “kinsa nagpangadto-adto sa paghimo kaayohan” (Mga Buhat 10:38; tan-awa usab sa 2 Nephi 26:24).

Human makauli gikan sa full-time nga misyon, gimingaw ko sa inadlaw nga katuyoan nga akong nata-gamtaman. Klaro, kinahanglan kong motuman sa akong mga pakigsaad, moeskwela, magsugod og pamilya, ug motrabaho. Apan naghunahuna ko kon duna bay butang nga mas labaw pa, o espesyal, nga gusto sa Ginoo nga akong buhaton. Human mamalandong sa pipila ka bulan, nasugatan nako kining bersikulo: “Kon ikaw magtinguha, ikaw mao ang paagi sa pagbuhat og daghan nga kaayohan niini nga kaliwatan” (D&P 11:8). Ang Espiritu mitabang nako nga makasabut nga ang unang katuyoan sa balaang mga buluhaton mao ang pagpanalangin sa uban ug maghimo og “daghang kaayohan.”

Moabut ang panahon sa atong kinabuhi nga modesisyon kita—sama sa unsay eskwelahan, unsang trabaho ang sudlan, o asa mopuyo—sa konteksto sa pagtabang sa uban.

Usa ka pamilya ang mibalhin ngadto sa bag-ong siyudad. Imbis mangita og balay sa dato nga kasilinganan, nadasig sila nga mobalhin sa lugar nga dunay igong sosyal ug ekonomikanhong panginahanglan. Sa milabay nga katuigan, ang Ginoo mibuhat pinaagi nila sa pagsuporta og daghang indibidwal ug sa pagpalig-on sa ilang ward ug stake.

Usa ka medikal nga propesyunal mipadayon sa naandan nga buhat apan nadasig sa paggahin og usa ka adlaw matag semana sa paghatag og libre nga pag-atiman niadtong walay health insurance. Tungod sa pagkaandam niini nga tawo ug sa iyang asawa sa pagpanalangin sa uban, ang Ginoo mihatag og paagi aron masuportahan nila ang gatusan ka pasyente nga nanginahanglan

samtang nag-atiman sa ilang dako nga pamilya.

Diskobrehi ug Palambo ang Espirituhanong mga Gas

Ikaduha, diskobrehi ug palambo ang espirituhanong mga gasa. Ang Langitnong Amahan mihatag nato niini nga mga gasa aron pagtabang sa pag-ila, paghimo, ug pagtagamtam sa buhat nga Iyang gihatag kanato.

Pipila nato naghunahuna, “Aduna ba koy *bisan unsa* nga mga gasa?” Usab, ang tubag kay oo! “Ngadto sa *matag* tawo [ug babaye] gihatag ang usa ka gasa pinaagi sa Espiritu sa Dios . . . nga ang tanan makaangkon og kaayohan pinaagi niana” (D&P 46:11–12; emphasis gidugang).⁵ Pipila ka espirituhanong mga gasa anaa sa kasulatan (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 12:1–11, 31; Moroni 10:8–18; D&P 46:8–26), apan dunay daghan pa.⁶ Ang pipila ka ehemplo maglakip sa kapuangod, pagpadayag og paglaum, pakigsandurot sa mga tawo, pag-organisar sa epektibong paagi, pagsulti o pagsulat nga madanihon, pagtudlo og klaro, ug pagkugi.

Unsaon nga atong mahibaloan ang atong mga gasa? Mahimo natong

basahon ang atong patriyarkal nga panalangin, mangutana niadtong nakaila nakaila kaayo kanato, ug personal nga moila unsay maayo ug makalingaw nato. Ang pinakaimportante, maka-pangutana kita sa Dios (tan-awa sa Santiago 1:5; D&P 112:10). Nasayud Siya sa atong mga gasa, kay Siya ang mihatag niini kanato (tan-awa sa D&P 46:26).

Sa atong pagdiskobre sa atong mga gasa, duna kitay responsibilidad sa pagpalambo niini (tan-awa sa Mateo 25:14–30). Bisan si Jesukristo “wala makadawat sa kahingpitan sa sinugdanan, apan [milambo] og grasya ug dugang pa nga grasya” (D&P 93:13).

Usa ka batan-ong lalaki migama og mga hulagway aron idasig ang relihiyusong mga hiyas. Ang akong paborito mao ang litrato sa Manluluwas, usa ka kopya ang gibitay sa among balay. Kini nga brother mipalambo ug migamit sa iyang artistic nga mga gasa. Nagtrabaho pinaagi niya, ang Langitnong Amahan midasig sa uban sa pagpalambo sa ilang pagkadisipulo.

Usahay bation nato nga kita walay bisan unsa nga importante nga mga gasa. Usa ka adlaw, usa ka dismayado nga sister nangamuyo, “Ginoo, unsay

pagtuo inuban sa tinuod nga katuyoan, ipadayag Niya ang atong balaang mga buluhaton.⁹ Kon madiskobrehan na nato kini, tabangan ta Niya nga matuman kadto nga mga buluhaton. “Ang tanan nga mga butang anaa sa atubangan sa [Iyang] mga mata;” (D&P 38:2; tan-awa usab sa Abraham 2:8), ug sa saktong panahon, ablihan Niya ang mga pultahan nga gikinahanglan nato (tan-awa sa Pinadayag 3:8). Gipadala gani Niya ang Iyang Anak, nga si Jesukristo, aron kita makasalig Kaniya alang sa kalig-on nga lapas sa atong natural nga mga abilidad (tan-awa sa Mga Taga-Filipos 4:13; Alma 26:12).

Usa ka brother, nabalaka sa mga desisyon sa lokal nga gobyerno, nada-sig nga molansar og katungdanan sa publiko. Bisan pa sa makapawala sa kadasig nga proseso sa kampanya, nagpakita siya og pagtuo ug nangolekta og kwarta nga gamiton sa paglansar. Sa katapusan, wala siya makadaog apan mibati nga ang Ginoo mihatag niya og giya ug kusog sa pagpaabut sa mga isyu nga importante sa komunidad.

Usa ka single nga inahan, nga nag-atiman og mga anak nga dunay mga kakulangan, nakapangutana kon makahatag ba siya sa mga panginahanglan sa pamilya. Bisan og kini malisud, gibati niya nga gilig-on sa Ginoo sa pagtuman sa iyang importante nga misyon.

Usa ka Pulong sa Pagpasidaan

Sa samang higayon nga ang Dios mitabang nato sa pagtuman sa balaang mga buluhaton, ang kaaway nagtrabaho sa paglibog nato ug pagdani nato palayo sa may kahulugan nga kinabuhi.

Ang sala mao tingali ang atong dakong babag, nakapakunhod sa atong pagkasensitibo sa Espiritu Santo ug naglimit sa atong pag-angkon sa espirituhanong gahum. Sa paghimo sa buhat nga gihatag sa Langitnong Amahan nato, kinahanglang maningkamot kita nga malimpyo (tan-awa sa 3 Nephi 8:1). Nagpakabuhi ba kita sa paagi aron ang Dios makagamit kanato?

Naningskamot usab si Satanas sa paglibog nato sa dili kaayo importante nga mga butang. Mipasidaan ang Ginoo sa usa ka lider sa Simbahan sa una, “Ang

akong personal nga pangalagad?” Mitubag Siya, “Tan-awa ang uban.” Usa kadto ka espirituhanong gasa! Sukad niadto, nakaplagan niya ang kalipay sa pagtagad niadtong kanunay nga makalimtan, ug ang Dios mitrabaho pinaagi kaniya sa pagpanalangin og daghan. Ang atong ubang mga gasa dili makapainila nato pinaagi sa mga sumbanan sa kalibutan, apan importante kini sa Dios ug sa Iyang buhat.⁷

Gamita ang Kalisdanan

Ikatulo, gamita ang kalisdanan. Ang atong mga pagsulay makatabang nato sa pagdiskobre ug pag-andam alang sa buhat nga giandam sa Langitnong Amahan nato. Mipasabut si Alma, “Human sa daghan nga kalisdanan, ang Ginoo . . . naghimo kanako nga himan sa iyang mga kamot” (Mosiah 23:10).⁸ Sama sa Manluluwas, kansang maulaong sakripisyo nakapahimo Niya sa pagtabang nato (tan-awa sa Alma 7:11–12), magamit nato ang kahibalo nga naangkon gikan sa malisud nga mga kasinatian sa pagbayaw, paglig-on, ug pagpanalangin sa uban.

Dihang ang usa ka malampusong human resources executive natang-tang sa trabaho, gibasa niya ang iyang patriyarkal nga panalangin ug mibati nga nadasig sa pagsugod sa iyang kompaniya aron pagtabang sa ubang mga propesyunal aron makatrabaho. (Mitabang gani siya nako nga makakita og trabaho sa dihang ang among pamilya mipauli gikan nagserbisyo og misyon.) Ang Ginoo migamit sa iyang pagsulay isip pamaagi sa pagtabang sa uban, samtang naghatag og mas makahuluganong trabaho.

Usa ka batan-ong magtiayon nakasinati nga nakuhaan. Uban sa kasubo, nakahukom sila sa pagpasidungog sa ilang anak nga babaye pinaagi sa paghatag og tambag ug materyal nga tabang ngadto sa mga ginikanan nga dunay susama nga sitwasyon. Ang Ginoo mitrabaho pinaagi niini nga magtiayon tungod sa ilang simpatiya nga milambo tungod sa kalisdanan.

Salig sa Dios

Ug ikaupat, salig sa Dios. Kon mohangyo kita Kaniya pinaagi sa

imong hunahuna anaa sa mga butang sa yuta labaw kay sa mga butang nga anaa kanako . . . ug ang pagpangalagad diin ngadto ikaw gitawag” (D&P 30:2). Nalinga ba kita sa kalibutanong mga butang nga mitipas man kita gikan sa atong balaang mga buluhaton?

Dugang pa, si Satanas mopawala sa atong kadasig uban sa pagbati nga kulang pa kita. Iyang ipakita nga ang atong buhat lisud kaayo o makahadlok. Hinoon, makasalig kita sa Dios! Iya kitang gihiguma. Siya buot nga kita molampos. Siya “ang magauna [kanato]; siya magauban [kanato], dili niya [kita] pasagdan” (Deuteronomio 31:8; tan-awa usab sa Salmo 32:8; Proverbio 3:5–6; Mateo 19:26; D&P 78:18).

Si Satanas mahimo usab nga modani nato sa pag-tan-aw sa atong buhat nga dili kaayo bililhon kay sa buhat nga gi-assign ngadto sa uban. Ang matag assignment nga gikan sa Dios importante, ug kita makakaplag og katumanan kon kita “naghimaya niana diin ang Ginoo nagsugo [kanato]” (Alma 29:9).

Samtang ang Ginoo maglihok pinaagi nato, ang kaaway motintal nato nga angkunon ang kredito sa bisan unsa nga mga kalampanan. Hinoon, makasunod kita sa pagkamapainunbsanon sa Manluluwas pinaagi sa pagsagang sa personal nga pagdayeg ug mohimaya sa Amahan (tan-awa sa Mateo 5:16; Moises 4:2). Sa dihang usa ka reporter misulay sa pag-ila ni Mother Teresa sa misyon sa iyang kinabuhi sa pagtabang sa kabus, mitubag siya: “Buhat kini sa [Dios]. Sama ako sa . . . lapis sa Iyang kamot. . . . Siya ang naghunahuna. Siya ang nagsulat. Ang lapis walay labut niini. Ang lapis walay labut niini. Ang lapis gitugutan lamang aron gamiton.”¹⁰

Panapos

Minahal kong mga kaigsoonan, dapiton nako ang matag usa kanato sa “pagtugyan sa [atong kaugalingon] ngadto sa Dios . . . isip mga instrumento sa pagkamatarung” (Mga Taga-Roma 6:13). Ang pagtugyan sa atong kaugalingon naglakip sa pagpahibalo Kaniya nga kita gusto nga gamiton, magtinguha sa Iyang direksyon, ug paggamit sa Iyang kalig-on.

Sa kanunay, makatan-aw kita ni Jesukristo, ang atong hingpit nga ehemplo. Sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta, ang Langitnong Amahan nangutana, “Kinsa Ako Mopadala?”

Ug si Jesus mitubag, “Ania Ako ipadala Ako” (Abraham 3:27; tan-awa usab sa Isaias 6:8).

Gidawat ni Jesukristo, nangandam, ug gibuhat ang Iyang gi-orden nang daan nga tahas isip atong Manluluwas ug Manunubos. Gibuhat Niya ang kabubut-on sa Amahan (tan-awa sa Juan 5:30; 6:38; 3 Nephi 27:13) ug mikompleto sa balaan nga mga buluhaton.

Samtang mosunod kita sa ehemplo ni Kristo ug motugyan sa atong kaugalingon ngadto sa Dios, mopamatuod ko nga Siya mogamit nato aron pagpadayon sa Iyang buhat ug sa pagpanalangin sa uban. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Refugee Processing Center, “Admissions and Arrivals,” ireports.wrapsnet.org/Interactive-Reporting.
2. Spencer W. Kimball, “The Role of Righteous Women,” *Ensign*, Nob. 1979, 102.
3. Miawhag si Presidente Gordon B. Hinckley: “Tuo sa inyong kaugalingon. Tuohi ang inyong kapasidad sa paghimo og talagsaon . . . mga butang. . . . Anak kamo sa Dios, sa walay kinutuban nga kapasidad” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* [2016], 77).
4. Russell M. Nelson, *Accomplishing the Impossible: What God Does, What We Can Do* (2015), 147.
5. Si Presidente Dieter F. Uchtdorf miingon: “Ang atong Langitnong Amahan nakakita sa atong tinuorayng potensyal. Siya nasayud sa mga butang bahin nato nga wala nato mahibaloi. Siya nagdasig kanato sa pagpuno sa sukod sa atong pagkalinalang. . . . “Kita mohimog resolusyon sa pagsunod sa Manluluwas ug magkugi aron mahimong matang sa tawo nga kita giandam nga mamahimo. Maminaw ug mosunod kita sa mga aghat sa Balaang Espiritu. Kon buhaton nato kini, ang Langitnong Amahan mopadayag sa mga butang nga wala pa nato masayri. Iyang ipakita ang dalan ug tabangang makakita sa wala nato mahibaloi ug tingali wala nato mahunahunai nga mga talento” (“Mga Pagmahay ug Resolusyon,” *Liahona*, Nob. 2012, 22, 23).
6. Mipasabut si Elder Bruce R. McConkie: “Espirituhanong mga gasa dili maihap ug nagkalain-lain. Kadatong gilista sa gipadayag nga pulong yanong mga paghulagway sa

walay kinutuban nga pagbu-bu sa balaang grasya nga gihatag sa manggihatagon nga Dios niadtong mahigugma ug moserbisyo kaniya” (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], 371).

7. Si Elder Marvin J. Ashton mitudlo:

“Sa walay paghan-ay, tuguti ko nga maghisgot og pipila sa mga gasa nga dili kanunayng makita o mabantayan apan importante kaayo. Apil niini tingali ang inyong mga gasa—mga gasa nga dili makita apan bisan pa tinuod ug bililhon. “Atong ribuyhon ang pipila niining dili kaayo makita nga mga gasa: ang gasa sa pagpangutana; ang gasa sa pagpaminaw; ang gasa sa pagkadungog ug paggamit sa hinay, hinagawhaw nga tingog; ang gasa nga makahimo sa pagbakho; ang gasa sa paglikay sa panaglalis; ang gasa nga dali rang mouyon; ang gasa sa paglikay sa kawang nga pagbalik-balik; ang gasa sa pagpangita kon unsa ang matarung; ang gasa nga dili dayon mohukom; ang gasa sa pagpangayo sa Dios og giya; ang gasa sa pagkadisipulo; ang gasa sa pag-amuma sa uban; ang gasa nga makahimo sa pagpamalandong; ang gasa sa paghalad og pag-ampo; ang gasa sa paghatag og makapatandong nga pagpamatuod; ug ang gasa sa pagkadawat sa Espiritu Santo” (“There Are Many Gifts,” *Ensign*, Nob. 1987, 20).

8. Mitudlo usab si Pablo, “Ang [Dios]

nagalipay namo sa tanan namong kasakit, aron makahimo sa pagpalipay kanila nga anaa sa bisan unsang kasakit, pinaagi sa kalipay nga pinaagi niini kami ginalipay sa Dios” (2 Mga Taga-Corinto 1:4).

9. Mipasabut si Elder Richard G. Scott: “Ang

Dios adunay piho nga plano alang sa inyong kinabuhi. Ipadayag Niya ang mga bahin niana nga plano nganha kaninyo kon tun-an ninyo kini uban sa hugot nga pagtuo ug kanunay nga pagsunod” (“Unsaon sa Pagpuyo og Maayo Taliwala sa Nagkadaghan nga Dautan,” *Liahona*, Mayo 2004, 102).

10. Mother Theresa, in Edward W. Desmond,

“Interview with Mother Teresa: A Pencil in the Hand of God,” *Time*, Dis. 4, 1989, time.com.

Ni Elder D. Todd Christofferson
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Buhing Tinapay Nga Nanaug gikan sa Langit

Kon mangandoy kita nga magapuyo diha ni Kristo ug Siya magapuyo ngari kanato, nan ang pagkabalaan mao ang atong pangitaon.

Sa adlaw human nga si Jesus milagrusong mipakaon sa 5,000 didto sa Galilea pinaagi lamang sa “lima ka pan nga sebada, ug duha ka isda,”¹ namulong na usab Siya ngadto sa katawhan sa Capernaum. Nakabantay ang Manluluwas nga daghan ang dili kaayo interesado sa Iyang mga pagtulun-an kay sa mapakaon pag-usab.² Sa ingon, gisulayan Niya sila sa pagkumbinser sa hilabihan ka bililhon “[nianang] kalan-on nga molungtad ngadto sa kinabuhing dayon nga igahatag kaninyo sa Anak sa tawo.”³ Si Jesus namahayag:

“Ako mao ang tinapay nga nagahatag og kinabuhi.
“Ang inyong mga ginikanan nanagkaon sa mana didto sa kamingawan, ngani nangamatay sila.

“Ania kining tinapay nga nanaug gikan sa langit, aron ang tawo makakaon niini ug dili mamatay.

“Ako mao ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit: bisan kinsa nga mokaon niining maong tinapay, siya mabuhi sa dayon: ug ang tinapay nga akong igahatag alang sa kinabuhi sa kalibutan mao ang akong unod.”⁴

Ang gitinguha sa Manluluwas nga kahulugan wala gayud masabti sa

Iyang mga tigpaminaw nga nakasabut sa Iyang pamahayag sa literal lamang nga paagi. Ug dayon sila nangatingala, “Unsaon man niining tawhana sa paghatag kanato sa iyang unod aron atong kan-on?”⁵ Gipasabut pa kini og maayo ni Jesus:

“Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Gawas kon mokaon kamo sa unod sa Anak sa tawo, ug moinom sa iyang dugo, wala kamoy kinabuhi diha kaninyo.

“Siya nga mokaon sa akong unod ug moinom sa akong dugo may kinabuhi nga dayon, ug pagabanhawon ko siya sa kaulahian nga adlaw.

“Kay ang akong unod tinuod nga kalan-on, ug ang akong dugo tinuod nga ilimnon.”⁶

Gipadayag dayon niya ang lawom nga kahulugan sa Iyang pasumbingay:

“Siya nga mokaon sa akong unod, ug moinom sa akong dugo, magapuyo sa sulod nako, ug ako sa sulod niya.

“Maingon nga ang buhing Amahan nagapadala kanako, ug ako nabuhi tungod sa Amahan: maingon man usab niana, siya nga mokaon kanako, mabuhi tungod kanako.”⁷

Sa gihapon ang iyang mga tigpaminaw wala makasabut kon unsay gisulti ni Jesus, ug “daghan . . . , sa ilang pagkadungog niini, nanag-ingon, Lisud kining sultiha; kinsa may makapatalinghug niini? . . . [Ug] tapus niini daghan sa iyang mga tinun-an mitalikod ug wala na managpanglakaw uban kaniya.”⁸

Ang pagkaon sa Iyang unod ug paginom sa Iyang dugo usa ka dili kasarangan nga paagi sa pagpahayag kon unsa ka hingpit nato kinahanglang dad-on ang Manluluwas sa atong kinabuhi—sa ato mismong pagkatawo—aron mahiusa kita. Sa unsang paagi kini mahitabo?

Una, atong nasabtan nga sa pag-sakripisyo sa Iyang unod ug dugo, si Jesukristo mitubos sa atong mga sala ug mibuntog sa kamatayon, sa parehong pisikal ug espiritwal.⁹ Nan, klaro, nga moambit kita sa Iyang unod ug moinom sa Iyang dugo kon makadawat kita gikan Kaniya sa gahum ug mga panalangin sa Iyang Pag-ula.

Ang doktrina ni Kristo nagpahayag sa unsay kinahanglan gayud natong buhaton aron makadawat sa maulaong grasya. Kini ang motuo ug magbaton og hugot nga pagtuo kang Kristo, maghinulsol ug magpabunyag, ug modawat sa Espiritu Santo, “ug unya mosunod ang kapasayloan sa inyong mga sala pinaagi sa kalayo ug sa Espiritu Santo.”¹⁰ Kini ang ganghaan, ang atong agianan ngadto sa maulaong sakripisyo sa Manluluwas ug sa hingpit ug pig-ot nga dalan paingon sa Iyang gingharian.

“Busa, kon kamo mopadayon sa unahan [niana nga dalan], magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon

miingon ang Amahan: Kamo makabaton ug kinabuhi nga dayon.

“ . . . Tan-awa, kini mao ang doktrina ni Kristo, ug mao lamang ang tinuod nga doktrina sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo, nga usa ka Dios, nga walay katapusan.”¹¹

Ang simbolismo sa sakrament sa Panihapon sa Ginoo nindot nga pamalandungan. Ang tinapay ug tubig nagrepresentar sa Iyang unod ug dugo kinsa mao ang Tinapay sa Kinabuhi ug ang Buhi nga Tubig,¹² nga sa malumong paagi nagpahinumdom kanato sa Iyang gibayad aron sa pagtubos kanato. Samtang gipikas-pikas ang tinapay, atong hinumduman ang nasamdan nga unod sa Manluluwas. Si Elder Dallin H. Oaks kausa nakaobserbar nga “tungod kay kini gipikas-pikas, ang matag piraso sa tinapay talagsaon, sama nga ang mga indibidwal nga moambit niini talagsaon. Kitang tanan dunay lain-laing mga sala nga angayang hinulsulan. Kitang tanan dunay lain-laing mga panginahanglan nga angayang lig-unon pinaagi sa Pag-ula ni Ginoong Jesukristo, kinsa atong gihinumdom niini nga ordinansa.”¹³ Sa pag-inom nato sa tubig, maghuna-huna kita sa dugo nga Iyang gipaagas didto sa Getsemani ug didto sa krus ug sa makapabalaang gahum niini.¹⁴ Kay nasayud nga “walay mahugaw nga butang nga makasulod didto sa iyang gingharian,” naningkamot kita nga maapil “niadto kinsa nakahugas sa ilang mga saput sa dugo [sa Manluluwas], tungod sa ilang hugot nga pagtuo, ug paghinulsol sa tanan nila nga mga sala, ug sa ilang pagkamati-nud-anon hangtud sa katapusan.”¹⁵

Naghisgot ko bahin sa pagdawat sa maulaong grasya sa Manluluwas nga mokuha sa atong mga sala ug sa mansa niadtong mga sala diha kanato. Apan ang pasumbingay nga mokaon sa Iyang unod ug moinom sa Iyang dugo dunay dugang nga kahulugan, ug mao kana ang pagsabut og maayo sa mga hiyas ug kinaiya ni Kristo, nga mosalikway sa kinaiyanhon nga tawo ug mahimong mga Santos “pinaagi sa pag-ula ni Kristo ang Ginoo.”¹⁶ Sa pag-ambit nato sa tinapay ug tubig sa

sakrament kada semana, mas maa-ayo nga atong ikonsiderar kon unsa kahingpit natong ilakip ang Iyang kinaiya ug ang sumbanan sa Iyang walay sala nga kinabuhi sa atong kinabuhi ug pagkatawo. Dili unta maula ni Jesus ang mga sala sa uban gawas kon Siya Mismo walay sala. Kay ang kaangayan dili man makaangkon Kaniya, makatanyag Siya sa Iyang kaulingon alang kanato aron matagbaw ang kaangayan ug dayon mapadangat ang kalooy. Sa paghinumdom ug pagpasidungog nato sa Iyang maula-ong sakripisyo, kinahanglan natong pamalandungan ang Iyang walay sala nga kinabuhi.

Nagsugyot kini nga kinahanglan gayud kitang maningkamot sa pagtuman sa atong bahin. Dili kita makontento nga magpabilin kon unsa kita apan kinahanglan gayud nga kanunayng magpadayon ngadto “sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo.”¹⁷ Sama sa amahan ni Haring Lamoni diha sa Basahon ni Mormon, kinahanglang andam gayud kita nga

motugyan sa tanan natong sala¹⁸ ug mo-focus sa unsay gilauman sa Ginoo kanato, sa tagsa-tagsa ug magkauban.

Dili pa lang dugay, usa ka higala ang misaysay ngari nako sa iyang kasinatian samtang nagerbisyo isip mission president. Naoperahan siya nga nagkinahanglan og pipila ka semana aron mamaayo. Atol sa iyang pagpaayo, migahin siya og panahon sa pagsiksik sa kasulatan. Usa ka hapon samtang namalandong siya sa mga pulong sa Manluluwas diha sa ika-27 nga kapitulo sa 3 Nephi, nakatulog siya. Human niana misaysay siya:

“Nagdamgo ko diin gihatagan ko og halandumon, panoramik nga talanawon sa akong kinabuhi. Gipakita ngari nako ang akong mga sala, dili maayong mga pagpili, ang mga panahon . . . nga dili mapailubon nakong gitratar ang mga tawo, dugangan pa sa wala pagbuhat sa maayong mga butang nga kinahanglan unta nakong isulti o gibuhat. . . . [Ang] komprehensibo . . . nga [pagribyu sa] akong kinabuhi gipakita ngari nako sa pipila lang ka

minuto, apan morag mas dugay pa kini. Nahigmata ko, natingala ug . . . daling miluhod duol sa higdaanan ug nagsugod sa pag-ampo, sa pagpangamuyo alang sa kapasayloan, mipagawas sa akong gibati nga wala pa gayud nako mahimo sukad.

“Sa wala pa ang damgo, wala ko mahibalo nga ako [dunay] ingon ka dako nga panginahanglan nga maghinulsol. Ang akong mga sayop ug mga kahuyang kalit lang naklaro ngari nako nga ang gintang tali sa akong pagkatawo kaniadto ug sa kabalaan ug kaayo sa Dios morag [sama sa] minilyon ka milya. Sa akong pag-ampo nianang ulahing bahin sa kahapunon, gipahayag nako ang akong hilabihan nga pasalamat sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas sa tibuok nakong kasingkasing sa unsay ilang gibuhay alang nako ug sa mga relasyon nga akong gibahandi uban sa akong asawa ug mga anak. Samtang nagluhod gibati usab nako ang gugma ug kalooy sa Dios nga hilabihan ka kusog, bisan pa man sa akong gibati nga pagkadili takus. . . .

“Makaingon ko nga dili na ko sama kaniadto sukad nianang adlaw. . . . Ang akong kasingkasing nausab. . . . Unsay misunod mao nga nakapalambo ko og dugang pagbati sa kalooy ngadto sa uban, nga dunay mas dakong kapasidad sa gugma, inubanan sa kadinalian sa pagsangyaw sa ebanghelyo. . . . Maka-sabut na ko sa mga mensahe sa pagtuo, paglaum, ug sa gasa sa paghinulsol nga makita diha sa Basahon ni Mormon [nga] wala pa nako mahimo sukad.”¹⁹

Importante ang pag-ila nga ang klaro nga pagpadayag bahin sa mga sala ug mga kahuyang niining buotan nga tawo wala makapawala sa iyang kadasig o moresulta nga mawad-an siya og paglaum. Oo, mibati siya nga nakuratan ug nagbasul. Gibati gayud niya ang panginahanglan nga maghinulsol. Nahimo siyang mapaubsanon, apan mibati siya og pasalamat, kalinaw, ug paglaum—tinuod nga paglaum—tungod ni Jesukristo, “ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit.”²⁰

Ang akong higala naghisgot bahin sa gintang nga iyang nasabtan sa iyang damgo tali sa iyang kinabuhi ug sa

kabalaan sa Dios. *Kabalaan* ang husto nga pulong. Ang mokaon sa unod ug moinom sa dugo ni Kristo nagpasabut nga tinguhaon ang kabalaan. Ang Dios nagsugo, “Kinahanglan kamo magbalaan; sanglit ako balaan man.”²¹

Si Enoch mitambag kanato, “Itudlo kini ngadto sa imong mga anak, aron ang tanan nga mga tawo, bisan diin, kinahanglan maghinulsol, o sila dili makapanunod sa gingharian sa Dios, kay walay mahugaw nga butang nga makapuyo didto, o makapuyo sa iyang atubangan; kay, sa pinulongan ni Adan, Tawo sa Pagkabalaan mao ang iyang ngalan, ug ang ngalan sa iyang Bugtong Anak mao ang Anak sa Tawo, gani si Jesukristo.”²² Sa bata pa, naghuhuna ko nganong sa Bag-ong Tugon si Jesus kasagarang gipasabut (ug gani mipasabut sa Iyang kaugalingon) isip ang Anak sa Tawo nga Siya sa tinuod lang mao man ang Anak sa Dios, apan ang pamahayag ni Enoch miklaro niini nga kining mga pagpasabut aktwal nga pag-ila sa Iyang pagkabalaan—Siya mao ang Anak sa Tawo sa Pagkabalaan, ang Dios nga Amahan.

Kon mangandoy kita nga magapuyo diha ni Kristo ug Siya magapuyo ngari kanato,²³ nan ang pagkabalaan mao ang atong pangitaon, sa lawas ug sa espiritu.²⁴ Pangitaon nato kini diha sa templo, diin nakasulat ang “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo.” Pangitaon nato kini diha sa atong mga kaminyoon, mga pamilya, ug mga pamilya. Pangitaon nato kini kada semana samtang gikahimut-an nato ang balaang adlaw sa Ginoo.²⁵ Pangitaon nato kini bisan diha sa mga detalye sa inadlaw nga pagpakabuhi: sa atong sinultihan, sa atong sininaan, sa atong mga hunahuna. Sama sa gipamahayag ni Presidente Thomas S. Monson, “Kita ang resulta sa tanan nga atong gibasa, tanan nga atong gitan-aw, tanan nga atong gipaminaw ug sa tanan nga atong gihunahuna.”²⁶ Pangitaon nato ang kabalaan samtang nagpas-an kita sa atong krus kada adlaw.²⁷

Si Sister Carol F. McConkie, nakaobserbar: “Nailhan nato ang daghang mga pagsulay, mga pagtintal, ug mga kasakit nga makapalayo kanato gikan sa tanan

nga mahiyason ug dalaygon sa atubangan sa Dios. Apan ang atong mortal nga mga kasinatian nagtanyag kanato sa oportunidad sa pagpili sa pagkabalaan. Sa kasagaran ang mga sakripisyo nga atong gihimo sa paghupot sa atong mga pakigsaad ang nagsagrado kanato ug naghimo kanato nga balaan.”²⁸ Ug ngadto sa “mga sakripisyo nga atong gihimo” akong idugang ang serbisyo nga atong gihatag.

Nasayud kita nga “kon [kita] anaa sa pag-alagad sa [atong] isigkatawo [kita] anaa lamang sa pag-alagad sa [atong] Dios.”²⁹ Ug ang Ginoo nagpahinumdom kanato nga ang ingon nga serbisyo mahinungdanong bahin sa Iyang kinabuhi ug kinaiya: “Kay ang Anak sa tawo mianhi dili aron pagaalagaron, kondili sa pag-alagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga lukat alang sa daghan.”³⁰ Si Presidente Marion G. Romney maalamong mipasabut: “Ang pagserbisyo dili usa ka butang nga atong antuson dinhi sa yuta aron kita makaangkon sa katungod nga mopuyo didto sa celestial nga gingharian. Ang pagserbisyo mao gayud ang kinaiya diin ang gihimayang kinabuhi didto sa celestial nga gingharian gihimo.”³¹

Nanagna si Zacarias nga sa adlaw sa milenyal nga paghari sa Ginoo, bisan ang mga lingganay [bell] sa mga kabayo magdala sa inskripsyon nga “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo.”³² Uban niana nga kahibalo, ang mga pioneer nga mga Santos niining mga walog naghatag niana nga pahinumdom, “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo,” sa daw komon o ordinaryo nga mga butang ingon man usab niadtong mas direktang may kalabutan sa relihiyusong tulumanon. Gibutang kini diha sa mga kopa ug mga plato sa sakramento ug giimprinta sa mga certificate sa ordinasyon sa mga Seventy ug sa bandila sa Relief Society. Ang “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo” makita usab sa mga bintana sa Zion’s Cooperative Mercantile Institution, ang ZCMI department store. Nakita kini sa ulo sa martilyo ug sa drum. Ang “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo” gibutang diha sa mga metal doorknob sa balay ni Presidente Brigham Young. Kining mga pagpasabut ngadto sa

pagkabalaan sa morag dili kasagaran o wala damha nga mga dapit mahimong morag dili angay alang sa uban, apan nagsugyot kini kon unsa gayud ka ekstensibo ug makanunayon ang atong pag-focus sa pagkabalaan.

Ang pag-ambit sa unod sa Man-luluwas ug pag-inom sa Iyang dugo nagpasabut nga isalikway sa atong kinabuhi ang bisan unsa nga wala mahiangay sa Kristohanong kinaiya ug sa paghimo sa Iyang mga hiyas nga atong kaugalingon. Kini ang mas dako nga kahulugan sa paghinulsol, dili lamang mopahilayo sa nangaging sala apan “mibalik sa iyang kasingka-sing ug kabubut-on ngadto sa Dios”³³ pag-usab aron sa pagpadayon. Sama sa nahitabo sa akong higala diha sa iyang mapadayagon nga damgo, ang Dios mopakita kanato sa atong mga sayop ug mga kapakyasan, apan motabang usab Siya nga atong mahimo ang kahuyang ngadto sa kalig-on.³⁴ Kon sinsero kitang mangutana, “Unsa pa may akong kulang?”³⁵ Dili Niya kita pasagdan nga motagna, apan diha sa gugma motubag Siya alang sa atong kaayohan ug kalipay. Ug mohatag Siya kanato og paglaum.

Makapaluya kini nga paningkamot, ug makahahadlok kaayo kon sa atong pagpaninguha alang sa pagkabalaan mag-inusara kita. Ang mahimayaong kamatuoran mao nga wala kita

mag-inusara. Kita aduna sa gugma sa Dios, sa grasya ni Kristo, sa kahupayan ug giya sa Balaang Espiritu, ug sa pakigdait ug pagdasig sa isigka Santos diha sa lawas ni Kristo. Kinahanglang dili kita makontento kon asa kita, apan dili kita angayang mawad-an og kadasig. Sama sa giawhag kanato sa yano apan mahunahunaong himno:

*Paggahin og panahon nga mabalaan,
ang kalibutan dinalian;
igahin ang dakong panahon diha sa
sekreto uban ni Jesus lamang.
Pinaagi sa pagtan-aw kang Jesus, ikaw
kinahanglang kaniya mahisama;
ang imong mga higala sa imong
kinaiya ila siyang makita.*³⁶

Mohatag ko sa akong pagpamatuod bahin ni Jesukristo, “ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit,”³⁷ ug nga “siya nga mokaon sa [Iyang] unod, ug moinom sa [Iyang] dugo, may kinabuhi nga dayon,”³⁸ sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 6:9.
2. Tan-awa sa Juan 6:26.
3. Juan 6:27.
4. Juan 6:48–51.
5. Juan 6:52.
6. Juan 6:53–55.
7. Juan 6:56–57.
8. Juan 6:60, 66. Niini nga okasyon nga ang Manluluwas nangutana sa Iyang Napulog Duha, “Buot ba usab kamong mobiya

kanako?” (Juan 6:67). Mitubag alang sa Napulog Duha uban sa lig-ong pagtuo, si Pedro mitubag: “Ginoo, kang kinsa man kami moadto? ikaw mao ang may mga pulong mahitungod sa kinabuhing dayon. Ug kami nagatuo ug among nasinati nga ikaw mao ang Balaan sa Dios” (Juan 6:68–69). Wala ko kahibalo kon, nianang gutloa, si Pedro ug ang iyang Kaigsoonan nakasabut kon unsay gitudlo sa Ginoo labaw pa sa mga disipulo kinsa mibiya sa Agalon, apan si Pedro nasayud pinaagi sa piho nga pagsaksi sa Espiritu nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa buhi nga Dios (ta-awa usab sa Mateo 16:15–17), ug ang kaluwasan dili makit-an sa bisan asang dapita. Hingpit siya nga mapasaligon nga mosunod ni Jesus bisan unsa pay mahitabo. Kon siya dunay mga pangutana, masulbad ra kini sa saktong panahon, apan dili siya mapugngan gikan sa pagkamatitud-anon ngadto sa Anak sa Dios—nga nagpakita og usa ka talagsaong ehemplo alang natong tanan.

9. Tan-awa sa Lucas 22:44; Mga Hebreohanon 13:12; Mosiah 3:7; 15:7–8; Alma 7:13; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18; 38:4; 45:4–5.
10. 2 Nephi 31:17.
11. 2 Nephi 31:20–21.
12. Tan-awa sa Juan 4:10.
13. Dallin H. Oaks, “Introductory Message” (pakigpulong nga gihatag atol sa seminar alang sa bag-ong mga mission president, Hunyo 25, 2017), 2.
14. Tan-awa sa Moises 6:60.
15. 3 Nephi 27:19; tan-awa usab sa Moroni 10:32–33.
16. Mosiah 3:19.
17. Mga Taga-Efeso 4:13.
18. Tan-awa sa Alma 22:18.
19. Personal nga pagsinulatay.
20. Juan 6:51.
21. 1 Pedro 1:16.
22. Moises 6:57.
23. Tan-awa sa Juan 6:56.
24. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 12:1.
25. Tan-awa sa Isaias 58:13.
26. *Teachings of Thomas S. Monson*, comp. Lynne F. Cannegieter (2011), 267.
27. Tan-awa sa Joseph Smith Translation, Matthew 16:25–26; Lucas 9:23; 14:27–30; Joseph Smith Translation, Luke 14:27–28 (sa Luke 14:27, footnote b); Joseph Smith Translation, Luke 14:31.
28. Carol F. McConkie, “Ang Katahum sa Pagkabalaan,” *Liahona*, Mayo 2017, 10.
29. Mosiah 2:17.
30. Marcos 10:45; tan-awa usab sa Alma 34:28.
31. Marion G. Romney, “Ang Celestial nga Kinaiyahan sa Kaugalingong Pagpaningkamot,” *Liahona*, Mar. 2009, 19.
32. Zacarias 14:20.
33. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Hinulsol, Paghinulsol.”
34. Tan-awa sa Ether 12:27.
35. Mateo 19:20.
36. William D. Longstaff, “Take Time to Be Holy,” *The United Methodist Hymnal* (1989), nu. 395.
37. Juan 6:51.
38. Juan 6:54.

Ni Elder Jeffrey R. Holland
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Busa, Kamo Kinahanglan Magmahingpit—sa Katapusan

Kon kita magpadayon, nan diha sa kahangturan ang paghashas kanato mahuman ug makompleto.

Ang kasulatan gisulat aron sa pagpanalangin ug pag-awhag kanato, ug siguradong nabuhat kini niini. Atong pasalamatan ang langit alang sa matag kapitulo ug bersikulo nga gihatag kanato sukad. Apan naka-bantay ba kamo nga matag karon ug unya adunay tudling nga makita nga magpahinumdom kanato nga kulang ang *atong* nabuhat? Sama pananglit, ang Wali sa Bukid nagsugod sa makahupay, malumo nga mga kabulahanan, apan sa mga bersikulo nga nagsunod, gisultihan kita—gawas sa uban pang butang—nga dili lamang dili magpatay apan dili gani usab masuko. Gisultihan kita dili lamang nga dili manapaw apan dili gani usab maghunahuna og hugaw. Ngadto sa mangayo niini, atong ihatag ang atong kamisola ug dayon ang atong kupo usab. Angay natong higugmaon ang atong mga kaaway, panalanginan kadtong nagtunglo kanato, ug buhatan og maayo kadtong nasilag kanato.¹

Kon mao kana ang inyong pagtuon sa kasulatan sa buntag, ug human

mobasa hangtud nianang dapita sigurado na kamo nga dili kamo hingpit nga makatuman sa mga sugo, nan sigurado nga dili kamo makahimo sa pagsunod sa katapusang sugo nga gihatag: “Busa kamo kinahanglan magmahingpit ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga langitnon.”² Uban nianang panapos nga sugo, gusto natong moundang ug dili na lang maningkamot sa

pagsunod. Ang ingon nga celestial nga mga tumong daw dili nato makab-ot. Apan sigurado nga ang Ginoo dili gayud mohatag kanato og sugo nga nasayud Siya nga dili kita makatuman. Tan-awon nato kon asa kita dad-on niining makalibog nga sitwasyon.

Sa Simbahan makadungog ko og daghan nga nanglimbasug niini nga isyu: “Dili igo ang akong kamaayo.” “Daghan kaayo ko og mga kakulangan.” “Dili gayud igo ang akong katakus.” Makadungog ko niini gikan sa mga tin-edyer. Makadungog ko niini gikan sa mga misyonaryo. Makadungog ko niini gikan sa bag-ong mga kinabig. Makadungog ko niini gikan sa karaang mga miyembro. Usa ka maalamon nga Santos sa Ulahing mga Adlaw, si Sister Darla Isackson, nakaobserbar nga daw nahimo ni Satanas nga ang mga pakig-saad ug mga sugo mabati nga morag mga tunglo ug panghimaraut. Alang sa pipila gihimo niya ang mga mithi ug inspirasyon sa ebanghelyo ngadto sa kasilag sa kaugalingon ug paghimong miserable sa uban.³

Ang akong isulti karon dili molimud o mapaminos sa bisan unsang sugo nga gihatag sa Dios kanato. Nagtuo ko sa Iyang kahingpitan, ug nasayud ko nga kita Iyang espirituhanong mga anak nga may balaang potensyal nga mahimong sama Kaniya. Nasayud usab ako nga, isip mga anak sa Dios, kinahanglang dili nato ipakaubos o dauton ang atong kaugalingon, nga daw ang pagsilot nato sa atong kaugalingon makahimo kanato nga tawo nga maoy gusto sa Dios nga kita mamahimo. Dili! Uban sa kaandam nga maghinulsol ug tinguha alang sa dugang nga pagkamatarung sa atong mga kasingkasing kanunay, manghinaut ko nga atong mapadayon ang personal nga paglambo sa paagi nga dili maglakip og negatibong mga sangputanan sa pisikal ug emosyonal, kaguol o pagkunuhod sa atong pagsalig sa kaugalingon. *Dili* kana ang gusto sa Ginoo alang sa mga bata sa Primary o ni bisan kinsa nga matinuorong mokanta, “Maninguha kong mahimong mahisama kang Jesus.”⁴

Aron mabutang sa konteksto kini nga isyu, mopahinumdom ko natong

tanang nga kita nagpuyo sa napukan nga kalibutan ug sa pagkakaran kita usa ka napukan nga katawhan. Kita anaa sa *testial* nga gingharian, nga gisulat nga dunay *t*, dili *c*. Sama sa gitudlo ni Presidente Russell M. Nelson, dinhi sa mortalidad ang pagkahingpit “gipaabut” pa.⁵

Busa nagtuo ko nga dili tuyo ni Jesus nga ang Iyang wali niini nga hilisgutan mahimong mga pulong sa pagpangdukod kanato kabahin sa atong mga kakulangan. Dili, nagtuo ko nga gituyo Niya kini nga usa ka pasidungog kon kinsa ug unsa ang Dios nga Amahan sa Kahangturan ug unsay mahimo natong makab-ot uban Kaniya diha sa kahangturan. Sa bisan unsang kahimtang, mapasalamaton ko nga masayud nga bisan pa sa *akong* mga kasaypanan, maayo gani kay hingpit ang Dios—nga maayo gani kay Siya, sama pananglit, makahimo sa paghigugma sa Iyang mga kaaway, tungod kay sa kasagaran, tungod sa “kinaiyanhon nga tawo”⁶ sulod kanato, kamo ug ako usahay mao kana nga kaaway. Mapasalamaton kaayo ko nga maayo gani kay ang Dios makapanalangin niadtong nag-amung-among Kaniya tungod kay, bisan dili tuyo nga mobuhat sa ingon, usahay kitang *tanang* nag-amung-among Kaniya. Mapasalamaton ko nga ang Dios maloloy-on ug tigpasiugda sa kalinaw tungod kay nagkinahanglan ko og kalooy ug ang kalibutan nagkinahanglan og kalinaw. Siyempre, tanang nga atong masulti kabahin sa mga hiyas sa Amahan masulti usab nato sa Iyang Bugtong Anak, kinsa nabuhi ug namatay ngadto sa sama nga kahingpitan.

Magdali ko og sulti nga ang pagtutok ngadto sa mga kalampanan sa Amahan ug sa Anak kay sa atong kapakyasan wala maghatag kanato og bisan gamay lang nga ikapangatarungan alang sa walay disiplinang mga kinabuhi o pagpaubos sa atong mga sumbanan. Dili, gikan sa sinugdanan ang ebanghelyo anaa “alang sa pagkasangkap sa mga balaan, . . . hangtud makakab-ot kita . . . sa khamtong sa pagkatawo, sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo.” Nagsugyot

lang ko nga maayo gani kay usa ka tuyo sa usa ka kasulatan o sugo tingali mao ang pagpahinumdom kanato kon unsa gayud ka talagsaon ang “sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo”⁸, nga nagdasig diha kanato og mas dakong gugma ug pagdayeg alang Kaniya ug mas dakong tinguha nga mahimong sama Kaniya.

“Oo, duol ngadto kang Kristo, ug paghingpit diha kaniya . . .,” mihangyo si Moroni. “Mohigugma sa Dios uban sa tibuok ninyo nga gahum, hunahuna ug kusog, niana . . . *pinaagi sa iyang grasya kamo mahimo nga hingpit diha kang Kristo.*”⁹ Ang atong bugtong paglaum alang sa tinuod nga kahingpitan mao ang pagdawat niini isip gasa gikan sa langit—dili nato kini “mapaningkamatan.” Busa, ang grasya ni Kristo nagtanyag kanato dili lamang sa kaluwasan apan sa kaluwasan usab gikan sa atong kaugalingong makanunayon nga pagpanaway sa kaugalingon.

Akong gamiton ang usa sa mga sambingay sa Manluluwas aron isulti kini sa medyo lahi nga paagi. Usa ka ulipon nakautang sa iyang hari sa gidak-on nga 10,000 ka talanton [talents]. Nakadungog sa hangyo sa sulugoon alang sa pailub ug kalooy, “ang agalon sa maong ulipon naluoy kaniya, ug . . . gipasaylo ang utang.” Apan ang mao nga ulipon dili mopasaylo sa usa ka masigkaulipon kinsa nakautang kaniya og 100 ka

denario. Pagkadungog niini, ang hari naguol ngadto sa tawo nga iyang gipasaylo, “Dili ba usab unta maluoy man ikaw sa imong masigkaulipon, maingon nga gikaloy-an ko man ikaw?”¹⁰

Adunay managlahing opinyon tali sa mga eskolar kabahin sa bili sa salapi nga gihisgutan dinhi—ug pasensya na nga kwarta sa U.S. ang hisgutan—apan aron sayon ang pagkwenta, kon ang mas gamay, wala mapasaylo nga 100 ka denario nga utang, maingon ta, \$100 sa kasamtangang panahon, niana ang 10,000 ka talanton nga utang nga dali kaayong gipasaylo moabut na og \$1 billion—o sobra pa!

Isip personal nga utang, dako kaayo kana nga numero—hingpit nga lapas sa atong panabut. (Walay makapamalit og ingon niana ka dako!) Hinoon, alang sa katuyoan niini nga sambingay, *gidahuman* nga dili kini matukib; *gidahuman* nga lapas kini sa atong abilidad sa pagsabut, gawas pa nga lapas kini sa atong abilidad sa pagbayad. Kana tungod kay dili kini istorya kabahin sa duha ka ulipon nga naglalis diha sa Bag-ong Tugon. Istorya kini mahitungod kanato, ang napukan nga tawhanong pamilya—ang tanang mga mortal nga utangan, malapason, ug binilanggo. Ang matag usa kanato utangan, ug ang hukom mao ang pagkabilanggo sa matag usa kanato. Ug didto kitang tanang magpabilin unta kon dili pa tungod sa grasya sa atong Hari,

kinsa mipalingkawas kanato tungod kay Siya nahigugma kanato ug “[mi]bati og kalooy ngari kana[to].”¹¹

Si Jesus migamit og dili matugkad nga pagsukod dinhi tungod kay ang Iyang Pag-ula usa ka dili matugkad nga gasa nga gihatag sa dili matukib nga bili. Kana, alang kanako, sa labing minos kabahin sa kahulugan luyo sa mando ni Jesus nga magmahimong hingpit. Tingali dili pa kita makahimo sa pagpakita sa dili matugkad nga lebel sa kahingpitan nga nakab-ot sa Amahan ug sa Anak, apan *dili* sobra ra nga naghangyo Sila kanato nga mahimong mas diosnon og gamay sa gagmay nga mga butang, nga kita mamulong ug molihok, mohigugma ug mopasaylo, maghinulsol ug molambo diha sa atong ginagmay nga mga paningkamot sa pagkahingpit, nga klaro nga aduna kitay abilidad sa pagbuhat.

Akong mga kaigsoonan, gawas ni Jesus, walay perpekto nga mga kinabuhi niining yutan-on natong panaw, busa samtang anaa sa mortalidad maningkamot kita nga kanunayng molambo apan dili magpasulabi nianang gitawag sa mga behavioral scientist nga “maka-daut nga pagkaperpeksyonista.”¹² Kinahanglang likayan nato kana nga nanobrang ekspektasyon diha sa atong kaugalingon ug sa uban ug, akong dugangan, niadtong gitawag aron moserbisyo diha sa Simbahan—nga

alang sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagpasabut sa *tanan*, kay kitang tanan gitawag sa pagserbisyo bisan asa.

Niana nga bahin, si Leo Tolstoy misulat kaniadto kabahin sa usa ka pari nga gisaway sa usa ka sakop sa iyang kongregasyon tungod kay wala magpakabuhi nga matinuoron sama sa angay niyang buhaton, diin ang kritiko mihukom nga ang mga baruganan nga gitudlo sa masalaypon nga tigsangyaw sayop usab.

Agig tubag niana nga pagpanaway, ang pari miingon: “Tan-awa ang akong kinabuhi karon ug itandi kini sa akong kinabuhi sa una. Inyong makita nga naningkamot ko nga masunod ang kamatuoran nga akong gisangyaw.” Wala makahimo sa pagsunod sa taas nga mga sumbanan nga iyang gitudlo, ang pari miangkon nga napakyas siya. Apan siya mituaw:

“Sawaya ko, [kon gusto ninyo,] ako mismo ang nagbuhat niini, apan [ayaw] sawaya . . . ang dalan nga akong gisunod. . . . Kon nakatultol ako sa dalan pauli [apan] naglakaw subay niini nga hubog, sayop ba kini nga dalan tungod lang kay nagsapinday akong naglakaw?

“ . . . Ayaw pagmalipayon nga mosinggit, ‘Tan-awa siya! . . . Naa siya nagkamang sa kalapukan!’ Ayaw, ayaw pagmaya, apan ihatag . . . ang inyong tabang [ni bisan kinsa nga naningkamot nga molakaw sa dalan balik sa Dios.]”¹³

Mga kaigsoonan, ang matag usa kanato nagtinguha og mas Kristohanon nga kinabuhi kay sa kasagaran natong makab-ot sa pagpuyo. Kon matinuoron kitang moangkon niana ug naningkamot nga molambo, dili kita mga hipokrito; kita tawhanon. Hinaut nga dili kita motugot nga ang atong kaugalingong mortal nga mga kabuang, ug ang dili kapugngan nga mga kahuyang bisan sa labing maayong mga tawo libut kanato, mohimo kanato nga matahapon kabahin sa mga kamatuoran sa ebanghelyo, sa katinuod sa Simbahan, sa atong paglaum alang sa atong umaabut, o sa posibilidad sa pagkadiosnon. Kon kita magpadayon, nan diha sa kahangturan ang paghashas kanato mahuman ug makompleto—nga mao ang kahulugan sa *kahingpitan* diha sa Bag-ong Tugon.¹⁴

Mopamatuod ko nianang maanindot nga padulngan, nga maanaa kanato pinaagi sa Pag-ula ni Ginoong Jesukristo, kinsa Mismo nakaangkon og “grasya og dugang pa nga grasya”¹⁵ hangtud nga diha sa Iyang pagka-imortal¹⁶ nadawat Niya ang perpekto nga kahingpitan sa celestial nga himaya.¹⁷ Mopamatuod ko nga niini nga oras ug sa matag oras Siya, uban sa nalansangan nga mga kamot, nagtanyag kanato sa samang grasya, naggunit kanato ug nag-awhag kanato, nagdumili sa pagbuhi kanato hangtud nga luwas kita nga makauli diha sa paggakos sa atong Langitnon nga mga Ginikanan. Alang sa ingon ka hingpit nga panahon, padayon ko nga naningkamot, bisan unsa pa ka salikwaut. Alang sa ingon ka hingpit nga gasa, padayon ko nga nagpasalamat, bisan unsa pa ka kulang. Gibuhat ko kini sa ngalan mismo sa Kahingpitan, Kaniya kinsa dili gayud salikwaut o nagkulang apan nahigugma kanatong tanan nga nagkulang, gani si Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mateo 5:1–47.
2. Mateo 5:48.
3. Tan-awa sa Darla Isackson, “Satan’s Counterfeit Gospel of Perfectionism,” *Meridian Magazine*, Hunyo 1, 2016, ldsmag.com.
4. “Maninguha Kong Mahimong Mahisama Kang Jesus,” *Songbook sa mga Bata*, 40–41.
5. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Perfection Pending,” *Ensign*, Nob. 1995, 86–88.
6. Mosiah 3:19.
7. Mga Taga-Efeso 4:12–13.
8. Mga Taga-Efeso 4:13.
9. Moroni 10:32; emphasis gidugang.
10. Tan-awa sa Mateo 18:24–33.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:4.
12. Tan-awa sa Joanna Benson ug Lara Jackson, “Nobody’s Perfect: A Look at Toxic Perfectionism and Depression,” *Millennial Star*, Mar. 21, 2013, millennialstar.org.
13. “The New Way,” *Leo Tolstoy: Spiritual Writings*, sel. Charles E. Moore (2006), 81–82.
14. Alang sa makapalamdag nga pagsusi sa kahulugan sa Gresyanhon nga pulong nga gigamit sa Bag-ong Tugon alang sa *hingpit* (“teleios”), tan-awa ang pakigpulong ni Presidente Russell M. Nelson sa Oktubre 1995 nga kinatibuk-ang komperensya “Perfection Pending” (*Ensign*, Nob. 1995, 86–87).
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:13.
16. Tan-awa sa Lucas 13:32.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:13.

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan

Mga kaigsoonan, ako na karong ipresentar ang mga General Authority, mga Area Seventy, ug mga General Auxiliary Presidency sa Simbahan alang sa inyong pagpaluyo nga boto.

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo

sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon mahimong mopakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Russell Marion Nelson isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug ang mosunod isip mga sakop niana nga Korum: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, ug Dale G. Renlund.

Kadtong uyon palihug ipakita kini.

Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Sila si Elder Donald L. Hallstrom ug si Richard J. Manes gi-release isip mga miyembro sa Kapangulohan sa Seventy.

Ang tanan nga buot mopakita sa ilang pasalamat niining mga Kaigsoonan alang sa serbisyo nga ilang nabuhat mohimo niini pinaagi sa pagpataas sa kamot.

Gisugyot nga atong paluyohan si Elder Juan A. Uceda ug Elder Patrick Kearon, kinsa gitawag sa pagserbisyo isip mga sakop sa Kapangulohan sa Seventy.

Kadtong andam nga mopaluyo niining mga Kaigsoonan sa ilang bag-ong mga assignment, palihug ipakita kini.

Bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini sa samang paagi.

Gisugyot nga atong i-release uban sa pasalamat sa ilang maayo nga pagserbisyo sila si Elder Stanley G. Ellis, Larry R. Lawrence, ug W. Craig Zwick isip mga General Authority Seventy ug mohatag kanila og emeritus status.

Kadtong buot nga moapil kanamo sa pagpasalamat niining mga Kaigsoonan sa ilang maayo kaayo nga serbisyo, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release ang mosunod isip mga Area Seventy: Pedro U. Adduru, Detlef H. Adler, Angel H. Alarcon, Winsor Balderrama,

Robert M. Call, Christopher Charles, Gene R. Chidester, Ralph L. Dewsnup, Ángel A. Duarte, Peter F. Evans, Francisco D. N. Granja, Yuriy A. Gushchin, Clifford T. Herbertson, Aniefiok Udo Inyon, Luiz M. Leal, Alejandro Lopez, L. Jean Claude Mabaya, Declan O. Madu, Alexander T. Mestre, Jared R. Ocampo, Andrew M. O’Riordan, Jesús A. Ortiz, Abenir V. Pajaro, Siu Hong Pon, Robert C. Rhien, Jorge Luis Romeu, Jorge L. Saldívar, Ciro Schmeil, Alin Spannaus, Moroni B. Torgan, Steven L. Toronto, ug Ricardo Valladares.

Kadtong kinsa moapil kanamo sa pagpadayag og pasalamat sa ilang maayo kaayo nga pagserbisyo, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Torben Engbjerg nga moserbisyo isip Area Seventy.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gidapit namo kadtong misupak sa bisan hain sa gisugyot sa pagkontak sa ilang mga presidente sa stake.

Mga kaigsoonan, salamat sa inyong padayon nga hugot nga pagtuo ug mga pag-ampo alang sa mga lider sa Simbahan. ■

Ni Elder Gary E. Stevenson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Espiritwal nga Eklipse

Ayaw itugot nga ang mga kalinga sa kinabuhi mosalipud sa kahayag sa langit.

Sa Agosto 21 niini nga tuig, duha ka talagsaong hitabo nakadani sa atensyon sa mga tawo sa tibuok kalibutan. Ang una mao ang pagsaulog sa ika-90 nga adlawng natawhan sa atong minahal nga propeta, si Presidente Thomas S. Monson. Niana nga panahon, ako may assignment didto sa Pacific Area ug nalipay nga ang mga Santos sa Australia, Vanatau, New Zealand, ug French Polynesia wala lamang maka-hibalo sa iyang personal nga nindot nga hitabo, apan sila usab naglipay sa pagsaulog niini. Gibati ko ang ka swerte nga nakigbahin sa ilang mainitong mga pahayag sa hugot nga pagtuo ug gugma alang niining halangdon nga tawo. Unsa nga inspirasyon kini nga makita ang koneksyon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ngadto sa ilang propeta.

Dayag lamang, si Presidente Monson, mahunahunaon niadtong nagtinguha sa pagpanghinaut kaniya og malipayong adlawng natawhan, naghulagway unsay iyang gihunahunang nindot nga inadlawan: “Pangita og tawo kinsa anaa sa kalisud o nagsakit o naginusara ug pagbuhat og usa ka butang alang kanila. Kana mao ra ang akong pangayoon.”¹ Kami nahigugma ug nagpaluyo kanimo, Presidente Monson.

Eklipse sa Adlaw

Ang laing talagsaon ug langitnong hitabo nahinabo sa samang adlaw ug nakadani og minilyon sa tibuok kalibutan, mao ang hingpit nga eklipse sa adlaw. Kini ang unang higayon ang mao nga eklipse mitadlas sa tibuok Estados Unidos sulod sa 99 ka tuig.² Nakakita na ba kamo og eklipse sa adlaw? Tingali mahulagway ko kini og mas detalyado.

Mahitabo ang hingpit nga eklipse sa adlaw kon ang buwan mataliwad-an sa kalibutan ug sa adlaw, hapit masalipdan ang tanang kahayag gikan sa adlaw.³ Ang katinuod nga kini mahitabo katingalahan ngari kanako. Kon imong hunahunaon ang adlaw sama ka dako sa ordinaryong ligid sa bisikleta, ang bulan kon itandi dili gani ingon kadako sa gamay nga bato.

Sa unsa kaha nga paagi nga ang tinubdan sa atong kainit, kahayag, ug kinabuhi masalipdan og maayo sa butang nga kon itandi gamay ra gayud ang gidak-on?

Bisan og ang adlaw 400 ka pilo-pilo nga mas dako kay sa buwan, kini 400 ka pilo-pilo usab ang gilay-on gikan sa kalibutan.⁴ Gikan sa panglantaw sa yuta, kini nga geometry nagpakita sa adlaw ug sa bulan nga managsama ang gidak-on. Kon ang duha magtungod og maayo, ang buwan ingon og mosalipud sa tibuok adlaw. Ang mga higala ug ang akong pamilya nga nabantang sa hingpit nga eklipse mihulagway kon sa unsang paagi nga napulihan ang kahayag sa kangitngit, nakita ang mga bitoon, ug mihunong sa pag-awit ang mga langgam. Ang hangin tugnaw, kay ang temperatura sa eklipse mikunhod kapin sa 20 degrees Fahrenheit (11 degrees Celsius).⁵

Ilang gihulagway ang pagbati sa kahibulong, ug gani kabalaka, nasayud nga ang eklipse makahatag og mga kadaut. Hinoon, gibuhat nila ang tanang pagamping aron malikayan ang permanenting pagkadaut sa mata o “nabuta sa eklipse” atol sa panghitabo. Kini nga kasiguroan posible tungod kay naggamit sila og mga antipara nga may espesyal nga lente nga nagpanalipod sa ilang mga mata gikan sa potensyal nga kadaut.

Ang Pag-agid-agid

Sa samang paagi nga ang gamay kaayo nga buwan makasalipod sa matahum nga adlaw, nagpalong sa kahayag ug kainit nini, usa ka *espiritwal* nga eklipse mahitabo kon motugot kita sa gagmay ug makasamok nga mga babag—kadtong atong giatubang sa atong inadlaw nga mga kinabuhi—nga maduol og maayo nga kini nagsalipod sa gidak-on, kasiga, ug kainit sa kahayag ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo.

Si Elder A. Maxwell mipasabut pa niini og maayo sa dihang siya mipahayag: “Bisan ang usa ka butang sama ka gamay sa kumagko sa usa ka tawo, kon ipaduol og maayo sa mata, makabuta kaniya sama gyud sa dako nga adlaw. Apan ang adlaw anaa ra gihapon. Ang pagkabuta mahitabo sa tawo pinaagi sa

iyang kaugalingon mismo. Kon ipaduol nato pag-ayo ang mga butang, ipahimutang kini sa atubangan, atong gisalipdan ang atong panan-awon sa langit.”⁶

Klaro, nga walay usa kanato nga gustong motuyo sa pagsalipud sa atong panan-awon sa langit o motugot sa espirituhanong eklipse nga mahitabo sa atong kinabuhi. Akong ipakigbahin ninyo ang pipila ka mga hunahuna nga makatabang nato nga malikayan ang mga espirital nga eklipse nga makahimo kanato og espirital nga kadaot.

Gospel Glasses: Maintain a Gospel Perspective

Nakahinumdom ba kamo sa akong paghulagway sa espesyal nga antepara nga gamiton sa pagpanalipod niadtong nagtan-aw sa eklipse sa adlaw gikan sa pagkadaot sa mata o gani sa pagkabuta? Ang pagtan-aw sa usa ka espirital nga eklipse pinaagi sa makapanalipod nga lente sa Espiritu naghatag og usa ka panglantaw sa ebanghelyo, sa ingon nagpanalipod kanato gikan sa espirital nga pagkabuta.

Atong ikonsiderar ang pipila ka mga ehemplo. Uban sa mga pulong sa propeta diha sa atong mga kasingasing ug ang Balaang Espiritu isip atong tigtambag, makatan-aw kita sa bahin nga gisalipdan nga langitnong kahayag pinaagi sa “mga antipara sa ebanghelyo,” malikayan ang kadaut sa espirital nga eklipse.

Busa unsaon nato pagsul-ob ang atong mga antipara sa ebanghelyo? Ania ang pipila ka mga ehemplo: Ang atong antipara sa ebanghelyo magpahibalo nato nga ang Ginoo gusto nga moambit kita sa sakrament matag semana ug nagtinguha Siya nga magtuon kita sa mga kasulatan ug mag-ampo matag adlaw. Nagpahibalo usab kini nato nga si Satanas motintal nato sa dili pagbuhat sa mao. Nakahibalo kita nga siya naningkamot sa pagkuha sa atong kabubut-on pinaagi sa mga kalinga ug kalibutanong mga tintasyon. Bisan sa panahon ni Job, adunay pipila kinsa nagsinati og espirituhanong eklipse, nga gihulagway isip: “Ang kadulom maoy ilang ihibalag sa maadlaw, ug sa udto magsukarap sila ingon sa magabii.”⁷

Mga kaigsoonan, kon mamulong ako bahin sa pagtan-aw pinaagi sa antipara sa ebanghelyo, palihug hibalo nga wala ako magsugyot nga wala nato giila o hisguti ang mga hagit nga atong giatubang o maglakaw kita sa ka ignorante diha sa mga laang ug sa mga dautan nga gibutang sa kaaway diha sa atong atubangan. Wala ako mag-ingon nga magpakabuta—apan ang sukwahi. Nagsugyot ako nga atong tan-awon ang mga hagit pinaagi sa mga lente sa ebanghelyo. Naobserbahan ni Elder Dallin H. Oaks nga ang “panglantaw mao ang abilidad sa pagkakita sa tanang husto nga impormasyon diha sa usa ka makahuluganong relasyon.”⁸ Ang usa ka panglantaw sa ebanghelyo naglugway sa atong panan-aw ngadto sa mahangturong talan-awon

Kon inyong itaod ang mga antipara sa ebanghelyo, makita ninyo ang paglambo sa panglantaw, tumong, ug sa panan-awon sa paagi nga maghunahuna kamo sa inyong prayoridad, problema, tintasyon, ug gani sa inyong mga kasaypanan. Makita ninyo ang kahayag nga kamo dili makakita kon wala kini.

Dili lamang ang negatibo ang makahimo og mga espirital nga eklipse sa atong mga kinabuhi. Kasagaran, ang dalayegon o positibo nga mga paningkamot diin atong gihalad ang atong mga kaugalingon mahimong mapaduol og maayo nga kini magpapas sa kahayag sa ebanghelyo. Kini nga mga kakuyaw o mga kalinga maglakip sa edukasyon ug kaharuhay, gahum ug impluwensya, ambisyon, gani mga talento ug mga gasa.

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf nagtudlo nga “bisan unsa nga hiyas kon gamiton nga manubra mahimo nga usa ka bisyo. . . . Moabut ang panahon diin ang mga kalampusan mahimong mga palas-anon ug mga ambisyon, mga pabug-at sa atong mga gipas-an.”⁹

Tuguti ako sa pagpakigbahin og mas detalyado nga mga ehemplo nga mahimong makapadasig sa atong kaugalingong mga espirital nga eklipse.

Social Media

Pila ka bulan ang milabay namulong ako sa Komperensya sa mga

Babaye sa BYU.¹⁰ Akong gihulagway giunsa sa teknolohiya, lakip sa social media, pagpakaylap sa “kasayuran sa usa ka Manluluwas . . . ngadto sa matag nasud, kaliwat, pinulongan, ug katawhan.”¹¹ Kini nga mga teknolohiya lakip ang mga website sa Simbahan sama sa LDS.org ug Mormon.org; mobile apps sama sa Gospel Library, Mormon Channel, LDS Tools, ug Family Tree; ug social media platforms, lakip sa Facebook, Instagram, Twitter, ug Pinterest. Kini nga mga sistema nakahimo og gatusan ka mga milyon sa likes, shares, views, retweets, ug pins ug nahimong epektibo kaayo ug hanas sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa pamilya, mga higala, ug mga kauban.

Ang tanan nga mga hiyas ug ang husto nga paggamit niini nga mga teknolohiya, adunay mga risgo nga nag-uban niini nga, kon ipaduol og maayo, makabutang kanato diha sa usa ka espirital nga eklipse ug may potensyal nga mosalipod sa kahayag ug kainit sa ebanghelyo.

Ang paggamit sa social media, mobile apps, ug mga dula hilabihan og makausik sa panahon ug makaminos sa inatubangay nga panagsultihanay. Kining pagkawala sa personal nga panagsultihanay makaapikto sa mga kaminyoon, mopuli sa bililhon nga mga espirituwal nga buhat, ug mopugong sa kalambuan sa sosyal nga kahanas, ilabi na sa mga kabatan-onan.

Duha ka dugang nga mga risgo kalabut sa social media mao ang pagtuo sa dili kompleto nga reyalidad ug makapaubos nga pagtandi sa kaugalingon ngadto sa uban.

Daghan (kon dili kadaghan) sa mga litrato nga gibutang diha sa social media nahilig sa pagpagpakita sa kinabuhi sa labing nindot niini—kasagaran dili katuohan. Kitang tanan nakakita og nindot nga mga larawan sa dekorasyon sa panimalay, nindot nga dapit bakasyonanan, mapahiyumong mga selfie, maayong pagkahikay nga pagkaon, ug ingon nga dili makab-ot nga mga larawan sa lawas.

Kini, pananglit, usa ka larawan nga inyo tingaling makita sa social media

nga account sa usa ka tawo. Hinoon, kini dili kaayo makakuha sa *tibuok* hulagway sa unsa *gyud* ang hitabo sa tinuod nga kinabuhi.

Kon atong itandi ang atong kaugalingong sagad nga kinabuhi ngadto sa uban nga gi-edit, nga maayong pagkapahiluna, hingpit nga pagkahimo nga mga kinabuhi ingon nga girepresentar sa social media usahay kita adunay mga pagbati nga mawad-an og kadasig, masina, ug gani pagkapakyas.

Usa ka tawo kinsa mipakigbahin og daghang mga post sa iyang kaugalingon miingon, tingali tiaw-tiaw lamang og gamay, “Unsay kapuslanan nga mali-pay kon dili nimo kini i-post?”¹²

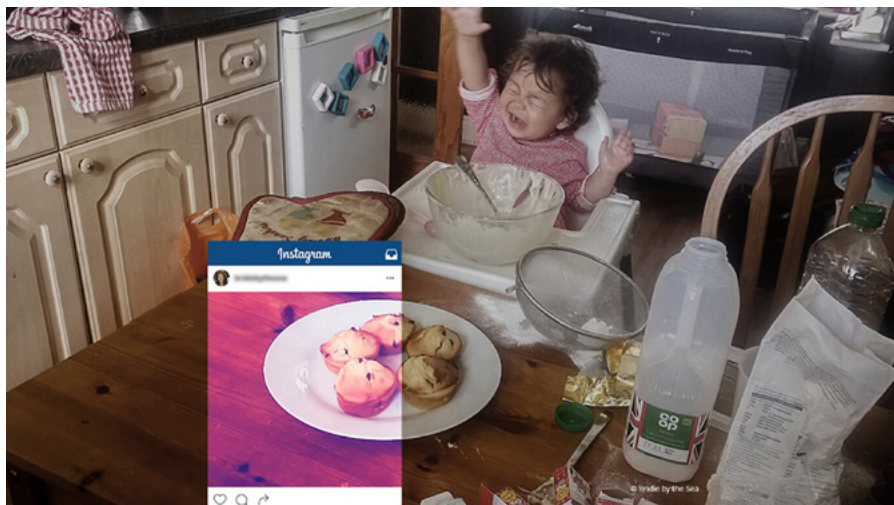
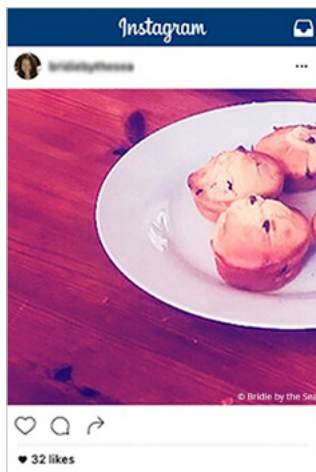
Samtang mipahinumdom si Sister Bonnie L. Oscarson nato karong buntaga, ang kalampusan sa kinabuhi dili

moabut kon pila ka likes ang atong makuha o pila ka friends o sumusunod kita aduna. Hinoon, kini adunay usa ka butang nga mahimo sa pagkonektar sa makahuluganong paagi ngadto sa uban ug sa pagdugang og kahayag ngadto sa ilang mga kinabuhi.

Unta, makat-unan nato ang pagkamas tinuod, makaplagan ang daghang kahimuot, ug makasinati og minos nga pagkawalay kadasig kon giatubang ang mga hulagway nga nagpakita og gimithi nga reyalidad ug nga sa kasagaran modangat sa makaluya nga mga pagtandi.

Ang pagtandi dayag nga dili lamang timaan sa atong mga panahon apan sa milabay usab nga mga panahon. Ang Apostol Pablo mipasidaan sa mga katawhan sa iyang panahon nga “sila nga nagapakigsukdanay sa ilang masigkaugalingon, ug nagatandiy sa ilang masigkaugalingon, sila walay kabuot.”¹³

Sa daghang angay ug dinasig nga kagamitan sa teknolohiya, ato kining gamiton sa pagtudlo, pagdasig, ug sa pagbayaw sa atong mga kaugalingon ug sa pag-awhag sa uban nga mahimong labing maayo—kay sa gamiton kini sa pagpakita sa atong gimithi nga tinuod nga mga kaugalingon. Magtudlo usab kita ug magpakita sa matarung nga paggamit sa teknolohiya ngadto sa nagtubo nga henerasyon ug sa pagpasidaan batok sa nag-uban nga mga peligro ug makadaot nga paggamit nini. Ang pagtan-aw sa social media pinaagi sa

Ang imahe nga gi-post sa social media wala makakuha sa *tibuok* hulagway sa unsay nahitabo sa tinuod nga kinabuhi.

mga lente sa ebanghelyo makapugong niini nga mahimong usa ka espirital nga eklipse sa atong mga kinabuhi.

Garbo

Ato karong hisgutan ang dugay na kaayong babag sa garbo. Ang garbo mao ang kaatbang sa pagkamapainubsanon, nga mao ang “pagkaandam sa pagsunod ngadto sa kabubut-on sa Ginoo.”¹⁴ Kon mapagarbuhon, hilig nato ang pagpasidungog sa atong mga kaugalingon kay sa ihatag kini ngadto sa uban, lakip ang Ginoo. Ang garbo sa kasagaran makigkompetensya; kini may purohan sa pagpaningkamot aron makaangkon og mas daghan pa ug maghunahuna nga mas maayo pa kita kay sa uban. Ang garbo sa kasagaran moresulta sa mga pagbati nga kasuko ug kasilag; makahimo kini sa usa ka tawo sa pagbaton og kasuko o sa pagpugong sa pagpasaylo. Ang garbo, hinoon, mahimo nga tunlon sa Kristohanong hiyas sa pagkamapainubsanon.

Ang mga relasyon, bisan sa suod nga pamilya ug mga minahal, *ilabi na* sa suod nga pamilya ug mga minahal—bisan tali sa mga bana ug mga asawa—giamuma sa pagkamapainubsanon ug gibabagan pinaagi sa garbo.

Daghang katuigan ang milabay, usa ka tagdumala sa dakong tigbaligya og minudo mitawag kanako sa pagpakigsulti mahitungod sa iyang kompaniya, nga gipalit sa usa sa mga ka kompetensya niini. Siya ug daghang ubang mga empleyado sa punoang buhatan nabalaka kaayo nga mawad-an tingali sila sa ilang trabaho. Nahibalo nga ako nakaila og maayo sa senior management sa mopalit nga kompaniya, mihangyo siya kon uyon ba ako sa pagpaila-ila kaniya ug sa paghatag og bug-at nga pasalig alang sa iyang kaugalingon, gani sa paghimo og miting alang kaniya. Niana gitapos niya sa mosunod nga pahayag: “Nahibalo ka unsay ilang gisulti? ‘Ang maaghup mamatay!’”

Nasabtan ko ang iyang komentaryo nga mas gituyo isip usa ka pahimuot. Nasabtan ko ang komedya. Apan dihay importanting baruganan nga gibati ko nga tingali sa katapusan magamit niya. Mitubag ako, “Sa tinuod, dili kana maoy

ilang gisulti. Sa pagkatinuod, ang bali hinoon. ‘Ang maaghup . . . magapanuod sa yuta’¹⁵ mao ang ilang gisulti.”

Sa akong kasinatian sa Simbahan ingon man sa tibuok kong trabaho, ang pipila sa labing halangdon, labing epektibo nga mga tawo nga akong nailhan mao ang labing maaghup ug mapainubsanon.

Ang pagkamapainubsanon ug pagkamaaghup magkabagay. Unta atong hinumduman nga “walay mada-wat sa atubangan sa Dios, gawas sa maaghup ug sa mapainubsanon nga kasingkasing.”¹⁶

Nag-ampo ako nga kita maninguha sa paglikay sa espirital nga eklipse sa garbo pinaagi sa paggakos sa hiyas sa pagkamapainubsanon.

Panapos

Agi og panapos, ang eklipse sa adlaw maoy sa pagkatinuod usa ka talagsaong hitabo sa kinaiyahan atol diin ang kanindot, kainit, ug kahayag sa adlaw hingpit nga masalipdan pinaagi sa walay hinungdang ikatandi nga butang, naghimo og kangitngit ug katugnaw.

Usa ka susamang hitabo mahimong mausab sa espirital nga pagsabut, kon sa laing paagi gagmay ug walay hinungdang mga butang gitugutan sa pagduol og maayo ug pagsalipod sa kanindot, kainit, ug langitnong kahayag sa ebanghelyo ni Jesukristo, naghulip niini og bugnaw nga kangitngit.

Ang antipara nga gidesenyo sa pagpanalipod sa panan-aw niadtong anaa dapit sa eklipse sa adlaw makapugong sa permanenting kadaot ug gani sa pagkabuta.¹⁷ Ang antipara sa ebanghelyo naglangkob sa kahibalo ug pagpamatuod sa mga baruganan ug mga ordinansa sa ebanghelyo naghataw og panglantaw sa ebanghelyo nga susamang makahatag og mas dakong espirital nga proteksyon ug katin-aw alang sa usa ka tawo nga nabantang ngadto sa usa ka espirital nga eklipse.

Kon madiskubrihan ninyo ang bisan unsang butang nga ingon og misalipod sa kahayag ug hingpit nga kalipay sa *inyong* kinabuhi, dapiton ko kamo sa pagbutang niini sa paglantaw

sa ebanghelyo Tan-aw sa mga lente sa ebanghelyo ug pagbantay nga dili motugot sa walay hinungdan ug walay katarungan nga mga butang sa kinabuhi nga mosalipod sa inyong mahang-turon nga talan-awon sa talagsaong plano sa kalipay. Sa laktud, ayaw itugot nga ang mga kalinga sa kinabuhi mosalipod sa kahayag sa langit.

Pagpamatuod

Ako magpamatuod nga bisan og may nag-ali nga mahimong mosalipod sa atong panan-awon sa kahayag sa ebanghelyo, ang kahayag anaa gihapon diha. Kanang tinubdan sa kainit, kama-tuoran, ug kahayag mao ang ebanghelyo ni Jesukristo. Magpamatuod ako sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan; sa Iyang Anak, si Jesukristo; ug sa tahas sa Anak isip atong Manluluwas ug Manunubos. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, sa Sarah Jane Weaver, “What Gift Does President Monson Want for His 90th Birthday?” *Deseret News*, Ago. 17, 2017, deseretnews.com.
2. Tan-awa sa Christina Zdanowicz ug Judson Jones, “An Eclipse Will Cross the US for the First Time in 99 Years,” Hulyo 24, 2017, cnn.com.
3. Tan-awa sa “Eclipse: Who? Unsa? Asa? Kanus-a? ug Unsaon?” eclipse2017.nasa.gov.
4. Tan-awa sa EarthSky in Space, “Coincidence That Sun and Moon Seem Same Size?” earthsky.org.
5. Tan-awa sa Brian Lada, “5 Surprising Effects the Total Solar Eclipse Will Have besides Darkness,” accuweather.com.
6. Neal A. Maxwell, *Of One Heart: The Glory of the City of Enoch* (1975), 19.
7. Job 5:14.
8. Dallin H. Oaks, pakigpulong gihatag sa Salt Lake Bonneville Young Single Adult Stake fireside, Salt Lake City, Utah, Feb. 8, 2015.
9. Dieter F. Uchtdorf, “Kabahin sa mga Butang nga Labing Mahinungdanon,” *Liahona*, Nob. 2010, 20.
10. Tan-awa sa Gary E. Stevenson, “The Knowledge of a Savior” (Brigham Young University Women’s Conference, Mayo 5, 2017).
11. Mosiah 3:20.
12. Jade, “The Obsession of Creating a Picture-Perfect Life on Social Media.”
13. 2 Mga Taga-Corinto 10:12.
14. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 146.
15. Mateo 5:5; 3 Nephi 12:5.
16. Moroni 7:44.
17. Tan-awa sa “Solar Eclipse and Your Eyes,” preventblindness.org.

Ni Stephen W. Owen
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Men

Kanunay nga Maayo ang Paghinulsol

Sa gutlo nga maghinulsol kita, atong gidapit ang matubsanong gahum sa Manluluwas sa atong kinabuhi.

Mga tuig ang milabay, mitambong og college football game si Presidente Gordon B. Hinckley. Didto siya aron ipahibalo nga ang stadium tawagon sa ngalan sa dugay nang pinalanggang coach sa team, nga hapit na moretiro. Gusto gayud nga modaug ang team sa dula isip pasidungog sa ilang coach. Gidapit si Presidente Hinckley nga moadto sa locker room para modasig. Nadasig sa iyang mga pulong, kana nga team nakadaog nianang adlaw sa dula ug mitapos sa season nga nga dunay rekord sa kadaugan.

Karon, mamulong ko niadtong mga nabalaka nga dili sila magmadaugon sa kinabuhi. Ang tinuod mao, “nakasala kitang tanan, ug nakabsan sa himaya sa Dios.”¹ Bisan og posibling may mga season nga walay pildi sa football, sa kinabuhi dili. Apan mopamatuod ko nga nahimo sa Manluluwas nga si Jesukristo ang hingpit nga Pag-ula ug gihatagan kita og gasa sa paghinulsol—sa dalan balik sa hingpit nga kahayag sa paglaum ug malampusong kinabuhi.

Makahatag og Kalipay ang Paghinulsol

Kasagaran isipon nato nga dakong kasubo ug makaluya ang paghinulsol.

Apan ang plano sa Dios mao ang plano sa kalipay, dili plano sa kasubo! Makabayaw ug makapalambo ang paghinulsol. Ang sala hinoon magdala og kasub-anan.² Ang paghinulsol maoy paagi sa paglingkawas! Sama sa gipasabut ni Elder D. Todd Christofferson: “Kon walay paghinulsol walay tinuoray nga pag-uswag o paglambo sa kinabuhi. . . . Pinaagi lamang sa paghinulsol

atong maangkon ang maulaong grasya ni Jesukristo ug kaluwasan. Ang paghinulsol . . . motultul kanato sa kagawasan, ug kalinaw.”³ Ang akong mensahe sa tanan—labi na sa mga batan-on—kanunay nga maayo ang paghinulsol.

Kon hisgutan nato ang paghinulsol, dili lang paningkamot sa kaugalingong paglambo ang atong hisgutan. Ang tinuorayng paghinulsol mas labaw pa niana—dinasig kini sa pagtuo ni Ginoong Jesukristo ug sa Iyang gahum nga mopasaylo sa atong mga sala. Sama sa gitudlo ni Elder Dale G. Renlund kanato, “Kon wala ang Manunubos, . . . ang paghinulsol mahimo lang nga miserable nga pag-usab sa kinaiya.”⁴ Mahimong kita ray mosulay og usab sa atong kinaiya, apan ang Manluluwas lamang ang makatangtang sa mansa ug mopagaan sa atong palas-anon, aron makapadayon kita sa dalan sa kamasulundon uban sa pagsalig ug kalig-on. Ang kalipay sa paghinulsol mas labaw kay sa desenting pagpakabuhi. Kini ang kalipay nga napasaylo, nalimpyo og balik, ug maduol sa Dios. Kon masinati ninyo kana nga kalipay, walay mas ubos nga ikahulip niini.

Ang tinuod nga paghinulsol magdasig kanato nga himoong komitment ang kamasulundon—pakigsaad, sugod sa bunyag ug bag-uhon matag semana pinaagi sa Panihapon sa Ginoos, sa

sakrament. Diha atong madawat ang saad nga kita “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato],”⁵ uban sa tanang kalipay ug kalinaw nga moabut pinaagi sa padayon Niyang pakig-uban. Bunga kini sa paghinulsol, ug mao kini ang naghimo sa paghinulsol nga makalipay!

Nagkinahanglan og Lahutay ang Paghinulsol

Ganahan ko sa sambingay sa nawala nga anak.⁶ Dunay kahulugan ang pagdesisyon dihang “nahuilian [nakaamgo]” ang nawala nga anak. Sa may tangkal sa baboy, nangandoy siyang “mabusog bisan sa ginakaon sa baboy,” nakamatngon ra siya nga giusikan niya dili lang ang kabilin sa iyang amahan apan ang iyang kinabuhi mismo. Uban sa pagtuo nga dawaton ra siya sa iyang amahan—kondili man isip anak bisan lang sulugoon—gikalimtan niya ang iyang pagrebelde ug mipauli.

Naghunahuna ko kanunay sa layo nga gibaktas sa anak nga mipauli. Duna kahay mga panahon nga nagpanuko ug nakaingon siya, “Dawaton ba kaha ko sa akong amahan?” Tingali miatras siya’g gamay balik sa tangkal. Unsa kaha ang kalainan sa istorya kon wala siya mopadayon. Apan ang pagtuo midasig niya, ug ang pagtuo maoy nakapadayon sa iyang amahan sa pagbantay ug paghulat nga mapailubon, hangtud nga:

“Samtang didto pa siya sa halayo, nakita siya sa iyang amahan, ug kini giabut og kalooy, ug midagan, ug migakos kaniya, ug gihagkan siya.

“Ug ang anak miingon kaniya Amahan, nakasala ako batok sa langit, ug sa imong atubangan, ug dili na ako takus pagatawgon pa nga imong anak.

“Apan ang amahan miingon sa iyang mga ulipon, Dad-a ninyo dinhi sa madali ang labing maayong kupo, ug isul-ob kini kaniya; ug butangig singsing ang iyang kamot, ug sapatosi ang iyang mga tiil: . . .

“Kay kining akong anak namatay na, apan karon nabuhi siya pag-usab; siya nawala na, apan karon hingkaplagan siya.”

Para sa Tanan ang Paghinulsol

Mga kaigsoonan, sama kita sa nawala nga anak. Tanan kita kinahanglang, “makaamgo”—kasagaran kapin sa kausa—ug mopili sa dalan nga modala nato pauli. Pagpili kini nga buhaton nato kada adlaw sa tibuok natong kinabuhi.

Sa kasagaran grabing mga sala ang atong hinulsulan nga nagkinahanglan og “dako nga kausaban.”⁷ Apan ang paghinulsol maoy para sa tanan—sa nahisalaag “sa gidili nga mga dalan ug nangawala”⁸ mao sab niadtong “maka-sulod [sa] higit og pig-ot nga dalan” ug karon kinahanglang “mopadayon.”⁹ Ang paghinulsol mobutang kanato sa hustong dalan ug ipabilin kita sa hustong dalan. Para kini niadtong nagsugod pa lang sa pagtuo, niadtong mituo gayud niini, ug niadtong nagkinahanglang mosugod na usab sa pagtuo. Sigun sa gitudlo ni Elder David A. Bednar: “Kadaghanan nato klaro nga nakasabut nga ang Pag-ula alang sa mga makasasala. Wala lang ko kasiguro, hinoon, nga kita nakahibalo ug nakasabut ba nga ang Pag-ula alang usab sa mga

santos—alang sa buotang mga lalaki ug babaye kinsa masulundon, takus, ug . . . naningkamot nga mas momaayo.”¹⁰

Bag-o lang mibisita ko og missionary training center dihang nangabut ang bag-ong mga misyonaryo. Natanog kaayo ko samtang nagtan-aw nila ug nakabantay sa kahayag sa ilang mga mata. Ingon og sanag kaayo sila ug malipayon ug madasigon. Dayon nakahunahuna ko: “Nasinati nila ang pagtuo nga misangput sa paghinulsol. Mao nga napuno sila sa kalipay ug paglaum.”

Di ko makaingon nga nagpasabut kana nga tanan sila may grabing mga sala kaniadto, apan nagtuo ko nga nasa-yud sila unsaon sa paghinulsol; nakatunan nila nga maayo ang paghinulsol; ug andam ug dasig silang mopaambit sa kalibutan niining malipayong mensahe.

Mao ni mahitabo kon bation nato ang kalipay gumikan sa paghinulsol. Hunahunaa ang ehemplo ni Enos. May kaugalingon siyang panahon nga “nakaamgo”, ug human ang iyang “kasaypanan nakuha,” diha dayon gibati sa iyang kasingkasing ang kaayohan para sa uban. Gigahin ni Enos ang

tibuok niyang kinabuhi sa pagdapit sa tanan sa paghinulsol ug “nagmalipayon niini labaw pa kay sa kalibutan.”¹¹ Ang paghinulsol maoy mohimo niana; mopabati kini sa atong kasingkasing ngadto sa atong isigkatawo, kay nahibalo kita nga ang atong gibati para gyud sa tanan.

Tibuok Kinabuhi nga Paningkamot ang Paghinulsol

May higala kong nagtubo sa pamilyang dili kaayo aktibong Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa na-young adult na siya, “nakaamgo” siya ug mihukom nga mag-andam para sa misyon.

Nahimo siyang maayo kaayong misyonaryo. Sa katapusang adlaw sa wala pa siya mouli, giinterbyu siya sa mission president ug gihangyo siya nga mopamatuod. Gibuhat niya, ug human sa may luhang paggakos, miingon ang president, “Elder, makalimtan o ilimud ra nimo kining tanang bag-o lang nimong gipamatuod sulod lang sa usa ka bulan kon dili nimo ipadayon ang mga butang nga nagpalig-on una sa tanan sa imong pagpamatuod.”

Giingnan ko sa akong higala nga matag adlaw nag-ampo ug nagbasa siya sa kasulatan sukad nauli siya sa iyang misyon. Ang padayon nga “maamumahan pinaagi sa maayo nga pulong sa Dios” nagpakanunay kaniya “sa matarung nga agianan.”¹²

Kamo nga nag-andam para sa full-time nga misyon ug kamo nga mopauliy na, timan-i! Dili igo ang pag-angkon lang og pagpamatuod, kinahanglan nimong ipadayon ug lig-unon kini. Sa nahibaloan sa tanang misyonaryo, kon hunungan ninyo og sikad ang bisiklita, matumba kini, ug kon hunungan ninyo og pagpalig-on ang inyong pagpamatuod, mohuyang kini. Kini gihapon nga baruganan ma-apply sa paghinulsol—tibuok kinabuhi kini nga tinguha, dili kausa ra nga kasinatian sa kinabuhi.

Sa tanang nagtinguha og kapasayloan—kabatan-onan, mga young single adult, ginikanan, mga apohan, ug gani mga apohan sa tuhod—modapit ko pauli kamo. Karon ang panahon sa pagsugod.

Ayaw ilangay ang inyong adlaw sa paghinulsol.¹³

Dayon, kon mahimo na ninyo kana nga desisyon, ipadayon ang pagsubay sa dalan. Naghulat ang atong Amahan, naghandom sa pagdawat kaninyo. Gitunol ang mga bukton “sa adlaw nga tanan” para kaninyo.¹⁴ Igo ang ganti sa paningkamot.

Hinumdumi kining mga pulong ni Nephi: “Kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo. Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon.”¹⁵

Usahay daw taas kaayo ang panaw—apan, panaw kini padulong sa kinabuhing dayon. Makalipay kini nga panaw kon ipadayon nato kini uban sa pagtuo kang Jesukristo ug paglaum sa Iyang Pag-ula. Mopamatuod ko nga sa gutlo nga maghinulsol kita, atong gidapit ang matubsanong

gahum sa Manluluwas sa atong kinabuhi. Kana nga gahum molig-on sa atong mga tiil, mopalapad sa atong panan-aw, ug mopalambo sa atong pagdesisyon nga mopadayon, anam-anam, hangtud sa mahimayaong adlaw nga mobalik na kita sa langitnon natong panimalay ug madungog ang atong Amahan sa Langit sa pag-ingon kanato, “Maayong pagkabuhat.”¹⁶ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Taga Roma 3:23.
2. Tan-awa sa Alma 41:10.
3. D. Todd Christofferson, “Ang Balaanong Gasa sa Paghinulsol,” *Liahona*, Nob. 2011, 38.
4. Dale G. Renlund, “Paghinulsol: Usa ka Mahimayaon nga Pagpili,” *Liahona*, Nob. 2016, 121.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
6. Tan-awa sa Lucas 15:11–32.
7. Alma 5:12.
8. 1 Nephi 8:28.
9. 2 Nephi 31:19, 20.
10. David A. Bednar, “Ang Pag-ula ug ang Panaw sa Pagka-mortal,” *Liahona*, Abr. 2012, 14.
11. Tan-awa sa Enos 1.
12. Moroni 6:4.
13. Tan-awa sa Alma 13:27.
14. Jacob 6:4.
15. 2 Nephi 31:20.
16. Mateo 25:21.

Ni Elder Quentin L. Cook
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Mahangturong mga Butang nga Nahitabo Kada Adlaw

Ang pagkamapainubsanon mahitungod kon si kinsa kita ug sa katuyoan sa Dios alang kanato mahinungdanon.

Sukad sa akong pagserbisyo sa British Mission sa batan-on pa, nalingaw ko sa British nga komedyang. Mailhan kini usahay sa dili pag-aprubar sa kaugalingon, yano, mapaubsanong panglantaw sa kinabuhi. Usa ka ehemplo niini mao ang unsay tan-aw nila sa summer. Ang mga British summer mubo ra kaayo ug dili matag-an. Usa ka tagsulat sa yanong paagi miingon, “Ganahan ko sa British summer, kini ang paborito nakong *adlaw* sa tuig.”¹ Usa nako ka paboritong British cartoon character gilitratuhan diha sa iyang higdaanan nga mibangon sa buntag ug mipahayag ngadto sa iyang mga iro, “Pastilan! Morag nasobrahan ‘ta og katulog ug wala na kaabut sa summer.”²

Dunay analohiya kini nga komedyang sa atong kinabuhi niining nindot nga kalibutan. Klaro diha sa kasulatan nga ang atong bililhong mortal nga pagpakabuhi mubo ra gyud kaayo. Makaingon kita nga gikan sa mahangturong panglantaw, ang atong panahon sa kalibutan sama ra ka mubo sa British summer.³

Usahay ang katuyoan ug ang pagpakabuhi mismo sa tawo mahulagway usab sa yano kaayo nga termino. Si propeta Moises nagdako sa unsay gitawag karon nga bulahan nga pagpuyo. Sama sa narekord diha sa Perlas nga Labing Bililhon, ang Ginoo, nga nagandam ni Moises alang sa iyang propetikahong buluhaton, mipakita kaniya og daklit sa kasaysayan sa kalibutan ug sa tanang katawhan kinsa gilalang ug nalalang.⁴ Ang morag natingala nga

reaksyon ni Moises mao, “Karon . . . ako nasayud nga ang tawo walay bili, diin nga butang ako wala gayud makahunahuna.”⁵

Dayon, ang Dios, sa unsay pagbatok sa pagbati sa pagkadili importante nga mahimong gibati ni Moises, namahayag sa Iyang tinuod nga katuyoan: “Kay tan-awa, mao kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imalat ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo.”⁶

Kitang tanan managsama sa atubangan sa Dios. Ang Iyang doktrina klaro. Sa Basahon ni Mormon, atong mabasa, “Ang tanan managsama ngadto sa Dios,” lakip na sa “itum ug puti, ulipon ug gawasnon, lalaki ug babaye.”⁷ Sa ingon, ang tanan gidapit nga moduol sa Ginoo.⁸

Bisan kinsa nga nangangkon nga labaw kay sa uban ubos sa plano sa Amahan tungod sa kaliwat, sekso, nasyonalidad, pinulongan, o ekonomikanhong kahimtang sa moral nga paagisayop ug wala makasabut sa tinuod nga katuyoan sa Ginoo alang sa tanang anak sa atong Amahan.⁹

Walay swerte, sa atong panahon sa matag bahin sa katilingban, makita nato nga giplastar ang paghatag og importansya sa kaugalingon ug kaarogante samtang gipakaubos ang pagkamapainubsanon ug pagkadunay tulubagon ngadto sa Dios. Kadaghanan sa katilingban wala kahibalo bisan sa sukaranang kamatuoran ug wala makasabut nganong ania kita niining kalibutan. Ang tinuod nga pagkamapainubsanon, nga gikinahanglan aron

makab-ot ang katuyoan sa Ginoo alang kanato, panagsa ra makita.¹⁰

Importante nga masabtan ang gibug-aton sa pagkamapainubsanon, pagkamatarung, kinaiya, ug salabutan ni Kristo, sama sa gipakita sa kasulatan. Binuang ang pagpakaubos sa panginahanglan sa padayon nga pagpaningkamot alang niining Kristohanong mga kinaiya ug mga hiyas kada adlaw, ilabi na ang pagkamapainubsanon.¹¹

Klaro diha sa kasulatan nga bisan mubo ra gayud kining kinabuhia, mahinungdanon kaayo kini. Si Amulek, ang misyonaryo nga kompanyon ni Alma sa Basahon ni Mormon, miingon, “Kini nga kinabuhi mao ang panahon alang sa mga tawo sa pagpangandam sa pagsugat sa Dios; oo, tan-awa ang adlaw niini nga kinabuhi mao ang adlaw alang sa mga tawo sa paghimo sa ilang mga buluhaton.”¹² Dili kita gusto, sama sa akong cartoon character, nga katulgan lang kining kinabuhia.

Ang ehemplo sa Manluluwas bahin sa pagkamapainubsanon ug pagsakripisyo alang sa tanang katawhan mao ang labing tulukibon nga panghitabo sa kasaysayan. Ang Manluluwas, bisan isip sakop sa Dios nga Kapangulohan, andam nga moanhi sa yuta isip ordinario nga masuso ug misugod sa pagpakabuhi nga naglakip sa pagtudlo ug pag-ayo sa Iyang mga kaigsoonan ug sa katapusan nag-antus sa dili mahulagway nga kasakit didto sa Getsemani ug sa krus aron mahingpit ang Iyang Pag-ula. Kining buhat sa gugma ug pagkamapainubsanon sa bahin ni Kristo nailhan isip ang Iyang pahinu-not [condescension].¹³ Gibuhat Niya kini alang sa matag lalaki ug babaye nga gilalang o ilalang sa Dios.

Ang atong Langitnong Amahan dili gusto nga mawad-an og kadasig o mohunong ang Iyang mga anak sa ilang pagpaningkamot alang sa celestial nga himaya. Kon kita mamalandong gayud sa Dios nga Amahan ug ni Kristo nga Anak, kon si kinsa Sila, ug kon unsay Ilang makab-ot alang kanato, mopuno kini kanato og balaang pagtahud, pagdayeg, pasalamat, ug pagkamapainubsanon.

Ang Pagkamapainubsanon Gikinahanglan sa Pagtabang sa Ginoo nga Maestablisar ang Iyang Simbahan

Nangutana si Alma og pangutana sa iyang panahon nga magamit gihapon karon: “Kon kamo nakasinati og usa ka kausaban sa kasingkasing, ug kon kamo mibati sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma, ako mangu-tana, kamo mibati ba karon sa mao?”¹⁴ Nagpadayon si Alma, “Kamo makai-ngon ba, nga kon kamo tawgon aron mamatay niini nga takna, . . . nga kamo dihay igo nga pagpaubos?”¹⁵

Matag higayon nga mabasa nako ang mahitungod sa pagsakripisyo ni Alma nga Batan-on sa iyang tahas isip pangulo sa estado aron magsangyaw sa pulong sa Dios,¹⁶ ako nakadayeg. Si Alma klarong dunay tiunay nga pagpamatuod bahin sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo ug mibati nga dunay hingpit nga tulubagon ngadto Kanila ug walay pagduha-duha. Siya dunay hustong mga prayoridad ug pagkamapainubsanon nga isakripisyo ang kahintang ug katungdanan tungod kay nakaamgo siya nga ang pagserbisyo sa Ginoo mas importante.

Ang pagbaton og igong pagkamapainubsanon sa atong kinabuhi sa pagtabang nga maestablisar ang Simbahan bililhon kaayo. Usa ka ehemplo sa kasaysayan sa Simbahan makatabang aron mas masabtan kini. Niadtong Hunyo sa 1837, nadasig si Propeta Joseph samtang didto sa Templo sa Kirtland nga tawagon si Apostol Heber C. Kimball sa pagdala sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa “England . . . ug ablihan ang ganghaan sa kaluwasan ngadto niana nga nasud.”¹⁷ Si Apostol Orson Hyde ug pipila pa gisangunan nga mouban kaniya. Ang tubag ni Elder Kimball talagsaon. “Ang ideya nga matudlo sa ingon ka importante nga misyon morag hapit dili nako makaya. . . . Hapit na [ko] mohunong tungod sa palas-anon nga gibutang diri kanako.”¹⁸ Bisan pa man niana, gibuhath niya ang misyon uban sa hingpit nga pagtuo, pasalig, ug pagkamapainubsanon.

Usahay ang pagkamapainubsanon mao ang pagdawat sa mga calling

dihang wala kita mobati nga angayan. Usahay ang pagkamapainubsanon mao ang matinud-anong pagserbisyo dihang mobati kita nga makahimo kita sa mas importante nga buluhaton. Ang mapainubsanon nga mga lider sa sinultihan ug pinaagi sa ehemplo miestablisar nga dili kini kon asa kita nagserbisyo apan unsa kita ka matinud-anon nga nagserbisyo.¹⁹ Usahay ang pagkamapainubsanon mao ang pagbuntog sa dili maayo nga mga pagbati kon bation nato nga ang mga lider o ang uban mipasakit kanato.

Niadtong Hulyo 23, 1837, si Propeta Joseph nakigkita ni Elder Thomas B. Marsh, ang Presidente sa Korum sa Napulog Duha. Si Elder Marsh klaro nga nasagmuyo nga gitawag sa Propeta ang duha ka sakop sa iyang korum nga moadto sa England nga wala mokonsulta niya. Sa pakigkita ni Joseph kang Elder Marsh, ang bisan unsang dili maayo nga pagbati gipadaplin, ug ang Propeta nakadawat og talagsaong pagpadayag. Mao na kini karon ang ika-112 nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad.²⁰ Naghatag kini og talagsaong direksyon gikan sa langit kalabut sa pagkamapainubsanon ug misyonaryo nga buhat. Ang bersikulo 10 mabasa, “*Magpaubos* ka; ug ang Ginoo nga imong Dios moagak kanimo pinaagi sa kamot, ug mohatag kanimo og tubag sa imong mga pag-ampo.”²¹

Kini nga pagpadayag nahitabo sa samang adlaw nga sila si Elder Kimball, Hyde, ug John Goodson, nga puno sa pagkamapainubsanon, namahayag sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo sa Vauxhall Chapel sa Preston, England.²² Kini ang unang higayon nga gisangyaw sa mga misyonaryo ang gipahiuli nga ebanghelyo sa gawas sa North America niining dispensasyon. Ang ilang misyonaryo nga paningkamot miresulta sa mga convert baptism hapit diha-diha dayon ug sa daghang matinud-anon nga mga miyembro.²³

Ang misunod nga mga bahin sa pagpadayag naggiya sa misyonaryo nga paningkamot sa atong panahon. Ang bahin niini mabasa, “Bisan kinsa ang imong ipadala diha sa akong ngalan . . . makabaton og gahum sa pag-abli sa pultahan sa akong gingharian ngadto sa

bisan diin nga nasud . . . kon sila *mag-paubos* sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magpadayon diha sa akong pulong, ug magpatalinghug sa tingog sa akong Espiritu.”²⁴

Ang pagkamapainubsanon nga mahinungdanong bahin niining talagsaong misyonaryo nga paningkamot nagtugot sa Ginoo nga maestablisar ang Iyang Simbahan sa talagsaong paagi.

Salamat, padayon nato kining nakita sa Simbahan karon. Ang mga miyembro, lakip na ang bag-ong henerasyon, misakripisyo sa ilang panahon ug miundang sa pag-eskwela ug pagtrabaho aron moserbisyo ug mga misyon. Daghang senior nga mga miyembro ang mibiya sa pagtrabaho ug mihi-mo ug ubang mga sakripisyo aron moserbisyo sa Dios sa bisan unsang kapasidad nga sila gitawag. Dili kita motugot sa personal nga mga problema nga mobalda o mopasimang nato sa pagtuman sa Iyang mga katuyoan.²⁵ Ang pagserbisyo sa Simbahan nagkinahanglan og pagkamapainubsanon. Mapainubsanon kitang moserbisyo sa tahas nga kita gitawag sa tibuok natong gahum, hunahuna ug kusog. Sa matag lebel sa Simbahan, importante nga masabtan ang Kristohanong kinaiya sa pagkamapainubsanon.

Ang Padayon nga Pagkamapainubsanon Gikinahanglan sa Pagtabang sa Pag-andam sa mga Indibidwal sa Pagsugat sa Dios

Ang tumong sa pagpasidungog sa Ginoo ug pagtugyan sa atong kaugalingon ngadto sa Iyang kabubut-on²⁶ wala kaayo hatagi og bili sa katilingban karon kay sa nangagi. Ang ubang Kristohanong mga lider sa laing tinuohan nagtuo nga nagpuyo kita sa kalibutan diin ang Kristiyanismo dili na importante.²⁷

Sulod sa mga henerasyon, ang hiyas nga gibase sa relihiyon nga pagkamapainubsanon ug pangkatilingban nga mga hiyas sa kaligdong ug dili pagpataas sa kaugalingon mao ang nag-unang sumbanan.

Sa kalibutan karon, dunay nagkadako nga paghatag og gibug-aton sa garbo, pagpataas sa kaugalingon, ug sa gitawag nga “pagkatinuod [authenticity],” nga usahay moresulta sa kakulang sa

tinuod nga pagkamapainubsanon. Ang uban nagsugyot nga ang moral nga mga hiyas alang sa kalipay karon naglakip sa “magpakatinuod, magmalig-on, magma-puslanon—ug labing importante, ayaw pagsalig sa laing tawo . . . tungod kay ang imong kapalaran . . . anaa sa kaugalingon nimong mga kamot.”²⁸

Ang kasulatan nag-awhag og laing pamaagi. Nagsugyot kini nga kinahanglang mahimo kitang tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo. Naglangkob kini sa pag-establisar og gamhanang pagbati sa pagkamay-tulubagon ngadto sa Dios ug mapainubsanonong pamaagi sa kinabuhi. Nagtudlo si Haring Benjamin nga ang kinaiyanhon nga tawo kaaway sa Dios ug nag-awhag nga kinahanglan natong itugyan ang atong kaugalingon “ngadto sa mga pagdani sa Balaang Espiritu.” Iyang gipasabut, lakip sa ubang butang, nga nagkinahanglan kini sa pagkahimong “manunuton, maag-hup, mapainubsanon, mapailubon, [ug] puno sa gugma.”²⁹

Ang uban sayop nga migamit sa *pagkatinuod* isip pagsaulog sa kinaiyanhon nga tawo ug sa kinaiya nga sukwahi sa pagkamapainubsanon, pagkamabination, kalooy, pagpasaylo, ug pagkamatinahuron [civility]. Masa-ulog nato ang atong indibidwal nga pagkatalagsaon isip mga anak sa Dios nga dili mogamit sa pagkatinuod isip pangatarungan alang sa kinaiya nga dili sama kang Kristo.

Sa atong paninguha alang sa pagkamapainubsanon, ang modernong internet nagmugna og mga hagit nga malikayan ang garbo. Duha ka ehemplo mao ang pagpatuyang sa kaugalingon nga pamaagi nga “tan-awa ko” o sa pagataki sa uban pinaagi sa paghimo og tag-as, masuk-anong mga post sa social media. Ang usa pa mao ang “humble-brag [mapainubsanonong pagpanghambog].” Gipasabut kini isip “usa ka daw yano o pagpakaubos sa kaugalingon nga pamahayag [o litrato] kansang aktwal nga katuyoan mao ang makakuha og pagtagad sa butang nga ang usa mapasigarbuhon.”³⁰ Ang mga propeta kanunayng mipasidaan mahitungod sa garbo ug mihatag og gibug-aton sa kawang nga mga butang sa kalibutan.³¹

Ang mikuyanap nga pagkadaut sa matinahurong komunikasyon makapabalaka usab. Ang mahangturong baruganan sa kabubut-on nagkinahanglan nga kita motahud sa daghang kapilian diin wala kita magkauyon. Ang kasamok ug panagbingkil karon kasagaran molapas “sa mga utlanan sa komon nga kadesente.”³² Nagkinahanglan kita og dugang nga kaligdong ug pagkamapainubsanon.

Mipasidaan si Alma batok sa “makapanghambog diha sa garbo sa inyong mga kasingkasing,” sa “pagpakaaron-ingnon nga kamo labaw nga maayo kay sa uban,” ug pagpanggukod sa mapainubsanon kinsa “molakaw sunod sa balaan nga kapunongan sa Dios.”³³

Nakakita ko og tinud-anay nga kamaayo diha sa mga tawo sa tanang relihiyon kinsa mapainubsanon ug mibati nga dunay tulubagon ngadto sa Dios. Daghan nila misunod sa propeta sa Daang Tugon nga si Miquias, kinsa namahayag, “Unsa ba ang gikinahanglan sa Ginoo kanimo, kondili ang pagbuhat sa minatarung, ug ang paghigugma sa kalolot [kalooy], ug ang paglakaw nga mapainubsanon uban sa imong Dios?”³⁴

Kon tinud-anay kitang mapainubsanon, mag-ampo kita alang sa kapasayloan ug mopasaylo sa uban. Sa pagbasa nato sa Mosiah, nagtudlo si Alma nga kon kanunay kitang maghinulsol, ang Ginoo mopasaylo sa atong mga kalapasan.³⁵ Sa laing bahin, sama sa makita diha sa Pag-ampo sa Ginoo,³⁶ kon dili kita mopasaylo sa kalapasan sa uban,

gipaubos nato ang atong kaugalingon sa panghimaraut.³⁷ Tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, pinaagi sa paghinulsol ang atong mga sala mapasaylo. Kon dili kita mopasaylo niadtong nakalapas batok kanato, sa ingon atong gisalikway ang Pag-ula sa Manluluwas. Ang pagdumot ug pagbalibad nga mopasaylo ug pagbalibad nga mapainubsanong moatubang sa atong mga relasyon sa Kristohanong paagi tinud-anay nga mopaubos nato sa panghimaraut. Ang pagdumot makahilo sa atong mga kalag.³⁸

Mopasidaan usab ako batok sa bisan unsang matang sa pagkaarogante. Ang Ginoo, pinaagi ni propeta Moroni, mihimo og yano kaayong kalainan tali sa arogante ug sa mapainubsanon: “Ang mga buang mobiy-biy, apan sila gayud magbangutan; ug ang akong grasya igo alang sa maaghap.” Ang Ginoo namahayag og dugang, “Ako mohatag ngadto sa mga tawo og kahuyang nga sila mahimo nga *magpaubos*; ug ang akong grasya igo alang sa tanan nga mga tawo nga *magpaubos* sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan; kay kon sila *magpaubos* sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana Ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila.”³⁹

Ang pagkamapainubsanon naglakip usab sa pagkamapasalamaton alang sa daghan natong mga panalangin ug balaanong tabang. Ang pagkamapainubsanon dili ingon nga dagkong kalam-pusan nga makita o pagbuntog gani sa dagkong hagit. Usa kini ka timailhan sa espirituhanong kalig-on. Pagbaton kini sa hilum nga pagsalig nga kada adlaw ug kada oras makasalig kita sa Ginoo, makaserbisyo Kaniya, ug makatuman sa Iyang mga katuyoan. Ako kining pag-ampo nga niining mabingkilon nga kalibutan padayon kitang maningkamot alang sa tinuod nga pagkamapainubsanon kada adlaw. Usa ka paboritong balak ang mabasa niining paagiha:

Ang pagsulay sa kahalangdon mao ang dalan

*Nga matagbuan sa usa ang Kanunayng Masinati sa Kahangturan.*⁴⁰

Akong ihatag ang sigurado nakong pagsaksi bahin sa Manluluwas ug sa Iyang Pag-ula ug sa hilabihan kaimportante sa pagserbisyo Kaniya kada adlaw. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Kathy Lette, sa “Town and Country Notebook,” ed. Victoria Marston, *Country Life*, Hunyo 7, 2017, 32; emphasis gidugang.
2. Annie Tempest, “Tottering-by-Gently,” *Country Life*, Okt. 3, 2012, 128.
3. Tan-awa sa Salmo 90:4. Mamubo o mataas man kalabut sa katuigan sa yuta, ang atong pagpakabuhì mubo ra kaayo gikan sa mahangturong panglantaw. “Ang tanan ingon og usa ka adlaw sa Dios, ug ang panahon sinukod lamang nganha sa mga tawo” (Alma 40:8). Si Apostol Pedro namahayag, “Apan mga hinigugma, ayaw kamo pagpakabuta niining usa ka butang nga tinuod, nga alang sa Ginoo ang usa ka adlaw ingon sa usa ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig ingon sa usa ka adlaw” (2 Pedro 3:8).
4. Tan-awa sa Moises 1:6–9. Si Kristo kini nga nagsulti sa mga pulong sa Amahan nga may balaanong awtoridad (tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Fielding Smith* [2013], 52, footnote 11).
5. Moises 1:10.
6. Moises 1:39.
7. 2 Nephi 26:33; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:34–35; 38:16; Opisyal nga Pahayag 2.
8. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37 nagsugod sa, “Tanan kadto kinsa magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa atubangan sa Dios.” Gitakda dayon niini ang mga panginahanglan alang sa bunyag. Tan-awa usab sa Mateo 11:28.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37.
10. Nasayud kita nga kon dili kita maghinulsol, modawat sa mga ordinansa, ug mosunod sa dalan sa pakigsaad nga nag-andam kanato alang sa kahangturan, “moabut ang kamatayan diin wala nay buluhaton nga mahimo” (Alma 34:33).
11. Tan-awa sa 3 Nephi 27:27.
12. Alma 34:32.
13. Tan-awa sa 1 Nephi 11:26–33; 2 Nephi 9:53; Jacob 4:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 122:8.
14. Alma 5:26.
15. Alma 5:27.
16. Tan-awa sa Alma 4:19.
17. Joseph Smith, sa Heber C. Kimball, “History of Heber Chase Kimball by His Own Dictation,” ca. 1842–1856, Heber C. Kimball Papers, 54, Church History Library; tan-awa usab sa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball, an Apostle; the Father and Founder of the British Mission* (1888), 116.
18. Heber C. Kimball, “History of Heber Chase Kimball by His Own Dictation,” 54; tan-awa usab sa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, 116.
19. Si Presidente J. Reuben Clark Jr. nagtudlo: “Sa pagserbisyo sa Ginoo, dili kon asa ka nagserbisyo kondili giunsa. Diha sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ang usa ka tawo molingkod sa katungdanan diin siya takus nga gitawag, nga walay tawo nga mangayo ni mobalibad” (sa Conference Report, Abr. 1951, 154).
20. Tan-awa sa *The Joseph Smith Papers, Documents, Volume 5: October 1835–January 1838*, ed. Brent M. Rogers ug uban pa (2017), 412–17. Si Vilate Kimball mireport diha sa usa ka sulat ngadto sa iyang bana, nga si Heber C. Kimball, nga iyang gikopya ang pagpadayag gikan sa “libro ni Elder Marsh samtang nagsulat siya niini gikan sa gidiktar ni Joseph” (Vilate Murray Kimball ngadto ni Heber C. Kimball, Sept. 6, 1837, sa *The Joseph Smith Papers, Documents, Volume 5: October 1835–January 1838*, 412).
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 112:10; emphasis gidugang.
22. Tan-awa sa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, 136–37.
23. Tan-awa sa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, 149.
24. Doktrina ug mga Pakigsaad 112:21–22; emphasis gidugang.
25. “Ingon nga dili kita mohangyo nga ma-release sa usa ka calling, kon mausab ang atong mga kahintang maayo alang kanato nga makigtambag niadtong mihatag sa calling ug dayon tugutan nga sila na ang modesisyon” (Boyd K. Packer, “Called to Serve,” *Ensign*, Nob. 1997, 8).
26. Tan-awa sa “Pagpaubos,” sa kapitulo 6 sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 146.
27. Tan-awa sa Charles J. Chaput, *Strangers in a Strange Land* (2017), 14–15; tan-awa usab sa Rod Dreher, *The Benedict Option* (2017).
28. Carl Cederstrom, “The Dangers of Happiness,” *New York Times*, Hulyo 19, 2015, SR8.
29. Mosiah 3:19.
30. *English Oxford Living Dictionaries*, “humblebrag,” oxforddictionaries.com.
31. Sa pipila ka paagi susama kini sa paghulagway ni Alma niadtong nakaangkong sa “tanang nga matang sa mahalong mga butang, diin sila nakabaton pinaagi sa ilang kakugi; . . . [apan] . . . gibayaw sa garbo sa ilang mga mata” (Alma 4:6). Nabantayan nga ang “humblebrag [mapainubsanong pagpanghambog]” usa gihapon ka pagpanghambog.
32. David Brooks, “Finding a Way to Roll Back Fanaticism,” *New York Times*, Ago. 15, 2017, A23.
33. Alma 5:53, 54.
34. Miquias 6:8.
35. Tan-awa sa Mosiah 26:30.
36. Tan-awa sa Mateo 6:12, 15.
37. Tan-awa sa Mosiah 26:31.
38. Sama sa gingon ni Nelson Mandela, “Ang kayugot sama sa pag-inom og hilo ug dayon naglaum nga patyon niini ang inyong mga kaaway” (sa Jessica Durando, “15 of Nelson Mandela’s Best Quotes,” *USA Today*, Dis. 5, 2013, usatoday.com).
39. Ether 12:26, 27; emphasis gidugang.
40. Edmund Vance Cooke, “The Eternal Everyday,” *Impertinent Poems* (1907), 21.

Ni Elder Ronald A. Rasband
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pinaagi sa Balaan nga Plano

Ang kamot sa Ginoo nagagiya kaninyo. Pinaagi sa “balaan nga plano,” anaa Siya sa ginagmayng mga detalye sa inyong kinabuhi ingon man usab sa mahinungdanong mga panghitabo.

Mga kaisugan, samtang nagbarug ko dinhi niining makapadagig nga tibuok kalibutan nga kinatibuk-ang komperensya ug mobati sa inyong kalig-on ug sa inyong espiritu, dili nako malikayan ang paghunahuna sa mga pulong ni Apostol Pedro: “[Ginoo], maayo gayud nga ania kami dinhi.”¹

Dili gayud kana ang giingon ni Alma human nagsangyaw ngadto sa katawhan sa Ammonihah. Mibiya si Alma sa siyudad tungod sa pagkadautan sa mga tawo. Sa wala madugay usa ka anghel ang mipakita kang Alma ug mitawag kaniya nga “mobalik sa dakbayan sa Ammonihah, ug mosangyaw pag-usab ngadto sa mga katawhan sa dakbayan.”²

Gibuhat kini ni Alma “pagdali,” nga misulod “sa dakbayan pinaagi sa lain nga agianan.”³

“Ug samtang siya misulod sa dakbayan siya gigutom, ug siya miingon ngadto sa usa ka tawo: Mohatag ba ikaw ngadto sa usa ka mapainubsanon nga sulugoon sa Dios og makaon?”

“Ug ang tawo miingon ngadto kaniya: Ako usa ka Nephite, ug ako nasayud nga ikaw usa ka balaan nga

propeta sa Dios, kay ikaw ang tawo kinsa ang anghel miingon sa usa ka panan-awon: Ikaw modawat.”⁴

Ang tawo mao si Amulek.

Karon, sulagma ra ba nga nahimamat ni Alma si Amulek? Dili, dili kadto sulagma nga misulod siya sa siyudad pinaagi sa agianan nga mogiya kaniya ngadto niining matinud-anong tawo kinsa mahimo niyang misyonaryo nga kauban.

Si Elder Neal A. Maxwell kausa mipasabut: “Walay usa kanato ang hingpit nga nakagamit sa potensyal nga mga oportunidad nga gihatag kanato pinaagi sa atong mga higala. Kamo ug ako mahimong motawag niini nga ‘sulagma’ nga panagtagbo. Kini nga pulong masabtan nga magamit sa mga mortal, apan ang *sulagma* dili tukma nga pulong sa paghulagway sa mga buhat sa Dios nga nasayud sa tanan. Dili Siya mobuhat sa mga butang pinaagi sa ‘sulagma’ apan . . . pinaagi sa ‘balaan nga plano.’”⁵

Ang atong kinabuhi sama sa usa ka chessboard, ug ang Ginoo mobalhin kanato gikan sa usa ka dapit ngadto sa lain—kon molihok kita sa

espirituhanong mga pag-aghat. Kon hunahunaon nato ang nangagi, makita nato ang Iyang impluwensya sa atong kinabuhi.

Makita nato ang maong panginlabut sa langit sa dihang mibalik si Nephi aron kuhaon ang mga palid gikan ni Laban. Siya “giubanan sa Espiritu, wala masayud sa sinugdanan sa mga butang nga [siya] mobuhat.”⁶ Sa wala madugay diha na si Laban sa iyang atubangan nga nabungog sa kahubog, ug si Nephi mipatay kaniya, mikuha sa mga palid, ug mibalik ngadto sa iyang mga igsoon. Swerte lang ba siya nga nahimamat si Laban? O pinaagi ba kini sa “balaan nga plano”?

Mahinungdanong mga panghitabo ang nahitabo diha sa ebanghelyo ug sa Simbahan nga mipauswag sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Dili kini aksidente apan plano sa Dios. Siya nga nagmugna niining kalibutan makapakalma sa kadagatan pinaagi sa Iyang pulong ug makagiya nilang Alma ug Amulek ug ni Nephi ug Laban nga mahimutang sa hustong dapit sa tukma gayud nga panahon.

Sa samang paagi, ang mga panghitabo ug mga asosasyon mahitabo sa matag usa sa atong kinabuhi nga mopauswag sa buhat sa Dios dinhi sa yuta.

Ang minahal nga si Elder Joseph B. Wirthlin namulong bahin sa usa ka okasyon sa dihang si Presidente Thomas S. Monson misulti kaniya: “Dunay magiyahong kamot sa tanang butang. Kasagaran kon dunay mahitabo, dili kini aksidente. Usa ka adlaw, kon hunahunaon nato ang nangagi sa

daw mga sulagma sa atong kinabuhi, maamguhan nato nga tingali dili gyud kini ingon ka sulagma.”⁷

Kasagaran gayud, ang atong maa-yong binuhatan nahibaloan lamang sa pipila. Kini, hinoon, narekord didto sa langit. Usa ka adlaw, mobarug kita isip saksi sa atong hingpit nga debosyon ngadto sa mga buhat sa pagkamatarung. Walay pagsulay o kalamidad nga makapugong sa plano sa Dios bahin sa kaluwasan. Sa tinuod lang, pinaagi sa “balaan nga plano,” “ang kalipay moabut sa kabuntagon.”⁸ “Ako mianhi dinhi sa kalibutan aron sa pagbuhat sa kabubut-on [sa] Amahan,”⁹ si Jesus nagtudlo. Minahal nga mga kaissoonan, mao usab kita.

Pinaagi sa kasinatian sa akong kaugalingong kinabuhi, nasayud ko nga ang Ginoo mobalhin kanato diha sa daw chessboard aron sa paghimo sa Iyang buhat. Ang unsay morag sulagma lang, sa pagkatinuod, gidumala sa usa ka mahigugmaong Amahan sa Langit, kinsa makaihap sa mga buhat sa matag ulo.¹⁰ Wala gani usa ka gagmayng langgam nga mahulog sa yuta nga dili mahibaloan sa atong Amahan.¹¹ Ang impluwensya sa Ginoo makita sa ginagmayng mga detalye sa atong kinabuhi, ug kadtong mga insidente ug mga oportunidad moandam kanato aron mobayaw sa atong mga pamilya ug sa uban samtang magtukod kita sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Hinumdumi, sama sa gisulti sa Ginoo ngadto ni Abraham, “Ako nasayud sa katapusan gikan sa sinugdanan; busa ang akong kamot anaa ibabaw kanimo.”¹²

Gibutang ko sa Ginoo sa usa ka panimalay nga dunay mahigugmaong mga ginikanan. Sa mga sumbanan sa kalibutan, ordinaryo ra kaayo sila nga mga tawo; ang akong amahan, nga mapahinuguron nga tawo, usa ka drayber sa trak; ang buotan nakong inahan, anaa ra sa balay. Gitabangan ko sa Ginoo nga makakita sa matahum nakong asawa, si Melanie; giaghat Niya ang usa ka negosyante, nga nahimong suod nga higala, nga mohatag nako og oportunidad sa panarbaho. Gitawag ko sa Ginoo nga moserbisyo og misyon, isip usa ka batan-on ug isip mission

president; gitawag ko Niya sa Korum sa Seventy; ug karon gitawag ko Niya isip usa ka Apostol. Kon hunahunaon ang nangagi, akong naamguhan nga wala nako planoha kadto nga mga lihok; ang Ginoo maoy mihimo, sama sa Iyang pagplano sa importante nga mga lihok alang kaninyo ug niadtong inyong gimahal.

Unsay angay ninyong pangitaon sa inyong kaugalingong kinabuhi? Unsa man ang mga milagro sa Dios nga makapahinumdom kaninyo nga duol ra Siya, nga nag-ingon, “Ania ra ko dinhi?” Hunahuna kadtong mga higayuna, ang uban kada adlaw, sa dihang ang Ginoo milihok diha sa inyong kinabuhi—ug dayon milihok pag-usab. Hatagi kini og bili isip mga gutlo nga gipakita sa Ginoo ang pagsalig diha kaninyo ug sa inyong mga pagpili. Apan tuguti Siya nga mohimo ninyong mas maayo nga tawo kay sa unsay inyong mahimo kon kamo ra. Hatagi og bili ang Iyang kalambigitan. Usahay gikonsiderar nato ang kausaban sa atong mga plano isip kasaypanan diha sa atong panaw. Mas hunahunaon kini isip unang mga lakang ngadto sa pagka-“anaa sa buluhaton sa Ginoo.”¹³

Pipila ka bulan ang milabay ang among apo nga babaye miapil sa usa ka grupo sa kabatan-onan nga mosuroy sa pipila ka dapit sa kasaysayan sa Simbahan. Makita sa katapusang aduan nga moagi siya sa mismong dapit diin ang iyang igsoon lalaki nga misyonaryo, nga among apo, nagserbisyo. Ang among apo nga babaye walay intensyon nga makita ang iyang igsoon didto sa iyang misyon. Hinoon, sa pagsulod sa bus sa lungsod diin nagserbisyo ang iyang igsoon, duha ka misyonaryo ang makita nga naglakaw sa dalan. Ang usa sa mga misyonaryo mao ang iyang igsoon.

Ang paghinam-hinam mipuno sa bus samtang ang kabatan-onan mihangyo sa drayber sa bus nga mohungon aron iyang mapangumusta ang iyang igsoon. Wala pay usa ka minuto, human sa mga luha ug pangumustahanay, mibalik ang iyang igsoon sa iyang aduan aron sa pagtuman sa iyang misyonaryo nga mga katungdanan.

Nahibaloan namo sa wala madugay nga ang iyang igsoon diha na niana nga dalan wala pay lima ka minuto, nga naglakaw gikan sa usa ka appointment paingon sa iyang sakyanan.

Ang Langitnong Amahan makabutang kanato sa mga sitwasyon uban sa piho nga katuyoan sa hunahuna. Gibuhat Niya kini sa akong kinabuhi, ug nagbuhat usab Siya niini sa inyong kinabuhi, sama sa Iyang gibuhay sa kinabuhi sa among mga apo.

Ang matag usa kanato bililhon ug gihigugma sa Ginoo, kinsa nagpakabana, naghunghong, ug nagbantay kanato sa mga paagi nga talagsaon sa matag usa kanato. Sa walay kinutuban Siya mas maalamon ug mas gamhanan kay sa mortal nga mga tawo. Nasayud Siya sa atong mga hagit, mga kadaugan, ug matarung nga mga tinguha sa atong kasingkasing.

Sobra sa usa ka tuig ang milabay, samtang naglakaw ko agi sa Temple Square, usa sa mga misyonaryo nga sister ang miduol nako ug nangutana, “Nahinumdom ka ba nako? Gikan ko sa Florida.” Gisultihan ko niya sa iyang pangalan, Sister Aida Chilan. Oo, nahinumduman nako nga nahimamat siya ug ang iyang pamilya. Ang iyang stake president misugyot nga bisitahan namo ang iyang pamilya. Naklaro kini nga miadto kami alang sa ilang anak nga si Aida, nga wala pa mabunyagi. Human sa among pagbisita ug sobra sa usa ka tuig nga pagtudlo ug pag-fellowship, nabunyagan si Aida.

Human sa among panag-istoryahanay sa Temple Square, misulat siya nako. Miingon siya: “Nasayud ko sa tibuk nakong kasingkasing nga ang Langitnong Amahan nakaila sa matag usa kanato ug nga Siya nagpadayon sa pagbutang kanato sa dalan sa usag usa nga dunay rason. Salamat nga nahimo kang usa sa akong mga misyonaryo, sa pagtabang nako ug sa pagpangita nako lima ka tuig na ang milabay.”¹⁴ Mipadala usab nako si Aida sa istorya sa iyang pagkakabig nga naghulagway sa “balaang mga sulagma” nga nahitabo sa iyang kinabuhi nga miresulta sa iyang bunyag ug kumpirmasyon, pagserbisyo og misyon sa Temple Square, ug

sa iyang bag-ohay nga pagminyo sa templo.¹⁵

Sulagma lang ba nga ang stake president migiya kanamo ngadto sa panimalay sa mga Chilan o nga siya ug ako magkita sa wala madugay didto sa Temple Square? Ang pagpamatuod ni Aida nagpakita nga kining tanan kabahin sa “balaan nga plano” sa Dios.

Ang Ginoo gusto nga magauban kanato. Dili kini sulagma nga kon mobati kamo sa Iyang Espiritu ug molihok sa unang mga pag-aghat nga inyo Siyang mabati sama sa Iyang gisaad: “Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong walà, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.”¹⁶

Kitang tanan dunay susama nga mga butang nga nahitabo sa atong kinabuhi. Mahimong mahimamat nato ang usa ka tawo nga morag pamilyar, mobag-o sa panagkaila, o mangita og komon nato nga mga butang sa usa ka estranghero. Kon mahitabo kadto, tingali ang Ginoo nagpahinumdum kanato nga sa pagkatinuod kitang tanan managsoon. Nalambigit kita sa samang kawsa—sa unsay gitawag ni Joseph Smith nga “sa kawsa ni Kristo.”¹⁷

Karon, asa man mohaum ang atong kabubut-on diha sa “balaan nga plano”? Kita dunay kapilian nga mosunod o dili mosunod sa atong Manluluwas ug sa Iyang pinili nga mga lider. Ang sumbanaan klaro diha sa Basahon ni Mormon sa dihang ang mga Nephite mipahilayo sa Ginoo. Si Mormon naguol:

“Ug sila nakakita . . . nga ang Espiritu sa Ginoo wala na manalipod kanila; oo, kini mipahawa gikan kanila tungod kay ang Espiritu sa Ginoo dili mopuyo sa dili balaan nga mga templo—

“Busa ang Ginoo mihunong sa pagpanalipod kanila pinaagi sa iyang milagro ug dili hitupngan nga gahum, kay sila nahulog ngadto sa kahimtang nga walay pagtuo ug makahahadlok nga pagkadautan.”¹⁸

Dili tanan nga gihangyo sa Ginoo kanato usa ka resulta kon unsa kita kalig-on, unsa kita kamatinud-anon,

o unsa ba kaha ang atong nahibaloan. Hunahunaa si Saul, kinsa gipahunong sa Ginoo didto sa dalan paingon sa Damasco. Nagpaingon siya sa sayop nga direksyon sa iyang kinabuhi, ug wala kini kalabutan sa aktwal nga direksyon kon asa gayud siya paingon. Si Saul gigiyahan sa balaanong paagi. Sa dihang nailhan siya sa wala madugay isip si Pablo, ang iyang apostolikanhong pangalagad nagpakita kon unsay nasayran na sa Ginoo nga iyang mahimo ug makab-ot, dili kon unsay iyang gitakdang buhaton isip si Saul. Sa samang paagi, nasayud ang Ginoo kon unsay mahimo ug makab-ot sa matag usa kanato. Unsa man ang gitudlo ni Apostol Pablo? “Ug kita nasayud nga diha sa matag usa ka butang ang Dios nagabuhay og maayo uban kanila nga mga nahigugma kaniya ug mga tinawag sumala sa iyang katuyoan.”¹⁹

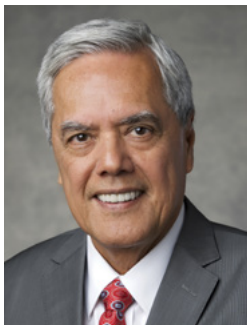
Kon kita matarung, andam, ug makahimo, kon kita naningkamot nga mahimong takus ug kwalipikado, mouswag kita ngadto sa mga dapit nga wala pa gayud nato mahunahunai ug mahimong kabahin sa “balaan nga plano” sa Langitnong Amahan. Matag usa kanato dunay kabalaan sa sulod kanato. Kon atong makita ang Dios nga naglihok pinaagi kanato ug uban kanato, unta madasig kita, gani magmapasalamaton alang niana nga giya. Sa dihang ang atong Amahan sa Langit miingon, “Mao kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo,”²⁰ naghisgot Siya

mahitungod sa tanan Niyang mga anak—ilabi na ninyo.

Ang kamot sa Ginoo nagagiya kaninyo. Pinaagi sa “balaan nga plano,” anaa Siya sa ginagmayng mga detalye sa inyong kinabuhi ingon man usab sa mahinungdanong mga panghitabo. Sama sa giingon diha sa Mga Proverbio, “Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing; . . . ug siya magamando sa imong mga alagianan.”²¹ Mopamatuod ko nga Siya mopanalangin kaninyo, mopaluyo kaninyo, ug mohatag kaninyo og kalinaw. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 9:33.
2. Alma 8:16.
3. Alma 8:18.
4. Alma 8:19–20.
5. Neal A. Maxwell, “Brim with Joy” (debosyonal sa Brigham Young University, Ene. 23, 1996), 2, speeches.byu.edu.
6. 1 Nephi 4:6.
7. Joseph B. Wirthlin, “Lessons Learned in the Journey of Life,” *Liahona*, Mayo 2001, 38; gikuha gikan sa pakigpulong nga gihatag ni Elder Wirthlin atol sa usa ka fireside sa Church Educational System sa Brigham Young University, Nob. 7, 1999.
8. Salmo 30:5.
9. 3 Nephi 27:13.
10. Tan-awa sa Lucas 12:7.
11. Tan-awa sa Mateo 10:29.
12. Abraham 2:8.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:29.
14. Sulat gikan ni Aida Chilan, Abr. 20, 2017.
15. Sulat gikan ni Aida Chilan, Mayo 30, 2017.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
17. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 423–30.
18. Helaman 4:24–25.
19. Mga Taga-Roma 8:28.
20. Moises 1:39.
21. Mga Proverbio 3:5–6.

Ni Elder O. Vincent Haleck
Sa Seventy

Ang Kasingkasing sa Balo [Biyuda]

Buhaton nato ang gikinahanglan aron maangkon ang sama sa kasingkasing sa balo, nga tinuorayng maglipay sa mga panalangin nga mohulip sa “kapit-os” nga moabut.

Duna koy talagsaong panalangin nga nakaserbisyo sa mga Santos sa Pasipiko hapit sa tibuok nakong hamtong nga kinabuhi. Ang pagtuo, gugma, ug kahibulongang mga sakripisyo niining mahalarong mga Santos mipuno kanako og inspirasyon, pasalamat, ug kalipay. Susama ra ang ilang sugilanon sa inyoha.

Nakita nako nga may pagkasusama kaayo kining mga Santos sa balo nga namatikdan sa Manluluwas samtang “naglingkod Siya . . . ug nakita ang panon sa mga tawo nga nanghulog ug kwarta sa panudlanan: ug daghang dato nanghulog og daghang salapi.

“Ug dihay usa ka kabus nga babayeng balo, miabut ug mihulog og duha ka diyot. . . .

“Ug gitawag ni Jesus ang iyang mga tinun-an sa pagduol kaniya, ug miingon siya kanila, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, Nga kining kabus nga babayeng balo nakahulog og labaw pa kay sa tanan kanila nga nanagpanghulog ngadto sa panudlanan:

“Kay . . . miamot sila gikan sa ilang naghingapin nga kahamugaway; apan

kini siya, gikan sa iyang kapit-os mihatag sa tanan nga diha kaniya, sa tanan nga iyang kabuhian.”¹

Bisan ang iyang duha ka diyot gamay kaayo nga amot, para sa Manluluwas labihan ka dako ang iyang gasa, kay gihatag man niya ang tanan. Nianang gutloa, nailhan gayud sa Manluluwas ang balo, kay ang iyang gasa nagpakita Kaniya sa iyang kasingkasing. Ang kalidad ug giladmon sa iyang gugma ug

pagtuo dako kay siya mihatag mahatagan sab siya sa iyang “kapit-os”.

Nakita nako kanang sama nga kasingkasing sa mga Santos sa Pasipiko. Sa gamayng barangay niini nga isla, ang gulangon na nga tawo ug iyang asawa midawat sa pagdapit sa mga misyonaryo sa tinuoray nga pag-ampo sa Ginoo kon tinuod ba ang leksyon nga gitudlo. Niini nga proseso, gihunahuna sab nila ang mahitabo sa mga komitment nga angay nilang buhaton kon ang tubag mosangput sa ilang pagdawat sa gipahiuling ebanghelyo. Nagpuasa og nag-ampo sila aron mahibalo sa katinuod sa Simbahan ug sa Basahon ni Mormon. Ang tubag sa ilang mga pag-ampo miabut pinaagi sa tam-is ug klaro nga: “Oo! Tinuod kana!”

Tungod nianang nadawat nga pag-saksi, nagpabunyag sila. Dili kini pagpili nga walay personal nga kalisdanan. Ang ilang desisyon ug bunyag giubanan og dagkong problema. Nawad-an sila og trabaho, nasakripisyo ang sosyal nga kahimtang, nabungkag ang nindot nga paghigalaay, ug ang suporta, gugma, ug pagtahud sa pamilya nahanaw. Karon matag Dominggo maglakaw ra sila sa simbahan, salikwaot na ang pagtagad sa mga higala ug silingan nga nagsubay sa managlahing direksyon.

Niining lisud nga mga kahimtang, gipangutana kining buotang igsoon unsay iyang gibati bahin sa ilang pagpasakop sa Simbahan. Ang yano

ug walay pagkatarug nga tubag mao “tinuod kini, di ba? Klaro ang among pagpili.”

Kining duha ka bag-ong nakabig nga Santos sama og kasingkasing sa balo. Sila, sama sa balo, “mihatag sa tanan” nga ilang ikahatag, bisan pa sa ilang “kapit-os” Isip bunga sa ilang matuohon nga kasingkasing ug molahutay nga pagtuo niadtong mga panahona sa kalisud, migaan ang ilang palas-anon. Giabagan ug gilibutan sila sa matinabangon ug maalagarong mga miyembro sa simbahan, ug nalig-on sila pinaagi sa ilang pagserbisyo sa mga calling sa Simbahan.

Human ilang gihatag ang “tanan” miabut ang pinakamalipayong adlaw dihang gi-seal sila sa templo isip mahangturong pamilya. Sama sa Iyang gihimo sa mga kinabig ubos sa pagpa-ngulo ni Alma, “ang Ginoo mipalig-on kanila nga sila makadaug sa ilang mga alantuson uban sa kasayon, ug sila mitugyan sa maayo nga buot ug uban sa pailub ngadto sa tanan nga kabubut-on sa Ginoo.”² Mao kana ang kasingkasing sa balo nga gihimong ehemplo niining talagsaong magtiayon.

Maghisgot ko og laing kasinatian diin ang kasingkasing sa balo nakita sa hingpit. Sa Samoa, nakigtambayayong mi sa mga konsehal sa barangay aron makasulod ang mga misyonaryo sa pagsangyaw sa ebanghelyo. Mga tuig ang milabay, nakigsulti ko sa kapitan sa barangay diin gidid-an ang among mga misyonaryo sulod na sa daghang katuigan. Nahitabo ang akong pakig-istorya dili pa lang dugay human gitugutan sa kapitan ang mga misyonaryo sa Simbahan nga makatudlo niadtong interesadong makakat-on sa ebanghelyo ug sa mga doktrina niini.

Human sa daghan kaayong katui-gan, nga nahimo kining milagrusong hitabo, kuryuso ko nga masayud unsay nahitabo nga mitugot man ang kapitan niini nga desisyon. Nangutana ko bahin niini, ug ang kapitan nga akong nakaistorya mitubag, “Ang tawo pwe-ding magpuyo sa kangitngit sulod sa panahon, apan moabut ang panahon nga mangandoy ra siya nga moabut ang kahayag.”

Ang kapitan, sa iyang pagtugot sa barangay, mipakita og kasingkasing sa balo—kasingkasing nga nahumok dihang ang kainit ug kahayag sa kamatuoran gipadayag. Andam nga supakon niini nga lider ang dugay nang tradisyon, batukan ang oposisyon, ug magmalig-on aron ang uban mapanalanginan. Lider kini kansang kasingkasing nakatutok sa kaayohan og kalipay sa iyang katawhan kay sa maghunahuna ra sa tradisyon, kultura, ug personal nga gahum. Gisalikway niya kadtong mga kabalaka pabor sa gitudlo ni Presidente Thomas S. Monson kanato: “Samtang magsunod kita sa ehemplo sa Manluluwas, kita adunay kahigayunan nga mahimong kahayag sa kinabuhi sa uban.”³

Sa katapusan, mopaambit pa ko og usa ka kasinatian bahin sa mga Santos sa Pasipiko nga espirituhanong nakagamot og lawom sa akong kalag. Mga tuig ang milabay batan-on pa ko nga counselor sa bishop sa bag-ong ward sa American Samoa. Duna mi 99 ka miyembro, nga mga mag-uuma, trabahante sa cannery, empleyado sa gobyerno, ug ilang mga pamilya. Dihang gipahibalo sa Unang Kapangulohan niadtong 1977 nga tukuron na ang templo sa Samoa, nangalipay ug nagpasalamat kaming tanan. Ang pag-adto sa templo gikan sa American Samoa kaniadto biyahion pa sa Hawaii o sa New Zealand. Dako og gasto ang biyahe diin lisud kining kab-uton sa daghang matinud-anong mga miyembro sa Simbahan.

Niining panahona giawhag ang mga miyembro nga mo-donate sa building fund aron itabang sa pagtukod og mga templo. Niini nga diwa, mihangyo ang among bishopric sa mga miyembro sa ward nga magmainampuon kon unsay ilang ikahatag. Gitakda ang petsa para magpundok ang pamilya sa paghalad sa ilang mga donasyon. Dayon, dihang pribadong giablihan kining mga donasyon, gibati namo ang pagpaubos ug natandog tungod sa pagtuo ug kamanggihatagon sa talagsaon namong mga miyembro.

Nakaila sa matag pamilya ug sa ilang mga kahintang, labihan nga

katingala, pagtahud, ug pagpaubos ang akong gibati. Kini, sa tanang paagi, mao ang modernong mga diyot sa usa ka balo walay duha-duhang paghatag bisan sa ilang “kapit-os” ug uban sa kalipay sa gisaad sa Samoan nga tukuron ang balaang templo sa Ginoo. Gipahinungod niining mga pamilya ang ilang tanan ngadto sa Ginoo, uban sa pagtuo nga dili sila mapasagdan nga wala kini nga panalangin. Ang ilang gasa nagpakita sa kasingkasing sa balo. Ang tanan andam ug malipayong mihatag kay ang kasingkasing sa balo nga anaa kanila makakita gamit sa mga mata sa pagtuo sa kinatas-ang mga panalangin nga nagpaabut sa ilang pamilya, ug sa tanang katawhan sa Samoa ug American Samoa, para sa mga henerasyong moabut. Nahibalo ko nga ang gipahinungod nilang mga halad, ilang mga diyot, nailhan ug gidawat sa Ginoo.

Ang kasingkasing sa balo nga mihatag sa iyang duha ka diyot mao ang kasingkasing nga mohatag sa tanan pinaagi sa pagsakripisyo; paglahutay sa kalisud, pagpanglutos, ug pagsalikway, ug paglahutay sa tanang matang sa palas-anon. Ang kasingkasing sa balo mao ang kasingkasing nga mobati, ug mahibalo sa kahayag sa kamatuoran ug mohatag sa tanan aron hangupon kana nga kamatuoran. Makatabang usab kini sa uban aron makita ang samang kahayag ug masinati ang sama nga mahangturong kalipay. Sa katapusan, gipasabut nga ang kasingkasing sa balo mao ang kaandam nga mohatag

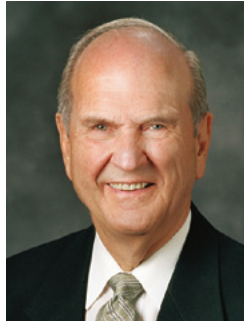
sa tanan para sa katukuran sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta.

Makig-uban kita sa mga Santos sa tibuok kalibutan sa paglihok aron maangkon ang sama sa kasingkasing sa balo, nga tinuorayng maglipay sa mga panalangin nga mohulip sa “kapit-os” nga moabut. Akong pagampo nga matag usa kanato makabaton og kasingkasing nga mopas-an sa palas-anon, mosakripisyo, ug may kabubut-on sa paghatag ug sa paghimo. Mosaad ko nga dili kamo biyaan sa Ginoo nga magkalisud. Ang kasingkasing sa balo puno sa pagpasalamat nga ang Manluluwas mao ang “tawo sa kasub-anan, nakasinati sa pagantus”⁴ aron kita dili na motilaw sa “pait nga kopa.”⁵ Bisan sa atong mga kahuyang ug kapakyasan, ug tungod kanila, padayon Siya nga mitunol sa Iyang mga kamot, nga may dinuslakan para sa atong kaayohan. Iya kitang bayawon kon andam kitang moadto sa kahayag sa Iyang ebanghelyo, mogakus Kaniya, ug tugutan nga huli-pan niya ang atong “panginahanglan”

Mopamatuod ko sa talagsaong gugma nga atong ikapaambit isip mga disipulo ug sumusunod ni Ginoong Jesukristo. Gihiguma ug gi-sustain nako si Presidente Thomas S. Monson isip propeta sa Dios dinhi sa yuta. Ang Basahon ni Mormon lahi nga saksi ni Jesukristo sa kalibutan, ug modapit ko sa tanan sa pagbasa niini ug pagdiskubre sa mensahe niini para kaninyo. Ang tanan nga modawat sa pagdapit sa Ginoo sa pagduol Kaniya makaangkon og kalinaw, gugma, ug kahayag. Si Jesukristo ang atong talagsaong Ehempro ug Manunubos. Kang Jesukristo lamang, ug sa milagro sa Iyang walay kinutubang Pag-ula, nga maangkon nato ang kinabuhing dayon. Niini ako mopamatuod sa Iyang balaan nga ngalan, bisan si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Marcos 12:41–44.
2. Mosiah 24:15.
3. Thomas S. Monson, “Pagpakita og Ehempro ug Kahayag,” *Liahona*, Nob. 2015, 88.
4. Isaias 53:3.
5. 3 Nephi 11:11.

Ni Presidente Russell M. Nelson

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?

Sa labing milagruso ug bugtong nga paagi, ang Basahon ni Mormon nagtudlo kanato bahin ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo.

Niadtong 1986, gidapit ako nga mohatag og espesyal nga lektur sa usa ka unibersidad sa Accra, Ghana. Didto nahimamat nako ang pipila ka mga opisyal, lakip sa hari sa African nga tribo. Samtang nag-istorya kami sa wala pa ang lektur, nakig-istorya nako ang hari pinaagi sa iyang linguista, kinsa mihubad para nako. Mitubag ko sa linguista, ug hubaron dayon sa linguista ang akong tubag ngadto sa hari.

Human sa akong lektur, mideritso og duol nako ang hari, apan niining higayuna wala ang iyang linguista. Sa akong kahibulong, namulong siya sa perpekto nga Iningles—Iningles nga standard, sa tinuod lang!

Ingon og nalibug ang hari. “Yuna kinsa man ka?” nangutana siya.

Mitubag ko, “Usa ako ka giordinahan nga Apostol ni Jesukristo.”

Nangutana ang hari, “Unsay imong ikatudlo nako bahin ni Jesukristo?”

Mitubag ako inubanan sa pangutana: “Pwede kong mangutana kon unsay imong nahibaloan bahin Kaniya?”

Ang tubag sa hari nagbutyag nga nakatuon gayud siya sa Biblia ug nahigugma sa Ginoo.

Dayon nangutana ko kon nasayud ba siya bahin sa pagpangalagad ni Jesukristo sa katawhan sa karaang America.

Sa akong gilauman, wala siya masayud.

Mipasabut ko nga human sa pagkalansang sa Manluluwas ug Pagkabanhaw, giadto niya ang katawhan sa karaang America, diin gitudlo Niya ang Iyang ebanghelyo. Miorganisar sa Iyang Simbahan ug mihangyo sa iyang mga disipulo sa pagtipig og rekord sa Iyang pagpangalagad taliwala kanila.

“Kana nga rekord,” mipadayon ko, “maoy among nailhan nga ang Basahon ni Mormon. Kini ang laing tugon ni

Jesukristo. Kini ang kauban nga kasulatan sa Balaang Biblia.”

Niining punta, interesado na *kaayo* ang hari. Miatubang ko sa presidente sa misyon nga mikuyog nako ug nangutana kon aduna ba siyay usa ka kopya sa Basahon ni Mormon. Mikuha siya ug usa gikan sa iyang briefcase.

Ako kining gipakli ngadto sa 3 Nephi kapitulo 11, ug kami mibasa sa wali sa Manluluwas ngadto sa mga Nephite. Dayon akong gihatag ang kopya sa Basahon ni Mormon ngadto niya. Ang iyang tubag mipabilin sa akong hunahuna ug kasingkasing nga dili nako malimtan: “Mahimo ko nimong mahatagan og mga diamante o mga ruby, apan walay labaw ka bilihon kay sa niining dugang nga kahibalo bahin ni Ginoong Jesukristo.”

Human nasinati ang gahum sa mga pulong sa Manluluwas sa 3 Nephi, ang hari mipahayag, “Kon makabig ako ug mopasakop sa Simbahan, akong dad-on ang tibuok nakong tribu uban kanako.”

“Oh, Hari,” miingon ko, “dili sa ingon niana nga paagi. Ang pagkaka-big usa ka indibidwal nga butang. Ang Manluluwas nangalagad ngadto sa mga Nephite sa tinagsa-tagsa. Nakadawat ang matag indibidwal og pagsaksi ug pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo.”¹

Akong kaigsoonan, unsa *man* kabilhon ang Basahon ni Mormon diha kaninyo? Kon tanyagan kamo og mga diamante o mga ruby o Basahon ni

Si Riley nagbasa sa iyang Basahon ni Mormon uban sa tabang sa usa ka bookmark nga “Ako Anak sa Dios”.

Si Presidente Nelson misunod sa tambag ni Presidente Thomas S. Monson gikan sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2017 sa pagtuon ug pagpamalandong sa Basahon ni Mormon matag adlaw.

Mormon, hain man ang inyong pilion? Sa tinuod lang, hain man *ang* mas dako og bili nganha kaninyo?

Hinumdumi sa sesyon sa Dominggo sa buntag sa kinatibuk-ang komperensya niadtong Abril 2017, si Presidente Thomas S. Monson naghangyo “natong tanan nga mainampuong magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon kada adlaw.”² Daghan ang misanong sa hangyo sa atong propeta.

Tuguti kong moingon nga ako o ang otso anyos nga si Riley wala masayud nga dunay tawo nga mi-picture namo. Tan-awa, si Riley nagbasa sa iyang Basahon ni Mormon gamit ang tabang sa bookmark nga “Ako Anak sa Dios”.

Adunay impluwensyal kaayong panghitabo kon ang usa ka anak sa Dios magtinguha og dugang nga kahibalo bahin Kaniya ug sa Iyang Pinalangga nga Anak. Walay laing dapit diin kana nga mga kamatuoran mas tin-aw nga gitudlo ug sa impluwensyal nga paagi kay sa diha sa Basahon ni Mormon.

Sukad sa hagit ni Presidente Monson unom na ka bulan ang milabay, naningkamot ko sa pagsunod sa iyang tambag. Taliwala sa ubang butang, naglista ko kon unsa *ang* Basahon ni Mormon, unsa ang *gipamatud-an* niini, unsa ang *gisupak*, unsa ang *gituman*, unsa ang *gipatin-aw*, ug unsa ang *gipadayag* niini. Ang pagsusi sa Basahon ni Mormon sa ingon niana nga paagi makapahinuktok ug makapadasig nga buhat! Morekomendar ko niini sa matag usa ninyo.

Atol niining unom ka bulan, gidapit nako ang nagkadaiyang grupo—lakip ang akong Kaigsoonan sa Korum sa Napulog Duha, mga missionary sa Chile, ug mga presidente sa misyon, ug ang ilang asawa nga nagkatigum sa Argentina—aron ikonsiderar ang tulo ka pangutana nga akong iawhag nga inyong hunahunaon karon:

Una, unsa kaha ang inyong kinabuhi *kon wala* ang Basahon ni Mormon? Ikaduha, unsa kaha unta ang wala

ninyo *mahibaloi*? Ug ikatulo, unsa kaha unta ang wala ninyo *maangkon*?

Ang madasigong tubag gikan niining mga grupo gikan gayud sa ilang mga kasingkasing. Ania ang pipila sa ilang mga komentaryo:

“Kon wala ang Basahon ni Mormon, maglibug ko bahin sa nagkasumpaki nga mga pagtulun-an ug mga opinyon bahin sa *daghan* kaayong mga butang. Mao lang unta gihapon ko sa una nga nakaplagan nako ang Simbahan, sa dihang nangita ko sa kahibalo, pagtuo ug paglaum.”

Ang uban miingon: “Wala ko makahibalo bahin sa tahas sa Espiritu Santo sa akong kinabuhi.”

Ang uban: “Dili unta nako klarong masabtan ang akong katuyoan dinhi sa yuta!”

Laing mitubag miingon: “Dili unta ko makahibalo nga duna diay pada-yong pag-uswag human niining kinabuhia. Tungod sa Basahon ni Mormon, nakahibalo ko nga aduna gayuy kinabuhi human sa kamatayon. Mao kana ang labing taas nga tumong nga atong gipaningkamutan.”

Kining katapusang komentaryo nakapamalandong nako sa akong kinabuhi daghang mga dekada na ang milabay isip usa ka batan-ong surgical resident. Usa sa seryusong responsibilidad nga gidala sa usa ka surgeon, sa usa ka higayon, mao ang pagpahibalo sa pamilya kon mamatay ang usa ka minahal. Sa usa ka hospital nga akong gitrabahoan, usa ka espesyal nga kwar-to gihimo nga may padding ang mga bongbong diin didto dawaton sa mga sakop sa pamilya ang balita. Didto, gipakita sa ubang tawo ang ilang pagbangutan pinaagi sa pagparok-parok sa ilang ulo sa may padding nga bongbong. Gusto kaayo nakong tudloan kadtong mga tawhana nga ang kamatayon, bisan ug dili sayon sa nagpabiling mga minahal, maoy importanting bahin sa atong pagpakabuhia. Ang kamatayon nagtugot kanato nga mouswag ngadto sa sunod kalibutan.³

Laing mitubag sa akong pangutana miingon: “walay tumong ang akong kinabuhi hangtud nabasa nako ang Basahon ni Mormon. Bisang og

nag-ampo ko ug nagsimba sa tibuok nakong kinabuhi, ang Basahon ni Mormon nakatabang nako nga makig-istorya gayud sa Langitnong Amahan sa unang higayon.”

Ang lain miingon: “Kon wala ang Basahon ni Mormon, dili unta nako masabtan nga ang Manluluwas dili lang miantus sa akong mga sala, apan Siya makaayo sa akong mga kasakit ug mga kasub-anan.”⁴

Ug gani ang lain: “dili unta ko makahibalo nga kita adunay mga propeta nga mogiya nato.”

Ang kanunayng pagtuo sa mga kamatuoran sa Basahon ni Mormon makapausab sa kinabuhi nga kasinatian. Usa sa among mga missionary nga mga apo, sila si Sister Olivia Nelson, misaad sa usa ka investigator nga kon mobasa siya sa Basahon ni Mormon sa matag adlaw, modako ang iyang score sa eksam. Gibuhat niya, ug natuman kini.

Minahal kong mga igsoon, mopamatuod ko nga ang Basahon ni Mormon tinuod gayud nga pulong sa Dios. Naglangkob kini sa mga tubag sa labing importanting mga pangutana. Nagtudlo kini sa doktrina ni Kristo.⁵ Mipalapad ug mipatin-aw kini sa daghang “yano ug bililhon”⁶ nga mga kamatuoran nga nawagtang sa mga siglo ug sa daghang hubad sa Biblia.

Ang Basahon ni Mormon naghatag sa kahingpitan sa labing masaligon nga pagsabut sa Pag-ula ni Jesukristo nga makaplagan bisan asa. Nagtudlo kini

Ang apo nga babaye ni Presidente Nelson nga si Olivia.

unsa gayud ang gipasabut sa pagpakatawo og usab. Gikan sa Basahon ni Mormon makat-on kita bahin sa panagpundok sa nagkatibulaag nga Israel. Makahibalo kita nganong anaa kita dinhi sa yuta. Kini ug ang ubang kamatuoran mas impluwensyal ug maagnihong gitudlo diha sa Basahon ni Mormon kay sa bisan unsang libro. Ang hingpit nga gahum sa ebanghelyo ni Jesukristo anaa sa Basahon ni Mormon. Wala nay lain.

Ang Basahon ni Mormon mihatag og katin-awan sa pagtulun-an sa Agalon ug mipakita sa mga taktika sa kaaway.⁷ Ang Basahon ni Mormon nagtudlo og tinuod nga doktrina sa pag-iway sa sayop nga relihiyusong mga tradisyon sama sa hiwi nga binuhatan sa pagbunyag sa mga bata.⁸ Ang Basahon ni Mormon naghatag og katuyoan sa kinabuhi pinaagi sa pag-aghat kanato sa pagpamalandong sa posible nga kinabuhing dayon ug “walay katapusan nga kalipay.”⁹ Ang Basahon ni Mormon mipusgay sa sayop nga mga pagtuo nga ang kalipay makaplagan pinaagi sa kadautan¹⁰ ug kanang indibidwal nga kamaayo mao lang ang gikinahanglan sa pagbalik sa presenya sa Dios.¹¹ Gipapha niini sa hangtud ang sayop nga konsepto nga ang pagpadayag mitapos sa Biblia ug nga ang kalangitan sarado na karon.

Kon maghunahuna ako sa Basahon ni Mormon, makahunahuna ko sa pulong *gahum*. Ang mga kamatuoran sa Basahon ni Mormon adunay *gahum* sa pag-ayo, paghupay, pagpahiuli, pagtabang, paglig-on, pagpakalma, ug pag-abiba sa atong mga kalag.

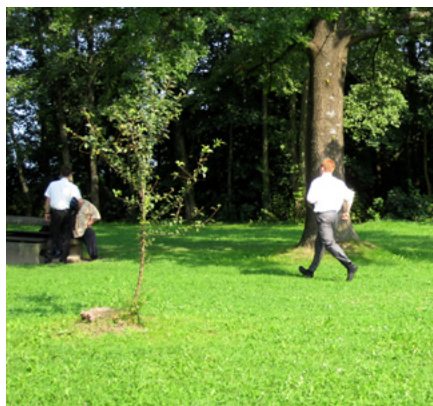
Minahal kong mga igsoon, mosaad ko kaninyo nga kon mainampunon kamo nga magtuo sa Basahon ni Mormon *kada adlaw*, makahimo kamo og mas maayong mga desisyon—*kada adlaw*. Mosaad ako kaninyo nga kon mamalandong kamo unsay inyong gitun-an, ang mga bintana sa langit mobukas, ug makadawat kamo sa mga tubag sa inyong mga pangutana ug direksyon sa inyong kinabuhi. Mosaad ako nga kon inyong isub-sob ang inyong kaugalingon sa Basahon ni

Mormon, mapanalipdan kamo batok sa mga dautan niining panahona, bisan ang grabing pagtakboy sa pornograpiya ug sa ubang matang sa adiksiyon.

Sa higayon nga makadungog ko sa uban, lakip sa akong kaugalingon, nga moingon, “Nakahibalo ko nga ang Basahon ni Mormon tinuod,” gusto kong mosinggit, “Nindot na, apan dili pa igo!” Kinahanglan kitang mobati, sa “labing kinahiladman” sa atong kasingkasing,¹² nga ang Basahon ni Mormon *mao* gayud ang pulong sa Dios. Kinahanglan ato gayud kining mabati og maayo nga dili ta gusto nga mabuhi bisan usa ka adlaw nga wala kini. Akong mub-on sa pagsulti ang giingon ni Presidente Brigham Young sa pag-ingon, “nanghinaut ko nga ako adunay tingog sa pito ka mga dalugdog aron sa pagpukaw sa mga tawo”¹³ ngadto sa kamatuoran ug gahum sa Basahon ni Mormon.

Kinahanglan parehas kita niining batan-ong misyonaryo nga nagserbisyo sa Europa nga may lawum kaayong pagbati sa kamatuoran sa Basahon ni Mormon nga sa tinuoray dala ang basahon ni Mormon midagan gayud padulong sa tawo nga bag-o lang nilang nakita sa usa ka park.

Mopamatuod ko nga si Joseph Smith mao *ang* propeta niining katapusang dispensasyon. Siya ang mihubad niining balaan nga basahon, Pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios. Kini *ang* basahon nga makatabang

Usa ka batan-ong misyonaryo nga midagan aron sa pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon sa usa ka tawo diha sa parke.

sa pag-andam sa kalibutan alang sa Iduhang Pag-anhi sa Ginoo.

Mopamatuod ko nga si Jesukristo mao ang tinuorayng buhi nga Anak sa buhi natong Dios. Siya ang atong Manluluwas, atong Manunubos, atong talagsaong Ehemplo, ug atong Tig-pataliwala uban sa Amahan. Siya ang gisaad nga Mesiyas, ang mortal nga Mesiyas, ug mao ang milenyal nga Mesiyas. Mopamatuod ko sa tibuok kong kalag nga sa labing milagruso ug bugtong nga paagi, ang Basahon ni Mormon nagtudlo nato bahin ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo.

Nasayud ako nga si Presidente Thomas S. Monson ang propeta sa Dios karon. Gihigugma ko siya ug mipaluyo kaniya sa tibuok kong kasingkasing. Sa ingon niana ako mopamatuod sa sagra-dong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

Mga Listani Presidente Nelson sa Basahon ni Mormon

Ang Basahon ni Mormon *mao ang*:

- Laing tugon ni Jesukristo. Ang nag-unang mga tigsulat niini—si Nephi, Jacob, Mormon, Moroni—ug ang tighubad niini, si Joseph Smith, *tanam* sila nakasaksi sa Ginoo.
- Usa ka rekord sa Iyang pangalagad ngadto sa katawhan kinsa nagpuyo sa Karaang Amerika.
- Tinuod, sama sa gipamatud-an sa Ginoo Mismo.

Ang Basahon ni Mormon *nagpamatuod*:

- Sa indibidwal nga pagkabinuhat [identity] sa Langitnong Amahan ug sa Iyang Hinigugmang Anak, si Jesukristo.
- Sa panginahanglan sa Pagkapukan ni Adan ug sa kaalam ni Eva, aron ang katawhan makaangkon og kalipay.

Ang Basahon ni Mormon *nagsupak* sa mga hunahuna nga:

- Ang pagpadayag natapos na sa Biblia.
- Ang batang gagmay kinahanglan og bunyag.
- Ang Hingpit nga kalipay makaplagan sa kadautan.
- Ang kamaayo sa indibidwal igo na alang sa kahimayaan (mga ordinansa ug mga pakigsaad gikinahanglan).
- Ang Pagkapukan ni Adan mibuling-buling sa katawhan uban sa “sala nga panulundon.”

Ang Basahon ni Mormon *nga nagtuman sa biblikanhong mga panagna* nga:

- Ang “Laing karnero” mopatalinghug sa Iyang tingog.
- Ang Dios mobuhat og “usa ka kahibulongan nga buhat ug usa ka katingalahan,” namulong “gikan sa yuta.”
- Ang “sungkod ni Juda” ugang “sungkod ni Joseph”hiusahon”
- Ang nagkatibulaag nga henerasyon

pagapundukon “sa ulahing nga adlaw” ug kon unsaon kini sa paghimo.

- Ang yuta nga kabilin alang sa kaliwat ni Jose mao ang Western Hemisphere.

Ang Basahon ni Mormon *mipatin-aw* sa mga hunahuna mahitungod:

- Sa atong kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta.
- Kamatayon. Mahinungdanon kini nga bahin sa talagsaong plano sa Dios bahin sa kalipay.
- Ang kinabuhi human sa kalibutan magsugod sa paraiso.
- Sa unsang paagi ang pagkabanhaw sa lawas, mahiusa uban sa espiritu niini ug mahimong imortal nga kalag.
- Sa unsang paagi atong paghukom pinaagi sa Ginoo mahimong pinasikad sa atong mga binuhatan ug sa mga tinguha sa atong kasingkasing.
- Sa unsang paagi ang mga ordinansa gipahigayon: pananglitan, bunyag, sakrament, paghatag sa Espiritu Santo.
- Ang Pag-ula ni Jesukristo.
- Ang Pagkabanhaw.
- Ang importanting tahas sa mga Anghel.
- Ang mahangturong kinaiyahan sa priesthood.
- Sa unsang paagi ang pamatasan sa katawhan mas naimpluwensya pinaagi sa gahum sa pulong kay sa gahum sa espada.

Ang Basahon ni Mormon *nagpadayag* sa wala pa mahibalo nga impormasyon:

- Ang mga bunyag gipahigayon sa wala pa matawo si Jesukristo.
- Ang mga templo natukod ug gigamit sa katawhan sa karaang Amerika.
- Si Joseph, ang ika-11 nga anak ni Israel, nakakita sa propetikanhon nga tahas ni Joseph Smith.
- Nakita ni Nephi (sa 600–592 BC) ang pagkadiskubre ug pagsakop sa Amerika.
- Ang yano ug bilihong bahin sa Biblia nawala.
- Ang Kahayag ni Kristo nahatag ngadto sa matag tawo.
- Ang importantsya sa indibidwal nga kabubuton ug ang panginahanglan alang sa katugbang sa tanang mga butang.
- Mga pasidaan bahin sa “tinago nga mga kalihokan.”

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa 3 Nephi 17:9–12.
2. Thomas S. Monson, “Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” *Liahona*, Mayo 2017, 87.
3. Tan-awa sa Alma 42:8.
4. Tan-awa sa Alma 7:11–12.
5. Tan-awa, sama pananglit, sa 2 Nephi 31:2–21.
6. Tan-awa sa 1 Nephi 13:29–33.
7. Tan-awa sa 2 Nephi 26–33.
8. Tan-awa sa Moroni 8:11–15.
9. Mosiah 2:41; tan-awa usab sa Alma 28:12.
10. Tan-awa sa Alma 41:10–11.
11. Espesyal nga sagra-dong mga ordinansa ug mga pakigsaad gikinahanglan usab.
12. Tan-awa sa Alma 13:27.
13. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 346 Nagpasabut siya sa kaimportante sa templo ug sa buhat sa family history.

Ni Elder Dale G. Renlund
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

ang usa ka porsyon sa Iyang gahum ug awtoridad ngadto sa mga tawo dinhi sa yuta. Kining gidelegar nga gahum ug awtoridad gitawag nga *priesthood*. Nagtugot kini sa mga tighupot sa priesthood sa pagtabang sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo diha sa Ilang buhat—sa pagpahinabo sa kaluwasan ug kahimayaan sa mga anak sa Dios. Gibuhat kini niini tungod kay naghatag kini sa Iyang mga anak sa oportunidad nga makadawat sa mga panalangin sa matubsanong gahum sa Manluluwas.

Ang matubsanong gahum ni Jesukristo importante tungod kay walay usa nato nga makabalik sa atong langitnong panimalay nga walay tabang. Sa mortalidad, kanunay kitang makahimo og mga sayop ug makasupak sa mga balaod sa Dios. Mahugawan kita sa sala ug dili tugutan nga makabalik sa pagpuyo sa presensya sa Dios. Nagkinahanglan kita sa matubsanong gahum sa Manluluwas aron mahimo kitang makig-uli sa Langitnong Amahan. Si Jesukristo mibugto sa mga higot sa pisikal nga kamatayon, nagtugot sa pagkabanhaw sa tanan. Nagtanyag Siya og kapasay-loan sa mga sala, kon kita mosunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa Iyang ebanghelyo. Pinaagi Kaniya, ang kahimayaan gitanyag. Ang oportunidad nga makabenepisyo sa matubsanong gahum sa Manluluwas mao ang pina-kaimportanting karga sa paglalang.

Ang Priesthood ug ang Matubsanong Gahum sa Manluluwas

Alang sa katumanan sa mga katuyoan sa Langitnong Amahan, ang matubsanong gahum ni Kristo kinahanglang anaa alang sa mga anak sa Dios. Ang priesthood naghatud niini nga mga oportunidad.

Paghunahuna uban nako og rocket nga gimaniubra sa launchpad aron maandam kini sa paglupad. Karon hunahunaa ang pagduslit [ignition]. Ang sugnod [fuel], kon sunugon sa kontroladong paagi, mahimong init nga inalisngaw nga mbugwak pagawas, naghatag sa gikinahanglang pagduso aron molupad ang rocket sa kawangan. Sa katapusan, hunahunaa ang karga nga nagpatong ibabaw sa rocket. Ang importansya sa karga hingpit lamang nga makab-ot kon moabut kini sa angay niining mahimutangan ug magamit sumala sa tuyo niini. Dili ka kinahanglang mahimong usa ka rocket scientist aron makasabut nga ang mahal nga pangkalibutan nga satellite sa komunikasyon wala kaayoy bili kon magpundo ra sulod sa bodega. Ang misyon sa usa ka rocket mao lamang ang paghatud sa karga.

Karong gabhiona gusto nakong itandi *ang priesthood nga atong gihup-tan* ngadto sa usa ka rocket ug *ang oportunidad nga makabenepisyo sa*

matubsanong gahum sa Manluluwas ngadto sa karga nga ihatud sa rocket.

Tungod sa Iyang maulaong sakripisyo, si Jesukristo adunay gahum ug awtoridad sa pagtubos sa tanang katawhan. Aron daling magamit ang Iyang matubsanong gahum, Iyang gidelegar

Alang sa katumanan sa mga katuyoan sa Langitnong Amahan, ang matubsanong gahum ni Kristo kinahanglang anaa alang sa mga anak sa Dios.¹ Ang priesthood naghatud niini nga mga oportunidad. Kini mao ang rocket. Ang priesthood importante tungod kay ang gikinahanglan nga mga ordinansa ug mga pakigsaad dinhi sa yuta ipahigayon lamang pinaagi sa awtoridad niini. Kon ang priesthood mapakyas sa paghatud sa oportunidad nga maka-benepisyo sa matubsanong gahum sa Manluluwas, unsa man ang katuyoan niini? Dili ba mahimo lamang kining komplikado, pangkuha sa atensyon nga pabuto? Tuyo sa Dios nga gamiton ang priesthood nga sobra pa kay sa usa ka klase sa Dominggo o isip oportunidad sa pagserbisyo. Tuyo Niya nga mohatud kini sa karga.

Ang gagmay nga mga depekto sa rocket mahimong hinungdan sa pagkapyas sa misyon. Ang gabok nga mga silyo ug kahuyang sa materyales mahimong hinungdan nga maguba ang rocket. Aron mabantayan ang priesthood gikan, sa pinasumbingay nga paagi, sa gabok nga mga silyo ug kahuyang sa materyales, gipanalipdan sa Dios ang pagtugyan ug paggamit niini.² Ang pagtugyan sa priesthood gipanalipdan pinaagi sa mga yawe sa priesthood, nga mao ang katungod sa kapangulohan nga gihatag ngadto sa tawo.³ Ang paggamit sa priesthood susama nga gipanalipdan pinaagi sa mga yawe sa priesthood apan pinaagi usab sa mga pakigsaad nga gihimo sa tighupot sa priesthood. Sa ingon, ang paggamit sa priesthood gidumala pinaagi sa mga yawe ug mga pakigsaad sa priesthood. Ang responsibilidad sa priesthood sa usa ka tawo gihatag sa tinagsa ug dili buwag kaniya;⁴ ang priesthood dili usa ka walay pormang tinubdan sa kinaugalingong gahum.

Ang Aaronic ug Melchizedek Priesthood madawat pinaagi sa pakigsaad.⁵ Ang Dios modeterminar sa mga kondisyon ug ang tawo modawat. Sa kinatibuk-ang pagkasulti, ang mga tighupot sa priesthood makigsaad nga motabang sa Dios sa Iyang buhat. Sa sayo niini nga dispensasyon, si

Jesukristo mipasabut nga ang pakigsaad sa priesthood “gipamatud-an diha kaninyo alang sa inyong mga kaayohan, ug dili alang sa inyong mga kaayohan lamang, apan alang sa kaayohan sa tibuok kalibutan . . . tungod kay sila wala moduol ngari kanako.”⁶

Kini nagtudlo nga ang katuyoan sa priesthood mao ang pagdapit sa uban sa pagduol kang Kristo pinaagi sa pagtabang kanila nga makadawat sa gipahiuli nga ebanghelyo. Kita adunay priesthood aron makatabang kita sa mga anak sa Langitnong Amahan nga mahupay sa kahamol sa sala ug mahimong sama kaniya. Pinaagi sa priesthood, ang gahum sa pagkadiosnon mapakita diha sa mga kinabuhi sa tanan nga mohimo ug motuman sa mga pakigsaad sa ebanghelyo ug modawat sa konektado nga mga ordinansa.⁷ Kini ang paagi nga ang matag usa kanato moduol kang Kristo, mahimong putli, ug makig-uli ngadto sa Dios. Ang matubsanong gahum ni Kristo magamit pinaagi sa priesthood, nga maoy naghatud sa karga.

Ang mga pakigsaad ngadto sa Dios seryoso ug sagrado. Ang tawo kinahanglang mangandam, magkaton, ug mosulod sa ingon nga mga pakigsaad uban sa tuyo nga tumanon kini. Ang usa ka pakigsaad mahimong usa ka pasalig sa kaugalingon. Sa pag-paraphrase sa English playwright

nga si Robert Bolt, ang tawo mohimo lamang og pakigsaad kon gusto niyang mopasalig gayud sa iyang kaugalingon ngadto sa usa ka saad. Mohimo siya og sumpay tali sa kamatuoran sa saad ug sa iyang kaugalingong hiyas. Kon ang tawo mohimo og pakigsaad, gihuptan niya ang iyang kaugalingon, sama sa tubig, diha sa iyang nagsalud nga mga kamot. Ug kon iyang ablihan ang iyang mga tudlo, dili na gayud niya makita pa pag-usab ang iyang kaugalingon. Ang mosupak sa pakigsaad wala nay kaugalingon nga ikapasalig o garantiya nga ikatanyag.⁸

Ang usa ka tighupot sa Aaronic Priesthood nakigsaad sa paglikay sa sala, pagtabang sa uban nga makig-uli sa Dios, ug mangandam sa pagdawat sa Melchizedek Priesthood.⁹ Kining sagraado nga mga responsibilidad matuman samtang siya motudlo, mobunyag, molig-on sa mga miyembro sa Simbahan, ug modapit sa uban sa pagdawat sa ebanghelyo. Mao kini ang iyang “rocket” nga mga kalihokan. Agig balos, ang Dios nagsaad og paglaum, kapasayloan, pagpangalagad sa mga anghel, ug ang mga yawe sa ebanghelyo sa paghinulsol ug bunyag.¹⁰

Ang usa ka tighupot sa Melchizedek Priesthood nakigsaad sa pagtuman sa mga responsibilidad nga may kalabutan sa Aaronic Priesthood ug sa pagpalambo sa iyang calling diha sa

Melchizedek Priesthood.¹¹ Gibuhat niya kini pinaagi sa pagsunod sa mga sugo nga may kalabutan sa pakigsaad. Kini nga mga sugo naglakip sa paghataag og “makugihon nga pagsunod sa mga pulong sa kinabuhi nga dayon” pinaagi sa pagsunod sa matag pulong nga mogula gikan sa ba-ba sa Dios,¹² pagpamatuod kabahin ni Jesukristo ug sa Iyang buhat sa ulahing mga adlaw,¹³ dili manghambog sa iyang kaugalingon,¹⁴ ug mahimong higala sa Manlu-luwas, mosalig Kaniya sama sa buhaton sa usa ka higala.¹⁵

Agig balos, ang Dios nagsaad nga ang usa ka tighupot sa Melchizedek Priesthood makadawat sa mga yawe sa pagsabut sa mga misteryo sa Dios. Mamahimo siyang hingpit aron nga siya makabarug sa presensya sa Dios. Makahimo siya sa pagtuman sa iyang tahas sa buhat sa kaluwasan. Si Jesukristo moandam sa agianan sa tighupot sa priesthood ug magauban kaniya. Ang Espiritu Santo maanaa diha sa kasingkasing sa tighupot sa priesthood, ug ang mga anghel moagak kaniya. Ang iyang lawas malig-on ug mabag-o. Mahimo siyang manununod sa mga panalangin ni Abraham ug, uban sa iyang asawa, isigka-manununod uban ni Jesukristo sa gingharian sa Langitnong Amahan.¹⁶ Kini nga mga “bililhon ug dagko uyamot nga mga saad.”¹⁷ Wala nay labaw pa ka mahinungdanong mga saad nga mahunahuna.

Sa matag tawo nga nakadawat sa Melchizedek Priesthood, ang Dios nagpamatuod sa Iyang pakigsaad uban sa usa ka panumpa.¹⁸ Kini nga panumpa may kalabutan lamang sa Melchizedek Priesthood,¹⁹ ug ang Dios ang mihimo sa panumpa, dili ang tighupot sa priesthood.²⁰ Tungod kay kining talagsaon nga sitwasyon naglakip sa Iyang balaang gahum ug awtoridad, ang Dios migamit og usa ka panumpa, migamit sa labing kusganong pinulongan nga Iyang mahimo, aron sa pagpasalig kanato sa mahinungdanon ug walay kausabang kinaiya sa Iyang mga saad.

Ang grabe nga mga sangputanan moresulta sa paglapas sa mga pakigsaad sa priesthood ug sa hingpit nga pagbiya niini.²¹ Ang walay pagpakabana o walay pagtagad sa usa ka calling sa priesthood sama ra nga gipahuyang ang usa ka parte sa rocket. Gibutang niini sa kakuyaw ang pakigsaad sa priesthood tungod kay mosangput kini sa pagkapakyas sa misyon. Ang pag-supak sa mga sugo sa Dios moputol sa pakigsaad. Alang sa pabalik-balik, walay paghinulsol nga malapason sa pakigsaad, ang gisaad nga mga panalangin bakwion.

Mas hingpit nakong nasabtan ang relasyon tali sa “priesthood” nga rocket ug sa “oportunidad nga makabenepisyo sa matubsanong gahum ni Kristo” nga karga pipila ka tuig ang milabay. Atol sa usa ka tapos sa semana, aduna

koy duha ka assignment. Ang usa mao ang paghimo sa unang stake sa usa ka nasud, ug ang lain mao ang pag-interbyu sa usa ka batan-ong lalaki ug, kon han-ay ang tanan, ipahiuli ang iyang mga panalangin sa priesthood ug sa templo. Kining 30 anyos nga lalaki mipasakop sa Simbahan dihang hapit na magbaynte. Miserbisyo siya og dungganon nga misyon. Apan sa iyang pagpauli, nahisalaag siya, ug nawala ang iyang pagkamiyembro sa Simbahan. Human sa pipila ka tuig, “nahiulian na siya sa pamuot,”²² ug uban sa tabang sa mahigugmaong mga lider sa priesthood ug sa mabinationong mga miyembro, naghinulsol siya ug gidawat pag-usab pinaagi sa bunyag ngadto sa Simbahan.

Wala madugay, mihangyo siya nga mapahiuli ang iyang mga panalangin sa priesthood ug sa templo. Naghimo kami og appointment alang sa Sabado sa alas 10:00 sa buntag sa meeting-house. Sa dihang miabut ko alang sa nag-unang mga interbyu, anaa na siya. Naghinam-hinam siya nga makahupot pag-usab sa priesthood, daw dili siya makahulat.

Panahon sa among interbyu, akong gipakita niya ang sulat nga nagpasabut nga personal nga giribyu ni Presidente Thomas S. Monson ang iyang application ug gitugutan ang interbyu. Kining medyo kalmado nga batan-ong lalaki mihilak. Ako dayon siyang gisultihan nga ang petsa sa among interbyu walay opisyal nga kahulugan sa iyang kinabuhi. Daw naglibug siya. Ako siyang gipahibalo nga human nako mapahiuli ang iyang mga panalangin, ang iyang rekord sa pagkamiyembro mopakita lamang sa orihinal nga mga petsa sa iyang bunyag, kumpirmasyon, ordinasyon sa priesthood, ug endowment. Na-emosyonal na pud siya.

Gihangyo nako siya sa pagbasa gikan sa Doktrina ug mga Pakigsaad:

“Tan-awa, siya kinsa naghinulsol sa iyang mga sala, ang mao gipasaylo, ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom kanila.

“Pinaagi niini kamo masayud kon ang usa ka tawo naghinulsol sa iyang

mga sala—tan-awa, siya mokumpisal kanila ug mobiya kanila.”²³

Mga luha mipuno sa iyang mga mata sa ikatulong higayon. Dayon akong gibutang ang akong mga kamot sa iyang ulo, ug sa pangalan ni Jesukristo ug pinaagi sa awtoridad sa Melchizedek Priesthood, ug uban sa pagtugot sa Presidente sa Simbahan, akong gipahiuli ang iyang mga panalangin sa priesthood ug sa templo.

Hilabihan ang kalipay nga miabut kanamo. Nasayud siya nga gitugutan na usab siya sa paghupot ug paggamit sa priesthood sa Dios. Nasayud siya nga ang iyang mga panalangin sa templo hingpit na usab nga naglihok. Adu-nay kalagsik sa iyang mga lakang ug malipayon siyang tan-awon. Mapasigar-buhon kaayo ko kaniya, ug gibati nako kon unsa usab ka mapasigarbuhon ang Langitnong Amahan kaniya.

Human niana, ang stake giorganisar. Ang mga miting gitambungan sa mada-sigon, matinud-anong mga Santos, ug ang usa ka talagsaong stake presidency gipaluyohan. Hinoon, alang kanako, ang makasaysayanong okasyon sa pag-organisar niining unang stake sa nasud nalupigan sa kalipay nga akong gibati sa pagpahiuli sa mga panalangin niining batan-ong lalaki.

Nakaamgo ko nga ang katuyoan sa pag-organisar sa stake, o sa paggamit sa priesthood sa Dios sa bisan unsang paagi, mao ang pagtabang sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo sa ilang buhat—sa paghatag sa oportunidad alang sa katubsanan ug kahimayaan sa matag usa sa mga anak sa Dios. Sama sa rocket kansang katuyoan mao ang paghatud og usa ka karga, ang priesthood naghatud sa ebanghelyo ni Jesukristo, nagtugot sa tanan sa paghi-mo og mga pakigsaad ug pagdawat sa kalabut nga mga ordinansa. “[Ang] inula nga dugo ni Kristo”²⁴ mahimong magamit sa atong kinabuhi samtang atong masinati ang makabalaan nga implu-wensya sa Espiritu Santo ug madawat ang mga panalangin nga gisaad sa Dios.

Agig dugang sa pagsunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa ebanghel-yo sa inyong kaugalingon, dapiton ko kamo sa paghimo ug pagtuman sa mga

pakigsaad sa priesthood. Dawata ang panumpa sa Dios ug ang Iyang saad. Ipalambo ang inyong mga responsi-bilidad sa priesthood sa pagtabang sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Gamita ang priesthood aron sa pag-tabang sa paghatud sa oportunidad nga makabenepisyo sa matubsanong gahum sa Manluluwas ngadto sa laing tawo! Samtang inyong buhaton, dagkong mga panalangin ang moabut kaninyo ug sa inyong pamilya. Mopa-matuod ko nga ang Manunubos buhi ug naggiya niini nga buhat, sa panga-lan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 1 Nephi 11:31; 2 Nephi 2:8.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 42:11; tan-awa usab sa Dallin H. Oaks, “Ang mga Yawe ug Awtoridad sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2014, 49–52.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 124:95, 130, 132. Ang priesthood nga madawat sa tawo parte gayud nianang tawhana sama nga ang matubsanong gahum ni Kristo parte ni Kristo.
5. Ang mga paghisgot sa usa ka pakigsaad kalabut sa mas ubos nga priesthood makita diha sa Numeros 25:10–13; Nehemias 13:29; ug Malaquias 2:2–8. Ang mga paghisgot sa usa ka pakigsaad kalabut sa Melchizedek Priesthood makita diha sa Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:26–37 (sa Giya ngadto sa mga Kasulatan); Salmo 110:1, 4; ug Doktrina ug mga Pakigsaad 84:39–42. Tan-awa usab sa Bruce R. McConkie, “The Doctrine of the Priesthood,” *Ensign*, Mayo 1982, 32–34.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:48, 50.

7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–21.
8. Tan-awa sa Robert Bolt, *A Man for All Seasons: A Play in Two Acts* (1990), xiii–xiv, 140.
9. Tan-awa sa Numeros 25:12–13; Nehemias 13:29; Ezequiel 34:2–6; Malaquias 2:2–9; Doktrina ug mga Pakigsaad 13:1; 20:46–59; 84:33–40.
10. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 7:19; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:26–27.
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33.
12. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:43–44.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:61–62.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:73.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:77–88.
16. Tan-awa sa Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:26–37 (sa Giya ngadto sa mga Kasulatan); Mga Hebreohanon 7:11; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19, 33–34, 38, 42, 77–88.
17. 2 Pedro 1:4.
18. Tan-awa sa Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:27–31 (sa Giya ngadto sa mga Kasulatan); Salmo 110:1, 4; Joseph Smith Translation, Hebrews 7:19–21 (sa Bible Dictionary sa LDS English version nga Biblia); Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33–40, 48.
19. Tan-awa sa *The Teachings of Ezra Taft Benson* (1988), 223; Joseph Fielding Smith, sa Conference Report, Abr. 1970, 59; *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith (1976), 323.
20. Walay pakisayran sa kasulatan o asoy nga ang tigdawat mohimo og usa ka panumpa samtang mohimo siya sa pakigsaad sa Melchizedek Priesthood. Hinoon, diha sa Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:27–31 (sa Giya ngadto sa mga Kasulatan); Salmo 110:1, 4; Mga Hebreohanon 7:21; ug Doktrina ug mga Pakigsaad 84:40, ang Dios mao ang mohimo og panumpa samtang mohimo Siya og pakigsaad sa tigdawat. Si Elder Bruce R. McConkie miingon: “Ang Ginoo mohimo og panumpa sa iyang kaugalingong ngalan, . . . nga ang tanan nga motuman sa pakigsaad nga gihimo kalabut sa Melchizedek Priesthood makapanunod, makadawat, ug manag-iya sa tanang mga butang diha sa iyang walay katapusan nga gingharian. . . . Ang Dios nanumpa nga si Jesukristo mahimaya, ug siya nanumpa pag-usab, sa panahon nga ang matag usa kanato makadawat sa Melchizedek Priesthood, nga kita makabaton og sama nga kahimayaan kon kita magmatinuoron ug magmatinud-anon sa tanang mga butang” (“The Doctrine of the Priesthood,” 33).
21. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:41–42. Ang paghinulsol kanunay nga posible alang niadtong andam nga mag-usab. Tan-awa, pananglit, sa Dale G. Renlund, “Paghinulsol: Usa ka Mahimayaon nga Pagpili,” *Liahona*, Nob. 2016, 121–24.
22. Lucas 15:17.
23. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42–43.
24. Mosiah 4:2.

Ni Elder David F. Evans
Sa Seventy

Ang Kamatuoran sa Tanan nga mga Butang

Matag usa kanato adunay personal nga responsibilidad sa pagbuhat kon unsay gikinahanglan aron makabaton ug mapabilin ang usa ka lig-on nga pagpamatuod.

Mianhi kita karong gabhiona uban sa paglaum ug pagtuo nga sa pipila ka paagi, mobiya kita nga malig-on ug mapanalanginan sa Espiritu Santo, kinsa nagtudlo sa kamatuoran.¹ Mahitungod kini sa atong indibidwal nga pagpangita sa kamatuoran nga gusto nakong hisgutan.

Sa batan-on pa, duna koy daghang pangutana mahitungod sa Simbahan. Ang pipila sa akong pangutana sinsero. Ang uban dili ug namugna tungod sa mga pagduha-duha sa uban.

Kasagaran nakong hisgutan ang akong mga pangutana uban sa akong inahan. Sigurado ko nga makabantay siya nga daghan sa akong mga pangutana sinsero ug gikan sa akong kasingkasing. Siguro medyo nasagmuyo siya niadtong mga pangutana nga dili kaayo sinsero ug mas makapalalis. Hinoon, wala gyud ko niya ipakaubos tungod kay duna koy mga pangutana. Maminaw siya ug mosulay sa pagtubag niini. Dihang nakabantay siya nga nasulti na niya tanan kutob sa iyang mahimo ug duna gihapon koy mga pangutana, moingon siya ug susama niini: “David, maayo kana

nga pangutana. Samtang nangita ug nagbasa ug nag-ampo *ka* alang sa tubag, nganong dili man *ka* mobuhat sa mga butang nga imong nahibaloan nga kinahanglan nimong buhaton ug dili mobuhat sa mga butang nga dili nimo kinahanglang buhaton?” Nahimo kining sumbanan sa pagpangita nako sa kamatuoran. Pinaagi sa pagtuon,

pag-ampo, ug pagtuman sa mga sugo, nabantayan nako nga dunay mga tubag sa tanan nakong importante nga mga pangutana. Nabantayan usab nako nga sa ubang mga pangutana, ang padayon nga pagtuo, pailub, ug pagpadayag gikinahanglan.²

Gibutang ni mama ang responsibilidad sa pagpalambo sa pagtuo ug pagpangita sa mga tubag ngari nako. Nasayud siya nga ang importante nga mga tubag magagikan sa pagpangita nako sa kamatuoran sa paagi nga gitakda sa Langitnong Amahan. Nasayud siya nga kinahanglan nakong pangitangon ang kamatuoran. Nasayud siya nga kinahanglan nakong mahimong sinsero sa akong mga pangutana ug andam nga mobuhat sa unsay nahibaloan na nako nga tinuod. Nasayud siya nga kinahanglan nakong magtuon ug mag-ampo ug nga kinahanglan nakong mopalambo og mas dakong pailub samtang nagtinguha ko og mga tubag gikan sa Ginoo. Ang pagkaandam nga magmapailubon usa ka bahin sa atong pagpangita sa kamatuoran ug sa sumbanan sa Ginoo sa pagpadayag sa kamatuoran.³

Paglabay sa panahon akong nahibaloan nga ang akong inahan nagtudlo nako sa sumbanan sa Langitnong Amahan alang sa pagpangita sa kamatuoran. Milambo ang akong pagtuo, misugod pag-abut ang mga tubag, ug gidawat nako ang mission call.

Dihay higayon, sa sayong bahin sa akong misyon, nga kinahanglan nakong masayud kon ang Simbahan tinuod ba ug si Joseph Smith usa ka propeta sa Dios. Gibati nako ang unsay klaro kaayong gipahayag ni Presidente Thomas S. Monson sa katapusan natong kinatibuk-ang komperensya: “Kon kamo wala pay pagpamatuod niining mga butanga, buhata kanang gikinahanglan aron makabaton niini. Mahinungdanon alang kaninyo nga adunay inyong kaugalingon nga pagpamatuod niining malisud nga mga panahon, kay ang mga pagpamatuod sa uban igo lang nga moabag kaninyo.”⁴ Nasayud ko kon unsay gikinahanglan. Kinahanglan kong mobasa sa Basahon ni Mormon uban sa sinsero nga kasingkasing,

tinuod nga tinguha, ug mangutana sa Dios kon kini tinuod ba.

Paminawa ang talagsaong pamahayag sa Langitnong Amahan nga gihatag pinaagi ni propeta Moroni: “Kon kamo makadawat niini nga mga butang, ako moawhag kaninyo nga kamo mangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod; ug kon kamo mangutana sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.”⁵

Aron madawat kon unsay anaa sa Basahon ni Mormon, kinahanglan ko nga mobasa niini. Misugod ko sa sinugdanan sa basahon ug nagbasa kada adlaw. Ang pipila dali ra kaayong makadawat og pagsaksi. Sa uban, mas nagkinahanglan pa kini og dugang nga panahon ug dugang nga pag-ampo ug mahimong maglakip sa pagbasa sa basahon sa pipila ka higayon. Kinahanglan kong mobasa sa tibuok nga basahon una pa nako nadawat ang gisaad nga pagsaksi. Hinoon, gipakita sa Dios ang kamatuoran niini ngari kanako pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.

Sa akong missionary journal, gihulagway nako ang akong kalipay sa pagkahibalo sa kamatuoran ingon man usab ang akong personal nga pagpahayag sa pasalig [commitment] ug tinuod nga tinguha sa pagbuhat sa kamatuoran nga akong nadawat. Akong gisulat: “Mipasalig ko sa akong Amahan sa Langit ug sa akong kaugalingon nga buhaton ang akong pinakamaayo, sa paghatag niini og 100 ka porsyento sa tibuok nakong kinabuhi, bisan unsay pangayoon kanako, akong buhaton, apan karon anaa nako ang nahibilin sa akong misyon ug himoon nako kini nga talagsaong misyon, usa nga dili nako kamahayan, apan dili alang kanako, apan alang sa Ginoo. Gihigugma nako ang Ginoo, ug gihigugma nako ang buhat, ug mag-ampo lang ko nga kana nga pagbati dili gayud mobiya kanako.”

Akong nasayran nga ang kanunay nga pag-amuma ug padayon nga paningkamot nga maghinulsol ug motuman sa mga sugo gikinahanglan

aron dili gayud mobiya kana nga pagbati. Si Presidente Monson miingon, “Ang pagpamatuod kinahanglan nga lig-unon ug bag-uhon pinaagi sa padayon nga pagsunod sa mga sugo sa Dios ug pinaagi sa kanunay nga pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan kada adlaw.”⁶

Sulod sa katuigan gipangutana nako ang mga misyonaryo ug ang kabat-onan sa tibuok kalibutan kon giunsa nila pagsugod ang ilang personal nga paningkamot sa pagpangita sa kamatuoran ug sa pagbaton og pagpamatuod. Hapit tanan nakong gipangutana, mitubag sila nga ang ilang kaugalingong paningkamot nga makabaton og personal nga pagpamatuod nagsugod sa personal nga desisyon sa pagbasa sa Basahon ni Mormon gikan sa sinugdanan ug sa pagpangutana sa Dios kon kini tinuod ba. Sa pagbuhat niini, mipili sila sa “paglihok” imbis nga “aghaton sa pagpalihok”⁷ pinaagi sa mga pagduhaduha sa uban.

Aron masayud sa kamatuoran, kinahanglan natong sundon ang ebanghelyo⁸ ug “sulayan”⁹ ang pulong. Gipasidan-an kita nga dili mobatok sa Espiritu sa Ginoo.¹⁰ Ang paghinulsol, inubanan sa determinasyon sa pagtuman sa mga sugo, usa ka importante nga bahin sa pagpangita sa indibidwal alang sa kamatuoran.¹¹ Gani, mahimong magkinahanglan kitang “mobiya sa tanan” natong mga sala aron masayud sa kamatuoran.¹²

Kita gisugo nga “pangitaa ang pagtulun-an, gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo” ug “pangitaa . . . gikan sa labing maayo nga mga basahon ang mga pulong sa

kaalam.”¹³ Ang atong pagpangita sa kamatuoran kinahanglang mag-focus “sa labing maayo nga mga basahon” ug sa labing maayo nga mga kapanguhaan. Lakip sa labi gayung maayo mao ang mga kasulatan ug ang mga pulong sa buhi nga mga propeta.

Gihangyo ni Presidente Monson ang matag usa kanato nga “buhata [kon unsay] gikinahanglan” aron makabaton ug mapabilin ang usa ka lig-on nga pagpamatuod.¹⁴ Unsa may gikinahanglan aron mapalambo ug mapalig-on ang inyong pagpamatuod? Matag usa kanato adunay personal nga responsibilidad sa pagbuhat kon unsay gikinahanglan aron makabaton ug mapabilin ang usa ka lig-on nga pagpamatuod.

Ang mapailubong pagtuman sa atong mga pakigsaad samtang atong “buhaton [kon unsay] gikinahanglan” aron madawat ang mga tubag gikan sa Ginoo kabahin sa sumbanan sa Dios alang sa pagkat-on sa kamatuoran. Ilabi na kon ang mga butang lisud, mahimong kinahanglan kitang “[motugyan] sa maayo nga buot ug uban sa pailub ngadto sa tanan nga kabubut-on sa Ginoo.”¹⁵ Ang mapailubong pagtuman sa pakigsaad modugang sa atong pagkamapainubsanon, mopalambo sa atong tinguha nga masayud sa kamatuoran, ug motugot sa Espiritu Santo sa “pag-agak [kanato] diha sa agianan sa kaalam aron [kita] mapanalanginan, mouswag, ug mapreserbar.”¹⁶

Ang akong asawa, nga si Mary, ug ako dunay tawo nga gimahal namo pag-ayo kinsa nanglimbasug sulod sa daghang katuigan bahin sa pihong mga aspeto sa Simbahan. Ganahan

siya sa ebanghelyo, ug ganahan siya sa Simbahan apan sa gihapon aduna pay mga pangutana. Na-sealed siya sa templo, aktibo sa Simbahan, mituman sa iyang mga calling, ug usa ka talagsaong inahan ug asawa. Sulod sa katui-gan misulay siya sa pagbuhat niadtong mga butang nga iyang nahibaloan nga husto ug milikay sa pagbuhat niadtong mga butang nga iyang nahibaloan nga sayop. Mituman siya sa iyang mga pakigsaad ug nagpadayon sa pagpa-ngita. Usahay mapasalamaton siya nga napalig-on pinaagi sa pagtuo sa uban.

Dili pa lang dugay ang iyang bishop nakigkita kaniya ug sa iyang bana. Gihangyo niya sila nga dawaton ang buluhaton sa templo nga magsilbing mga proxy alang niadtong nagkinahanglan og mga ordinansa sa templo. Kini nga calling nakasurprisa kanila, apan gidawat nila ug nagsugod sa ilang pagserbisyo diha sa balay sa Ginoo. Ang ilang tin-edyer nga anak nga lalaki bag-o lang nga miapil sa family history research ug nakakita og apelyido kansang mga ordinansa sa templo wala pa makompleto. Sa wala madugay nagsilbi silang proxy ug mihimo sa mga ordinansa sa templo alang niining tawhana ug sa iyang pamilya. Samtang nangluhod sila sa altar ug gipahigayon ang ordinansa sa sealing, kining talagsaon, mapailubong babaye kinsa nangita sa dugay na

kaayong panahon adunay pribadong espirituhanong kasinatian diin nasayran niya nga ang templo ug ang mga ordinansa nga gipahigayon diha niini tinuod. Nanawag siya sa iyang inahan ug gisultihan siya bahin sa iyang kasinatian ug miingon nga samtang duna pa siyay pipila ka pangutana, nasayud siya nga ang templo tinuod, nga ang mga ordinansa sa templo tinuod, ug nga ang Simbahan tinuod. Naghilak ang iyang inahan uban sa pasalamat alang sa usa ka mahigugmaon, mapailubong Langitnong Amahan ug sa usa ka anak nga mapailubong nagpadayon sa pagpangita.

Ang mapailubong pagtuman sa pakigsaad nagdala og mga panalangin sa langit nganhi sa atong kinabuhi.¹⁷

Nakakita ko og dakong kahupayan diha sa saad sa Ginoo nga “pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”¹⁸ Bisan dili masayud sa tanan, mahimo natong masayran ang kamatuoran. Mahimo natong masayran nga ang Basahon ni Mormon tinuod. Gani, sama sa gitudlo ni Presidente Russell M. Nelson karong hapon, mahimo kitang “mobati, og maayo diha sa ‘labing kinahiladman’ sa atong kasing-kasing [tan-awa sa Alma 13:27], nga ang Basahon ni Mormon *mao* gayud ang pulong sa Dios.” Ug mahimong ato “gayud kining mabati og maayo nga dili ta gusto nga mabuhi bisan usa ka adlaw nga wala kini.”¹⁹

Mahimo natong masayran nga ang Dios mao ang atong Amahan, kinsa nahigugma kanato ug ang Iyang Anak, nga si Jesukristo, mao ang atong Manluluwas ug Manunubos. Mahimo natong masayran nga ang pagkamiyembro sa Iyang Simbahan kinahanglang hangupon ug ang sinemana nga pag-ambit sa sakrament makatabang kanato ug sa atong pamilya nga mahimong luwas. Mahimo natong masayran nga pinaagi sa mga ordinansa sa templo, ang mga pamilya sa tinuod mahimong magkahiusa hangtud sa kahangturan. Mahimo natong masayran nga ang Pag-ula ni Jesukristo ug ang mga panalangin sa paghinulsol ug pagpasaylo tinuod. Mahimo natong

masayran nga ang atong minahal nga propeta, si Presidente Thomas S. Monson, mao ang propeta sa Ginoo ug ang iyang mga magtatambag ug ang mga sakop sa Korum sa Napulog Duha mga apostoles, mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.

Niining tanan ako nasayud nga tinuod ug mohatag ko sa akong pagsaksi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Moroni 10:5.
2. Usa sa maong pangutana dunay kalabutan sa pagdawat sa priesthood sa tanang takus nga kalalakin-an. Kining pangutana nasulbad pinaagi sa pagpadayag nga nadawat ni Presidente Spencer W. Kimball, sa iyang mga magtatambag, ug sa mga sakop sa Napulog Duha niadtong Hunyo 1, 1978. Kini nga pagpadayag mao ang Opisyal nga Pahayag 2 diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad.
3. Tan-awa, pananglit, Lucas 21:15; Mga Taga-Roma 8:5; Alma 32:41–43; Ether 12:19; Doktrina ug mga Pakigsaad 21:5; 101:38; 107:30–31.
4. Thomas S. Monson, “Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” *Liahona*, Mayo 2017, 87.
5. Moroni 10:4.
6. Thomas S. Monson, “Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” 87.
7. 2 Nephi 2:14; tan-awa usab sa David A. Bednar, “Paningkamot sa Pagkat-on pinaagi sa Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Sept. 2007, 19–21.
8. Tan-awa, pananglit, sa Juan 7:17, diin ang Ginoo misaad, “Kon tuyoan ni bisan kinsa ang pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, nan, iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba sa Dios o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon kong pagbulot-an.” Tan-awa usab sa Alma 32.
9. Tan-awa sa Alma 32:27.
10. Tan-awa sa Alma 32:28.
11. Tan-awa sa Alma 22:18; Doktrina ug mga Pakigsaad 93:27–28.
12. Alma 22:18.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:118.
14. Thomas S. Monson, “Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” 87.
15. Mosiah 24:15; tan-awa usab sa Mosiah 24:13–14; David A. Bednar, “Makadaug sa Ilang mga Alantuson uban sa Kasayon,” *Liahona*, Mayo 2014, 87–90.
16. Mosiah 2:36.
17. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “An High Priest of Good Things to Come,” *Liahona*, Ene. 2000, 45. Niini nga mensahe, si Elder Holland namahayag, “Ang ubang mga panalangin moabut diha dayon, ang uban dugay, ug ang uban dili moabut hangtud didto sa langit; apan para niadtong mohangup sa ebanghelyo ni Jesukristo, *moabut kini*.”
18. Moroni 10:5.
19. Russell M. Nelson, “Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?” *Liahona*, Nob. 2017, 63.

Ang mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Henry B. Eyring
Unang Magtatambag

Thomas S. Monson
Presidente

Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhaang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

Russell M. Nelson

Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard

Jeffrey R. Holland

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

Ronald A. Rasband

Gary E. Stevenson

Dale G. Renlund

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

L. Whitney Clayton

Craig C. Christensen

Ulisses Stares

Lynn G. Robbins

Gerrit W. Gong

Juan A. Ureola

Patrick Kenyon

MGA GENERAL AUTHORITY SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahang-ay)

					<													

Ni Elder Richard J. Maynes
Sa Seventy

Makabaton sa Pagsalig sa Ginoo ug sa Imong Pamilya

Ang kalalakin-an nga dunay “kaligdong sa kasingkasing” mao ang kalalakin-an nga masaligan—kay ang pagsalig gipasikad sa kaligdong.

Kaigsoonan, tingali wala nay molabaw sa komplimento nga atong madawat sa Ginoo kay sa masayud nga misalig Siya kanato nga mahimong takus nga mga tighupot sa priesthood ug talagsaong mga bana ug mga amahan.

Usa ka butang nga sigurado: ang makabaton sa pagsalig sa Ginoo usa ka panalangin pinaagi sa atong talagsaong paningkamot. Ang pagsalig mao ang usa ka panalangin nga gibase sa pagkamasulundon sa mga balaod sa Dios. Ang makabaton sa pagsalig sa Ginoo moabut isip resulta sa pagkamatinuoron sa atong gihimo nga mga pakigsaad sa bunyag ug diha sa balaan nga templo. Kon atong tumanon ang atong mga saad sa Ginoo, ang iyang pagsalig nato molambo.

Ganahan ko sa karaan ug sa modernong kasulatan nga naggamit sa mga pulong “kaligdong sa kasingkasing” kon maghulagway og kinaiya sa matarung nga tawo.¹ Ang kaligdong o kulang sa kaligdong usa ka sukarang elemento sa kinaiya sa tawo.

Ang kalalakin-an nga dunay “kaligdong sa kasingkasing” mao ang kalalakin-an nga masaligan—kay ang pagsalig gipasikad sa kaligdong.

Ang tawo nga may kaligdong nagpasabut lang nga ang imong tumong, ingon man ang lihok, putli ug matarung sa tanang aspeto sa imong kinabuhi, mapubliko man o pribado.

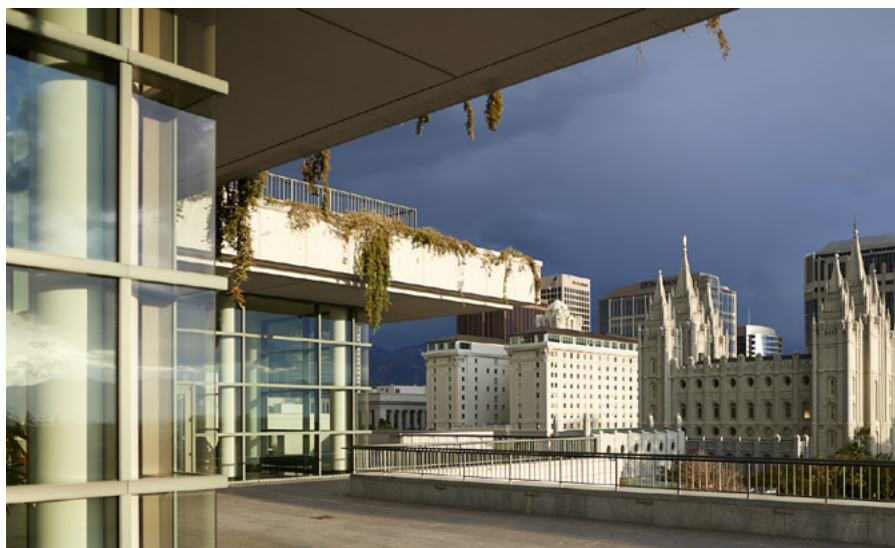
Sa matag desisyon nga atong himoon, mahimong makapadugang o makapahunod sa pagsalig sa Dios. Kining baruganan tingali makita kaayo sa atong balaanong responsibilidad nga gihatag isip mga bana ug amahan.

Isip mga bana ug amahan, nakadawat kita og balaang sugo gikan sa modernong propeta, manalagna ug tigpadayag sa dokumento sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.” Kining dokument nagtudlo kanato nga (1) “ang mga amahan mao ang mangulo sa ilang mga pamilya diha sa gugma ug sa pagkamarung,” (2) ang mga amahan “may kapangakohan sa pagsangkap sa mga kinahanglanon sa kinabuhi,” ug (3) ang mga amahan responsable sa pagpanalipod sa ilang mga pamilya.²

Aron makabaton kita sa pagsalig sa Dios, kinahanglan natong matuman kining tulo ka balaanong responsibilidad sa atong mga pamilya sa pamaagi sa Ginoo. Sigun sa giingon diha sa pamahayag sa pamilya, ang pamaagi sa Ginoo mao ang pagtuman niining mga responsibilidad uban sa atong asawa “ingon nga magkauban.”³ Para nako, nagpasabut kini nga dili kita makapadayon sa bisan unsang desisyon bahin niining tulo ka responsibilidad kon walay hingpit nga panaghiusa sa atong asawa.

Ang unang lakang sa atong panimpalad sa pagbaton sa pagsalig sa Ginoo mao ang mosalig Kaniya. Si propeta

Nephi mipakita niining matang sa pasalig dihang nag-ampo siya: O Ginoo, ako misalig kanimo, ug ako mosalig kanimo sa kahangturan. Ako dili mobutang sa akong pagsalig diha sa gahum sa tawo”⁴ Si Nephi hingpit nga masaligon sa pagbuhat sa kabubut-on sa Ginoo. Agig dugang sa *pag-ingon* nga siya “mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo,” si Nephi walay pagduha-duha sa iyang pasalig sa *pag-tuman* sa iyang tahas, sumala sa gipamahayag: “Ingon nga ang Ginoo buhi, ug samtang kita buhi, kita dili mobalik ngadto sa atong amahan sa kamingawan hangtud matuman ang butang nga gisugo sa Ginoo kanato ”⁵

Tungod kay si Nephi unang misalig sa Dios, dako ang pagsalig sa Dios kang Nephi. Ang Ginoo mibubo kaniya sa Espiritu nga mipanalangin sa iyang kinabuhi, sa kinabuhi sa iyang pamilya, ug sa iyang katawhan. Tungod kay si Nephi midumala diha sa gugma ug sa katarung ug mihatag ug mipanalipod sa iyang pamilya ug katawhan, siya miingon, “Kami mipuyo subay sa matang sa pagkamalipayon”⁶

Aron ipresentar ang panlantaw sa usa ka babaye bahin niini, mihangyo ko og tabang sa akong duha ka anak nga babaye nga minyo na. Mihangyo ko kon makahatag ba sila og usa o duha ka sentence kon unsay ilang panlantaw sa kaimportante sa pagsalig ingon nga nakaapekto kini sa ilang kaminyoon ug kinabuhi sa pamilya.

Ania ang mga hunahuna nilang Lara Harris ug Christina Hansen.

Una, si Lara: “Importante kaayo nako nga makahibalo nga ang akong bana mohimo sa iyang buluhaton sa adlaw, naghimo siya og mga pagpili nga nagpakita og pagrespito ug paghigugma ngari kanako. Kon makasalig kami sa usag usa niining paagiha, makahatag kini og kalinaw sa panimalay, diin ikalipay namo ang pagmatuto sa among pamilya.”

Karon ang hunahuna ni Christina: “Ang pagbaton og pagsalig sa usa ka tawo sama ra sa pagbaton og pagtuo sa usa ka tawo. Kon wala kanang pagsalig ug pagtuo, anaa ang kahadlok ug pagduhaduha. Para nako, usa sa labing dakong panalangin nga moabut tungod kay hingpit akong makasalig sa akong

bana mao ang kalinaw—kalinaw sa hunahuna nga masayud nga buhaton niya ang iyang gisulti. Ang pagsalig makahatag og kalinaw, gugma, ug pali-but diin ang gugma molambo.”

Sila si Lara ug Christina wala makakita unsay gisulat sa usa. Nakapaikag kaayo kini kanako nga matag usa nila naghunahuna sa panalangin sa sa kalinaw sa panimalay nga sangputanan sa pagbaton og bana nga ilang masaligan. Sama sa gihulagway sa akong mga anak, ang baruganan sa pagsalig adunay importante kaayong papel sa pagpalambo sa panimalay nga nakasentro kang Kristo.

Natagamtaman na usab nako kanang kultura nga nagdako sa usa ka panimalay nga nakasentro kang Kristo diin ang akong amahan mipasidungog sa iyang priesthood ug nakaangkon og pagsalig sa tibuok pamilya tungod “sa kaligdong sa iyang kasingkasing.”⁷ Ipaambit nako ninyo ang kasinatian sa batan-on pa ko nga nagpakita og malungtarong positibo nga epekto sa usa ka amahan nga nakasabut ug nagsunod sa baruganan sa pagsalig nga pinasikad sa kaligdong diha sa iyang pamilya.

Sa bata pa kaayo ako, ang akong amahan nagtukod og kompanya nga nag-specialize og factory automation. Kini nga negosyo nangingener, nag-pabrika, ug nanginstalar og automated production lines sa tibuok kalibutan.

Dihang nag-middle-school nako, gusto sa akong amahan nga makat-on ko unsaon sa pagtrabaho. Gusto usab niya nga makat-on ko sa negosyo gikan sa ubos pataas. Ang akong unang trabaho naglakip sa pagmentinar sa nataran ug pagpamintura sa mga dapit sa pasilidad nga dili makita sa kadaghanan.

Dihang nag-high school nako, gi-promote ko sa pagtrabaho sa pagamaan. Nagsugod ko sa pagkat-on kon unsaon sa pagbasa sa mga blueprint ug mopadagan sa dagkong makinarya sa paggama og mga puthaw. Paggradwar sa highschool, nag-eskwela ko sa unibersidad ug dayon nagmisyon. Pag-uli gikan sa misyon, mibalik dayon ko sa trabaho. Nagkinahanglan ko

nga makakwarta para sa galastuhan sa eskwelahan sa sunod nga tuig.

Usa ka adlaw niana human sa akong misyon, nagtrabaho ko sa factory dihang gipatawag ko sa akong amahan ngadto sa iyang opisina ug nangutana kon ganahan ba ko nga mo-uban niya sa usa ka biyahe sa negosyo sa Los Angeles. Mao kini ang unang higayon nga ang akong amahan midapit nako sa pag-uban niya sa usa ka biyahe sa negosyo. Sa pagkatinuod gitugutan ako niya nga moadto sa publiko aron motabang sa pagpresentar sa kompanya.

Sa wala pa kami mobiyahe, giandaman ko niya og pipila ka mga detalye bahin niining potensyal nga bag-ong kliyente. Una, ang kliyente usa ka multinational nga korporasyon. Ikaduha, nag-upgrade sila sa ilang produksyon sa tibuok kalibutan uban sa labing bag-ong automation technology. Ikatulo, ang among kompanya wala pa sukad maka-supply nila og mga engineering services o sa teknolohiya. Ug katapusan, ang ilang labaw nga tigdumalang opisyal sa pagpamalit mipatawag niining miting aron sa pagribyu sa among quotation sa usa ka bag-ong proyekto. Kining miting nagpakita og usa ka bag-o ug potensyal nga oportunidad alang sa among kompanya.

Pag-abut sa Los Angeles, ang akong amahan ug ako miadto sa hotel sa executive para sa miting. Ang unang hanay sa panaghisgutan mao ang paghisgut ug pag-analisar sa mga engineering design specification sa proyekto. Ang sunod item nga gihisgutan kalabut sa mga detalye sa pagpadagan, lakip ang mga lohistika ug mga petsa sa pagdeliber. Ang panapos nga item sa agenda gitutokan ang pagpresyo, mga termino, ug mga kondisyon. Dinhi na nahimong kulba hinam ang mga butang.

Kining opisyal sa korporasyon mipasabot ngari kanamo nga ang among gitanyag nga presyo mao ang kinaubsan sa mga misumiter og mga bid sa proyekto. Unya siya, nakuryuso, gisulthian kami niya sa presyo sa sunod nga kinaubsan nga bid. Unya nangutana siya kanamo kon andam ba kami nga usbon ang among gitanyag ug mosumiter niini pag-usab. Mipahayag siya nga

ang bag-o namong presyo kinahanglan mopuhil lang og gamay sa sunod nga kinatas-an nga bid. Mipasabut dayon siya nga among tungaon og 50-50 ang bag-ong gipatong nga dolyares. Mirason siya pinaagi sa pag-ingon nga modaug ang tanan. Modaug among kompanya kay mokita og mas dakong kwarta kay sa orihinal nga bid nga gihatag. Modaug ang iyang kompanya kay nakigsabut gihapon sila sa labing ubos nga tig-bid [bidder]. Ug, dayag lang, modaug siya kay makakuha siya og dakong bahin kay maayo kaayo siya nga nakigsabut.

Gihatag dayon niya namo ang numero sa post office box kon asa ipadala ang kwarta nga iyang gipangayo. Human niining tanan, mitan-aw siya sa akong amahan ug nangutana, “Unya, may kasabutan naba kita?” Nakuyawan kaayo ko nga, mitindog ang akong amahan, milamano sa iyang kamot, ug miingon ngadto kaniya, balikan ka namo.

Pagbiya na sa miting, misakay kami sa giabangan nga sakyanan, ug ang akong amahan miatubang nako ug nangutana, “Unya, unsay imong hunahuna nga atong buhaton?”

Miingon ako nga sa akong hunahuna dili kita modawat niini nga tanyag.

Nangutana dayon ang akong amahan, “Nakahunahuna ka ba nga duna tay responsibilidad sa tanan natong trabahante sa pagmentinar og usa ka maayong subay sa kantidad sa atong trabaho?”

Samtang namalandong ko sa iyang pangutana, ug sa wala pa ko motubag, gitubag niya ang iyang pangutana. Miingon siya, “Paminaw, Rick, sa higayon nga dawaton nimo ang suburno o ikompromiso ang imong kaligdong, lisud na kaayo kining makuha og balik. Ayaw gayud kini buhat, bisan kausa.”

Sa ngan nga mipaambit ako niining kasinatian nagpasabut nga wala gayud nako hikalimti unsay gitudlo sa akong amahan ngari kanako nianang unang biyahi sa negosyo uban niya. Akong gipaambit kining kasinatian sa paghulagway sa malungtarong impluwensya nga atong maangkon isip mga amahan. Mahunahunaan ninyo ang akong

pagsalig sa akong amahan tungod sa kaligdong sa iyang kasingkasing. Gisunod niya kining samang baruganan sa iyang pribado nga kinabuhi uban sa akong inahan, sa iyang mga anak, ug sa tanan niyang gikauban.

Kaigsoonan, nag-ampo ako karong gabhiuna nga unta unahon nato ang pagsalig sa Ginoo, sama sa gipakita ni Nephi, ug dayon, pinaagi sa kaligdong sa atong mga kasingkasing maka-angkon sa pagsalig sa Ginoo, ingon man ang pagsalig sa atong mga asawa ug mga anak. Kon atong sabton ug gamiton kining sagradong baruganan sa pagsalig nga pinasikad sa kaligdong, kita magmatinuoron sa atong sagrado nga mga pakigsaad. Magmalampuson usab kita sa pagdumala sa atong mga pamilya uban sa gugma ug katarung, sa pagsangkap sa mga panginahanglan sa kinabuhi, ug sa pagpanalipod sa atong pamilya gikan sa kadautan sa kalibutan. Niining mga kamatuoran mapaubsanon kong mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa, alang sa sanglitanan, 1 Mga Hari 9:4; Doktrina ug mga Pakigsaad 124:15.
2. “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” 129.
4. 2 Nephi 4:34.
5. 1 Nephi 3:7, 15.
6. 2 Nephi 5:27.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 124:15.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Mga Tighupot sa Langitnong Kahayag

Isip tighupot sa priesthood sa Dios ug disipulo ni Jesukristo, ikaw ang tighupot sa kahayag.

Usa ka tawo nga gulangon apil sa nanagbarug nga milinya sa post office sa pagpalit og stamp sa service counter. Nabantayan sa batanong babaye nga maglisud siya'g lakaw ug mitanyag nga tudloan siya unsaon pagpalit og stamp gikan sa machine aron makadaginot og oras. Miingon ang tawo nga gulangon, “Salamat, apan ok ra kong maghulat. Dili bitaw mangutana ang machine bahin sa akong atraytis.”

Usahay makatabang ang pagpakigsulti og tawo nga mobati sa atong mga problema.

Ang kasakit, kasubo, ug balatian mao ang mga kasinatiang moabut kanatong tanan—ang mga aksidente, pag-antus, ug kapildihan moangkong og dugang gidak-on sa atong panumduman.

Kon hisgutan ang atong pisikal nga kaayuhan, hangupon nato ang katigulangon isip kabahin sa atong mortal nga panaw. Magpatambag kita sa mga propesyunal kinsa may kinaadman sa atong pisikal nga lawas. Kon mag-antus kita og emosyunal ug mental nga kaluya, magpatabang kita sa mga eksperto kinsa motambal niining matanga sa mga sakit.

Sama nga magsagubang kita'g mga pagsulay sa pisikal ug emosyunal dinhi sa mortalidad, mag-atubang sab kita og mga espiritwal nga hagit. Daghan nato may mga panahon sa kinabuhi nga lig-on kaayo ang atong pagpamatuod. Makasinati pud kita'g mga panahon nga daw layo ang atong Langitnong Amahan. May mga panahon nga mabahandi nato sa tibuok natong kasingkasing ang mga butang sa Espiritu. May mga panahon usab nga daw dili kini bililhon o minus ra ang kabililhon niini.

Karon mamulong ko bahin sa espiritwal nga kaayohan—unsaon nga makakita kita og tambal sa atong kawalay pag-uswag ug maglakaw sa kasanag, sa espirotuhanong kabaskog.

Espiritwal nga Balatian

Usahay ang espiritwal nga balatian maoy bunga sa mga sala o emosyonal nga mga samad. Usahay ang espiritwal nga pagkahugno hinay-hinayng moabut nga dili gani ta kamatikud unsay nanghitabo. Sama sa anam-anam nga pagkahulma sa dakong bato, ang espiritwal nga kasakit ug kasubo anam-anam nga matigom hangtud bug-at na kaayong pas-anon. Sama pananglit,

mahitabo kini kon ang atong mga responsibilidad sa trabaho, balay, ug sa simbahan magkabug-at nga dili na nato makita ang kalipay sa ebanghelyo. Tingali mobati ta sama og wala na kitay ikahatag o ang pagsunod sa mga sugo sa Dios lapas na sa atong kusog.

Apan dili tungod kay tinuod ang espiritwal nga mga pagsulay wala magpasabut nga wala kini pagkaayo.

Mamaayo kita sa espiritwal nga paagi.

Bisan ang pinakalawom nga espiritwal nga mga samad—oo, bisan kadatong daw walay pagkaayo—mamaayo.

Mahal kong mga higala, ang makaayo nga gahum ni Jesukristo anaa sa atong panahon.

Ang makaayo Niya nga paghikap makausab og mga kinabuhi sa atong panahon sama sa Iyang panahon. Kon may pagtuo kita, gunitan Niya ang atong mga kamot, pun-on sa langitnong kahayag ang atong mga kalag, mosulti kanato og bulahang mga pulong, “Bumangon ka, dad-a ang imong higdaan, ug lumakaw ka.”¹

Kangitngit ug Kahayag

Bisan unsay hinungdan sa mga espiritwal natong balatian, usa ra ang hinungdan niini: ang kawalay balaan nga kahayag.

Ang kangitngit mopaus-os sa atong abilidad sa klaro nga pagtan-aw. Mopangitngit kini sa atong panan-aw nga kaniadto yano ug klaro. Kon anaa kita sa kangitngit, lagmit dili usab maayo ang atong mga pagpili, kay dili man nato makita ang mga peligro sa atong agianan. Kon anaa kita sa kangitngit, lagmit mawad-an kita sa paglaum, kay dili man nato makita ang kalinaw ug kalipay nga naghulat kanato kon magpadayon lang kita.

Ang kahayag, sa laing bahin, magtugot nga atong makita ang mga butang kon unsa gayud kini. Magtugot kini nga mahibaloan nato unsay saktog ug sayop, kon unsay importante ug dili. Kon naa kita sa kahayag, mahimo nato ang tarung nga pagpili base sa tinuod nga mga baruganan. Kon naa kita sa kahayag, duna kitay “hingpit nga kahayag sa paglaum,”² kay makita man nato ang

mortal natong mga pagsulay gikan sa mahangturong panglantaw.

Makit-an nato ang espiritwal nga pagkaayo kon mopalayo kita sa mga gabon sa kalibutan ug moadto sa walay katapusang Kahayag ni Kristo.

Mas masabtan nato ug ma-apply ang doktrinal nga konsepto sa kahayag, mas makapanalipud kita batok sa mga sakit nga espiritwal nga motakboy o mosamok nato sa tanang direksyon; ug mas lagsik kitang maka-serbisyo, maisugon, mapinangaon, ug mapaubsanong tighupot sa balaang priesthood—matinuorong mga sulugon ug disipulo sa atong pinalangga ug mahangturong Hari.

Ang Kahayag sa Kalibutan

Miingon si Jesukristo, “Ako ang kahayag sa kalibutan: siya nga magsunod kanako dili gayud maglakaw sa kangitngit, hinonoa magabaton siya sa kahayag nga magahatag og kinabuhi.”³

Unsay ipasabut niini?

Mao lamang kini: Siya nga mapaubsanong mosunod ni Jesukristo makasinati ug makaambit sa Iyang kahayag. Ug mosanag pa kana nga kahayag hangtud nga mabungkag ang kinagrabihang kangitngit.

Nagpasabut kini nga dunay gahum, kusog nga impluwensya, nga gikan sa Manluluwas. Padayon kini “gikan sa atubangan sa Dios aron sa pagpuno sa walay katapusan nga kawanangan.”⁴ Kay kini nga gahum mosanag, mobayaw, ug modan-ag sa atong kinabuhi, kasagaran gitawag kini sa kasulatan og kahayag, apan gi-refer usab kini nga espiritu sa kamatuoran.

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad atong mabasa, “Ang pulong sa Ginoo mao ang kamatuoran, ug bisan unsa nga mga kamatuoran mao ang kahayag, ug bisan unsa nga kahayag mao ang Espiritu, gani ang Espiritu ni Jesukristo.”⁵

Kining lawom nga panabut—kana nga kahayag mao ang espiritu, nga mao ang kamatuoran, ug kini nga kahayag mosanag sa matag kalag nga moanhi sa kalibutan—importante kini ug puno sa paglaum. Ang kahayag ni Kristo naglamdag sa matag tawo

pinaagi sa kalibutan, nga nagpatalinghug ngadto sa tingog sa Espiritu.⁶

Ang Kahayag ni Kristo molukop sa kalibutan.

Molukop kini sa yuta.

Mopuno kini sa matag kasingkasing.

“Ang Dios [walay] pinalabi sa mga tawo.”⁷ Magamit sa tanan ang Iyang kahayag—bantugan o dili, adunahan o kabus, pinalabi o dili.

Kon ablihan ninyo ang inyong hunahuna aron madawat ang kahayag ni Kristo ug mosunod sa Manluluwas, madawat ninyo ang dugang nga kahayag. Pagtulun-an human sa pagtulun-an, gamay dinhi ug gamay didto, mapundok ang dugang nga kahayag ug kamatuoran sa inyong mga kalag, hangtud mahanaw ang kangitngit sa inyong kinabuhi.⁸

Bukhon sa Dios ang inyong mga mata.

Hatagan kamo’g bag-ong kasingkasing sa Dios.

Ang gugma sa Dios, kahayag, ug kamatuoran mopalihok sa nakatulog nga mga butang, ug mabag-o ang inyong kinabuhi kang Kristo Jesus.⁹

Misaad ang Ginoo, “Ug kon ang inyong katuyoan usa ngadto sa akong himaya, ang inyong tibuok kalawasan mapuno sa kahayag, ug walay kangitngit diha kaninyo; ug kana nga lawas nga napuno sa kahayag makasabut sa tanan nga mga butang.”¹⁰

Katapusang paagi kini para sa espiritwal nga balatian. Mahanaw ra ang kangitngit kon anaa ang kahayag.

Ang pagkumpara sa Espiritwal nga Kangitngit

Hinoon, dili kita pugson sa Dios sa paghangop sa Iyang kahayag.

Kon komportable ra ta sa ngitngit, sigurado nga dili mausab ang atong kasingkasing.

Aron dunay kausaban, pasudlon gayud nato ang kahayag.

Atol sa akong pagpiloto isip airline captain libut sa atong planeta, matingala ko kanunay sa katahum ug kahingpit sa minugna sa Dios. Akong nakita labaw na ang pagkakaita sa relasyon tali sa yuta ug sa adlaw. Gikonsiderar ko kini nga dako nga object lesson kon sa unsang paagi ang kahayag ug kangitngit mitumaw.

Sa nahibaloan natong tanan, sa matag 24 oras ang gabii mahimong adlaw ug ang adlaw mogabii.

Nan, unsa diay ang gabii?

Ang gabii walay lain kondili anino ra gayud.

Bisan sa pinakangiub nga kagabhion, wala mohunong sa pagsilaw ang adlaw. Padayon kining naghayag nga sanag sukad. Apan ang katunga sa kalibutan anaa sa kangitngit.

Kon walay kahayag motumaw ang kangitngit.

Kon moabut na ang kangitngit sa kagabhion, dili kita masubo o mabalaka nga nawala ang adlaw. Dili kita maghunahuna nga wala na diha ang adlaw o napalong. Nakasabut kitang nasalipdan ra kita, nga padayong motuyok ang

kalibutan, ug sa katapusan ang kasilaw sa adlaw moabut na usab kanato.

Wala magpasabut nga kon mongitngit wala nay kahayag. Sa kasagaran, nagpasabut kini nga wala kita sa saktong dapit nga makadawat sa kahayag. Sa bag-o lang nga eklipse, daghan ang naningkamot nga maimpluwensyahan bisan gamay sa anino nga nahimo sa bulan taliwala sa sanag nga adlaw.

Sa susama kaayong paagi, ang espirituhanong kahayag padayong mosanag sa matag linalang. Buhaton ni Satanas ang tanan aron makamugna og anino sa kaugalingon natong binuhatan. Mamugos siya nga magbuhat kita og kaugalingong eklipse, iduso kita ngadto sa mangitngit niyang dapit.

Ang espiritwal nga kangitngit makamugna og tabil sa kalimot bisan niadtong kaniadto anaa sa kahayag ug nagmaya sa Ginoo. Hinoon, bisan panahon sa grabing kangitngit, mamati ang Dios sa mapaubsanon natong mga pangamuyo, kon mag-ampo kita, “Ginoo, nagatuo ako; tabangi ang pagtuo ko nga nakulangan.”¹¹

Sa kapanahunan ni Alma dunay daghang naglisud og dawat sa espirituhanong mga butang, ug “tungod sa ilang pagkadili matuohon,” dili makasulod sa ilang mga kalag ang kahayag sa Dios “ug ang ilang mga kasingkasing mga tig-a.”¹²

Mga Tighupot Kita sa Kahayag

Kaigsoonan, naa ra nato kon mopundo kita sa saktong dapit aron makita ang balaanong kahayag ug kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo. Bisan og moabut na ang kagabhion ug mongitngit ang kalibutan, makapili ra kita sa paglakaw sa kahayag ni Kristo, motuman sa Iyang mga sugo, ug maisugong mopamatuod sa Iyang pagkatinuod ug Iyang kabantugan.

Isip tighupot sa priesthood sa Dios ug disipulo ni Jesukristo, ikaw ang tighupot sa kahayag. Ipadayon ang pagbuhat sa mga butang nga nahibaluan nimong moalima sa Iyang balaang kahayag. “Ipakita ang inyong kahayag”¹³ ug “pasigaa [kini] atubangan sa mga tawo”—dili aron makita nila ug dayegon kamo, apan “aron makita nila

ang inyong maayong mga buhat ug dayegon nila ang inyong Amahan nga anaa sa langit.”¹⁴

Mga kaigsoonan, mga instrumento kamo sa kamot sa Ginoo sa pagdala sa kahayag ug pagkaayo sa mga kalag sa mga anak sa Langitnong Amahan. Tingali wala mo mobati nga kwalipikado nga moayo niadtong nagmasakiton sa espiritwal—siguradong dili labaw ang inyong pagkakwalipikado kay sa empleyado sa post office nga motabang sa dunay atraytis. Tingali nagsagubang kamo og espiritwal nga mga hagit sa inyong kaugalingon. Bisan pa, gitawag kamo sa Ginoo. Gihatagan mo niya’g awtoridad ug responsibilidad nga tabangan ang nanginahanglan. Gituga Niya kaninyo ang Iyang sagradong gahum sa priesthood aron magdala og kahayag ngadto sa kangitngit ug mobayaw ug mopanalangin sa mga anak sa Dios. Gipahiuli sa Dios ang Iyang Simbahan ug ang Iyang bililhong ebanghelyo, “nga makapaalim sa samaran nga kalag.”¹⁵ Giandam Niya ang dalan sa espiritwal nga kaayohan, aron makit-an ang pagkaayo gikan sa kawalay pag-uswag ngadto sa lagsik, espiritwal nga kabaskug.

Matag higayon nga ibalik ninyo ang inyong kasingkasing sa Dios sa mapaubsanong pag-ampo, masinati ninyo ang Iyang kahayag. Matag higayon nga tinguhaon ninyo ang Iyang pulong ug kabubut-on diha sa kasulatan, molambo ang kahayag ngadto sa kasanag.

Matag higayon nga makabantay mo nga dunay nanginahanglan ug mosakripisyo sa inyong kaugalingon aron makatabang uban sa gugma, modako ug mosanag ang kahayag. Matag higayon nga isalikway ninyo ang tintasyon ug pilion ang kaputli, matag higayon nga mopasaylo kamo, maisugong mopamatuod sa kamatuoran, ang kahayag mopuli sa kangitngit ug modani usab sa uban nga nangita og kahayag ug kamatuoran.

Hunahunaa ang personal ninyong mga kasinatian, mga gutlo sa pagserbisyo sa Dios ug sa isigkatawo dihang misanag ang balaanong kahayag sa inyong kinabuhi sa balaang templo, sa lamesa sa sakrament, sa hilum nga gutlo sa pag-ampo ug pamalandong, sa inyong panagpundok sa pamilya, o sa priesthood nga panerbisyo. Ipaambit kanang mga gutlo uban sa pamilya, mga higala, ug ilabi na sa atong kabatan-onan, nga nangita og kahayag. Nagkinahanglan silang makadungog gikan ninyo nga pinaagi niini nga kahayag moabut ang paglaum ug pagkaayo, bisan anaa sa kalibutan nga puno sa kangitngit.

Nagdala og paglaum ang kahayag ni Kristo, kalipay, ug pagkaayo sa bisan unsang espirituhanon nga samad o balatian.¹⁶ Kadtong nakasinati niining makahapsay nga impluwensya mamahimong instrumento sa mga kamot sa Kahayag sa Kalibutan sa paghatag og kahayag sa uban.¹⁷ Bation nila ang gibati

ni Haring Lamoni: “Kini nga kahayag nakapatuhop niana nga hingpit nga kalipay sa sulod ngadto sa iyang kalag, ang panganod sa kangitngit ingon nga nawala, ug . . . ang kahayag sa kinabuhi nga walay katapusan mihayag sulod sa iyang kalag.”¹⁸

Minahal kong mga igsoon, minahal kong mga higala, atong tinguha ang pagpangita sa Ginoo nga ang Iyang kahayag sa walay katapusang kinabuhi magdilaab sulod kanato ug mahimong masaligon ug lig-on ang atong pagpamatuod taliwala sa kangitngit.

Akong pag-ampo ug panalangin nga molampus kamo sa pagtuman sa inyong destinasyon isip mga tighupot sa priesthood sa Makagagahum nga Dios ug sa kanunay malipayong mga tighupot sa Iyang Langitnong kahayag. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, atong Agalon, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 5:8.
2. 2 Nephi 31:20.
3. Juan 8:12.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:12; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6–7.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:45.
6. Tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:46.
7. Mga Buhat 10:34.
8. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad 88:40 nagtudlo nga ang “ang kahayag mounong ngadto sa kahayag.” Sa laing pagkasulti, kon mas daghang kahayag, kamatuoran, kaalam, ug hiyas ang atong nadawat, mas daghan ang atong mapasulod sa atong kinabuhi. “Siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw” (Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24).
9. Usa kini sa mga saad sa bunyag—nga dihang gilubong nato ang atong mortal, kalibutanong kinabuhi, mihaw-as kita sa tubig sa bunyag nga nabuhi kang Kristo. Mihaw-as kita isip bag-ong mga binuhat kinsa naglakaw sa bag-ong kinabuhi (tan-awa sa Mga Taga-Roma 6:4; 2 Mga Taga-Corinto 5:17).
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:67; tan-awa usab sa Mateo 6:22.
11. Marcos 9:24.
12. Mosiah 26:3.
13. 3 Nephi 18:24.
14. Mateo 5:16.
15. Jacob 2:8.
16. Tan-awa sa 1 Juan 1:7; Alma 7:11–13.
17. Tan-awa sa Mateo 5:14.
18. Alma 19:6.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapanguloan

Ang Ginoo Mangulo sa Iyang Simbahan

Ang pagpangulo sa Ginoo sa Iyang Simbahan nagkinahanglan og dako ug lig-on nga pagtuo gikan sa tanan kinsa nag-alagad Kaniya dinhi sa yuta.

Minahal kong kaigsoonan nga naghupot sa priesthood sa Dios, karong gabii nanghinaut ako sa pagpamulong bahin sa maanindot nga paagi diin ang Ginoo nangulo sa Iyang gingharian sa yuta. Nakahibalo na kamo sa mga sukaranan. Nag-ampo ako nga ang Espiritu Santo mokumpirmar niini nganha kaninyo.

Una, si Jesukristo ang pangulo sa Simbahan sa tibuok yuta.

Ikaduha, gipanguluhan Niya ang

Iyang Simbahan karon pinaagi sa pagpamulong ngadto sa kalalakin-an nga gitawag isip mga propeta, ug Siya mibuhat niini pinaagi sa pagpadayag.

Ikatulo, mihatag Siya og pagpadayag ngadto sa Iyang mga propeta sa dugay nang panahon, sige pa gihapon, ug mopadayon sa pagbuhat sa ingon.

Ikaupat, naghatag siya og mokumpirmar nga pagpadayag ngadto niadtong moserbisyo ubos sa pagpangulo sa Iyang mga propeta.

Gikan niana nga mga sukaranan, gila nato nga ang pagpangulo sa Ginoo sa Iyang Simbahan nagkinahanglan og dako ug lig-ong pagtuo gikan sa tanan kinsa nag-alagad Kaniya dinhi sa yuta.

Pananglitan, gikinahanglan ang hugot nga pagtuo aron makatuo nga ang nabanhaw nga Ginoo nagbantay sa inadlaw-adlaw nga mga detalye sa Iyang gingharian. Gikinahanglan ang hugot nga pagtuo aron makatuo nga nagtawag Siya og dili hingpit nga mga tawo ngadto sa pagserbisyo sa pag-salig. Gikinahanglan ang hugot nga pagtuo nga nakaila kaayo Siya sa mga tawo nga iyang gitawag, ang ilang mga kapasidad ug potensyal, ug mao nga dili masayop ang Iyang mga pagtawag.

Kana makapayam-id o makapalingo-lingo sa pipila nga ania dinhi nga naminaw—nagtuo nga basin ang ilang kaugalingong tawag sa pagserbisyo sayop ingon man kadtong dili makatuo nga aduna silay kapabilidad sa dapit sa gingharian sa Ginoo. Ang akong tambag ngadto sa duha ka grupo mao nga idelantar ang mga paghukom hangtud nga mas makita ninyo og maayo unsa ang nakita sa Ginoo. Hinoon, ang paghukom nga kinahanglan ninyong himoon, mao nga *kamo* adunay kapasidad sa pagdawat og pagpadayag ug sa paglihok niini nga walay kahadlok.

Gikinahanglan ang hugot nga pagtuo sa pagbuhat sa ingon. Gikinahanglan niini ang gani mas dakong hugot nga pagtuo aron makatuo nga ang

Ginoo mitawag og dili hingpit nga mga sulugoon sa pagpangulo ninyo. Ang akong katuyoan karong gabhiuna mao ang pagpalig-on sa inyong pagtuo nga ang Dios nagsugo kaninyo sa pagserbisyo Kaniya. Ug ang mas importante, nga akong panghinaut nga mapalig-on ang inyong pagtuo nga ang Ginoo nagdasig sa dili perpektong mga tawo nga Iyang gitawag isip inyong mga lider.

Maghunahuna kamo, sa sinugdanan, nga ang ingon nga pagtuo dili importante sa kalampanan sa Simbahan sa Ginoo ug sa gingharian. Hinoon, inyong madiskubrihan—bisan unsa pa ang inyong calling sa priesthood, gikan sa propeta sa Ginoo hangtud sa bag-ong tighupot sa Aaronic Priesthood—kanang hugot nga patuo mahinungdanon.

Atong sugdan kon unsa ang ipasabut sa pagtuo alang sa usa ka presidente sa korum sa mga teacher o sa deacon. Importante kini alang kaniya nga makabaton og hugot nga pagtuo nga ang Ginoo personal nga mitawag Kaniya, nasayud sa mga kahuyang ug kalig-on niana nga teacher. Kinahanglan siyang magbaton og hugot nga pagtuo nga ang lalaki kinsa moisyu sa tawag nakadawat og pagpadayag pinaagi sa Espiritu sa Dios. Ang iyang mga magtatambag ug mga sakop sa iyang korum nagkinahanglan sa samang hugot nga pagtuo sa pagsunod kaniya uban sa walay kahadlok nga pagsalig.

Nakita nako ang ingon nga pasalig sa dihang ang batang lalaki mitupad sa

iyang kapangulohan sa korum sa deacon sa Dominggo sa buntag. Siya mao ang ilang bag-ong gitawag nga secretary. Kana nga batan-on kapangulohan nagtinambagay. Naghisgut sila bahin sa pipila ka mga paagi nga ilang matuman ang gisugo sa bishop nga pasimbahon og balik ang dili kaayo aktibo nga batang lalaki. Human sa pag-ampo ug panaghisgot, ilang gipili ang secretary sa pag-adto sa balay sa batang lalaki kinsa wala gayud moadto sa miting ug aron dapiton siya.

Ang secretary wala makaila sa batang lalaki, apan nakahibalo siya nga ang usa sa ginikanan sa bata dili kaayo aktibo ug ang lain dili miyembro ug dili mahigalaon. Ang secretary mibati og kabalaka apan wala mahadlok. Nasayud siya nga ang propeta sa Dios naghangyo sa mga tighupot sa priesthood sa pagpabalik sa nawala nga karnero. Ug nakadungog siya sa pag-ampo sa iyang kapangulohan. Nakadungog siya nga gisabutan nila ang pangalan sa batang lalaki nga luwason ug ang iyang kaugalingong pangalan.

Nagtan-aw ko sa dihang ang secretary milakaw sa karsada paingon sa balay sa dili kaayo aktibo nga batang lalaki. Hinay siyang naglakaw nga mura og padulong sa dakong kaku-yaw. Apan sulod sa tunga sa oras mibalik siya uban sa batang lalaki, nagpahiyum ug malipayon. Dili ko sigurado kon nakahibalo naba siya, apan milakaw siya uban sa hugot nga pagtuo nga siya anaa sa buluhaton sa Ginoo. Kana nga pagtuo nagpabilin kaniya ug milambo paglabay sa iyang katuigan isip usa ka misyonaryo, usa ka amahan, usa lider sa young men, ug usa bishop.

Hisgutan nato ang bahin sa unsay kahulugan sa ingon nga pagtuo alang sa usa ka bishop. Ang bishop usahay gitawag sa pagserbisyo sa mga tawo kinsa nakaila niya pag-ayo. Ang mga miyembro sa ward nakahibalo sa iyang tawhanong kahuyang ug sa iyang espi-rituhanong kalig-on, ug nakahibalo sila nga ang uban diha sa ward mahimo unta nga matawag—ang uban nga daw mas edukado, mas sinati, mas hapsay, o gani mas ambungan.

Kini nga mga miyembro kinahanglang makahibalo nga ang tawag isip usa ka bishop naggikan sa Ginoo, pinaagi sa pagpadayag. Kon wala ang ilang pagtuo, ang bishop, nga natawag sa Dios, maglisud nga makakuha og pagpadayag nga iyang gikinahanglan aron sa pagtabang nila. Dili siya molampos kon wala ang hugot nga pagtuo sa mga miyembro aron mopaluyo kaniya.

Makapalipay, nga ang sukwahi tinuod usab. Hunahunaa ang sulugoon sa Ginoo nga si Haring Benjamin, kinsa nangulo sa mga tawo sa paghinulsol. Ang kasingkasing sa mga tawo napahumok pinaagi sa ilang pagtuo nga siya gitawag sa Dios, bisan sa iyang tawhanong kahuyang, ug ang iyang pulong naggikan sa Dios. Hinumdumi unsa ang gisulti sa mga tawo miingon: “Oo, kami mituo sa tanan nga mga pulong diin ikaw namulong ngari kanamo; . . . ug usab, kami nasayud sa ilang pagkatinuod ug kamatuoran, tungod kay ang Espiritu sa Ginoong Makagagahum, nakahimo og dako nga kausaban dinhi kanamo, o dinhi sa among mga kasingkasing, nga kami wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay” (Mosiah 5:2).

Para molampus ang lider sa buhaton sa Ginoo, kinahanglan nga ang pagsalig sa mga tawo nga siya gitawag sa Dios mopatigbabaw sa ilang pagtan-aw sa iyang mga kakulangan ug mortal nga mga kahuyang. Nakahinumdom kamo kon giunsa sa pagpasabut ni Haring Benjamin ang iyang kaugalingong tahas sa pagkalider:

Ako wala magsugo kaninyo sa pag-anhi dinhi nga kamo kinahanglan mahadlok kanako, o nga kamo kinahanglan maghunahuna nga ako sa akong kaugalingon labaw kay sa usa ka tawo nga mortal.

Apan ako sama sa inyong mga kaugalingon, ilawom sa tanan nga matang sa mga kahuyang sa lawas ug hunahuna; apan ako gipili niini nga mga katawhan, ug gipahinungod sa akong amahan, ug gitugutan sa kamot sa Ginoo nga ako mahimo nga magmamando ug usa ka hari ibabaw niini nga mga katawhan; ug giampingan ug gipanalipdan sa iyang dili hintupngan

nga gahum, nga makaalagad kaninyo uban sa tanan nga gahum, hunahuna ug kusog diin gihatag sa Ginoo ngari kanako (Mosiah 2:10–11).

Ang inyong lider sa Simbahan sa Ginoo posibling huyang para ninyo ug tawhanon o sa inyong tan-aw lig-on ug dinasig. Sa pagkatinuod anaa sa matag lider kadto nga mga kinaiya ug daghan pa. Ang makatabang sa mga sulugoon sa Ginoo kinsa gitawag sa pagpangulo kanato mao ang atong pagtan-aw kani-la sama sa pagtan-aw sa Ginoo dihang Siya mitawag kanila.

Ang Ginoo hingpit nga nagtan-aw sa Iyang mga sulugoon. Nakita Niya ang ilang potensyal ug ang ilang umaabut. Ug nasayud Siya kon sa unsang paagiha mausab ang ila gayud nga kinaiyahan. Nasayud Siya kon unsaon nila nga mausab pinaagi sa ilang kasinatian uban sa mga tawo nga ilang gipanguluhan.

Tingali nakasinati na kamo nga nalig-on pinaagi sa mga tawo diin kamo gitawag nga inyong alagaran. Sa makausa natawag ko nga bishop sa mga young single adult. Dili ko sigurado kon ang mas dakong katuyoan sa Ginoo alang ba sa kausaban nga akong ikatabang Kaniya nga himoon ngadto nila o sa kausaban nga nasayran Niya nga ilang mahimo ngari nako.

Sa punto nga wala nako masabti, kadaghanan niadtong batan-on niana nga ward miisip nga gitawag ako sa Dios alang ra gayud kanila. Nakita nila ang akong mga kahuyang apan wala magpaapekto niini.

Nakahinumdom ko og usa ka batanong lalaki nga nangayo og tambag bahin sa mga pagpili og edukasyon. Usa siya ka freshman sa maayo kaayo nga unibersidad. Usa ka semana ang milabay human nga nahatag nako ang tambag, nakig-appointment siya nako.

Sa pag-abut niya sa opisina, nasurprisa ko niya nga mihangyo, “Bishop, mahimo bang mag-ampo ta sa dili pa ta mag-istorya? Ug mahimo bang mangluhod kita? Ug mahimo bang ako ang mag-ampo?”

Nasurprisa ko sa iyang hangyo. Apan mas nasurprisa ko sa iyang pag-ampo. Ingon niini ang pagkasulti: “Langitnong Amahan, Ikaw nakahibalo nga si

Bishop Eyring mihatag nako og tambag sa miaging semana, ug wala kini mosalir. Palihug dasiga siya nga makahibalo sa unsay akong buhaton karon.”

Karon mahimong magkatawa kamo niana, apan ako wala. Nakahibalo na siya unsay gusto sa Ginoo nga iyang buhaton. Apan gitahud niya ang katungdanan sa bishop sa Simbahan sa Ginoo ug tingali gusto nga makabaton ko og higayon nga maangkon ang mas dakong pasalig sa pagdawat og pagpadayag niana nga calling.

Misalir kini. Sa among pagtindog ug dayon nanglingkod, miabut kanako ang pagpadayag. Gisultihan nako siya sa akong gibati nga gusto sa Ginoo nga iyang buhaton. 18 anyos pa lang siya niadtong panahona, apan hingkod na sa espirituhanong katuigan.

Nasayud na siya nga dili na siya kinahanglan moadto pa sa bishop sa ingon adto nga problema. Apan nakaton siya sa pagpaluyo sa sulugoon sa Ginoo bisan sa iyang mortal nga mga kahuyang. Sa kaulahian nahimo siyang presidente sa Stake. Gidala niya ang leksyon nga among nakat-unan: kon kamo adunay hugot nga pagtuo nga ang Ginoo naggiya sa Iyang Simbahan pinaagi sa pagpadayag ngadto niadtong dili perpekto nga mga sulugoon nga Iyang gitawag, ang Ginoo moabli sa mga bintana sa langit ngadto kanila, ingon usab Siya diha kaninyo.

Gikan niana nga kasinatian, akong gidala kana nga leksyon nga ang hugot nga pagtuo sa mga tawo nga atong giserbisyon, usahay molabaw pa sa atong kaugalingong pagtuo, mohatud kanato sa pagpadayag diha sa pagserbisyo sa Ginoo.

Aduna pay laing leksyon alang kanako. Kon kana nga batang lalaki mihukom nako tungod sa akong kapakyas sa paghatag niya og maayong tambag sa unang higayon, wala na gayud unta siya mobalik aron mangutana pag-usab. Ug busa, pinaagi sa pagpili nga dili mohukom kanako, nakadawat siya sa kumpirmasyon nga iyang gitinguha.

Apan aduna pay laing mapuslanon kaayo nga leksyon kanako gikan niana nga kasinatian. Sigun sa akong nahibaloan, wala gayud siya misulti

ni bisan kinsa sa ward nga wala ko mihatag niya og maayong tambag sa sinugdanan. Kon gibuhat pa siya niana, nakapakunhod unta kini sa pagtuo sa uban diha sa ward aron mosalig sa inspirasyon sa bishop.

Maningkamot ako nga dili mohukom sa mga sulugoon sa Ginoo o isulti ang ilang klaro nga kahuyang. Ug naningkamot ako sa pagtudlo nianang ehemplo sa akong mga anak. Si Presidente James E. Faust mipakigbahin og panultihon nga akong gipaningkamtan nga akong mapuslan. Ako kining ipakigbahin kaninyo:

“Kinahanglan . . . kita mosuporta ug mopaluyo sa atong lokal nga mga lider, tungod kay sila . . . ‘gitawag ug napili.’ Tanang miyembo niini nga Simbahan mahimong makadawat og tambag gikan sa bishop o presidente sa branch, stake o presidente sa misyon, ug sa Presidente sa Simbahan ug sa iyang mga kauban. Walay usa niining mga kaigsoonan nga nangayo sa iyang katungdanan. Walay usa nga perpekto. Bisan pa niana sila mga sulugoon sa Ginoo, Iyang gitawag pinaagi niadtong adunay katungod sa inspirasyon. Kadtong gitawag, gipaluyohan, ug gi-set apart dunay katungod sa atong pagsuporta.

“ . . . Ang pagkawalay respeto sa mga lider nga ecclesiastical miresulta sa daghan nga nag-antus sa espirituhanong pagkaluya ug pagkalaglag. Mopasaylo gayud kita sa bisan unsay makita nga mga pagkadili perpekto, mga

kasaypanan, o mga lama sa mga tawo nga gitawag sa pagdumala kanato, ug respetuhan ang katungdanan nga ilang gihuptan” (“Gitawag ug Gipili,” *Liahona*, Nob. 2005, 54–55).

Kana nga tambag nakapanalangin sa mga sulugoon sa Dios ubos sa tanang mga kondisyon.

Sa sayo nga panahon sa Simbahan sa Ginoo, ang mga lider nga suod ni Propeta Joseph Smith misugod sa pagsulti sa iyang mga sayop. Bisan sa tanan nilang nakita ug nahibaloan sa iyang posisyon uban sa Ginoo, ang ilang diwa sa pagpanaway ug pagpangigi dali kaayong mikuyanap. Usa sa Napulog Duha mitakda og sumbanan sa hugot nga pagtuo alang natong tanan ug kamaunungon nga gikinahanglan gayud nato kon kita moserbisyo sa gingharian sa Ginoo.

Ania ang report: “Pipila sa mga elder gipatawag sa usa ka miting sulod sa templo alang sa tanan niadtong mikonsiderar ni Joseph Smith nga usa ka napukan nga Propeta. Tumong nila ang pagpili ni David Whitmer isip bag-ong lider sa Simbahan. . . . Human sa pagpaminaw sa mga argumento batok sa Propeta, si Brigham [Young] mitindog ug mipamatuod, ‘si Joseph usa ka Propeta, ug ako nasayud niini, ug nga sila mahimong mobagulbol ug mopaka-ulaw kaniya kutob sa ilang gusto, sila dili makalaglag sa pagkatudlo sa Propeta sa Dios, sila makaguba lamang sa ilang kaugalingong awtoridad,

makaputol sa nagbugkos kanila ngadto sa Propeta ug ngadto sa Dios ug maka-unlod sa ilang mga kaugalingon ngadto sa impyerno” (*Church History in the Fulness of Times Student Manual* [Church Educational System manual, 2003], 2nd ed., 174; tan-awa usab sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* [1997], 79).

Adunay kutay nga nagbugkos kanato sa Ginoo sa atong pagserbisyo. Nagkonektar kini sa bisan asang dapit kita gitawag sa pagserbisyo sa gingharian, hangtud niadtong gitawag sa pagdumala nato diha sa priesthood, ug ngadto sa Propeta, nga nagbugkos ngadto sa Ginoo. Gikinahanglan ang pagtuo ug kamapaubsanon sa pagsebisyo sa dapit diin kita gitawag, sa pagsalig nga ang Ginoo mitawag nato ug niadtong kinsa midumala kanato, ug sa pagpaluyo kanila sa hingpit nga pagtuo.

Adunay mga panahon, sama sa mga panahon sa Kirtland, kon kita magkinahanglan sa hugot nga pagtuo ug kaligdong sa usa ka Brigham Young sa pagbarug sa dapit diin ang Ginoo mitawag kanato, maunungon sa Iyang propeta ug sa mga lider nga Iyang gitawag.

Akong ihatag kaninyo ang akong balaan ug gani malipayong pagsaksi nga ang Ginoo si Jesukristo ang nagdumala. Gigiyahan Niya ang Iyang Simbahan ug sa Iyang mga sulugoon. Mohatag ko sa akong pagsaksi nga si Thomas S. Monson lang ang bugtong tawo nga naghupot ug makagamit sa tanang yawe sa balaang priesthood sa yuta niining panahona. Ug nag-ampo ko og mga panalangin sa tanang mga mapaubsanon nga mga sulugoon nga andam ug maayo kaayong nagsebisyo sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo, diin nangulo Siya sa personal nga paagi. Mopamatuod ko nga si Joseph Smith nakakita sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo. Nakigsulti sila kaniya. Ang mga yawe sa priesthood napaahiuli alang sa panalangin sa tanang mga anak sa Langitnong Amahan. Mao kini ang atong misyon ug ang atong pagsalig sa pagserbisyo sa atong dapit sa kawasa sa Ginoo. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Jean B. Bingham

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

magkat-on, magbaton og hugot nga pagtuo, ug mosunod ni Jesukristo, kita mas makasabut nga Siya mao ang tinubdan sa tanang pagpang-ayo, kalinaw, ug mahangturong pag-uswag. Siya nagdapit kanato sa pagduol ngadto Kaniya,⁵ usa ka pagdapit nga gihulagway ni Presidente Henry B. Eyring isip “ang labing importanting pagdapit nga madawat ni bisan kinsa.”⁶

Magkat-on bahin ni Jesukristo

Unsaon nato pagduol ngadto Kaniya? Sa miaging Abril, si Presidente Russell M. Nelson ug Elder M. Russell Ballard miawhag kanato sa pagtuon sa “The Living Christ”⁷ isip kabahin sa pagkat-on mahitungod sa Manluluwas. Daghan ang midawat sa hagit ug napanalanganin. Sa dili pa dugay usa ka mahal nga higala mihatag sa matag hamtong niyang mga anak og mga kopya sa dokumento nga may mga hulagway sa ebanghelyo aron sa pagpakita sa matag hugpong sa mga pulong. Siya miawhag sa iyang mga anak sa pagtabang sa iyang mga apo sa pagpasabut ug sa pagmemorya niini. Wala madugay gipakigbahin sa akong higala ang usa ka video sa iyang sayis anyos nga apong babaye, nga si Laynie, sa iyang memoryado nga bersion uban sa kadasig ug pamarog. Ako nakaamgo nga kon ang sayis anyos makahimo niini, ako makahimo usab!

Nga ang Imong Hingpit nga Kalipay Mapuno

Si Jesukristo ang tinubdan sa tanang pagpang-ayo, kalinaw, ug mahangturong pag-uswag.

Mga kaigsoonan, usa kini ka hingpit nga kalipay nga makig-uban kaninyo. Ug kana ang akong gustong ipamulong nganha kaninyo karong buntaga—ang pagbaton og hingpit nga kalipay.

Usa ka bag-ohay nga ulohang balita mabasa, “Dautang mga hitabo miuyog sa nasud [ug] sa kalibutan.”¹ Gikan sa dagkong bagyo ug mga baha ngadto sa nagdilaab nga kainit ug mga huwaw, gikan sa dagkong sunog ug mga linog ngadto sa mga gubat ug makamatay nga mga sakit, kini ingon og “ang tibuk yuta nagkaguliyang.”²

Minilyon ka mga tawo ang napa-hawa, ug dili maihap nga mga kinabuhi nabungkag niini nga mga hagit. Panagbangi sa mga pamilya ug mga komunidad ingon man sa tinago nga panlimbasug uban ang kahadlok, pagduda, ug wala matuman nga mga gipaabut nagbilin usab kanato diha sa kagubot. Kini malisud bation ang hingpit nga kalipay nga gitudlo ni Lehi nga mao ang katuyoan sa kinabuhi.³ Tanan kanato usahay mangutana, “Asa ako mangita og kalinaw? Hain ang akong kahupay . . . ?”⁴ Kita mahibulong, unsaon nako pagkakaplag og hingpit

nga kalipay bisan pa sa mga kalisud sa mortal nga kinabuhi?

Ang tubag ingon og yano kaayo, apan namatud-an kini nga tinuod sukad sa mga panahon ni Adan. Ang malungtarong hingpit nga kalipay makaplagan sa pagpunting diha sa atong Manluluwas, si Jesukristo, ug sa pagsunod sa ebanghelyo ingon nga Iyang gipakita ug gitudlo. Kon kita mas

Samtang akong natun-an ang kinabuhi ug mga pagtulun-an ni Jesukristo nga mas may tumong ug mipasalig sa “The Living Christ” sa panumduman, ang akong pasalamat ug gugma alang sa atong Manluluwas mitubo. Ang tanang sentence nianang dinasig nga dokumento naglangkob og wali ug nakapadugang sa akong pagsabut sa Iyang balaang mga tahas ug yutan-ong misyon. Unsay akong nakat-unan ug gibati sulod niining panahon sa pagtuon ug paghunahuna naghimatuod nga si Jesus sa tinuoray “mao ang kaha-yag, ang kinabuhi, ug ang paglaum sa kalibutan.”⁸ Ang karaang kasulatan ug ang mga pulong sa mga propeta sa ulahing mga adlaw gisulat o gipamulong sa pagdayeg Kaniya nagpamatuod nga ang “Iyang paagi mao ang dalan nga naggiya ngadto sa kalipay niini nga kinabuhi ug sa kinabuhing dayon sa kalibutan nga umaabut.”⁹

Pagbaton og Hugot nga Pagtuo kang Jesukristo

Samtang kamo magtuon sa kinabuhi ug mga pagtulun-an ni Kristo sa dili maihap nga mga paagi, ang inyong hugot nga pagtuo diha Kaniya motubo. Inyong mahibaloan nga Siya nahigugma kaninyo sa tagsa-tagsa ug hingpit nga nakasabut kaninyo. Sa iyang 33 ka tuig sa mortalidad, Siya nag-antus nga gisalikway; gigukod; gigutom, giuhaw, ug gikapoy;¹⁰ gimingaw, giabuso sa pulong ug sa pisikal, ug sa katapusan, usa ka sakit kaayo nga kamatayon diha sa mga kamot sa mga tawo nga makasasala.¹¹ Didto sa Tanaman sa Getsemani ug didto sa krus sa Kalbaryo, gibati Niya ang tanan *natong* mga sakit, mga kasakit, mga pagtintal, mga balatian ug mga kahuyang.¹²

Dili igsapayan unsa ang atong giantus, Siya mao ang tinubdan sa *pagpang-ayo*. Kadtong kinsa nakasinat sa bisan unsang pang-abuso, maka-guol nga pagkawala, naglaygay nga sakit o makaluya nga kasakit, bakak nga mga pasangil, madumtanong pagpanggukod, o espirituhanong kadaot tungod sa sala o mga walay pagsinabtanay mamaayo sa Manunubos sa kalibutan. Hinoon Siya dili moduol

kon walay pagdapit. Kita kinahanglan gayud nga moduol ngadto Kaniya ug motugot Kaniya sa pagbuhat sa Iyang mga milagro.

Usa ka nindot nga adlaw sa ting-pamulak giablihan nako ang pultahan aron makatagamtam og presko nga hangin. Usa ka gamay nga langgam milupad pasulod sa abling pultahan ug unya nakaamgo nga dili kini ang gusto niini. Walay paglaum nga milupad kini libut sa kwarto, mibalik-balik og lupad ngadto sa bildo nga bintana sa pagsulay og eskapo. Misulay ako sa paggiya niini og hinay ngadto sa abling pultahan, apan nahadlok kini ug nagsige og lukso-lukso palayo. Sa katapusan mitugpa kini ibabaw sa nagbitay nga mga kurtina sa bintana nga naglibug sa kakapoy. Mikuha ko og silhig ug sa hinay gikuhi ang tumoy diin ang langgam nahadlok nga nagtugdon. Samtang gigunitan ko ang ulo sa silhig tupad sa mga tiil niini, ang langgam misulay og tugdon ngadto sa mga lanot. Sa hinay, hinay kaayo, milakaw ko ngadto sa abling pultahan, naggunit sa silhig nga dili lihokon kutob sa akong mahimo. Sa pag-abut dayon namo sa abling pultahan, ang langgam kusog nga milupad ngadto sa kagawasan.

Sama niana nga langgam, usahay mahadlok kita nga mosalig tungod kay wala kita makasabut sa hingpit nga gugma sa Dios ug sa tinguha nga motabang kanato. Apan kon atong tunan ang plano sa Langitnong Amahan ug ang misyon ni Jesukristo, atong masabtan nga ang Ilang katuyoan lamang mao ang atong mahangturong kalipay ug pag-uswag¹³ Sila mahimuot sa pagtabang kanato kon kita mangayo, mangita, ug motuktok.¹⁴ Kon atong gamiton ang hugot nga pagtuo ug mapainubsanong ablihan ang atong mga kaugalingon sa Ilang mga tubag, magawasnon kita gikan sa mga kapigot sa atong mga dili pagsinabtanay ug mga pangagpas, ug mapakita kanato ang dalan sa unahan.

Si Jesukristo mao usab ang tinubdan sa *kalinaw*. Siya nagdapit kanato sa “pagsandig diha sa [Iyang] bukton”¹⁵ ug gisaad ang “kalinaw . . . nga lapaw sa tanang panabut,”¹⁶ pagbati nga moabut

kon ang Iyang Espiritu “misulti[gl] kalinaw sa among mga kalag”¹⁷ walay pagsapayan unsa nga mga hagit ang naglibut kanato. Personal man nga mga paningkamot, kagubot sa pamilya, o krites sa komunidad, ang kalinaw moabut samtang nagsalig kita nga ang Bugtong Anak sa Dios adunay gahum sa paghupay sa atong nagsakit nga mga kalag.

Si Snježana Podvinski, usa sa diyutay nga mga Santos sa Karlovac, Croatia, misandig sa Manluluwas sa dihang ang iyang bana ug ang duha niya ka ginikanan namatay sulod sa unom ka bulan sa miaging tuig. Nagbangutan, apan may pagpamatuod nga ang pamilya hangtud sa kahangturan, gigamit niya ang tanan niyang tiniguman sa pagbiyahe ngadto sa templo, diin gi-seal siya ngadto sa iyang bana ug mga ginikanan. Gipakigbahin niya nga kadtong mga adlaw didto sa templo mga kinaindotan sa iyang kinabuhi. Tungod sa iyang lig-on nga pagpamatuod kabahin ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, gibati niya ang kalinaw ug nakasinati og pagkanaanay nga nahimong kalig-on usab niadtong naglibut kaniya.

Ang hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo nagdala og daghan pa nga mga gasa kay sa pagkanaanay ug kalinaw. Ingon sa gipakigbahin ni Presidente Henry B. Eyring: “Mapasalamaton ako sa daghang paagi nga giduaw ako sa Ginoo uban sa Maghuhupay sa dihang nagkinahanglan ako og kalinaw. Gani ang Amahan sa Langit wala lamang maghunahuna sa atong kahupayan apan mas labaw pa mahitunog sa atong pag-adto sa langit.”¹⁸

Tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, nga naglakip sa mga gasa sa pagtubos ug pagkabanhaw, kita makahinulsol, maka-usab, ug *mahangturong makauswag*. Tungod sa gahum nga Iyang gihatag kanato samtang kita magmasulundon, kita mahimong mas labaw pa kay sa kaugalingon natong mahimo. Kita dili hingpit nga makasabut ngano, apan tanan kanato nga mibati og hugot nga pagtuo nga mitubo diha ni Kristo nagdawat usab og mas dako nga pagsabut sa atong balaang pagkatawo ug katuyoan, naggiya kanato sa paghimo og mga pagpili nga uyon niana nga kahibalo.

Bisan pa sa kalibutan nga moganoy kanato sa matang sa “pagkahayop lamang,”¹⁹ nasayud nga ang Dios mao ang atong Amahan nagsiguro kanato nga kita may balaang potensyal ug harianong saad. Bisan pa sa kalibutan nga nagsulti kanato nga kining kinabuhia walay lutsanan, nasayud nga ang Bugtong Anak naghimong posible kanatong matubos ug mabanhaw naghatag kanato og paglaum alang sa mahangturong pag-uswag.

Sunda si Jesukristo

Samtang kita nagkat-on pa og daghan ni Jesukristo, nagpalambo kita og mas dakong hugot nga pagtuo diha Kaniya ug dayag nga gusto kitang mosunod sa Iyang ehemplo. Ang pagsunod sa Iyang mga sugo nahimo nga atong labing dako nga tinguha. Ang atong mga kasingkasing nangan-doy sa paghupay sa mga pag-antos sa uban, sama sa Iyang gihimo, ug gusto natong makasinati sila og kalinaw ug kalipay nga atong nakaplagan.

Ngano nga ang pagsulay sa pagbuhat sama sa Iyang gibuhat gamhanan kaayo? Tungod kay kon atong ibutang ang atong hugot nga pagtuo diha sa buhat, ang Espiritu Santo mopamatuod sa mahangturong kamatuoran.²⁰ Si Jesukristo nagtudlo sa Iyang mga disipulo sa pagsunod sa mga sugo tungod kay nahibalo Siya nga samtang kita magsunod sa Iyang ehemplo magsugod kita sa pagsinati og hingpit nga kalipay, ug samtang kita magpadayon diha sa Iyang dalan, maabut nato ang hingpit nga kalipay. Siya mipasabut, “Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron ang akong kalipay magapabilin diha kaninyo, ug ang inyong kalipay mamahingpit.”²¹

Ang ato bang mga pagpamatuod natukod diha sa tukurang bato ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo? Kon ang mga bagyo sa kinabuhi motukmod kanato, magkabuang ba kita sa pagpangita og libro nga motudlo o post sa internet alang sa panabang? Ang pagpaabut og panahon sa pagtukod ug paglig-on sa atong kahibalo ug pagpamatuod kabahin ni Jesukristo mamunga og bilihong

mga pagtulun-an sa mga panahon sa pagsulay ug kalisdanan. Ang inadlaw nga pagbasa sa mga kasulatan ug pagpamalandong sa mga pulong sa buhing mga propeta; paghimo og makahuluganong personal nga pagampo; mahunahunaong pag-ambit sa sakrament matag semana; paghatag og serbisyo ingon nga ang Manluluwas mobuhat—matag usa niining yano nga mga kalihokan mahimong tukuran alang sa malipayong kinabuhi.

Unsay nagdala og hingpit nga kalipay? Ang pagtan-aw ba sa inyong minahal sa katapusan sa makapoy nga adlaw? Ang katagbawan ba sa usa ka trabaho nga maayong pagkabuhat? Ang sanag ba sa mga mata sa usa ka tawo sa imong pakigbahin sa iyang palas-anon? Ang mga pulong ba sa usa ka himno nga mituhop sa kahiladman sa inyong kasinkasing? Ang paglamano ba sa usa ka suod nga higala? Pamalandong nga mag-inusara sa inyong mga panalangin, ug dayon pangita og mga paagi sa pagpakigbahin niini. Samtang kamo maningkamot sa pagserbisyo ug pagbayaw sa inyong mga kaigsoonan diha sa inyong kasilinganan o niining kalibutan nga nagkaguliyang, bation ninyo ang mas dako nga kalinaw ug pagkaayo ug gani pag-uswag.

Duol ngadto Kaniya. Nagpamatuod ako nga samtang inyong i-sentro ang inyong kinabuhi diha ni Jesukristo, makaplagan ninyo ang hingpit nga kalipay sa inyong mga kahimtang, bisan unsa man kini. Sa tinuod,

“Siya, lamang ang Mao,”²² nga tubag. Paghimo og panahon nga makaila ni Jesukristo pinaagi sa makugihong pagtuon, pagpalambo og mas dakong hugot nga pagtuo diha Kaniya, ug maninguha sa kanunay nga mas mahisama Kaniya. Samtang atong gihimo ang mao, kita usab matandog sa pag-ingon, uban sa batang Laynie, “Pasalamatan ang Dios alang sa dili katupngan nga gasa sa Iyang balaang Anak.”²³ Sa balaan ug sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tamara Lush ug Jay Reeves, “Disasters Rock the Nation, World,” *Deseret News*, Sept. 10, 2017, A1.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26.
3. Tan-awa sa 2 Nephi 2:25.
4. “Where Can I Turn for Peace?” *Hymns*, nu. 129.
5. Tan-awa sa 3 Nephi 9:14, 22.
6. Henry B. Eyring, “Come unto Christ,” *Liahona*, Mar. 2008, 49.
7. Tan-awa sa “The Living Christ: The Testimony of the Apostles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2–3.
8. “The Living Christ,” 3.
9. “The Living Christ,” 3.
10. Tan-awa sa Mosiah 3:7.
11. Tan-awa sa Lucas 24:7.
12. Tan-awa sa Alma 7:11–12.
13. Tan-awa sa Moises 1:39.
14. Tan-awa sa Mateo 7:7.
15. “Lean on My Ample Arm,” *Hymns*, nu. 120.
16. Mga Taga-Filipos 4:7.
17. Alma 58:11.
18. Henry B. Eyring, “Kaninyo Ihatag Ko ang Akong Kalinaw,” *Liahona*, Mayo 2017, 15.
19. “Know This, That Every Soul Is Free,” *Hymns*, nu. 240.
20. Tan-awa sa Juan 7:17.
21. Juan 15:11.
22. “Where Can I Turn for Peace?” *Hymns*, nu. 129.
23. “The Living Christ,” 3.

Ni Elder Donald L. Hallstrom
Sa Seventy

Nahunong ba ang Adlaw sa mga Milagro?

Ang atong kinatas-an nga pagtutok mao ang espirituhanong mga milagro nga anaa sa tanang mga anak sa Dios.

Sa milabayng tuig, sa usa ka assignment sa estado sa California, uban sa stake president ako mibisita kang Clark ug Holly Fales ug sa ilang pamilya sa ilang pinuy-anan. Gisultian ko nga bag-ohay lang sila nakasinati og milagro. Sa among pag-abut, nanlimbasug si Clark og barug tungod sa mga brace sa iyang likod, sa li-og, ug sa iyang mga bukton ug miabi-abi namo.

Mga duha ka buwan sayo niana, si Clark, ang iyang anak si Ty, ug ubang 30 ka mga young men ug mga lider nag-andam alang sa usa ka stake activity nga high-adventure hiking ngadto sa 14,180 ka pye (4,322 m) ang pinakatumoy sa Mount Shasta, usa sa mga kinatas-an nga bukid sa California. Sa ikaduhang adlaw sa malisud nga pag-hike, kasagaran sa mga manana-ka miabut sa pinakatumoy—usa ka kulba-hinam nga katumanan nga nahimo tungod sa pila ka buwan nga pagpangandam.

Usa sa unang mga tawo nga miabut sa tumoy mao si Clark. Human sa kadiyot nga pahuway sa may kilid sa pinakatumoy, siya mibarug ug misugod sa paglakaw. Sa iyang paglakaw, natakilpo siya ug nahayang paingon sa daplin sa

pangpang, miantus sa pagkahulog og mga 40 ka pye (12 m) ug unya wala ka pugngi mibalitok paingon sa dulhugon nga yelo sa laing 300 ka pye (91 m). Maayo gani, buhi si Clark, apan grabe ang kadaut ug dili na makalihok.

Ang mga milagro nga nasinati ni Clark atol niining makalilisang nga hitabo nagsugod pa lang. Ang unang nakaadto niya “maayo gani” mao ang grupo sa mga hikers nga naglakip og

mga mountain rescue guides ug emergency medical nga mga propesyunal. Ila dayong gitabang si Clark sa pagkashock ug mihatag kaniya og kupo aron dili siya tugawon. Kini usab nga grupo “maayo gani” nag-testing og bag-ong himan sa komunikasyon ug mipadala og emerhensya nga hangyo alang sa tabang gikan sa lugar nga wala signal ang mga cell phone. Usa ka gamayng helicopter ang dali dayon nga gipadala paingon sa Mount Shasta usa ka oras ang gilay-on. Human sa duha ka makuyaw apan wala molampus nga pagsulay sa pagtugpa sa altitude nga dili sayon para sa aircraft, ug nanlimbasug sa dili kasaligan nga kondisyon sa hangin, ang piloto misugod sa ikatulo ug katapusang pagsulay. Sa pagpadulong sa helicopter gikan sa laing anggolo, ang hangin “maayo gani” mibali ug ang aircraft nakatugpa igo lang sa grupo nga makadali ug sakit kaayong makapasulod ni Clark sa gamayng lugar luyo sa piloto

Sa dihang si Clark gieksamin na sa trauma center, ang mga test nagpakita nga daghan siya og mga bali sa iyang li-og, sa likod, sa mga gusok, ug mga pulso; natusok nga baga; ug daghang samad ug pangus. Usa ka inila nga neurotrauma surgeon “maayo gani” nakaduty anang adlaw; naa siya niini nga ospital panagsa lang sa usa ka tuig. Kini nga doktor pagkahuman miingon nga wala pa gyud siya makakita og tawo

nga hilabihan ang nahiaguman nga kadaut sa spinal cord ug carotid arteries ug buhi. Si Clark wala lang gidahum nga mabuhi apan mahibalik sa hingpit nga paglihok. Naghulagway sa iyang kaugalingon nga usa ka dili motoo sa Dios, ang surgeon miingon nga ang kaso ni Clark nakalapas sa tanan niyang scientific nga nakat-unan kabahin sa neurological injuries ug mihulagway lamang nga usa ka milagro.

Samtang si Clark ug si Holly mitapos sa pagsulti niining hilabihan nga istorya, wala ko dayon makatingog. Dili lang tungod sa klaro kaayo nga mga milagro, apan tungod sa mas dako pa niini. Ako adunay lawom nga impresyon—usa ka espirital nga pagsaksi—nga si Holly ug ang matag usa sa lima ka gwapa nga mga anak nga naglingkod sa sala nagpalibot sa ilang mga ginikanan adunay igong pagtuo nga madawat ra unta nila ang bisan unsang sangputanan nianang adlaw ug sila mouswag lang gihapon sa pagkaespiritwal. Si Clark ug Holly ug ang duha nila ka mga anak, si Ty ug si Porter, ania karon sa Conference Center.

Sa pagpamalandong sa kasinatian sa pamilyang Fales, nakapahunahuna nako og maayo kabahin sa mga sirkumstansya sa uban. Unsa man ang dili maihap nga puno sa pagtuo, nadawat nga panalangin sa priesthood, walay katapusan nga pag-ampo, naghupot sa pakigsaad, puno sa paglaum nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kansang mga milagro wala moabut? Bisan lang unta sa paagi sila nakasabut og milagro. Bisan lang unta sa paagi nga ang uban daw nakadawat og mga milagro.

Unsa man usab kadtong uban nga nag-antus sa hilabihang kasakit—sa pisikal, mental, emosyonal—sa mga katuigan o sa tibuok nilang kinabuhi? Unsa man usab kadtong nangamatay nga bata pa kaayo?

Mga duha pa lang ka buwan, duha ka magtiayon nga may temple recommend, nga adunay tulo ka full-time nga misyonary nga mga anak ug laing lima ka anak taliwala nila, misakay sa gamay nga eroplano alang sa mubo nga biyahe. Ako masaligon nga nag-ampo sila alang sa kasigurohan sa wala pa ang biyahe ug nag-ampo pag-ayo sa dihang

ang ilang eroplano nakaengkentro og seryoso nga problema sa mekanikal sa wala pa ma-krash. Walay naluwat. Unsa man usab sila?

Ang maayong mga tawo ug ilang mga hinigugma may rason ba sa pagpangutana nga giingon ni Mormon: “Nahunong ba ang adlaw sa mga milagro?”¹

Ang akong limitado nga kahibalo dili makapatin-aw nganong usahay adunay balaang pagpataliwala ug usahay wala. Apan tingali nagkulang kita og pagsabut kon unsa ang milagro.

Kasagaran atong gihulagway ang milagro nga usa ka pagkaayo nga walay hingpit nga pagpasabut sa siyensiya medikal o ang paglikay og kuyaw nga katalagman pinaagi sa pagsunod og klaro nga pag-aghat. Bisan pa man, sa pagpatin-aw og *milagro* isip “usa ka makatabang nga hitabo pinaagi sa balaang gahum nga wala hisabti sa mga mortal”² naghatag og dako nga talan-awon sa mga butang nga mas mahangturon. Kini nga pagpasabut nagtugot usab kanato sa pagpamalandong sa importanteng tahas sa pagtuo sa pagdawat og milagro.

Si Moroni mitudlo, “Ni sa bisan unsa nga panahon adunay nakahimo og mga milagro hangtud human sa ilang hugot nga pagtuo.”³ Si Ammon mipahayag, “Ang Dios mihimo og usa ka paagi nga ang tawo, pinaagi sa hugot nga pagtuo, unta makabuhat og kahibulongan nga mga milagro.”⁴ Ang Ginoo mipadayag ngadto kang Joseph

Smith, “Kay Ako ang Dios, . . . ug Ako mopakita og mga milagro . . . ngadto sa tanan kinsa motuo sa akong ngalan.”⁵

Si Haring Nebuchadnezzar misugog nga si Shadrach, Meshach, ug Abed-nego mosimba sa bulawan nga imahe nga iyang giandam nga usa ka dios, mihulga, “Kong kamo dili mosimba, sa maong takna igatambog kamo . . . sa taliwala sa hudno nga nagadilaab sa kalayo.” Dayon nangasaba siya nila og ingon “Kinsa ba kana nga dios nga makaluwas kaninyo gikan sa akong mga kamot?”⁶

Kining tulo ka relihiyoso nga mga tinun-an miingon: “Kong mao kana, ang among Dios nga among gialagaran makahimo sa pagluwas kanamo gikan sa hudno nga nagadilaab sa kalayo. . . . Apan kong dili ugaling, angay mo nga hisayran, Oh hari, nga kami dili gayud moalagad sa imong mga dios.”⁷

Sila adunay hingpit nga pagsalig nga ang Dios makaluwas kanila, “apan kong dili ugaling,” sila adunay hingpit nga pagtuo sa Iyang plano.

Sa samang paagi, si Elder David A. Bednar sa makausa nangutana sa usa ka batan-ong lalaki nga nanghangyo og usa ka panalangin sa priesthood, “Kon kabubut-on sa atong Langitnong Amahan nga ikaw mabalhin pinaagi sa kamatayon sa imong pagkabatan-on ngadto sa kalibutan sa espiritu aron sa pagpadayon sa imong pangalagad, ikaw ba adunay hugot nga pagtuo nga modawat sa Iyang kabubut-on ug nga dili maayo?”⁸ Kita ba adunay pagtuo

“[nga] dili maayo” gikan sa atong kalibutanong mga kasakit aron mamaayo kita sa kahangturan?

Usa ka kritikal nga pangutana nga pamalandongan mao ang “Asa man nato ibutang ang atong pagtuo?” Ang ato bang pagtuo nakatutok lang nga gustong mahupay ang kasakit ug pag-antus, o lig-on kining nakasentro sa Dios Amahan ug sa Iyang balaang plano ug ni Jesus ang Kristo ug sa Iyang Pag-ula? Ang hugot nga pagtuo diha sa Amahan ug sa Anak nagtugot kanato sa pagsabut ug pagdawat sa Ilang kabubut-on samtang mangan-dam ta sa kahangturan.

Karong adlaw mopamatuod ko og mga milagro. Ang atong pagkaanak sa Dios usa ka milagro.⁹ Ang pagdawat og lawas sa Iyang hitsura ug panagway usa ka milagro.¹⁰ Ang gasa sa usa ka Manluluwas usa ka milagro.¹¹ Ang Pag-ula ni Jesukristo usa ka milagro.¹² Ang potensyal alang sa mahangturong kinabuhi usa ka milagro.¹³

Samtang maayo ang mag-ampo ug maningkamot alang sa pisikal nga proteksyon ug pagkaayo panahon sa atong mortal nga pagkaanaa, ang atong dakong pagtutok kinahanglan diha sa espirituhanong mga milagro nga anaa sa tanang mga anak sa Dios. Bisan unsa ang atong kaliwat, atong nasyonalidad, atong nabuhat kon maghinulsol kita, ang nabuhat diri kanato—kitang tanan pareha nga makadawat niini nga mga milagro. Nagpuyo kita sa milagro, ug aduna pay mga milagro nga umaabot. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moroni 7:35.
2. *Encyclopedia of Mormonism* (1992), “Miracles,” 2:908.
3. Ether 12:18.
4. Mosiah 8:18.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 35:8.
6. Daniel 3:15.
7. Daniel 3:17–18.
8. David A. Bednar, “Pagdawat sa Kabubut-on ug Panahon sa Ginoo,” *Liahona*, Ago. 2016, 19–20.
9. Tan-awa sa Salmo 82:6; Mga Buhat 17:29.
10. Tan-awa sa Abraham 4:26.
11. Tan-awa sa Isaias 9:6.
12. Tan-awa sa Mateo 20:28; Alma 7:11–13; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:69.
13. Tan-awa sa Juan 10:28; Moroni 7:41; Doktrina ug mga Pakigsaad 45:8.

Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Bililhon ug Dagko Uyamot nga mga Saad

Ang mahinungdanong plano sa Langitnong Amahan alang sa kalipay naglakip sa doktrina, mga ordinansa, mga pakigsaad, ug sa bililhon ug dagko uyamot nga mga saad diin mahimo kitang mag-aambit sa diosnong kinaiya.

Usa sa dakong mga hagit nga giatubang sa matag usa kanato matag adlaw mao ang dili pagtugot sa mga kabalaka niini nga kalibutan nga modominar pag-ayo sa atong panahon ug enerhiya nga mabaliwala na nato ang mahangturong mga butang nga labing importante.¹ Dali ra kaayo kitang malinga gikan sa paghinumdom ug pagtutok sa mahinungdanon nga espirituhanong mga prayoridad tungod

sa atong daghan nga mga responsibilidad ug busy nga iskediyul. Usahay maningkamot kita nga daghan og mahimo nga malimtan na hinoon nato ang atong tumong ug nganong gusto nato kining makab-ot.

Si Apostol Pedro mipahinumdom kanato nga alang sa mga disipulo ni Jesukristo, “Ang iyang diosnong gahum naghatag kanato sa tanang butang bahin sa *kinabuhi ug pagkadiosnon*, pinaagi sa atong kahibalo kaniya nga nagtawag kanato sa iyang kaugalingong himaya ug pagkahalangdon:

“Nga tungod niana kita iyang gihatagan sa *bililhon ug dagko uyamot nga mga saad*, aron nga pinaagi niini kamo managpakaikyas gikan sa pagpa-ngadunot nga ania sa kalibutan tungod sa pangibog, ug mangahimo kamong *mag-aambit sa diosnong kinaiya*.”²

Ang akong mensahe maghatag og gibug-aton sa kaimportante sa bililhon ug dagko uyamot nga mga saad nga gihulagway ni Pedro isip tinuod nga mga pahinumdom kon asa kita padulong sa atong mortal nga panaw ug ngano. Maghisgot usab ako sa tagsa-tagsa

ka mga tahas sa adlaw nga Igpapahulay, sa balaang templo, ug sa atong mga panimalay sa pagtabang kanato nga mahinumdom niining importante nga espirituhanong mga saad.

Kinasingkasing akong nag-ampo nga ang Espiritu Santo motudlo sa matag usa kanato samtang dungan natong ikonsiderar kining importanting mga kamatuoran.

Ang Atong Balaanong Pagkatawo

Ang mahinungdanong plano sa atong Langitnong Amahan alang sa kalipay naglakip sa doktrina, mga ordinansa, mga pakigsaad, ug sa bililhon ug dagko uyamot nga mga saad diin mahimo kitang mag-aambit sa diosnong kinaiya. Ang Iyang plano naghulagway sa atong mahangturong pagkatawo ug ang dalan nga kinahanglan natong sundon aron makat-on, mag-usab, motubo, ug sa katapusan mopuyo uban Kaniya sa kahangturan.

Sama sa gipasabut diha sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan”:

“Ang tanan nga mga tawo—lalaki ug babaye—gilalang diha sa panagway sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug, sa ingon, ang matag usa adunay mga kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios. . . .

“Sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta, ang espiritu nga mga anak nga lalaki ug babaye nakaila ug nagsimba sa Dios ingon nga ilang Amahan sa Kahangturan ug midawat sa Iyang plano nga naghatag og higayon sa Iyang mga anak nga makaangkon og pisikal nga lawas ug makaangkon og yutan-on nga kasinatian sa paglambo ngadto sa kahingpitan ug sa katapusan makakab-ot sa ilang walay katapusan nga kapalaran ingon nga mga manunod sa kinabuhing dayon.”³

Ang Dios misaad sa Iyang mga anak nga kon sila mosunod sa mga lagda sa Iyang plano ug sa ehemplo sa Iyang Hinigugmang Anak, mosunod sa mga sugo, ug molahutay uban sa pagtuo hangtud sa katapusan, nan pinaagi sa Katubsanan sa Manluluwas, sila

“makaangkon og kinabuhi nga dayon, diin nga gasa mao ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios.”⁴ Ang kinabuhing dayon mao ang pinakataas nga bililhon ug dako uyamot nga saad.

Espirituhanon nga Pagkatawo Pag-usab

Mas hingpit kita nga makasabut sa bililhon ug dagko uyamot nga mga saad ug magsugod sa pag-ambit sa diosnong kinaiya pinaagi sa kaandam nga mosunod sa tawag gikan sa Ginoo ngadto sa himaya ug hiyas. Sama sa gihulagway ni Pedro, kini nga tawag matuman pinaagi sa pagpaningkamot nga makaikyas sa pagkadunot nga ania sa kalibutan.

Samtang manunoton kitang mopadayon sa unahan uban sa pagtuo diha sa Manluluwas, dayon tungod sa Iyang Pag-ula ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, “dako nga kausaban [mahitabo] dinhi kanamo, o dinhi sa among mga kasingkasing, nga kami wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay.”⁵ Kita “matawo pag-usab; oo, matawo sa Dios, mausab gikan sa [atong] kalibutanon ug napukan nga kahimtang, ngadto sa usa ka kahimtang sa pagkamatarung, ingon nga natubos sa Dios.”⁶ “Busa kon ang tawo anaa kang Kristo, siya bag-o nang binuhat; ang daang mga butang nagpangagi na, tan-awa, ang bag-ong mga butang nahiaabut na.”⁷

Ang ingon ka komprehensibong kausaban sa atong kinaiya kasagaran dili mahitabo dayon o kausahon ra. Sama sa Manluluwas, kita usab “wala makadawat sa kahingpitan sa sinugdanan, apan nakaangkon og grasya ug dugang pa nga grasya.”⁸ “Kay tan-awa, sa ingon miingon ang Ginoong Dios: Ako mopadayag ngadto sa mga katawhan og pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto; ug bulahan kadto kinsa mopatalinghug ngari sa akong mga lagda, ug maminaw ngari sa akong mga tambag, kay sila makakat-on og kaalam.”⁹

Ang mga ordinansa sa priesthood ug sagradong mga pakigsaad mahinungdanon niining nagpadayon nga proseso sa espirituhanong pagkatawo pag-usab;

kini usab ang mga paagi nga gitudlo sa Dios diin makadawat kita sa Iyang bililhon ug dagko uyamot nga mga saad. Ang mga ordinansa nga takus nga gidawat ug kanunay nga gihinumduman moabli sa langitnong mga agianan diin ang gahum sa pagkadiosnon modagay-day sa atong kinabuhi. Ang mga pakigsaad nga makanunayong gitahud ug kanunayng gihinumduman naghatag og katuyoan ug kasiguroan sa mga panalangin sa mortalidad ug sa kahangturan.

Sama pananglit, ang Dios misaad kanato, sumala sa atong pagkamatinudanon, sa kanunayng pagpakig-uban sa ikatulo nga sakop sa Dios nga Kapangulohan, gani ang Espiritu Santo,¹⁰ nga pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo kita makadawat ug kanunayng magbaton og kapasayloan sa atong mga sala,¹¹ nga makadawat kita og kalinaw niini nga kalibutan,¹² nga ang Manluluwas mibugto sa mga higot sa kamatayon ug nagmadaugon batok sa lubnganan,¹³ ug nga ang mga pamilya mahimong mag-uban hangtud sa kahangturan.

Masabut lang, ang tanan nga bililhon ug dagko uyamot nga mga saad nga gitanyag sa Langitnong Amahan sa Iyang mga anak dili maihap o hingpit nga mahulagway. Hinoon, bisan ang dili kompleto nga lista sa gisaad nga mga panalangin nga ako karong gipresentar makapahimo sa matag usa kanato nga “[m]agpabilin nga natingala”¹⁴ ug “moluhod ug mosimba sa Amahan”¹⁵ sa pangalan ni Jesukristo.

Paghinumdom sa mga Saad

Mipasidaan si Presidente Lorenzo Snow, “Kita dali kaayong makalimot sa mahinungdanong tumong sa kinabuhi, sa katuyoan sa atong Langitnong Amahan sa pagpadala kanato dinhi aron mahimong mortal, ingon man usab sa balaang tawag diin kita gita-wag; ug busa, imbis mopatigbabaw nianang gagmay nga lumalabay nga mga butang . . . , kita kasagaran motugot sa atong kaugalingon nga madala sa kalibutan nga dili mogamit alang sa atong kaugalingon nianang balaanong tabang nga gihatag sa Dios, nga mao lamang ang makabuntog [niadtong lumalabay nga mga butang].”¹⁶

Ang adlaw nga Igpapahulay ug ang balaan nga templo mao ang duha ka piho nga mga tinubdan sa balaanong tabang nga giestablisar sa Dios aron sa pagtabang kanato nga mopatigbabaw sa lebel ug pagkadunot sa kalibutan. Sa sinugdanan tingali maghunahuna kita nga ang labing mahinungdanong mga katuyoan sa pagbalaan sa adlawng Igpapahulay ug pagtambong sa templo konektado apan managlahi. Ako nagtuo, hinoon, nga kad-tong duha ka mga katuyoan pareha gayud ug nagtinabangay sa paglig-on kanato sa espirituhanong paagi isip mga indibidwal ug diha sa atong mga panimalay.

Ang Igpapahulay

Human ang Dios milalang sa tanang butang, mipahulay Siya sa ikapito nga adlaw ug misugo nga usa ka adlaw matag semana himoong panahon sa pagpahulay aron sa pagtabang sa mga tawo nga mohinumdom Kaniya.¹⁷ Ang Igpapahulay mao ang panahon sa Dios, usa ka **sagrado nga panahon** nga piho nga gilahi alang sa pagsimba Kaniya ug sa pagdawat ug paghinumdom sa Iyang dagko ug bililhong mga saad.

Ang Ginoo misugo niini nga dispensasyon:

“Nga kamo mahimo unta nga labaw nga moamping sa inyong mga kaugalingon nga walay buling gikan sa kalibutan, ug kamo moadto sa balay alampoman ug mohalad sa inyong mga sakramento diha sa akong balaan nga adlaw;

“Kay sa pagkatinuod kini mao ang adlaw nga gitudlo ngadto kaninyo sa pagpahulay gikan sa inyong mga kahago, ug mohatag og mga paghalad sa inyong mga pag-ampo ngadto sa Labing Halangdon.”¹⁸

Sa ingon, sa adlaw nga Igpapahulay mosimba kita sa Amahan diha sa ngalan sa Anak pinaagi sa pag-apil sa mga ordinansa ug pagkat-on, pagdawat, paghinumdom, ug pagbag-o sa mga pakigsaad. Sa Iyang balaang adlaw, ang atong mga hunahuna, mga binuhatan, ug kinaiya maoy mga timailhan nga atong gihatag sa Dios ug usa ka timailhan sa atong gugma alang Kaniya.¹⁹

Dugang nga katuyoan sa Igpapahulay mao ang pag-isa sa atong pananaw gikan sa mga butang sa kalibutan ngadto sa mga panalangin sa kahangturan. Kon napahimulag ang atong kaugalingon atol niining sagradong panahon gikan sa naandang buluhaton sa atong busy nga kinabuhi, kita “[maka]hangad ngadto sa Dios ug magpakabuhi”²⁰ pinaagi sa pagdawat ug paghinumdom sa dagko ug bililhong mga saad diin kita nahimong mag-aambit sa diosnong kinaiya.

Ang Balaan nga Templo

Ang Ginoo kanunay nga nagsugo sa Iyang katawhan sa pagtukod og mga templo, balaan nga mga dapit diin ang

takus nga mga Santos mopahigayon og sagradong mga seremonya ug mga ordinansa sa ebanghelyo alang sa ilang kaugalingon ug alang sa mga patay. Ang mga templo mao ang pinakabalaan sa tanang dapit sa pagsimba. Ang templo literal nga balay sa Ginoo, usa ka **sagrado nga luna** nga piho nga gilahi alang sa pagsimba sa Dios ug sa pagdawat ug paghinumdom sa Iyang dagko ug bililhong mga saad.

Ang Ginoo misugo niining dispensasyon, “Han-aya ninyo ang inyong mga kaugalingon; andama ang matag butang nga kinahanglanon; ug pagtukod og usa ka balay, gani usa ka balay sa pag-ampo, usa ka balay sa pagpuasa, usa ka balay sa hugot nga pagtuo, usa ka balay sa pagtulun-an, usa ka balay sa himaya, usa ka balay sa kahusay, usa ka balay sa Dios.”²¹ Ang labing mahinungdanong tumong sa pagsimba sa templo mao ang pag-apil sa mga ordinansa ug pagkat-on, pagdawat, ug paghinumdom sa mga pakigsaad. Lahi ang atong panghunahuna, linihukan, ug sininaan diha sa templo kay sa ubang dapit nga kanunay natong adtoan.

Usa ka mahinungdanong katuyoan sa templo mao ang pag-isa sa atong pananaw gikan sa mga butang sa kalibutan ngadto sa mga panalangin sa kahangturan. Napahimulag ang atong kaugalingon sa mubong higayon gikan sa kalibutanong mga kahimtang nga atong naandan, kita “mohangad ngadto sa Dios ug magpakabuhi”²² pinaagi sa pagdawat ug paghinumdom sa dagko ug bililhong mga saad diin kita nahimong mag-aambit sa diosnong kinaiya.

Palihug timan-i nga ang adlaw nga Igpapahulay ug ang templo maoy *sagrado nga panahon* ug *sagrado nga luna* nga piho nga gilahi alang sa pagsimba sa Dios ug sa pagdawat ug paghinumdom sa Iyang bililhon ug dagko uyamot nga mga saad ngadto sa Iyang mga anak. Sama sa giestablisar sa Dios, ang nag-unang mga katuyoan niining duha ka balaanong tinubdan sa tabang pareha gayud: aron kusganon ug balik-balik nga itutok ang atong atensyon diha sa atong Langitnong Amahan, sa Iyang Bugtong Anak, sa Espiritu Santo, ug sa mga saad nga may kalabutan sa mga

ordinansa ug mga pakigsaad sa gipahiuli nga ebanghelyo sa Manluluwas.

Atong mga Panimalay

Sa importanting paagi, ang usa ka panimalay kinahanglang maoy pinakamaayong kombinasyon sa **panahon ug luna** diin ang mga indibidwal ug mga pamilya sa labing epektibong paagi mahinumdom sa dagko ug bililhong mga saad sa Dios. Ang pagbiya sa atong mga panimalay aron mogahin og panahon sa mga miting sa Dominggo ug mosulod sa sagrado nga luna sa templo importante apan kulang. Sa pagdala lamang sa espiritu ug kalig-on nga naangkon gikan niadto nga balaan nga mga kalihokan uban kanato ngadto sa atong mga panimalay nga atong mapadayon ang atong pagtutok sa mahinungdanong katuyoan sa mortal nga kinabuhi ug mabuntog ang pagkadunot nga ania sa kalibutan. Ang atong mga kasinatian sa Igpapahulay ug sa templo kinahanglang espirituhanong mga paagi nga mopuno sa mga indibidwal ug mga pamilya ug sa atong mga panimalay sa makanunayon nga mga pahinumdom sa mahinungdanong mga leksyon nga nakat-unan, uban sa presensya ug gahum sa Espiritu Santo, uban sa padayon ug hugot nga pagkakabig ngadto ni Ginoong Jesukristo, ug uban sa “hingpit nga kahayag sa paglaum”²³ sa mahangturong mga saad sa Dios.

Ang Igpapahulay ug ang templo makatabang kanato sa pag-establisar diha sa atong mga panimalay og “labing maayo nga paagi”²⁴ samtang kita “[m]aghiusa diha kang Kristo sa tanang mga butang, mga butang diha sa langit ug mga butang dinhi sa yuta.”²⁵ Unsay atong buhaton diha sa atong mga panimalay sa Iyang *sagrado nga panahon* ug sa atong nakat-unan diha sa Iyang *sagrado nga luna* gikinahanglang aron mahimong mag-aambit sa diosnong kinaiya.

Saad ug Pagpamatuod

Dali ra kitang mabuntog sa naandang buluhaton ug ordinaryong mga butang sa mortalidad. Ang pagkatulog, pagkaon, pagsinina, pagtrabaho, pagdula, pag-ehersisyo, ug daghan pang naandan

nga mga kalihokan gikinahanglang ug importante. Apan sa katapusan, kon unsa kita nga mamahimo maoy resulta sa atong kahibalo ug pagkaandam nga makat-on gikan sa Amahan, sa Anak, ug sa Espiritu Santo; dili lamang kini ang sumada sa atong inadlaw nga mga kalihokan sa tibuok kinabuhi.

Ang ebanghelyo labaw pa kaa-yo kay sa naandan nga checklist sa managlahing tahas nga buhaton; hinoon, kini usa ka talagsaong hablon [tapestry] sa kamatuoran “[haum nga] tinukod”²⁶ ug gihiusa paglala, gidesinyo sa pagtabang kanato nga mahimong sama sa atong Langitnong Amahan ug ni Ginoong Jesukristo, gani mag-aambit sa diosnong kinaiya. Sa pagkatinuod, nabutaan “pinaagi sa pagtan-aw lapas sa tumong”²⁷ diha nga kining importanting espirituhanong reyalidad natabunan sa mga kabalaka, problema, ug kawalay pagtagad sa kalibutan.

Kon magmaalamon kita ug modapit sa Balaang Espiritu nga maoy atong giya,²⁸ mosaad ako nga motudlo Siya kanato sa tinuod. “Mosaksi Siya kang Kristo, panglantaw ta maabli”²⁹ samtang maningkamot kita sa pagtuman sa atong mahangturong padulngan ug mahimong mag-aambit sa diosnong kinaiya.

Mosaksi ako nga ang bililhon ug dagko uyamot nga mga saad nga may kalabutan sa atong mga ordinansa ug mga pakigsaad sigurado. Namahayag ang Ginoo:

“Ako mohatag nganha kaninyo og mga panudlo unsaon ninyo paglihok diha sa akong atubangan, nga kini unta mobalik nganha kaninyo alang sa inyong kaluwasan.

“Ako, ang Ginoo, mapugos sa pagtuman kon kamo mobuhat sa unsa nga Ako misulti; apan kon kamo dili mobuhat sa unsa nga Ako misulti, kamo dili makaangkon og saad.”³⁰

Mosaksi ako nga ang atong Langitnong Amahan buhi ug mao ang naghimong sa plano sa kaluwasan. Si Jesukristo mao ang Iyang Bugtong Anak, atong Manluluwas ug Manunubos. Siya buhi. Ug ako mopamatuod nga ang plano ug mga saad sa Amahan, ang Pag-ula sa Manluluwas, ug ang pakig-uban sa Espiritu Santo naghimong posible sa

“kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon diha sa kalibutan nga umaabut.”³¹ Niini nga mga butang ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 25:10.
2. 2 Pedro 1:3–4; emphasis gidugang.
3. “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.
5. Mosiah 5:2.
6. Mosiah 27:25.
7. 2 Mga Taga-Corinto 5:17.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:12.
9. 2 Nephi 28:30.
10. Tan-awa sa Moroni 2:2; Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Espiritu Santo,” scriptures.lds.org.
11. Tan-awa sa Mosiah 4:10–12.
12. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.
13. Tan-awa sa Mosiah 16:7–8.
14. “Ako Nagpabilin nga Natingala,” *Mga Himno*, nu. 114.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:40.
16. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow* (2012), 119–120.
17. Tan-awa sa Exodo 20:8–11.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9–10.
19. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Igpapahulay usa ka Kahimut-an,” *Liahona*, Mayo 2015, 130.
20. Alma 37:47; tan-awa usab sa Alma 37:46.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:119.
22. Alma 37:47.
23. 2 Nephi 31:20.
24. 1 Mga Taga-Corinto 12:31; Ether 12:11.
25. Mga Taga-Efeso 1:10.
26. Mga Taga-Efeso 2:21.
27. Jacob 4:14.
28. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:57.
29. “Let the Holy Spirit Guide,” *Hymns*, nu. 143.
30. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:9–10.
31. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.

Ni Bishop W. Christopher Waddell
Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Dangup sa Ginoo

Dili kita makakontrol sa tanan nga nahitabo kanato, apan kita dunay hingpit nga pagkontrol kon unsaon nato pagtubag sa mga kausaban sa atong kinabuhi.

Sa tingpamulak sa 1998, si Carol ug ako nakahimo sa pagtingub sa biyahe sa negosyo sa bakasyon sa pamilya ug sa pagdala sa among upat ka anak, kauban sa bag-ohay lang nabiyuda nakong ugangan, ngadto sa Hawaii sulod sa pipila ka adlaw.

Sa gabii sa wala pa ang among flight paingon sa Hawaii, ang among upat ka bulan nga anak, si Jonathon, na-diagnose og impeksyon sa duha ka dunggan, ug gisultihan mi nga dili siya makabiyaha sulod sa dili mominos tulo ngadto sa upat ka adlaw. Ang desisyon nahimo nga si Carol magpabilin lang sa balay kauban ni Jonathon, samtang mobiyaha ko kauban sa laing mga sakop sa pamilya.

Ang una nakong indikasyon nga dili kini ang biyahe nga akong giplanohan nahitabo sa wala madugay human sa among pag-abut. Naglakaw sa dinan-agan sa bulan, lininyahan og lubi nga dalan, uban sa talan-awon sa kadagatan sa among atubangan, milingi ko aron mokomentaryo sa katahum sa isla, ug nianang romantiko nga gutlo, imbis nga makita si Carol, nabantayan nako ang akong kaugalingon nga mitan-aw sa mga mata sa akong ugangan—kinsa, akong idugang, gimahal nako pag-ayo. Dili lang gyud kadto ang akong

gilauman. Bisan si Carol wala magdahum nga mogahin sa iyang bakasyon diha sa balay kauban ang among masakiton nga masuso nga anak.

Adunay mga panahon sa atong kinabuhi nga atong makaplagan ang atong kaugalingon nga anaa sa wala damha nga dalan, nag-atubang og mga sitwasyon nga mas grabe pa kay sa nabalda nga bakasyon. Unsa may atong buhaton

Si Hyrum Shumway, nabuta atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, mibilin og kabilin sa hugot nga pagtuo ug pagsalig sa Ginoo sa iyang kaliwatan.

kon ang mga panghitabo, nga kasagaran dili makontrolar, mousab sa kinabuhi nga atong giplanohan o gilauman?

Niadtong Hunyo 6, 1944, si Hyrum Shumway, usa ka batan-ong second lieutenant sa United States Army, miabut sa baybayon sa Omaha Beach isip kabahin sa D-day invasion. Luwas ra siya nga nakalanding, apan niadtong Hulyo 27, isip kabahin sa Allied advance, grabe siya nga naangol tungod sa pagbuto sa usa ka bomba nga pangontra sa tangke. Sa usa lang ka gutlo, ang iyang kinabuhi ug umaabut nga trabahong medikal naapektuhan gayud pag-ayo. Human sa daghang operasyon, nga nakatabang niya nga maayo gikan sa labing grabe niyang pagkaangol, ang panan-aw ni Brother Shumway wala na gayud mahibalik. Unsa may iyang buhaton?

Human sa tulo ka tuig sa usa ka pang-rehabilitasyon nga ospital, mipauli siya ngadto sa Lovell, Wyoming. Nasayud siya nga ang iyang damgo nga mahimong usa ka doktor dili na posible, apan determinado siya nga magpadayon, magminyo, ug mosupporta og pamilya.

Sa katapusan nakakita siya og trabaho sa Baltimore, Maryland, isip usa ka rehab counselor ug employment specialist alang sa mga buta. Sa kaugalingon niyang proseso sa rehabilitasyon, nakat-unan niya nga ang mga buta makahimo og mas daghan pa kay sa iyang nahunahunaan, ug atol sa iyang walo ka tuig niini nga posisyon, nakapahimutang siya og daghang buta aron makatrabaho kay sa lain pang counselor sa nasud.

Karon nga masaligon na sa iyang abilidad sa pagsangkap sa pamilya, si Hyrum mi-propose sa iyang hinigugma pinaagi sa pagsulti kaniya, “Kon mobasa ka sa sulat, molain-lain sa mga medyas, ug momaneho sa sakyanan, makahimo ko sa uban.” Sa wala madugay na-sealed sila sa Templo sa Salt Lake ug sa katapusan napanalanganan og walo ka anak.

Niadlong 1954 ang mga Shumway mibalik ngadto sa Wyoming, diin si Brother Shumway nagtrabaho sulod sa 32 ka tuig isip State Director of Education for the Deaf and Blind. Atol nianang panahona, miserbisyo siya sulod sa pito ka tuig isip bishop sa Cheyenne First Ward ug, human niana, 17 ka tuig isip stake patriarch. Human sa iyang pagretiro, sila si Brother ug Sister Shumway miserbisyo usab isip senior couple didto sa London England South Mission.

Namatay si Hyrum Shumway niadtong Marso 2011, nga nagbilin og panulundon sa hugot nga pagtuo ug pagsalig sa Ginoo, bisan pa sa lisud nga mga kahimtang, ngadto sa iyang dakong kaliwatan sa mga anak, mga apo, ug mga apo sa tuhod.¹

Ang kinabuhi ni Hyrum Shumway mahimong nausab sa gubat, apan wala gayud siya magduha-duha sa iyang balaanong kinaiyahan ug mahangtulong potensyal. Sama niya, kita espiritu nga mga anak sa Dios, ug kita “midawat sa Iyang plano nga naghatag og higayon [nato] nga makaangkon og pisikal nga lawas ug makaangkon og yutan-on nga kasinatian sa paglambo ngadto sa kahingpitan ug sa katapusan makakabot sa [atong] walay katapusan nga kapalaran ingon mga manununod sa kinabuhing dayon.”² Walay kausaban, pagsulay, o oposisyon nga makausab nianang mahangtulong padulngan—ang ato lamang mga pagpili, samtang gigamit nato ang atong kabubut-on.

Ang mga kausaban, ug miresulta nga mga hagit, nga atong masugatan sa mortalidad moabut sa nagkadaiyang matang ug makaapekto sa matag usa kanato sa talagsaong mga paagi. Sama ninyo, nakasaksi ko og mga higala ug pamilya nga nagsagubang og mga hagit tungod sa:

- Kamatayon sa usa ka minahal.
- Lisud nga diborsyo.
- Tingali wala gayuy oportunidad nga maminyo.
- Grabe nga sakit o pagkaangol.
- Ug bisan gani sa natural nga mga kalamidad, sama sa bag-ohay lang natong nasaksihan sa tibuok kalibutan.

Ug ang lista nagpadayon. Bisan kon ang matag “kausaban” mahimong lahi sa atong indibidwal nga mga kahimtang, dunay komon nga elemento diha sa miresulta nga pagsulay o hagit—ang paglaum ug kalinaw kanunay nga anaa pinaagi sa maulaong sakripisyo ni Jesukristo. Ang Pag-ula ni Jesukristo naghatag og katapusang makakorihir ug makapaayo nga mga pamaagi sa matag samaran nga lawas, nadaut nga espiritu, ug nasakitan nga kasingkasing.

Nasayud Siya, sa paagi nga walay laing makasabut, kon unsay atong gikinahanglan, sa tagsa-tagsa, aron makapadayon taliwala sa kausaban. Dili sama sa mga higala ug mga minahal, ang Manluluwas dili lamang mopahamang subo uban kanato, apan makahimo Siya sa hingpit nga pagbati tungod kay naagian Niya kon asa kita karon. Agig dugang sa pagbayad sa bugti ug pagantus alang sa atong mga sala, gilakaw usab ni Jesukristo ang tanang dalan, misagubang sa tanang hagit, nakasinati sa tanang kasakit—pisikal, emosyonal, o espiritwal—nga ato gayung masugatan sa mortalidad.

Si Presidente Boyd K. Packer nagtudlo: “Ang kalooy ug grasya ni Jesukristo dili lang limitado niadtong nakahimo og sala . . . , apan kini naglangkob sa saad sa walay katapusang kalinaw ngadto sa tanan kinsa modawat ug mosunod kaniya. . . . Ang Iyang kalooy mao ang gamhanan nga mananambal, bisan sa inosenteng samaran.”³

Niining mortal nga kasinatian, dili kita *makakontrol* sa tanan nga nahitabo kanato, apan kita dunay hingpit nga pagkontrol kon unsaon nato *pagtubag* sa mga kausaban sa atong kinabuhi. Wala kini magpasabut nga ang mga hagit ug mga pagsulay nga atong nasinati walay sangputanan ug

dali rang sulbaron o atubangon. Wala kini magpasabut nga mahimo kitang gawasnon sa kasakit o kasagmuyo. Apan nagpasabut kini nga dunay rason aron molaum ug nga tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, makapadayon kita ug makakita og mas nindot nga mga adlaw—gani mga adlaw nga puno sa kalipay, kahayag, ug kamaya.

Sa Mosiah atong mabasa ang istorya bahin ni Alma, ang kanhi pari ni Haring Noah, ug ang iyang katawhan, kinsa, “nga gipasidan-an sa Ginoo . . . [.] mibiya ngadto sa kamingawan sa wala pa ang mga kasundalohan ni haring Noah.” Human sa walo ka adlaw, “sila miabut sa . . . usa ka maanindot kaayo ug makapahimuot nga yuta” diin “sila mitukod sa ilang mga tolda, ug misugod sa pagtikad sa yuta, ug misugod sa pagtukod og mga gambalay.”⁴

Ang ilang sitwasyon morag hayag. Gidawat nila ang ebanghelyo ni Jesukristo. Gibunyagan sila isip usa ka pakigsaad nga moserbisyo sila sa Ginoo ug motuman sa Iyang mga sugo. Ug “sila midaghan ug miuswag sa hilabihan diha sa yuta.”⁵

Hinoon, ang ilang kahimtang mausab sa dili madugay. “Ang mga kasundalohan sa mga Lamanite diha sa mga utlanan sa yuta.”⁶ Si Alma ug ang iyang katawhan sa wala madugay giulipon, ug “bug-at kaayo ang ilang mga kasakit nga sila misugod sa pagpangamuyo ngadto sa Dios.” Agig dugang, gimanduan pa gani sila sa ilang mananakop nga mohunong sa pag-ampo, kondili, “si kinsa kadto nga makit-an nga magtawag sa Dios kinahanglan pahamtangan sa kamatayon.”⁷ Si Alma ug ang iyang katawhan walay gibuhay aron mahimong angayan sa ilang bag-ong kahimtang. Unsa may ilang buhaton?

Imbis nga basulon ang Dios, midangup sila ngadto kaniya ug “mibu-bu sa ilang mga kasingkasing ngadto kaniya.” Agig tubag ngadto sa ilang pagtuo ug hilum nga mga pag-ampo, ang Ginoo mitubag: “Pagmadasingon. . . . Ako . . . mopagaan sa mga alantuson diin anaa gitungtong diha sa inyong mga abaga, gani kamo dili makabati kanila diha sa inyong mga buko-buko.” Sa wala madugay, “ang

- Regular nga pagtuon sa mga kasulatan ug sa mga pagtulun-an sa buhing mga propeta.
- Kanunay, sinsero nga pag-ampo ug pagpuasa.
- Takus nga pag-ambit sa sakrament.
- Regular nga pagtambong sa templo.
- Mga panalangin sa priesthood.
- Maalamong pagtambag pinaagi sa nabansay nga mga propesyonal.
- Ug gani tambal, kon tukma nga giresita ug gigamit kon awtorisado.

Ginoo mipalig-on kanila nga sila makadaug sa ilang mga alantuson uban sa kasayon, ug sila mitugyan sa maayo nga buot ug uban sa pailub ngadto sa tanan nga kabubut-on sa Ginoo.”⁸ Bisan wala pa makalingkawas sa pagkaulipon, pinaagi sa pagdangup *ngadto* sa Ginoo, ug dili *palayo* sa Ginoo, napanalanginan sila sumala sa ilang mga panginahanglan ug sumala sa kaalam sa Ginoo.

Si Elder Dallin H. Oaks nagtudlo: “Ang mga panalangin sa pagkaayo moabut sa daghang mga paagi, ang kada usa ipahiangay sa atong matag usa nga mga panginahanglan, nga nahibaloan Niya kinsa nahigugma kaayo kanato. Usahay ang ‘pagkaayo’ nagtambal sa atong mga sakit o nagtangtang sa atong palas-anon. Apan usahay kita ‘nangaayo’ sa dihang gihatagan kita’g kalig-on o pagkamasinabuton o pagkamapailubon sa pagpas-an sa mga palas-anon nga gisangon kanato.”⁹

Sa katapusan, “hilabihan ka dako sa ilang hugot nga pagtuo ug sa ilang pailub,” nga si Alma ug ang iyang katawhan gipalingkawas sa Ginoo, sama usab kanato “ug sila nagpasalamat,” “kay sila diha sa pagkaulipon, ug walay usa nga makaluwas kanila gawas kini sa Ginoo nga ilang Dios.”¹⁰

Ang subo nga kasulian [irony] mao nga, kasagaran gayud, kadtong mas nagkinahanglan mopalayo hinoon gikan sa ilang hingpit nga tinubdan sa tabang—ang atong Manluluwas, nga si Jesukristo. Usa ka pamilyar nga istorya sa kasulatan bahin sa bitin

nga tumbaga nagtudlo kanato nga kita dunay kapilian kon mag-atubang og mga hagit. Human nga daghan sa mga anak sa Israel ang napaakan sa “mapintas nga mga bitin nga molupad,”¹¹ “usa ka hulagway gibayaw . . . nga si kinsa kadto nga motan-aw . . . mabuhi. [Apan usa kadto ka pagpili.] Ug daghan ang mitan-aw ug nabuhi.

“ . . . Apan dihay daghan kinsa mga tig-a kaayo nga sila dili motan-aw, busa sila namatay.”¹²

Sama sa karaang mga Israelite, gidapit ug giawhag usab kita nga motan-aw ngadto sa Manluluwas ug mabuhi—tungod kay masayon ang Iyang yugo ug magaan ang Iyang luwan, bisan kon ang ato tingali bug-at.

Si Alma nga Batan-on nagtudlo niining sagradong kamatuoran sa dihang miingon siya, “Ako nasayud nga kinsa ang mobutang sa ilang pagsalig diha sa Dios pagabuligan sa ilang mga pagsulay ug sa ilang mga kasamok, ug sa ilang mga kasakit, ug pagabayawon sa katapusan nga adlaw.”¹³

Niining ulahing mga adlaw, ang Ginoo mihatag kanato og daghang kapanguhaan, ang atong “mga bitin nga tumbaga,” tanan niini gitumong aron sa pagtabang kanato nga motan-aw ngadto ni Kristo ug mobutang sa atong pagsalig diha Kaniya. Ang pag-atubang sa mga hagit sa kinabuhi dili mahitungod sa pagbaliwala sa reyalidad apan kon asa kita mopili nga mofocus ug sa pundasyon diin kita mopili nga motukod.

Kining mga kapanguhaan naglakip, apan dili limitado sa:

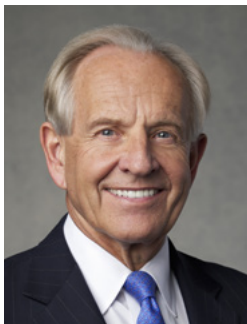
Bisan unsa pa nga kausaban sa kahintang sa kinabuhi ang atong masugatan, ug bisan unsa pa nga wala damha nga dalan nga kinahanglan natong biyahion, kon unsay atong buhaton usa ka pagpili. Ang pagdangup ngadto sa Manluluwas ug ang pagkupot sa Iyang gipatuyhad nga kamot mao kanunay ang atong pinakamaayong opsyon.

Si Elder Richard G. Scott nagtudlo niining mahangturong kamatuoran: “Ang tinuod nga malungtaron nga kalipay inubanan sa kalig-on, kaisug, ug kapasidad sa pagbuntog sa labing mahagiton nga kalisdanan moabut gikan sa kinabuhi nga nakasentro kang Jesukristo. . . . Walay garantiya sa hinanali nga mga resulta, apan dunay hingpit nga kasiguroan nga, sa panahon sa Ginoo, moabut ang mga solusyon, mopatigbabaw ang kalinaw, ug mapuno ang kahaw-ang.”¹⁴

Niini nga mga kamatuoran mopakigbahin ko sa akong pagsaksi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ang kasaysayan nadawat direkta gikan ni Joseph Shumway, usa ka kaliwat ni Hyrum Smith Shumway.
2. “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
3. Boyd K. Packer, “Ang Rason sa Atong Paglaum,” *Liahona*, Nob. 2014, 7.
4. Mosiah 23:1-5.
5. Mosiah 23:20.
6. Mosiah 23:25.
7. Mosiah 24:10-11.
8. Mosiah 24:12-15.
9. Dallin H. Oaks, “Iyang Papahulayon ang Nag-antus,” *Liahona*, Nob. 2006, 7-8.
10. Mosiah 24:16, 21, 22.
11. 1 Nephi 17:41.
12. Alma 33:19-20.
13. Alma 36:3.
14. Richard G. Scott, “Trust in the Lord,” *Ensign*, Nob. 1995, 17.

Ni Elder W. Craig Zwick
Emeritus nga Sakop sa Seventy

Ginoo, Himoa nga Ako Mahigmata

Kinahanglan motan-aw kita sa uban sa susama nga paagi sa pagtan-aw sa atong Manluluwas.

Ang *Lion King* usa ka karaang animated nga salida mahitungod sa African savanna. Sa dihang ang hari sa mga leon namatay samtang nagluwas sa iyang anak, ang batang prinsiphe nga leon gipugos paghingilin samtang ang tighari-hari nga nagmando miguba sa balanse sa savanna. Ang prinsiphe sa mga leon mibawi sa gingharian pinaagi sa tabang sa usa ka magtutudlo. Siya nahigmata ngadto sa panginahanglan sa pagbalanse sa talagsaon nga sirkulo sa kinabuhi dinha sa savanna. Sa pag-angkon sa iyang hustong dapit isip hari, ang batan-ong leon gitambagan nga “tan-awa ang labaw pa sa imong nakita.”¹

Samtang nagkat-on nga mahimong mga manununod sa tanang anaa sa atong Amahan, ang ebanghelyo nagtudlo kanato sa pagtan-aw labaw pa sa atong nakita. Sa pagtan-aw labaw pa sa atong nakita, kinahanglan motan-aw kita sa uban sa susama nga paagi nga pagtan-aw sa atong Manluluwas. Ang pukot sa ebanghelyo dako, nga adunay tanang klasi sa mga tawo. Kita dili hingpit nga makasabut sa mga pagpili ug psychological nga mga background sa mga tawo sa atong palibut, sa trabahoan,

sa kongregasyon sa Simbahan, ug bisan sa atong pamilya tungod kay panagsa ra kita makakita sa tibuok nilang pagkatawo. Kita kinahanglan motan-aw saylo pa sa sayon nga mga pangagpas ug mga tumo-tumo ug palapdan ang atong pagtan-aw sa atong kaugalingon nga kasinatian.

Naabli ang akong mga mata sa “pagtan-aw labaw pa sa akong nakita” samtang nagserbisyo isip usa ka mission president. Usa ka batan-on

nga elder ang miabut nga may kabalaka sa iyang mga mata. Samtang ako siyang gi-interbyu, masulob-on siyang miingon, “gusto nakong mopauli.” Sa akong hunahuna, “Aw, masulbad ra nato kini.” Ako mitambag kaniya sa pagkugi og trabaho ug pag-ampo mahitungod niana sulod sa usa ka semana ug dayon tawagi ako. Usa ka semana ang milabay, hapit untop kaayo sa oras, siya mitawag. Gusto gihapon niyang mopauli. Gitambagan na usab nako siya sa pag-ampo, pagkugi sa pagtrabaho, ug tawagi ako sunod semana. Sa among sunod nga interbyu, wala gihapoy kausaban. Siya miinsister nga mopauli gayud.

Dili lang gayud ako makatugot nga mahitabo kana. Ako misugod sa pagtudlo kaniya mahitungod sa kasagrado sa iyang tawag. Ako siyang giawhag nga kalimti ang iyang kaugalingon ug motrabaho.”² Apan bisan unsang pormula ang akong gitanyag, ang iyang huna-huna wala gayud mausab. Sa katapusan nakahunahuna ako nga tingali wala nako makita ang tibuok sitwasyon. Diha niana akong nabati ang usa ka pag-aghat sa pagpangutana kaniya: “Elder, unsa ang imong nalisdan?” Ang iyang gisulti miduot sa akong kasingkasing: “President, dili ako makamaong mobasa.”

Ang maalamon nga tambag nga akong nahunahunaan nga importante kaayo nga iyang madunggan wala gayuy kalabutan sa iyang mga

panginahanglan. Ang gikinahanglan kaayo niya mao ang pagtan-aw labaw pa sa akong dinalian nga pagtimbang-timbang ug motugot sa Espiritu nga motabang kanako nga makasabut kon unsa gayud ang anaa sa hunahuna niini nga elder. Nagkinahanglan siya nga masabtan sa hustong paagi ug mohatag ug paglaum. Mura na hinuon ako og usa ka higanting puthaw nga bola nga pangdemolision. Kining maisugon nga elder nakakat-on sa pagbasa ug nahimong putli nga disipulo ni Jesukristo. Siya mipahigmata kanako sa mga pulong sa Ginoo: “kay ang tawo nagatan-aw sa panagway sa gawas, apan ang Ginoo nagatan-aw sa kasing-kasing” (1 Samuel 16:7).

Pagkanindot niana nga panalangin nga ang Espiritu sa Ginoo mopalapad sa atong panglantaw. Hinumdumi si propeta Eliseo, nga nakamata nga ang mga kasundaluhan sa Syria nagpalibut na sa iyang siyudad uban sa ilang mga kabayo ug mga karo? Ang iyang sulogoon nga lalake nahadlok ug nangutana kang Eliseo kon unsa ang ilang buhaton batok sa ingon nga mga kaaway. Si Eliseo nagsulti kaniya nga dili mabalaka sa dili makalimtan nga mga pulong: “Ayaw kahadlok: kay sila nga ania uban kanato labing daghan kay kanila nga anaa kanila” (2 Mga Hari 6:16). Ang sulugoon nga lalaki wala makasabot sa gisulti sa propeta. Dili siya makakita labaw pa sa iyang

nakita. Hinoon, si Eliseo nakakita og batalyon sa mga anghel nga andam sa pakiggubat alang sa mga katawhan sa propeta. Si Eliseo nag-ampo sa Ginoo nga mabukas ang mga mata sa batanong lalaki, “ug siya nakakita: ug, ania karon, ang bukid napuno sa mga kabayo ug mga karo nga kalayo nanaglibut kang Eliseo” (2 Mga Hari 6:17).

Kanunay natong gibulag ang atong kaugalingon gikan sa uban pinaagi sa panaglahi sa atong mga nakita. Kita mobati nga komportable palibut sa mga kaparehas nato og hunahuna, sinulihon, sinul-uban, ug linihukan ug dili komportable uban niadtong gikan sa lain nga mga sirkumstansya o background. Sa tinud-anay, dili ba kitang tanan gikan sa nagkalainlain nga nasud ug managlahi og pinulongan? Dili ba atong nakita ang kalibutan pinaagi sa dako nga limitasyon sa atong kaugalingong kasinatian? Kay ang uban makakita ug mosulti gamit ang espirituhanong mga mata, sama ni propeta Eliseo, ug ang uban makakita ug makig-istorya gamit ang literal nga panan-aw, sama sa akong nasinati sa akong misyonaryo nga dili kamao mobasa.

Kita nagpuyo sa kalibutan nga napuno sa mga pagkomparar, pagpanaway, pangita og sayop, ug pagbutangbutang. Imbis motan-aw pinaagi sa mga lente sa social media, kinahanglan kitang motan-aw sa atong kaugalingong mga diosnong kinaiya diin mahimong

maangkon sa matag usa kanato. Kining mga diosnong kinaiya ug mga pangan-doy dili mahimong ma-post sa Pinterest o Instagram.

Ang pagdawat ug paghigugma sa uban wala magpasabut nga kinahanglan kitang mohangop sa ilang mga ideya. Siyempre, ang kamatuoran nagsugo sa atong labing taas nga pagkamau-nongon, dili gayud kini angayan nga mahimong babag sa pagkamabination. Ang tinud-anay nga paghigugma sa uban nagkinahanglan sa padayon nga pagdawat sa labing maayong paningkamot sa mga tawo kansang mga kasinatian sa kinabuhi ug limitasyon dili nato hingpit nga mahibaloan. Ang pagtan-aw labaw sa atong makita nagkinahanglan og mahunahunaon nga pagpunting ngadto sa Manluluwas.

Niadtong Mayo 28, 2016, ang 16 anyos nga si Beau Richey ug ang iyang amigo nga si Austin didto sa ran-sohan sa pamilya sa Colorado. Silang Beau ug Austin hilabihan ka malipayon nga misakay sa ilang all-terrain nga sakyanan sa tibuok adlaw nga paglingaw-lingaw. Wala pa sila makalayo sa dihang nakasugat sila og malisud nga kahimtang, nianang higayuna ang trahedyahitabo. Ang sakyanan nga gimaniho ni Beau kalit lang nalimbuwad, napiit si Beau sa ilalum sa sobra 180 ka kilos (400 ka libras) nga puthaw. Sa pag-abot ni Austin sa nahimutangan ni Beau, nakita niya si Beau nga naglisud ang kahimtang. Gamit ang tanan niyang kusog, gisuwayan niya og bira ang sakyanan palayo sa iyang higala. Dili kini matarog. Nag-ampo siya alang kang Beau ug dayon nagkabuang og dagan sa pagpangayo og tabang. Sa katapusan miabut ra gayud ang mga emergency personnel, apan paglabay sa pipila ka oras si Beau namatay. Siya nahanaw gikan niining mortal nga kinabuhi.

Miabut ang iyang nagsubo nga mga ginikanan. Samtang sila nagbarug sa gamay nga ospital uban sa minahal ni Beau nga higala ug mga sakop sa pamilya, usa ka opisyal sa pulis ang misulod sa lawak ug mihatag sa cellphone ni Beau ngadto sa iyang mama. Sa pagdawat niya sa cellphone, ang alarm mitingog. Iyang giablitan ang

cellphone ug nakita ang inadlaw-adlaw nga pasidaan ni Beau. Gibasa niya og kusog ang mensahe nga gitakda kada adlaw sa iyang makalingaw, mapangahason nga batan-ong anak. Kini nag-ingon, “Hinumdumi nga ibutang si Jesukristo sa sentro sa imong kinabuhi karong adlaw.”

Ang pagpunting ni Beau sa iyang Manunubos wala makapaminus sa kasubo sa iyang minahal sa kinabuhi sa iyang pagkawala. Apan kini naghatag og dakong paglaum ug kahulugan sa kinabuhi ni Beau ug sa iyang mga pagpili. Kini nagtugot sa iyang pamilya ug mga higala sa pagtan-aw labaw sa mga kaguol sa iyang sayo nga kamatayon ngadto sa malipayong kamatuoran sa sunod nga kinabuhi. Unsa ka malomong kalooy alang sa mga ginikanan ni Beau nga makita pinaagi sa mga mata sa ilang anak ang butang nga labing bililhon kaniya.

Isip mga miyembro sa Simbahan, kita gihatagan og mga personal nga espirituhanong alarm nga mopahimangno kanato kon kita magtan-aw gamit lang ang mortal nga mga mata palayo sa kaluwasan. Ang sakrament mao ang atong sinemana nga pahinumdom sa padayon nga pagpunting kang Jesukristo nga unta kanunay kitang mohinumdom Kaniya ug unta sa kanunay makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato (tan-awa sa D&P 20:77). Apan usahay atong ibaliwala kining mga pagbati sa pahinumdom ug alarm. Kon si Jesukristo anaa sa sentro sa atong kinabuhi, Iyang mabuka ang atong mga mata sa dagkong posibilidad nga kon kita lamang dili makasabut.

Nakadawat ako og makapaikag kaayo nga sulat mahitungod sa kasinatian sa makapanalipod nga alarm nga nasinati sa usa ka matitud-anon nga sister. Siya misulti kanako nga sa iyang paningkamot nga makatabang sa iyang bana nga makasabut sa iyang gibati, nagsugod siya sa paghimo og elektronik nga listahan sa iyang telepono sa mga butang nga iyang gibuhit o gisulti nga nakapungot kaniya. Siya nangatarangan nga sa hustong panahon, natigum na unta niya ang sinulat nga pruwera nga mahimo niyang ipaambit

kaniya aron ganahan siyang moubat sa iyang mga pamaagi. Hinoon, usa ka Domingo samtang miambit sa sakrament ug nagpunting sa Pag-ula sa Manluluwas, siya nakaamgo nga ang pagdokumento sa iyang negatibo nga mga pagbati ngadto sa iyang bana sa tinud-anay lang nagpapahawa sa Espiritu gikan kaniya ug dili gayud makapa-usab kaniya.

Ang espirituhanong alarm mitingog sulod sa iyang kasingkasing og miingon: “Pasagdi kana; pasagdi kanang tanan. Papasa kadtong mga nakasulat. Dili kana makatabang.” Siya dayon misulat, ug akong kutloon: “Taudtaod pa una nako mapislit ang ‘select all’ ug mas dugay ang pagpislit sa ‘delete.’ Apan samtang ako kining gibuhit, tanang mga negatibo nga pagbati nahurot og kawala. Napuno ang akong kasingkasing sa gugma—gugma para sa akong bana ug gugma alang sa Ginoo.” Sama ni Saul sa dalan padulong sa Damascus, ang iyang panglantaw-aw nausab. Ang mga pagtuis mora og mga himbis nga nangatagak gikan sa iyang mga mata.

Ang atong Manluluwas kanunayng mopahigmata sa pisikal ug espiritwal nga pagkabuta. Ang atong paghigmata sa balaan nga kamatuoran, sa literal ug mapasumbingayon nga paagi,

mag-andam kanato nga mamaayo sa mortal nga pagka-walay panglantaw. Kon maminaw kita sa mga espirituhanon nga mga “alarm” kana nagpasabut nga kinahanglan og koreksyon ang padulngan o mas dako nga mahangtulong panglantaw, atong madawat ang saad sa sakramento nga makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato. Kini nahitabo ni Joseph Smith ug Oliver Cowdery sa Templo sa Kirtland sa dihang ang dili matuis nga mga kamatuoran gitudlo ni Jesukristo, kinsa nisaad nga “ang tabil” sa mortal nga limitasyon “pagakuhaon gikan sa [ilang] mga hunahuna, ug ang mga mata sa [ilang] panabot [paga] buksan” (D&P 110:1).

Ako mopamatuod nga pinaagi sa gahum ni Jesukristo, kita mahimong espirituhanong motan-aw labaw pa sa unsa atong makita sa literal. Kon kita mahinumdom Kaniya ug makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato, ang mata sa atong panabot mabuksan. Dayon ang dakung kamatuoran sa kabalaan sa matag-usa kanato gamhanang masilsil sa atong kasingkasing. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gikan sa *The Lion King 1½* (2004); gawas sa Amihanang bahin sa Amerika, nailhan nga *The Lion King 3: Hakuna Matata*.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* (2016), 235.

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ayaw Kahadlok sa Pagbuhat og Maayo

Ang Ginoo nagsulti kanato nga kon kita mobarug uban sa pagtuo diha sa Iyang lig-ong sukaranan, ang pagduha-duha ug kahadlok mokunhod; ang tinguha sa pagbuhat og maayo magkadako.

Minahal nga mga kaigsoonan, mapaubsanon akong nag-ampo nga ang Espiritu sa Ginoo magauban kanato samtang mamulong ako karon. Ang akong kasingkasing puno sa pasalamat ngadto sa Ginoo, kansang Simbahan mao kini, alang sa inspirasyon nga atong gibati diha sa matinguhaong pag-ampo, dinasig nga mga sermon, ug maanindot nga mga pag-awit niini nga komperensya.

Sa miaging Abril, si Presidente Thomas S. Monson mihatag og mensahe nga nakaapekto sa mga kasingkasing sa kalibutan, lakip kanako. Namulong siya kabahin sa gahum sa Basahon ni Mormon. Miawhag siya kanato sa pagtuon, pagpamalandong, ug paggamit sa mga pagtulun-an niini. Misaad siya nga kon mopahinungod kita og panahon matag adlaw sa pagtuon ug pagpamalandong ug pagsunod sa mga sugo nga anaa sa Basahon ni Mormon, makaangkon kita og mahinungdanong pagpamatuod sa katinuod niini, ug ang more-sulta nga pagpamatuod sa buhi nga Kristo motabang kanato nga luwas nga makalahutay sa mga panahon sa

kasamok. (Tan-awa sa “Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” *Liahona*, Mayo 2017, 86–87.)

Sama sa daghan kaninyo, akong nadungog ang mga pulong sa propeta isip tingog sa Ginoo ngari kanako. Ug, sama usab sa daghan kaninyo, mihukom ko nga mosunod niadto nga mga pulong. Karon, sukad sa akong

pagkabata, gibati nako ang pagsaksi nga ang Basahon ni Mormon mao ang pulong sa Dios, nga ang Amahan ug Anak mipakita ug nakigsulti ni Joseph Smith, ug nga ang karaang mga Apostoles miadto ni Propeta Joseph aron sa pagpahiuli sa mga yawe sa priesthood sa Simbahan sa Ginoo.

Uban niana nga pagpamatuod, akong gibasa ang Basahon ni Mormon matag adlaw sulod sa sobra sa 50 ka tuig. Mao nga tingali resonable nga maghunahuna ko nga ang mga pulong ni Presidente Monson alang sa laing tawo. Apan, sama sa daghan kaninyo, akong nabati ang pagdasig sa propeta ug ang iyang saad nagdapit kanako sa paghimo og mas dakong paningkamot. Daghan ninyo ang nakahimo na sa unsay akong nabuhat: mas matinuorog nag-ampo, mas matinguhaong namalandong sa kasulatan, ug mas naningkamot sa pagserbisyo sa Ginoo ug sa uban alang Kaniya.

Ang malipayong resulta alang kanako, ug sa kadaghanan ninyo, mao ang unsay gisaad sa propeta. Kita nga kinasingkasing nga midawat sa iyang dinasig nga tambag mas klaro nga nakadungog sa Espiritu. Nakakaplag kita og mas dakong gahum sa pagbatok sa tintasyon ug mibati og mas hugot nga pagtuo diha sa nabanhaw nga si Jesukristo, sa Iyang ebanghelyo, ug sa Iyang buhi nga Simbahan.

Sa panahon nga nagkagrabe ang kagubot sa kalibutan, kadto nga mga pagtubo sa pagpamatuod mipapahawa sa pagduha-duha ug kahadlok ug mihatag kanato og mga pagbati sa kalinaw. Ang pagsunod sa tambag ni Presidente Monson adunay duha ka talagsaong mga epekto ngari kanako: Una, ang Espiritu nga iyang gisaad nakamugna og positibong pagbati kabahin sa umaabut, bisan kon ang kagubot sa kalibutan daw misamot. Ug, ikaduha, ang Ginoo mihatag kanako—ug kaninyo—og mas dakong pagbati sa Iyang gugma alang niadtong nag-antus. Mibati kita og dugang nga tinguha sa pagluwas sa ubang mga tawo. Kana nga tinguha mao ang sentro sa pagpangalagad ug pagtudlo ni Presidente Monson.

Ang Ginoo misaad og gugma alang sa uban ug kaisug ngadto ni Propeta Joseph Smith ug Oliver Cowdery sa dihang ang ilang mga buhatunon daw bug-at ra kaayo. Ang Ginoo miingon nga ang gikinahanglang kaisug moabut gikan sa ilang pagtuo diha Kaniya isip ilang lig-on nga sukaranan:

“Ayaw kahadlok sa pagbuhat og maayo, akong anak nga mga lalaki, kay bisan unsa ang inyong ipugas, kana usab ang inyong maani; busa, kon kamo magpugas og maayo kamo usab moani og maayo alang sa inyong ganti.

“Busa, ayaw kahadlok, gagmay nga panon; pagbuhat og maayo; tuguti nga ang yuta ug impierno maghiusa sa pagbatok kaninyo, kay kon kamo gitukod diha sa akong lig-on nga sukaranan, sila dili makabuntog.

“Tan-awa, ako dili manghimaraut kaninyo; padayon sa inyong panginabuhi ug ayaw na pagpakasala; buhata uban sa pagkamaligdong ang buhat nga Ako misugo kaninyo.

“Paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduha-duha, ayaw kahadlok.

“Hunahunaa ang mga samad nga milapos sa akong kilid, ug usab ang mga marka sa mga lansang sa akong mga kamot ug tiil; pagmatinud-anon, paghupot sa akong mga sugo, ug kamo makapanunod sa gingharian sa langit” (D&P 6:33–37).

Ang Ginoo misulti sa Iyang mga lider sa Pagpahiuli, ug Siya nagsulti kanato, nga kon kita mobarug uban sa pagtuo diha sa Iyang lig-ong sukaranan, ang pagduha-duha ug kahadlok mokunhod; ang tinguha sa pagbuhat og maayo magkadako. Samtang atong dawaton ang pagdapit ni Presidente Monson nga motanom diha sa atong kasingkasing og pagpamatuod kabahin ni Jesukristo, kita makaangkon sa gahum, tinguha, ug kaisug sa pagluwas sa uban nga walay kabalaka alang sa atong kaugalingong mga panginahanglan.

Akong nakita kana nga pagtuo ug kaisug sa makadaghan sa dihang ang matuohon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw misagubang sa makahadlok nga mga pagsulay. Alang sa usa ka ehemplo, didto ko sa Idaho sa dihang naguba ang Teton Dam niadtong Hunyo 5, 1976. Mibuhagay ang bul-og sa tubig. Liboan ang mibiya sa ilang mga panimalay. Liboan ka mga balay ug mga negosyo ang nangaguba. Milagro kaayo, wala kaabut og 15 ka tawo ang namatay.

Ang akong nakita didto, ako nang nakita matag higayon nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw lig-ong mobarug sa sukaranan sa pagpamatuod ni Jesukristo. Tungod kay wala silay pagduha-duha nga Siya nagbantay kanila, nawala ang ilang kahadlok. Gibaliwala nila ang ilang kaugalingong mga pagsulay aron mohupay sa uban. Ug gibuhat nila kini tungod sa gugma alang sa Ginoo, nga wala mangayo og ganti.

Sama pananglit, sa dihang naguba ang Teton Dam, usa ka magtiayon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagbiyahe, nga layo kaayo sa ilang panimalay. Sa pagkadungog nila sa balita sa radyo, dali silang mibalik ngadto sa Rexburg. Imbis nga moadto sa ilang kaugalingong balay aron masuta kon naguba ba kini, nangita sila sa ilang bishop. Diha siya sa usa ka building nga gigamit isip recovery center. Mita-bang siya sa pagdumala sa liboan ka mga boluntaryo nga nangabut sakay sa mga yellow school bus.

Ang magtiayon miduol sa bishop ug miingon, “Mao pay pagbalik namo. Bishop, asa man mi moadto aron

makatabang?” Gihatagan niya sila og mga ngalan sa usa ka pamilya. Kana nga magtiayon mitabang sa paghabwa sa mga lapok ug tubig gikan sa daghang mga balay. Mitrabaho sila gikan sa kaadlawon hangtud sa gabii sulod sa daghang mga adlaw. Sa katapusan mihunong sila aron mosusi sa ilang kaugalingong panimalay. Nawala na kini tungod sa baha, nga wala nay nahibilin para limpyohan. Busa dali silang mibalik aron moadto na usab sa ilang bishop. Nangutana sila, “Bishop, duna kay tawo nga matabangan namo?”

Kana nga milagro sa malinawong kaisug ug gugmang putli—ang tiunay nga gugma ni Kristo—gibalik-balik sulod sa mga katuigan ug sa tibuk kalibutan. Nahitabo kini sa makalilisang nga mga adlaw sa pagpanglutos ug mga pagsulay sa panahon ni Propeta Joseph Smith didto sa Missouri. Nahitabo kini samtang si Brigham Young nangulo sa paglalin gikan sa Nauvoo ug dayon mitawag og mga Santos aron moadto sa disyertong mga dapit sa kasadpang Estados Unidos, sa pagtabang sa usag usa nga matukod ang Zion alang sa Ginoo.

Kon inyong mabasa ang mga journal entry niadtong mga pioneer, inyong makita ang milagro sa pagtuo nga mipapahawa sa pagduha-duha ug kahadlok. Ug makabasa kamo bahin

sa mga Santos nga mibiya sa ilang kaugalingong mga interes aron motabang og laing tawo alang sa Ginoo, sa dili pa mobalik ngadto sa ilang kaugalingong karnero o sa ilang mga umahan nga wala pa madaro.

Akong nakita kanang sama nga milagro pipila ka adlaw lang ang milabay human sa kadaut nga nahimo sa Hurricane Irma sa Puerto Rico, Saint Thomas, ug Florida, diin ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nakig-alayon sa ubang mga simbahan, mga grupo sa lokal nga komunidad, ug nasyonal nga mga organisasyon sa pagsugod sa pagpanglimpyo.

Sama sa akong mga higala sa Rexburg, usa ka magtiayon sa Florida nga dili miyembro mitutok sa pagtabang sa komunidad kay sa maghago diha sa kaugalingon nilang kabtangan. Sa dihang pipila ka silingan nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mitanyag og tabang tungod sa duha ka dagkong mga kahoy nga nag-ali sa ilang driveway, ang magtiayon mipasabut nga nalipay kaayo sila mao nga nakahukom nga motabang sa uban, nagbaton og pagtuo nga ang Ginoo mohatag sa tabang nga gikinahanglan nila sa ilang kaugalingong balay. Ang bana dayon mipaambit nga sa wala pa moabut ang atong mga miyembro sa Simbahan aron mohatag og tabang, ang magtiayon nag-ampo. Nakadawat sila og tubag nga ang tabang moabut. Miabut kini pipila lang ka oras human madawat kana nga kasiguroan.

Nakadungog ko og report nga ang pipila misugod sa pagtawag sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga nagsul-ob og yellow Helping Hands T-shirt nga “Ang Yellow nga mga Anghel.” Usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw mipaayo sa iyang sakyanan, ug ang tawo nga nagtabang niya mihulagway sa “espiritwal nga kasinatian” nga iyang naangkon sa dihang ang mga tawo nga nagsul-ob og yellow shirt mikuha sa mga kahoy gikan sa iyang nataran ug dayon, miingon siya, sila “mikanta kanako og awit kabahin sa pagkahimong anak sa Dios.”

Laing residente sa Florida—dili usab miyembro sa Simbahan—misaysay nga

ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw miabut sa iyang panimalay sa dihang nagtrabaho siya sa iyang nadaut nga nataran ug mibati nga nabug-atan, naititan, ug kahalakon. Ang mga miboluntaryo mihimo, sa iyang mga pulong, og “usa ka lunsay nga milagro.” Miserbisyo sila dili lamang uban sa kakugi apan uban usab sa katawa ug pahiyom, nga wala modawat og balos.

Nakita ko kana nga kakugi ug nadungog kana nga katawa sa dihang, sa usa ka gabii sa Sabado, nakigsulti ko og grupo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Florida. Ang mga boluntaryo mihunong og kadali sa ilang buluhaton sa pagpanglimpyo aron tugutan ko nga makiglamano kanila. Miingon sila nga 90 ka mga miyembro sa ilang stake didto sa Georgia mihimo og plano nga moapil sa pagluwas sa Florida nianang miaging gabii lamang.

Mibiya sila sa Georgia mga alas 4:00 sa buntag, midrayb sulod sa daghang oras, mitrabaho sa tibuok adlaw ug hangtud sa gabii, ug nagplano nga motrabaho na usab sa sunod nga adlaw.

Gihulagway nila kanako kining tanan nga nagpahiyom ug maayo og kinaiya. Ang bugtong kaugtas nga akong nabantayan mao nga gusto nilang hunungon ang pagpasalamat ngadto nila aron makabalik sa pagtrabaho. Ang presidente sa stake mipaandar pag-usab sa iyang chain saw ug mitrabaho sa natumba nga kahoy ug ang usa ka bishop miguyod sa mga sanga sa kahoy samtang misakay kami sa among sakyanan aron moadto sa sunod nga rescue team.

Sayo nianang adlaw, sa among pagbiya gikan sa laing dapit, dunay tawo nga miduol sa sakyanan, mitangtang sa iyang kalo, ug mipasalamat kanamo alang sa mga boluntaryo. Miingon siya, “Dili ko miyembro sa inyong simbahan. Dili ko makatuo sa inyong gibuhad alang kanamo. Panalangin kamo sa Dios.” Ang boluntaryo nga LDS nga nagbarug tupad niya nga nagsul-ob sa iyang yellow shirt mipahiyom ug mikibo sa iyang abaga, nga daw dili siya angay nga dayegon.

Samtang ang mga boluntaryo gikan sa Georgia miabut aron sa pagtabang

niini nga tawo kinsa dili makatuo niini, gatusan ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gikan niana mismong nagunob nga bahin sa Florida mibiyahe og gatusan ka kilometro pahabagatan ngadto sa laing dapit sa Florida diin nakadungog sila nga ang katawhan mas grabeng naapektuhan.

Nianang adlaw akong nahinum-duman ug mas nasabtan ang propetikanhong mga pulong ni Propeta Joseph Smith: “Ang usa ka tawo nga puno sa gugma sa Dios, dili kontento nga mopanalangin sa iyang pamilya lamang, apan molakip sa tibuok kalibutan, naghinam-hinam sa pagpanalangin sa tibuok kaliwatan sa tawo” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 400).

Atong makita ang ingon nga gugma diha sa kinabuhi sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw bisan asa. Matag higayon nga adunay trahedya bisan asa sa kalibutan, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw modonar ug moboluntaryo sa tawhanong mga paningkamot sa Simbahan. Ang paghangyo panagsa ra nga gikinahanglan. Gani, sa pipila ka okasyon, kinahanglan namong hangyoon ang mga moboluntaryo nga mohulat usa sa dili pa mobiyahe ngadto sa recovery site hangtud nga kadtong nagdumala sa buhat andam na sa pagdawat kanila.

Kana nga tinguha sa pagpanalangin mao ang bunga sa katawhan nga nakaangkon og pagpamatuod ni Jesukristo, sa Iyang ebanghelyo, sa

Iyang gipahiuli nga Simbahan, ug sa Iyang propeta. Mao kana nganong ang mga tawo sa Ginoo dili magduha-duha ug dili mahadlok. Mao kana nganong ang mga misyonaryo moboluntaryo sa pagserbisyo sa tanang suok sa kalibutan. Mao kana nganong ang mga gini-kanan mag-ampo uban sa ilang mga anak alang sa uban. Mao kana nganong ang mga lider mohagit sa ilang mga batan-on nga sinserong modawat sa hangyo ni Presidente Monson nga makugihong mobasa sa Basahon ni Mormon. Ang resulta moabut dili pinaagi sa pag-awhag sa mga lider apan pinaagi sa mga batan-on ug mga miyembro nga maglihok sumala sa hugot nga pagtuo. Kana nga pagtuo, ipakita sa lihok, nga magkinahanglan og sakripisyo, modala og kausaban sa kasingkasing nga nagtugot kanila nga mobati sa gugma sa Dios.

Ang atong mga kasingkasing, hino-on, magpabilin lamang nga nausab samtang padayon kitang mosunod sa tambag sa propeta. Kon mohunong kita sa pagpaningkamot human sa usa ka dakong paningkamot, ang kausaban mawala.

Ang matinud-anong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mipalambo sa ilang pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo, sa Basahon ni Mormon isip pulong sa Dios, ug sa pagpahiuli sa mga yawe sa priesthood diha sa Iyang tinuod nga Simbahan. Kanang milambo nga pagpamatuod nakahatag kanato og mas dakong kaisug ug pagpakabana alang sa uban nga mga anak sa Dios. Apan ang mga hagit ug mga oportunidad sa umaabut magkinahanglan og labaw pa.

Dili nato makita daan ang mga detalye, apan sa kinatibuk-ang paagi nasayud kita sa umaabut. Nasayud kita nga sa katapusang mga adlaw, ang kalibutan magkaguliyang. Nasayud kita nga taliwala sa bisan unsang problema nga moabut, ang Ginoo mogiya sa matinud-anong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagdala sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa matag nasud, kaliwatan, pinulongan, ug katawhan. Ug nasayud kita nga ang tinuod nga mga disipulo sa Ginoo mahimong takus ug andam sa pagdawat Kaniya

sa Iyang pag-anhi pag-usab. Dili kita angay nga mahadlok.

Busa, bisan og nakaugmad na kita og pagtuo ug kaisug sa atong mga kasingkasing, ang Ginoo mas labaw pa og gilauman gikan kanato—ug gikan sa kaliwatan nga mosunod kanato. Kinahanglan sila nga mahimong mas lig-on ug mas maisugon tungod kay mobuhat sila og mas dagko ug lisud nga mga butang kay sa atong nahimo. Ug mag-atubang sila og magkadakong oposisyon gikan sa kaaway sa atong mga kalag.

Ang paagi aron mahimong positibo sa umaabut gihatag sa Ginoo: “Paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduha-duha, ayaw kahadlok” (D&P 6:36). Gisultihan kita ni Presidente Monson unsaon sa pagbuhat niana. Kinahanglan kitang mamalandong ug mogamit sa Basahon ni Mormon ug sa mga pulong sa mga propeta. Pag-ampo kanunay. Pagmatinuohon. Pagserbisyo sa Dios uban sa tibuok natong kasingkasing, gahum, hunahuna, ug kusog. Kinahanglan kitang mag-ampo uban sa tibuok kusog sa atong mga kasingkasing alang sa gasa sa gugmang putli, ang tiunay nga gugma ni Kristo (tan-awa sa Moroni 7:47–48). Ug labaw sa tanan, kinahanglan kita nga mahimong makanunayon ug mapadayunon sa pagsunod sa propetikahong tambag.

Kon ang dalan lisud, makasalig kita sa saad sa Ginoo—ang saad nga gipahinumduman kita ni Presidente Monson sa dihang kanunay niyang gikutlo kini nga mga pulong sa Manluluwas: “Kinsa kadto nga modawat kaninyo, didto atua usab Ako, kay Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong walà, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo” (D&P 84:88).

Mopamatuod ko nga ang Ginoo anaa sa inyong atubangan sa matag higayon nga kamo anaa sa Iyang buluhaton. Usahay kamo ang mahimong anghel nga ipadala sa Ginoo sa pagtabang sa uban. Usahay kamo ang palibutan sa mga anghel nga motabang

kaninyo. Apan sa kanunay kamo makabaton sa Iyang Espiritu diha sa inyong kasingkasing, sama sa gisaad kaninyo sa matag tulumanon sa sakrament. Kinahanglan lamang nga mosunod kamo sa Iyang mga sugo.

Ang labing maayong mga adlaw anaa sa umaabut alang sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Ang oposisyon makapalig-on sa atong pagtuo diha ni Jesukristo, sama sa nabuhat niini sukad sa panahon ni Propeta Joseph Smith. Ang hugot nga pagtuo kanunay nga mobuntog sa kahadlok. Ang pagtambayayong makamugna og panaghiusa. Ug ang inyong mga pag-ampo alang niadtong nanginahanglan dunggon ug tubagon sa usa ka mahigugmaong Dios. Siya dili makatagpilaw ni makatulog.

Mosaksi ako nga ang Dios nga Amahan buhi ug gusto nga mouli kamo ngadto Kaniya. Kini ang tinuod nga Simbahan ni Ginoong Jesukristo. Siya nakaila kaninyo; Siya nahigugma kaninyo; Siya nagbantay kaninyo. Gitubos niya ang inyong mga sala ug ang akong mga sala ug ang mga sala sa tanang anak sa Langitnong Amahan. Ang pagsunod Kaniya diha sa inyong kinabuhi ug sa inyong pagserbisyo sa uban mao ang bugtong paagi ngadto sa kinabuhing dayon.

Mopamatuod ako niini ug mobilin kaninyo sa akong panalangin ug gugma. Pinaagi sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder M. Russell Ballard
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Malisud nga Panaw Nagpadayon!

Ang malisud nga panaw balik ngadto sa atong Langitnong Amahan mao ang labing importante nga panaw sa atong kinabuhi.

U sa ka gatus ug setenta ka tuig na ang milabay, gitan-aw ni Brigham Young ang tibuok Walog sa Salt Lake sa unang higayon ug mideklarar, “Mao kini ang saktong lugar!”¹ Nakahibalo siya sa lugar tungod kay gipadayag kini sa Ginoo kaniya.

Pagka-1869, sobra sa 70,000 ka mga Santos mihimo sa susamang malisud nga panaw. Bisan pa sa ilang daghang mga kalainan sa pinulongan, kultura, ug nasyonalidad, nag-ambit sila sa pagpamatuod sa Amahan, sa Anak, ug sa Espiritu Santo, sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo, ug sa tinguha sa pagtukod sa Zion—usa ka dapit sa kalinaw, kalipay, ug katahum sa pagpangandam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

Uban niadtong unang mga Santos nga miabut sa Utah mao si Jane Manning James—anak nga babaye sa gibuhian nga ulipon, kinabig sa Simbahan, ug labing talagsaong tinunan kinsa nag-atubang sa malisud nga mga hagit. Si Sister James nagpabiling matinud-anon nga Santos sa Ulahing mga Adlaw hangtud sa iyang kamatayon niadtong 1908.

Misulat siya: “Gusto kong mosulti dinhi, nga ang akong pagtuo sa ebanghelyo ni Jesukristo sumala sa gitudlo sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, sama kalig-on karon, dili, kon posible mas lig-on pa kini kay sa adlaw nga ako nabunyagan. Nagbayad ko sa akong ikapulo ug

Si Jane Manning James nagpabilin nga matinud-anon nga Santos sa Ulahing Adlaw bisan pa sa malisud nga mga hagit.

mga halad, nagtuman ko sa pulong sa kaalam, sayo kong matulog ug momata, naningkamot ko bisan sa akong kahuyang sa pagpakita og maayong ehemplo ngadto sa tanan.”²

Si Sister James, sama sa ubang daghang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, wala lang mitukod sa Zion uban sa dugo, singot, ug mga luha apan nagtinguha usab sa mga panalangin sa Ginoo pinaagi sa pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo kutob sa iyang mahimo samtang nagpakita og hugot nga pagtuo kang Jesukristo—ang bantugang moayo sa tanan kinsa sinse-rong nagtinguha Kaniya.

Ang unang mga Santos dili perpekto, apan nakaestablisar sila og pundasyon diin kita makatukod og mga pamilya ug katilingban nga nagmahal ug nagtuman sa mga pakigsaad, nga gihisgutan sa daghang mga balita sa tibuok kalibutan tungod sa atong pasalig ngadto ni Jesukristo ug sa atong pagboluntaryo sa pagtabang niadtong anaa sa duol ug sa layo.³

Presidente Eyring, mahimo bang modugang og pagpasalamat sa liboan ka mga anghel nga nagsul-ob og yellow-shirt nga nagserbisyo sa Texas, Mexico, ug ubang mga dapit sa pagpasidugog nimo.

Duna koy lig-on nga kombiksyon nga kon mawala nato ang panagbugkos niadtong kinsa nag-una na kanato, lakip sa atong mga katigulangan nga pioneer ug mga inahan, mawala nato ang bililhon nga bahandi. Nakahisgot ko bahin sa “Hugot nga Pagtuo sa Matag Lakang” kaniadto ug magpadayon sa umaabut tungod kay nasayud ko nga ang nagtubo nga mga kaliwatan kinahanglang dunay sama nga matang sa hugot nga pagtuo sa unang mga Santos ni Ginoong Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo.⁴

Ang akong kaugalingong pioneer nga mga katigulangan apil niadtong matinud-anong mga pioneer kinsa nagbira og mga karomata, nagsakay og mga karwahe, ug naglakaw paingon sa Utah. Sila, sama ni Sister Jane Manning James, adunay lawom nga pagtuo sa matag usa sa ilang mga lakang samtang naghimo sila sa ilang malisud nga panaw.

Ang ilang mga journal napuno sa mga deskripsyon sa mga kalisud, kagutom, ug sakit ug usab mga pagpamatuod sa ilang hugot nga pagtuo sa Dios ug sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.

Gamay ra ang ilang kalibutanong mga butang apan nakatagamtam sa daghang mga panalangin gikan sa panag-ingsoonay nga ilang nakita sa Simbahan ni Jesukristo. Kon makahimo sila, ilang dasigon ang mga linupigan ug mipanalangin sa masakiton pinaagi sa pagserbisyo sa usag usa ug pinaagi sa priesthood sa Dios.

Ang mga sister sa Cache Valley, Utah, nangalagad ngadto sa mga Santos pinaagi sa diwa sa Relief Society sa “paghiusa sa pagtrabaho sa pagtabang niadtong nanginahanglan.”⁵ Ang akong apohan sa tuhod nga si Margaret McNeil Ballard nagserbisyo uban sa iyang bana, si Henry, samtang nagdumala siya isip bishop sa Logan Second Ward sulod sa 40 ka tuig. Si Margaret ang presidente sa Relief Society sa ward sulod sa 30 ka tuig. Iyang gidala sa ilang panimalay ang mga kabus, ang masakiton, ug ang biyuda ug walay mga ginikanan, ug gani gisininaan gani niya ang mga patay sa ilang limpyo nga mga kupo sa templo.

Bisan og angay ug importante nga hinumduman ang makasaysayanong ika-19 nga siglo nga Mormon pioneer trek, kinahanglan natong hinumduman nga “ang malisud nga panaw sa kinabuhi nagpadayon!” alang sa matag usa kanato samtang atong ipakita ang atong kaugalingong “hugot nga pagtuo sa matag lakang.”

Ang bag-ong mga kinabig dili na magpundok sa pinuy-anan sa pioneer sa kasadpang bahin sa Estados Unidos. Hinoon, ang mga kinabig magpundok sa ilang lokal nga mga kongregasyon, diin ang mga Santos mosimba sa atong Langitnong Amahan sa pangalan ni Jesukristo. Uban sa labaw sa 30,000 ka mga kongregasyon nga naestablisar sa tibuok kalibutan, ang tanan nagpundok sa ilang kaugalingong Zion. Sama sa gisulti sa mga kasulatan, “Kay kini mao ang Zion—ang putli og kasingkasing.”⁶

Samtang maglakaw kita sa dalan sa kinabuhi, sulayan kita kon andam ba

kita sa “buhat sa tanan nga mga butang nga bisan unsa ang gisugo [sa Ginoo].”⁷

Daghan nato anaa sa talagsaong panaw sa pagdiskubre—mosangpot sa personal nga katagbawan ug espirituhanong kahayag. Ang pipila nato, hinoon, anaa sa malisud nga panaw sa kasubo, sala, pag-antus, ug pagkawala sa paglaum.

Niini nga konteksto, palihug pangutan-a ang inyong kaugalingon: Unsa ang inyong katapusang destinasyon? Asa kamo dad-on sa inyong mga lakang? Ug ang inyong panaw naggiya ba ninyo ngadto nianang “pinilo-pilo nga mga panalangin” nga gisaad sa Manluluwas?⁸

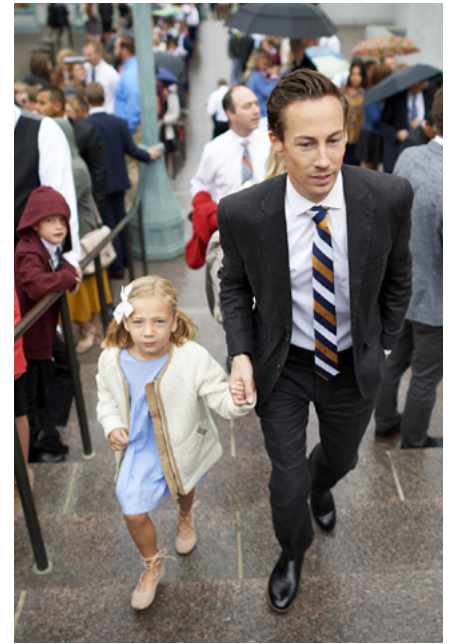
Ang malisud nga panaw balik ngadto sa atong Langitnong Amahan mao ang labing importante nga panaw sa atong kinabuhi, ug nagpadayon kini matag adlaw, matag semana, matag bulan, ug matag tuig samtang magkadako ang atong pagtuo Kaniya ug sa Iyang Hinugugma nga Anak, nga si Jesukristo.

Kinahanglang mag-amping kita asa kita dad-a sa atong mga lakang sa kinabuhi. Kinahanglang magbantay kita ug mopatalinghug sa tambag ni Jesus ngadto sa Iyang mga tinun-an sa Iyang pagtubag niini nga mga pangutana: “Tug-ani kami, kanus-a man kini mahitabo, ug unsa man ang ilhanan sa imong pag-anhi, ug sa pagkatapos kapanahunan?”

“Ug kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, Magbantay kamo nga walay magapahisalaag kaninyo.”⁹

Karon akong balikon ang unang tambag gikan sa mga lider sa Simbahan.

- Mga kaigsoonan, ipabilin nga putli ang doktrina ni Kristo ug ayaw pagpailad niadtong mousab sa doktrina. Ang ebanghelyo sa Amahan ug sa Anak gipahiuli pinaagi ni Joseph Smith, ang propeta niining katapusang dispensasyon.
- Ayaw paminaw niadtong kinsa wala ma-orden ug/o ma-set apart sa ilang mga calling sa Simbahan ug wala giila sa pag-uyon sa tanang mga miyembro sa Simbahan.¹⁰

- Hibalo ang mga organisasyon, mga grupo, o mga indibidwal nga nangangkon sa sekreto nga mga tubag sa doktrinal nga mga pangutana nga sila moingon nga ang mga apostoles ug mga propeta karon wala niini o wala makasabut.
- Ayaw paminaw niadtong kinsa modani ninyo bahin sa paagi aron dali nga modato. Ang atong mga miyembro nawad-an na og daghang kwarta, mao nga pagbantay.

Sa pipila ka mga lugar, daghan kaayo sa atong mga tawo ang nagtanaw lapas sa tumong ug nagtinguha og sekreto nga kahibalo sa mahal ug kwestionable nga mga praktis aron makahatag og kaayohan ug suporta.

Usa ka opisyal nga pamahayag sa Simbahan nga giisyu usa ka tuig na ang milabay, nag-ingon: “Giawhag namo ang mga miyembro sa Simbahan nga magmabinantayon bahin sa pag-apil sa bisan unsa nga grupo nga nagsaad—og kwarta—milagroso nga pagkaayo o nangangkon nga adunay espesyal nga pamaagi sa paggamit sa makaayo nga gahum nga dili pinaagi sa giordinahan nga mga tighupot sa priesthood.”¹¹

Ang *Handbook* sa Simbahan nagtambag: “Ang mga miyembro kinahanglan nga dili mogamit og mga praktis nga medikal o sa panglawas

sundon, gisaaran sa walay katapusan nga kalipay ug kalinaw—bisan ang kinabuhing dayon. Gamiton nato ang atong kabaskog, kusog, ug mga pagpamatuod sa pagtabang sa atong mga misyonaryo sa pagpangita, pagtudlo, ug pagbunyag sa mga anak sa Dios aron sila makabaton sa gahum sa doktrina sa ebanghelyo nga maggiya sa ilang inadlaw nga mga kinabuhi.

Kinahanglan natong gakson ang mga anak sa Dios pinaagi sa kalooy ug wagtangon ang pagkamahukmanon, lakip sa kaliwatan sa sekso, ug nas-yonalismo. Ginaingon nga tinud-anay kitang nagtuo sa mga panalangin sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo alang sa matag anak sa Dios.

Mopamatuod ko nga “ang malisud nga panaw nagpadayon,” ug ako nagdapat kaninyo sa pagpabilin sa dalan sa ebanghelyo samtang magpadayon kamo sa unahan pinaagi sa pagtabang sa tanang mga anak sa Dios pinaagi sa gugma ug kapuangod nga kita magkahiusa sa paghimo sa atong mga kasingkasing nga putli ug ang atong mga kamot limpyo sa pagdawat sa “pinilopilo nga mga panalangin” naghulat sa tanan kinsa tinud-anay nga nahigugma sa Ginoo, nga maoy akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Brigham Young, sigun sa nahinumduman ni Wilford Woodruff, sa *The Utah Pioneers* (1880), 23.
2. Jane Manning James autobiography, ca. 1902, Church History Library, Salt Lake City; tan-awa usab sa James Goldberg, “The Autobiography of Jane Manning James,” Dis. 11, 2013, history.lds.org.
3. Tan-awa sa, pananglitlan, Jill DiSanto, “Penn Research Shows That Mormons Are Generous and Active in Helping Others,” *Penn News*, Abr. 17, 2012.
4. Tan-awa sa M. Russell Ballard, “Faith in Every Footstep,” *Ensign*, Nob. 1996, 23–25.
5. “The Purpose of Relief Society,” *lds.org/callings/relief-society/purposes*; tan-awa usab sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 9.1.1.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:21.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:25.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:28.
9. Mateo 24:3–4.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 26:2; 28:13; 43:6–7.
11. Church spokesman Eric Hawkins, sa Daniel Woodruff, “The Business behind Christ-Centered Energy Healing,” Sept. 28, 2016, kutv.com.
12. *Handbook 2*, 21.3.6.

nga kwestionable sa moral ug legal. Ang mga lokal nga lider kinahanglang motambag sa mga miyembro kinsa adunay mga problema sa panglawas sa pagkonsulta sa takus nga propesyunal nga mga doktor kinsa lisensyado sa mga nasud diin sila nagpraktis.”¹²

Mga kaigsoonan pagmaalomon ug hibalo nga ang mao nga mga praktis tingali madanohon sa emosyonal apan sa katapusan makadaot sa espirituhanon ug sa pisikal.

Alang sa atong mga katigulangan nga pioneer, ang kaugalingnan ug self-reliance importante, apan ang ilang pagbati sa komunidad sama ka importante. Magtambayayong sila sa pagtrabaho ug motabang sa usag usa sa pagbuntog sa pisikal ug emosyonal nga mga hagit sa ilang panahon. Alang sa mga lalaki, dihay korum sa priesthood, ug ang mga babaye giserbisuhan sa Relief Society. Kining paagiha wala mausab sa atong panahon.

Ang Relief Society ug ang mga korum sa priesthood makatabang sa

espirituhanon ug temporal nga kaayohan sa atong mga miyembro.

Pabilin sa dalan sa ebanghelyo pinaagi sa pagbaton og “hugot nga pagtuo sa matag lakang” aron kamo luwas nga makabalik ngadto sa presensya sa Langitnong Amahan ug ni Ginoong Jesukristo. Ang Ginoo mao ang atong bililhon nga Manluluwas. Siya ang Manunubos sa kalibutan. Kinahanglang tahuron nato ang Iyang sagrado nga pangalan ug dili mopasipala niini sa bisan unsang paagi, maningkamot kanunay sa pagsunod sa Iyang mga sugo. Kon buhaton nato, panalanginan kita Niya ug luwas nga mogiya nato pauli.

Dapiton nako ang tanan nga maa-but sa akong tingog sa pagdawat ug paggakus ni bisan kinsa nga naghimo sa iyang kaugalingong malisud nga panaw karon, bisan asa man sila sa ilang panaw.

Palihug hinumdumi nga walay laing panalangin nga ikapaambit ni bisan kinsa nga mas labaw pa sa mensahe sa Pagpahiuli, nga kon dawaton ug

Ni Tad R. Callister

Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Gamhanang Saksi sa Dios: Ang Basahon ni Mormon

Ang Basahon ni Mormon mao ang gamhanang saksi sa Dios bahin sa kabalaan ni Jesukristo, sa propetikanhong tawag ni Joseph Smith, ug sa hingpit nga kamatuoran niini nga Simbahan.

Ang Basahon ni Mormon dili lamang ang sukaranang bato sa atong relihiyon, apan mahimo usab kining sukaranang bato sa atong mga pagpamatuod aron kon mag-atubang kita og mga pagsulay o wala matubag nga mga pangutana, sigurado kining makapugong sa atong mga pagpamatuod. Kini nga basahon mao ang kabug-aton sa usa ka bahin sa timbangan sa kamatuoran nga labaw pa sa gihiusang kabug-aton sa mga argumento sa mga kritiko. Ngano man? Tungod kay kon kini tinuod, nan si Joseph Smith usa ka propeta ug mao kini ang gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo, dili igsapayan ang bisan unsa pa nga historikal o ubang mga argumento nga sukwahi niini. Tungod niini nga rason, ang mga kritiko nagtinguha sa paghimakak sa Basahon ni Mormon, apan ang mga babag nga ilang giatubang hilabihan ka dako tungod kay kining basahon tinuod.

Una, ang mga kritiko kinahanglan gayud nga mopasabut kon giunsa ni

Joseph Smith, usa ka 23 anyos nga mag-uuma nga limitado ang edukasyon, pagmugna og libro gamit ang gatusan ka talagsaong mga pangalan ug mga dapit, ingon man usab ang detalyado nga mga istorya ug mga panghitabo. Sa pagpasabut niini,

daghang mga kritiko ang nagpahayag nga usa siya ka mamugnaong henyo kinsa nagsalig sa daghang basahon ug ubang lokal nga mga kapanguhaan aron makamugna sa historikal nga sulod sa Basahon ni Mormon. Apan sukwahi sa ilang pagpangangkon, walay bisan usa lang ka saksi kinsa nangangkon nga nakakita ni Joseph nga duna niining mga kapanguhaan sa wala pa magsugod ang paghubad.

Bisan tinuod pa kini nga argumento, dili gihapon kini igo aron mapasabut ang pagtungha sa Basahon ni Mormon. Kinahanglan usab nga tubagon sa usa ka tawo ang pangutana: giunsa pagbasa ni Joseph kining tanang gipangangkon nga kapanguhaan, pagtangtang sa dili importante, pagpabiling tukma sa mga detalye kalabut kon kinsa ang anaa sa unsang dapit ug kanus-a, ug dayon idiktar kini pinaagi sa hingpit nga panumduman? Kay sa dihang naghubad si Joseph Smith, wala siyay bisan unsa nga gitamdan. Gani, ang iyang asawa nga si Emma nahinumdom: “Wala siyay manuskrito ni basahon nga mabasa. . . . Kon duna pa siya sa bisan unsa nga matang dili unta niya kini matago nako.”¹

Nan giunsa man ni Joseph pagpahigayon kining talagsaong buhat sa pagdiktar sa sobra sa 500 ka pahina nga basahon nga walay bisan unsa nga gitamdan? Sa pagbuhat sa ingon, dili lang kay usa siya ka mamugnaong

henyo apan duna usab sa hingpit nga panumduman nga hilabihan ka talagsaon. Apan kon tinuod kana, nganong wala man tutoki sa iyang mga kritiko kining talagsaong talento?

Apan dunay mas labaw pa. Kini nga mga argumento naghigot lamang sa historikal nga sulod sa basahon. Ang tinuod nga mga isyu nagpabilin: giunsa man paghimo ni Joseph ang usa ka basahon nga makapabati sa Espiritu, ug diin man niya kuhaa ang ingon ka lawom nga doktrina, nga daghan niini miklaro o misupak sa mga gituohan sa mga Kristiyano sa iyang panahon?

Pananglitan, ang Basahon ni Mormon nagtudlo, sukwahi sa kasagaran sa mga gituohan sa mga Kristiyano, nga ang Pagkapukan ni Adan usa ka ang-ang sa pag-uswag. Gipadayag niini ang mga pakigsaad nga gihimo atol sa bunyag, nga wala hisguti diha sa Biblia.

Agig dugang, ang usa ka tawo mahimong mangutana: diin man gikuha ni Joseph ang gamhanang panabut nga tungod sa Pag-ula ni Kristo, dili lamang Siya makalimpyo kanato apan makahingpit usab kanato? Diin man niya gikuha ang makapahinghangha nga wali bahin sa pagtuo diha sa Alma 32? O ang wali ni Haring Benjamin bahin sa Pag-ula sa Manluluwas, tingali ang labing talagsaon nga wali bahin niini nga hilisgutan sa tibuok kasulatan? O ang pasumbingay sa kahoy nga oliba uban sa tanang kakomplikado ug doktrinal nga kaabunda niini? Sa dihang nagbasa ko niining pasumbingay,

kinahanglan kong magdrowing og diagram aron masundan ang mga detalye niini. Angayan ba kita karong motuo nga si Joseph Smith igo lang midiktar niining mga wali gikan sa iyang hunahuna nga walay bisan unsa nga gitamdan?

Sukwahi sa mao nga ideya, ang ebisdensya sa impluwensya sa Dios makita sa tibuok Basahon ni Mormon, sama sa gipakita sa halangdong doktrinal nga mga kamatuoran niini, ilabi na ang talagsaong mga wali bahin sa Pag-ula ni Jesukristo.

Kon dili propeta si Joseph, nan aron mapasabut kini ug ang daghang talagsaong doktrinal nga mga ideya, ang mga kritiko kinahanglan gayud nga mohimo sa argumento nga siya usa ka teyolohikanhong henyo. Apan kon mao kana ang sitwasyon, ang usa ka tawo mahimong mangutana: nganong si Joseph ra man sa 1,800 ka tuig human sa pangalagad ni Kristo ang nakahimo sa maong matang sa ekstensibo nga talagsaon ug makapatin-aw nga mga doktrina? Tungod kay pinadayag kini, dili kalantip sa hunahuna, nga maoy tinubdan niining basahon.

Apan bisan kon hunahunaon nato nga si Joseph usa ka mamugnaon ug teyolohikanhong henyo nga dunay hingpit nga panumduman—kon kini lang nga mga talento dili makapahimo niya nga usa ka hanas nga manunulat. Aron mapasabut ang pagtungha sa Basahon ni Mormon, ang mga kritiko kinahanglan usab nga mohimo sa

pagpangangkon nga si Joseph usa ka manunulat nga dunay natural nga talento sa edad nga 23. Kondili, giunsa man niya paghiusa sa daghang mga pangalan, mga dapit, ug mga panghitabo ngadto sa kinatibuk-an nga walay problema sa katukma niini? Giunsa man niya pagsulat ang detalyado nga mga estratehiya sa gubat, paghimo og maayo kaayo nga mga wali, ug pag-imbento sa mga pulong nga gi-highlight, gimemorya, gikutlo, ug gibutang sa mga pultahan sa refrigerator sa minilyon ka mga tawo, sa mga pulong sama sa, “Kon kamo anaa sa pag-alagad sa inyong mga isigkatawo kamo anaa lamang sa pag-alagad sa inyong Dios” (Mosiah 2:17) o “Ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay” (2 Nephi 2:25). Kini ang mga mensahe nga dunay gahum—mga mensahe nga daw nabuhi ug nagginghawa ug nagdasig. Ang pagsugyot nga si Joseph Smith sa edad nga 23 nakabaton sa mga kahanas nga gikinahanglan sa pagsulat niining talagsaon nga buhat sa usa lamang ka agi sa gibana-bana nga mga 65 ka adlaw sa pagtrabaho sukwahi gayud sa unsay tinuod.

Si Presidente Russell M. Nelson, nga usa ka eksperyensyado ug hanas nga manunulat, mipakigbahin nga duna siyay sobra sa 40 ka pag-usab sa usa ka pakigpulong sa bag-ohay lang nga kinatibuk-ang komperensya. Angayan ba kita karong motuo nga si Joseph Smith, nga siya ra, midiktar sa tibuok Basahon ni Mormon sa usa lang ka agi nga duna ray ginagmay nga kausaban sa grammar nga gihimo human niana?

Ang asawa ni Joseph, nga si Emma, mikumpirmar sa pagka-imposible sa maong paningkamot: “Si Joseph Smith [sa batan-on pa] dili makasulat ni makadiktar og klaro ug maayong pagkahan-ay nga sulat; unsa pa kaha ang pagdiktar sa usa ka libro sama sa Basahon ni Mormon.”²

Ug sa katapusan, bisan kon ang usa ka tawo modawat sa tanang nahisgutanan nga mga argumento, bisan kon kadudahan kini, ang mga kritiko nagatubang gihapon og dako nga babag. Si Joseph miangkon nga ang Basahon

ni Mormon gisulat diha sa mga palid nga bulawan. Kini nga pangangkon kanunay nga gitamay sa iyang panahon—kay ang “tanang” nasayud nga ang karaang mga kasaysayan gisulat diha sa papyrus o papel [parchment], hangtud sa mga katuigan ang milabay, sa dihang nadiskubrihan ang mga palid nga metal nga dunay karaang mga sinulat. Agig dugang, ang mga kritiko nangangkon nga ang paggamit sa semento, sama sa gihulagway diha sa Basahon ni Mormon, layo ra kaayo sa teknikal nga kahanas niining nag-unang mga taga-Amerika—hangtud nakit-an ang mga estruktura nga gisemento sa karaang Amerika. Unsaon man pagpasabut sa mga kritiko karon niini ug sa susamang wala damha nga mga nadiskubrihan? Si Joseph, tan-awa ninyo, hilabihan gayud siguro ka swerte nga tigtag-an. Kay, bisan pa man sa tanang pagbatok kaniya, sukwahi sa tanang anaa na nga siyentipikanhon ug akademikanhong kahibalo, natag-anan niya sa sakto samtang ang tanang nasayop.

Human makonsiderar kining tanang, ang usa ka tawo mahimong mangutana kon sa unsang paagi nga makatuo ang tawo niining tanang gipangangkon nga mga hinungdan ug mga pwera, sama sa gipahayag sa mga kritiko, nga sulagma nga nahiusa sa maong paagi nga nakapahimo ni Joseph sa pagsulat sa Basahon ni Mormon ug sa ingon nakahimo og yawan-ong buhat. Apan sa unsang paagi man kini dunay kahulugan? Sa direktang pagsupak sa maong pagpangangkon, kini nga basahon nakapadasig og minilyon sa pagsalikway ni Satanas ug sa pagpuyo og mas Kristohanong kinabuhi.

Samtang ang usa ka tawo mahimong mopili nga motuo sa pangatarungan sa mga kritiko, para nako, wala na kini padulngan sa intelektwal ug espirital nga paagi. Aron motuo sa ingon, kinahanglan kong modawat sa usa ka wala pa mapamatud-i nga pamahayag human sa laing pamahayag. Agig dugang, kinahanglan nakong ibaliwala ang pagpamatuod sa matag usa sa 11 ka mga saksi,³ bisan kon ang matag usa nagpabiling matinud-anon sa iyang pagpamatuod hangtud sa katapusan;

kinahanglan nakong isalikway ang balaanong doktrina nga mipuno sa matag pahina niining sagradong basahon uban sa langitnong mga kamatuoran niini; kinahanglan nakong ibaliwala ang kamatuoran nga daghang tawo, lakip na sa akong kaugalingon, ang mas nahiduol sa Dios pinaagi sa pagbasa niining basahon kay sa lain; ug labaw sa tanang, kinahanglan nakong ilimud ang mapanghimatuorong mga paghunghong sa Balaang Espiritu. Sukwahi kini sa tanang nga akong nahibalotan nga tinuod.

Usa sa akong suod ug utokan nga mga higala ang mibiya sa Simbahan sa usa ka panahon. Bag-ohay lang siya nga misulat nako bahin sa iyang pagbalik: “Sa sinugdanan, ganahan ko nga ang Basahon ni Mormon mapamatud-an ngari nako sa historikal, sa heyograpikal, sa pinulongan, ug sa kultural nga paagi. Apan sa dihang giusab nako ang akong pag-focus sa unsay gitudlo niini mahitungod sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa Iyang makaluwas nga misyon, nagsugod ko pagbaton og pagpamatuod sa katinuod niini. Usa ka adlaw samtang nagbasa sa Basahon ni Mormon sa akong kwarto, mihunong ko kadali,

miluhod, ug mihatag og kinasingsing nga pag-ampo ug klarong mibati nga ang Langitnong Amahan mihunghong sa akong espiritu nga ang Simbahan ug ang Basahon ni Mormon tinuod gayud. Ang akong tulo ka tuig og tunga nga pag-imbestigat pag-usab sa Simbahan midala nako pabalik sa hingpit ug sa makapakumbinsat nga paagi ngadto sa kamatuoran niini.”

Kon ang usa ka tawo mogahin og panahon nga mapaubsanong mobasa ug mamalandong sa Basahon ni Mormon, sama sa gihimo sa akong higala, ug maminaw sa malumong mga bunga sa Espiritu, nan siya sa katapusan makadawat sa gitinguha nga pagsaksi.

Ang Basahon ni Mormon usa sa bililhong mga gasa sa Dios ngari kanato. Pareho kining espada ug taming—nagpadala kini sa pulong sa Dios ngadto sa gubat aron makig-away alang sa kasingkasing sa mga makiangayon ug magsilbi isip pangulong tigpanalipod sa kamatuoran. Isip mga Santos, dili lang ang pribilehiyo nga manalipod sa Basahon ni Mormon ang anaa kanato apan ang oportunidad usab sa aktibong paggamit niini—sa pagsangyaw uban sa gahum sa balaanong doktrina niini ug sa pagpamatuod bahin sa kinatas-ang pagsaksi bahin ni Jesukristo.

Mohatag ko sa akong tinud-anay nga pagpamatuod nga ang Basahon ni Mormon gihubad pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios. Kini ang gamhanang saksi sa Dios bahin sa kabalaan ni Jesukristo, sa propetikanhong tawag ni Joseph Smith, ug sa hingpit nga kamatuoran niini nga Simbahan. Unta mahimo kining sukaranang bato sa atong mga pagpamatuod, aron masulti kini ngari kanato, sama sa unsay nasulti ngadto sa nakabig nga mga Lamanite, sila “wala gayud mobiya” (Alma 23:6). Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Emma Smith, sa “Last Testimony of Sister Emma,” *Saints’ Herald*, Okt. 1, 1879, 289, 290.
2. Emma Smith, sa “Last Testimony of Sister Emma,” 290.
3. Tan-awa sa “Ang Pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi” ug “Ang Pagpamatuod sa Walo ka mga Saksi,” Basahon ni Mormon.

Ni Elder Joni L. Koch
Sa Seventy

Magkalagyo, apan Nagkahiusa Gihapon

Sa Simbahan, bisan pa sa atong panaglahi, gilauman sa Ginoo nga maghiusa kita!

Niadlong Hunyo 1994, mahinamon kong nag-drive pauli gikan sa trabaho aron motan-aw sa TV sa among national soccer team nga magdula sa World Cup. Sa pagsugod nako sa akong biyahe, sa layo nakita nako daplin sa karsada ang tawong bakul kusog nga mipadagan sa iyang wheelchair, nga nabantayan nakong nagbutang og bandila sa among Brazil. Nasayud pud ko nga mopauli siya aron motan-aw sa dula!

Dihang nag-abut ang among panan-aw; segundos lang, gibati dayon nako nga nahiusa sa maong tawo! Managlahi ang among padulngan, dili mi kaila, ug klarong managlahi ang sosyal ug piskal nga kahintang, apan ang pareho namong kahilig sa soccer ug gugma sa among nasud naghimo namong sama nga usa ra niadtong higayuna! Wala na ko kakita niadtong tawhana sukad niadto, apan karon, mga dekada nang milabay, makita gihapon nako kadtong mga mata ug gibati ang lig-ong koneksyon niadtong tawhana. Ang importante, midaug gyud kami sa dula ug sa World Cup nianang tuiga!

Sa Simbahan, bisan pa sa atong panaglahi, gilauman sa Ginoo nga

maghiusa kita! Miingon Siya sa Doktrina ug mga Pakigsaad, “Paghiusa; ug kon kamo dili magkahiusa kamo dili akò.”¹

Sa atong pagsulod sa chapel o sa pagsimba sa templo nga grupo, kalimtan nato ang atong panaglahi, lakip ang kaliwatan, social status, politikal nga pagpili, akademik ug propesyunal nga mga kalampusan, ug tutukan ang atong komon nga espirituhanong mga

katuyoan. Dungan kitang manganta og himno, mamalandong sa samang mga pakigsaad atol sa sakrament, magdungan sa pagtubag og kusog nga “amen” human sa pakigpulong, sa mga leksyon, ug sa mga pag-ampo—nagpasabut nga miuyon kitang tanan sa unsay gipaambit.

Kining tiningub natong gipangbuhat nagmugna og lig-ong pagbati sa paghiusa diha sa kongregasyon.

Hinooon, ang magtino gayud, makalig-on, o makaguba sa atong pagkahiusa mao ang atong mga lihok kon lagyo kita sa atong isigka-miyembro sa Simbahan. Sigun sa nasayran natong tanan, dili kapungnan og normal lang nga mahisgutan nato ang usag-usa.

Depende kon unsay pilion natong isulti mahitungod sa usag-usa, ang atong mga pulong mobugkos sa atong kasingkasing “diha sa pagkahiusa,”² sama sa gitudlo ni Alma sa Katubigan sa Mormon, modaot kini sa gugma, pagsalig, ug pagbinatiay nga unta anaa kanato.

Dunay mga komentaryo nga ingon og makaguba sa paghiusa sama sa “Oo, maayo siya nga bishop; ah, apan ambut kon nakakita ka pa lang sa batan-on pa siya!”

Ang mas maayong bersyon tingali mao kini “Maayo kaayo ang bishop, ug milambo ra gyud siya sa kahingkod ug kaalam sulod sa katuigan.”

Kasagaran gud magbutang ta og pernamenting tatak sa tawo pinaagi sa pag-ingon “Ambug lang niining among Relief Society president lisud kaayo!” Sa sukwhi, pwede ra kitang moingon, “Ang Relief Society president sa karon maglisud gyud og adjust; tingali may mga giatubang siyang lisud karon. Tabangan nato siya ug suportahan!”

Mga kaisoonan, wala kitay katungod sa paghulagway ni bisan kinsa, lakip sa mga kaubanan nato sa Simbahan, isip ngil-ad nga miyembro! Kay ang atong mga pulong mahitungod sa atong isigkatawo makita sa atong pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula ug, Kaniya ug pinaagi Kaniya, mas momaayo kita!

Ang uban magsugod sa pagpanaway uban sa magkalahi nga pagtan-aw sa mga lider ug miyembro sa Simbahan sa gagmay kaayong butang.

Ingon niana ang sitwasyon sa tawo nga ginganlan og Simonds Ryder, kinsa namiyembro sa Simbahan niadtong 1831. Human makabasa og pinadayag bahin kaniya, wala siya katuo nga sayop nga letrang *i* diin *Rider*; ang nasulat sa iyang ngalan imbis letrang *y*. Ang iyang reaksyon niining hitaboa midugang sa iyang pagduhaduha sa propeta ug sa katapusan miresulta sa iyang paglutos ni Joseph ug pagkahimulag sa Simbahan.³

Lagmit kitang tanan usab makasinati og pipila ka pagkorihir gikan sa eklesyastikal nga mga lider, diin kini usa ka testing kon nahiusa kita kanila.

11 anyos pa lang ko adto, apan nahinumdom ko 44 ka tuig nang milabay, ang meetinghouse nga gitambungan sa among pamilya i-remodel. Sa wala pa kadto sugdi, dunay miting diin ang lokal ug area leaders naghisgot unsaon sa pagpaapil ang mga miyembro sa pagtrabaho niana nga paningkamot. Ang akong amahan, nga nag-preside niana nga unit sulod na sa katuigan, mihatag niining maayo kaayong opinyon nga ipatrabaho kini og kontraktor ug dili adtong dili mga hanas.

Wala lang gi-reject ang iyang opinyon, apan among nadunggan ang grabe kaayong mga pagsaway ngadto

kaniya niana nga okasyon. Karon, kining tawhana mapahinunguron kaa-yo sa Simbahan ug beterano usab sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, anad sa pagsagang ug pagdapig sa unsay iyang gituohan! Makaingon gyud ka unsa kahay iyang reaksyon human niini nga insidente. Barugan ba niya ang iyang opinyon ug padayong mosupak sa nahimo nang desisyon?

Nakakita kami og mga pamilya sa among ward nga nagkahuyang sa ebanghelyo ug wala na motabong og mga miting tungod kay dili sila uyon sa mga nangulo. Mismo ako usab nakasaksi og daghan sa akong mga higala gikan sa Primary nga dili na matinudanon sa ilang kabatan-on tungod kay ang ilang mga ginikanan kanunayng mangita og sayop sulod sa Simbahan.

Hinooon, ang akong papa padayong nakighiusa sa among isigka-Santos. Paglabay sa pipila ka adlaw dihang nagkapundok na ang mga Santos sa pagtabang sa konstruksyon, “gidapit” niya ang among pamilya nga mokuyog kaniya ngadto sa meetinghouse aron motrabaho.

Galainan ko. Daw gusto nako siyang pangutan-on, “Pa, nganong motabang man ta sa konstruksyon kon supak ka nga ang mga miyembro ang mobuhat niini?” Apan ang iyang panagway miwagtang sa akong tinguha sa paghimo niana. Gusto kong maayo ang akong pagbati alang sa balik nga pagpahinungod. Maayo na lang, kay

nakahukom kong maghilum na lang ug mokuyog ug motabang sa building!

Wala na makakita ang akong amahan sa nakompleto nga chapel, kay namatay siya sa dayon nang pagkahuman niini nga trabaho. Apan kami sa pamilya, nga gipangulohan na karon sa akong mama, padayon nga mihimo sa among bahin hangtud nahuman kini, ug naghimo kana nga nahiusa ako sa akong amahan, uban sa mga miyembro, uban sa mga lider, ug, labing importante, uban sa Ginoo!

Mga gutlo lang sa wala pa ang lisud kaayong kasinatian sa Getsemani, dihang nag-ampo si Jesus sa Amahan para sa Iyang mga Apostol ug sa tanan kanato, nga mga Santos, miingon Siya, “Aron silang tanan ma-usa; maingon nga ikaw, Amahan, ania kanako ug ako anaa kanimo.”⁴

Mga kaisoonan, mopamatuod ko nga kon modesisyon kitang makighiusa sa mga miyembro ug sa mga lider sa Simbahan—sa panagpundok man, ug ilabi na kon magkalagyo kita—bation usab nato ang hingpit nga pagkahiusa sa atong Langitnong Amahan ug sa Manluluwas. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:27.
2. Mosiah 18:21.
3. Tan-awa sa Milton V. Backman Jr., *The Heavens Resound: A History of the Latter-day Saints in Ohio, 1830–1838* (1983), 93–94.
4. Juan 17:21.

Ni Elder Stanley G. Ellis
Emeritus nga Sakop sa Seventy

Misalig ba kita Kaniya? Ang Kalisud Makaayo

Dili igsapayan sa isyu, ang kalisud mahimong makaayo alang niadtong uban kinsa mopadayon nga inubanan sa hugot nga pagtuo ug pagsalig sa Ginoo ug sa Iyang plano.

Sa dili pa ako magsugod, isip usa nga nagrepresentar sa tanan niadtong naapektohan sa dakong kadaut dala sa bag-ohay lang nga mga bagyo ug linog, ako mopaabut sa akong kinasingkasing nga pasalamat sa tanang mga Helping Hands ug sa ilang mga facilitator, kinsa naghatag kanamo og tabang ug paglaum.

Niadtong Oktubre 2006, ako nihatag sa akong pinaka-unang pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya. Mibati ko og importante nga mensahe alang sa tanang miyembro sa tibuok kalibutan naglakip sa pangangkon nga “Ang Ginoo misalig kanato!”

Siya gayud tinuod nga misalig kanato sa daghan nga mga paagi. Siya mihatag kanato sa ebanghelyo ni Jesukristo, ug niini nga dispensasyon, sa kahingpitan niini. Iyang gitugyan kanato ang Iyang awtoridad sa priesthood nga hingpit inubanan sa mga yawe alang sa tukma nga paggamit niini. Uban niana nga gahum, kita makapanalangin, makaserbisyo, makadawat sa mga ordinansa, ug makahimo og mga pakigsaad. Iyang gisalig kanato ang Iyang gipahiuli nga Simbahan, lakip

na sa balaan nga templo. Iyang gisalig sa Iyang mga sulugoon ang gahum sa pagbugkos—ang pagbugkos dinhi sa yuta ug mabugkos kini sa langit! Siya gani misalig kanato nga mahimong yutan-ong mga ginikanan, magtutudlo, ug mag-atiman sa Iyang mga anak.

Human niining mga katuigan sa pagserbisyo isip General Authority sa daghang bahin sa kalibutan, ako mopahayag uban sa mas labaw pa nga kasiguroan: Siya misalig kanato.

Karon ang pangutana alang niini nga komperensya “Misalig ba kita Kaniya?”

Misalig ba kita Kaniya?

Si Presidente Thomas S. Monson kanunay nagpahinumdom kanato sa “pagsalig sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing; ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.

“Sa tanan nimong mga dalan ilha siya, ug siya magamando sa imong mga alagianan.

Ayaw pagpakamaalamon sa imong kaugalingong mga mata” (Mga Proverbio 3:5–7).

Misalig ba kita nga ang Iyang mga kasugoan alang sa atong kaayuhan?

Ang Iyang mga lider, bisan og dili perpekto, mogiya gihapon kanato? Nga ang Iyang mga panaad sigurado? Misalig ba kita nga ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo nakaila kanato ug buot motabang kanato? Bisan taliwala sa mga pagsulay, mga hagit, lisud nga mga sitwasyon, ug lisud nga panahon, misalig ba gihapon kita Kaniya?

Sa paghinumdom, akong nakatunan ang pipila sa labing maayo nga mga leksyon atol sa pinakalisud nga panahon—bisan og usa ka batan-on, tua sa misyon, pagsugod og bag-o nga trabaho, naningkamot sa pagpalambo sa akong mga calling, sa pag-amuma og usa ka dako nga pamilya, o pakigbisog nga mahimong self-reliant. Ingon og maklaro nga ang kalisud makaayo!

Ang Kalisud Makaayo

Ang kalisud makapalig-on kanato, makapamainubsanon kanato, ug makahatag nato og kahigayunan aron sa pagmatuod sa atong kaugalingon. Ang atong hinigugma nga mga handcart pioneers nakaila sa Dios *dih*a sa *ilang hilabihan kalisud nga kahimtang*. Nganong gikinahanglan man ang duha ka mga kapitulo kang Nephi ug iyang igsoong mga lalaki sa pagkuha sa palid nga tumbaga ug sa tulo lang ka bersikulo aron agnihon ang pamilya ni Ishmael sa pag-apil kanila diha sa kamingawan? (Tan-awa sa 1 Nephi 3–4; 7:3–5). Ingon og gusto sa Ginoo nga malig-on si Nephi pinaagi sa pagpaningkamot sa pagkuha sa mga palid.

Ang mga lisud nga butang sa atong kinabuhi dili na nato ikahibulong. Usa sa labing una nga mga pakigsaad nga atong gihimo uban sa Ginoo mao ang pagsunod sa balaod sa sakripisyo. Ang sakripisyo nagpasabut nga kini naglakip sa paghatag og usa ka butang nga madanihon kaayo. Sa ato nang naagian kita nakaamgo nga kini gamay lamang nga bugti itandi sa mga panalangin nga mosunod. Si Joseph Smith miingon, “Ang relihiyon nga wala magkinahanglan og sakripisyo sa tanang mga butang walay gahum nga igong makaugmad og hugot nga pagtuo nga gikinahanglan sa kinabuhi ug kaluwasan.”¹

Mga miyembro sa Dios nga kapangulohan dili langyaw sa mga mali-sud nga mga butang. Ang Dios nga Amahan misakripisyo sa Iyang Bugtong Anak ngadto sa grabe nga pag-antus sa Pag-ula, lakip ang kamatayon pinaagi sa paglansang sa krus. Ang mga kasulatan nag-ingon nga si Jesukristo nakakat-on sa “pagkamasulundon pinaagi sa mga butang nga Iyang giantus” (mga Hebreohanon 5:8). Boluntaryo siyang miantus sa paghingutas sa Pag-ula. Ang Espiritu Santo mainantuson gayud sa pag-aghat, sa pagpasidaan ug sa paggiya kanato, galing lang usahay ibaliwala, lainon sa pagsabut, o hikalimtan.

Kabahin sa Plano

Ang kalisud kabahin sa plano sa ebanghelyo. Usa sa katuyoan niini nga kinabuhi mao ang masulayan (tan-awa sa Abraham 3:25). Ang pipila mas nag-antus pa kay sa mga tawo ni Alma. Sila milayas gikan sa dautan nga si Haring Noah unya nahimo lamang mga ulipon ngadto sa mga Lamanite! Pinaagi sa mga pagsulay, ang Ginoo nagtudlo kanila nga Siya mopanton sa Iyang mga katawhan ug siya “misulay sa ilang pailub ug sa ilang hugot nga pagtuo” (Mosiah 23:21).

Atol sa makalilisang nga mga adlaw sa Liberty Jail, ang Ginoo nagtudlo kang Joseph Smith sa “paglahutay pag-ayo” (D&P 121:8) ug misaad nga kon siya mobuhat niini, “kining tanan nga mga butang makahatag kanimo og kasinatian, ug alang sa imong kaayo-han” (D&P 122:7).

Si Presidente Thomas S. Monson miawhag, “Hinaut nga pilion nato ang mas lisud nga sakto, kay sa mas sayon nga sayop.”² Kalabut sa atong mga templo, siya miingon nga “walay sakripisyo nga dako kaayo, walay kantidad nga bug-at kaayo, walay paningkamot nga lisud kaayo, aron makadawat sa mga panalangin sa [templo].”³

Sa kalibutan sa kinaiyahan, ang kalisud kabahin sa sirkulo sa kinabuhi. Lisod alang sa gamay nga pisu ang pagpusa pagawas sa iyang lig-on nga bayanan. Apan kon adunay mohimo nianang mas sayon, ang pisu dili makapalambo sa kalig-on nga gikinahanglan

aron mabuhi. Sa susamang paagi, ang pakigbisog sa usa ka kaba-kaba sa paglingkawas niini sa cocoon nagpalig-on niini aron kini mabuhi.

Pinaagi niining mga panig-ingnan, atong makita nga ang kalisud *anaa kanunay!* Kitang tanan adunay mga hagit. Ang *kalainan* mao ang atong reaksyon sa kalisud.

Sa usa ka higayon ang pipila ka mga tawo sa Basahon ni Mormon nag-antus sa “hilabihan nga mga pagpanggukod” ug “daghang kasakit” (Helaman 3:24). Unsa ang ilang reaksyon? “Sila nagpu-asa ug nag-ampo sa kanunay, ug nag-anam sa pagkalig-on ug pagkalig-on diha sa ilang pagpaubos, ug nagkalig-on ug nagkalig-on diha sa hugot nga pagtuo ni Kristo, ngadto sa pagpuno sa ilang mga kalag uban sa hingpit nga kalipay ug kahupayan,” (Helaman 3:35). Ang laing panig-ingnan nahitabo human sa gubat: “Tungod sa hilabihan ka dugay sa gubat tali sa mga Nephite ug sa mga Lamanite daghan ang nahimo nga tig-a, . . . ug daghan ang nahumok tungod sa ilang mga kasakit, nga sa ingon sila mipaubos sa ilang mga kaugalingon sa atubangan sa Dios” (Alma 62:41).

Matag usa kanato mipili sa atong reaksyon sa kalisud.

Magmabinantayon sa Kasayon

Sa wala pa kini nga calling ako usa ka financial consultant sa Houston,

Texas. Kasagaran sa akong katrabaho mga milyonyero kinsa nanag-iya og ilang kaugalingon nga mga negosyo. Hapit tanan kanila nakapalambo sa ilang mga negosyo gikan sa wala pinaagi sa pagkugi og maayo. Ang butang nga labing nakapasubo kanako mao ang pagkadungog nga ang uban kanila niingon nga sila gusto nga himuong mas sayon alang sa ilang mga anak. Dili sila gusto nga mag-antus ang ilang mga anak sama kanila. Sa laing pagkasulti, ilang hikawan ang ilang mga anak sa mga butang nga nakapahimo kanilang malampuson.

Sukwahi niini, nakaila kami og usa ka pamilya nga mihimo og lahi nga pamaagi. Ang mga ginikanan nadasig sa kasinatian ni J. C. Penney diin iyang amahan misulti kaniya sa dihang siya nag-otso anyos nga siya magkinaugalingon na sa panalapi. Sila nakahimo og ilang kaugalingon nga bersyon: matag anak nga mo gradwar sa high school, sila magkinaugalingon na sa panalapi—alang sa mas taas pa nga edukasyon (kolehiyo, gradwadong pagtuon, ubp.) ug sa ilang pinansyal nga mga kabuhian (tinud-anay nga self-reliant) (tan-awa sa D&P 83:4). Sa malipayong paagi, ang mga anak maalamon nga misanong. Silang tanan migradwar sa kolehiyo, ug pipila usab nakakompleto sa graduate school—sa ilang kaugalingon. Dili kadto sayon, apan ila kining nabuhat.

Ila kining gibuhat uban sa kakugi ug hugot nga pagtuo.

Hugot nga Pagtuo sa Pagsalig Kaniya

Ang pangutana nga “Misalig ba kita Kaniya?” tingali mas tukma nga pagkasulti, “Aduna ba kitay *hugot nga pagtuo* sa pagsalig Kaniya?”

Aduna ba kitay *hugot nga pagtuo* sa pagsalig sa Iyang mga saad kala-but sa ikapulo nga sa 90 porsyento sa atong tubo *uban sa tabang sa Ginoo*, mas maayo pa kita kaysa 100 porsyento sa atong tinuig nga tubo nga *nagkinaugalingon*?

Aduna ba kitay igo nga *hugot nga pagtuo* sa pagsalig nga Siya modu-aw kanato diha sa atong mga kasakit (tan-awa sa Mosiah 24:14), nga Siya magapakig-away sa mga nagapakig-away kanato (tan-awa sa Isaias 49:25; 2 Nephi 6:17) ug Siya nagpahinungod sa imong mga kasakit alang sa imong kaayohan? (tan-awa sa 2 Nephi 2:2).

Magamit ba nato ang *hugot nga pagtuo* nga gikinahanglan sa pagsunod sa Iyang mga sugo aron Siya makapanalangin kanato sa temporal ug espiritwal nga paagi? Ug makapadayon ba kita nga matinud-anon hangtud sa katapusan aron Siya modawat nato sa Iyang presensya? (Tan-awa sa Mosiah 2:41).

Mga kaisugan, makaangkon kita sa hugot nga pagtuo sa pagsalig Kaniya! Siya nagtinguha sa unsay labing maayo alang kanato (tan-awa sa Moises 1:39). Siya motubag sa atong mga pag-ampo (tan-awa sa D&P 112:10). Siya motuman sa Iyang mga saad (tan-awa sa D&P 1:38). Siya adunay gahum sa pagtuman niadtong mga saad (tan-awa sa Alma 37:16). Siya nasayud sa tanan! Ug labaw sa tanan, Siya nasayud unsa ang labing maayo (tan-awa sa Isaias 55:8–9).

Usa ka Makuyaw nga Kalibutan

Ang atong kalibutan karon lisud kaayo. Nagkuyanap ang kadautan, korupsiyon sa matag nasud, terorismo mikuyanap gani sa mga luwas nga dapit, pagkahagsa sa ekonomiya, walay trabaho, sakit, mga katalagman, mga gubat sibil, dautan nga mga lider,

ubp. Unsay angay natong buhaton? Mopalayo ba kita o makig-away? Unsa ang husto? Bisan asa nga pagpili mahimong delikado. Delikado alang kang George Washington ug sa iyang mga sundalo ang pagpakig-gubat sa Britanya apan sama usab sa atong pioneer nga mga katigulangan sa pagbiya sa Nauvoo. Delikado alang kang Nelson Mandela ang makigbisog alang sa kagawasan. Ginaingon nga aron ang dautan mopatigbabaw, gikinahanglan lamang alang sa mga maayong tawo nga walay buhaton.⁴

Ayaw Kahadlok!

Sa bisan unsa nga atong buhaton, kita kinahanglan dili mohukom ni moli-hok tungod sa espiritu sa kahadlok. Sa tinud-anay, “Kay kita wala sa Dios hatagig espiritu sa katalaw” (2 Timoteo 1:7). (Nakaamgo ba kamo sa ideya nga “ayaw kahadlok” mao ang gipasabut sa kasulatan?) Ang Ginoo mitudlo kanako nga ang pagkawala sa kadasig ug kahadlok mga himan sa kaaway. Ang tubag sa Ginoo sa lisud nga mga panahon mao ang padayon uban sa hugot nga pagtuo.

Unsa man ang Kalisud?

Matag usa kanato tingali adunay lahi nga opinyon mahitungod sa unsa ang kalisud. Ang uban maghunahuna nga lisud ang pagbayad sa ikapulo kon apiki ang panalapi. Ang mga lider usahay lisud nga maglaum sa mga kabus nga mobayad sa ikapulo. Mahimong ang pipila kanato maglisud sa pagpadayon ngahugot nga pagtuo nga maminyo o makabaton og pamilya. Anaay kadtong kinsa maglisud sa “paglipay sa [unsa] ang gihatag sa Ginoo ngadto [kanila]” (Alma 29:3). Mahimong lisud nga malipay sa atong calling karon (tan-awa sa Alma 29:6). Ang pagdisiplina sa Simbahan ingon og lisud kaayo, apan alang sa uban kini nagtimaan sa sinugdanan sa proseso sa tinuod nga paghinulsol.

Dili igsapayan sa isyu, ang kalisud mahimong makaayo alang niadtong uban kinsa mopadayon nga inubanan sa hugot nga pagtuo ug pagsalig sa Ginoo ug sa Iyang plano.

Ang akong Pagsaksi

Mga kaisugan, ako mosaksi nga kining mga lider sa akong luyo gitawag sa Dios. Ilang tinguha mao ang maayo nga pagserbisyo sa Ginoo ug makatabang nga maestablisar ang ebanghelyo sa atong mga kasingkasing. Gihigugma ug gipaluyohan nako sila.

Akong gimahal ang atong Manluluwas, si Jesukristo. Nahingangha ako sa Iyang gugma sa Amahan ug kanato igo pa nga nahimong atong Manluluwas ug Manunubos, nga pinaagi sa pagbuhat sa ingon Siya kinahanglan nga mag-antus ingon nga kini nakahimo Kaniya “sa pagkurog tungod sa kasakit, ug sa pagpaagas sa dugo sa matag lungag sa panit, ug pag-antus sa lawas ug espiritu” (D&C 19:18). Bisan pa nag-atubang niining makalilisang nga paabotonon ug gikinahanglanon, Siya nagpamatuud sa Amahan, “Dili akong pagbuot maoy matuman, kondili ang imo, maoy matuman” (Lucas 22:42). Ako mihimaya sa pulong sa anghel: “wala na Siya dinhi: kay siya nabanhaw” (Mateo 28:6).

Ang Iyang ehemplo sa tinid-anay mao “ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi” (Juan 14:6). Pinaagi lamang sa pagsunod sa maong ehemplo kita makita sa “kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon sa kalibutan nga umaabut” (D&P 59:23). Samtang nagsunod ako sa Iyang ehemplo ug gigamit ang iyang mga pagtulunan, akong nakat-unan mismo nga tinuod ang matag usa sa Iyang “bililhon ug dagko uyamot nga mga saad” (2 Pedro 1:4).

Ang akong labing dako nga tinguha sa pagbarug uban ni Mormon isip usa ka tinuod nga disipulo ni Jesukristo (tan-awa sa 3 Nephi 5:13) ug usa ka adlaw madungog gikan sa Iyang mga ngabil, “Maayong pagkabuhat, maayo ug matinud-anong sulugoon” (Mateo 25:21). Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Lectures on Faith* (1985), 69.
2. Thomas S. Monson, “Mga Pagpili,” *Liahona*, Mayo 2016, 86.
3. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 92.
4. Tan-awa sa John Stuart Mill, *Inaugural Address: Delivered to the University of St. Andrews, Feb. 1, 1867* (1867), 36.

Ni Elder Adilson de Paula Parrella
Sa Seventy

Mahinungdanong mga Kamatuoran—Nagkinahanglan sa Atong Paglihok

Ang Unang Panan-awon ug si Propeta Joseph Smith nagdala og dugang kahibalo ug kamatuoran nga mga importante sa atong kalipay niini nga kinabuhi ug sa atong pagkahimaya.

Sa mga siete anyos ako, nangutana ko sa akong inahan, “Kon ikaw ug ako mamatay ug malangit, ikaw ba gihapon ang akong inahan?” Wala siya magdahum niana nga pangutana. Apan gitubag sa labing maayo nga iyang nahibaloan, miingon siya, “Dili, sa langit kita managsoon. Dili ako imong inahan.” Dili kana mao ang tubag nga akong gilauman.

Wala madugay human niana nga mubong pakigsulti, duha ka batan-ong lalaki miabut sa ganghaan sa among panimalay. Sa milagro, gitugutan sila sa akong amahan sa pagsulod. Miingon sila nga mga misyonaryo sila sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Kini nga mga elder, sa nakat-unan namong itawag kanila, misugod sa pagtudlo sa akong pamilya. Klaro kaayo nakong mahinumduman ang among mga pagbati sa kalipay ug kahinam

sa matag higayon nga moabut sila sa among panimalay. Misulti sila kanamo nga usa ka batan-ong lalaki miadto sa kakahoyan sa pagpangutana sa Dios hain nga simbahan ang tinuod ug nga siya nakakita sa Dios ug ni Jesukristo.¹ Gipakita sa mga elder kanamo ang usa ka paghulagway niana nga panan-awon, ug sa dihang nakita ko kini, nasayud ako nga si Joseph Smith sa pagkatinuod nakakita sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo. Gisulti sa mga misyonaryo nga tungod niini nga panan-awon, ang tinuod nga Simbahan ni Jesukristo ania na usab sa yuta.²

Gitudlo usab sa mga misyonaryo kanamo ang plano sa kalipay sa Dios ug gitubag ang mga pangutana sa among pamilya mahitungod sa relihiyon. Gitudlo nila kanamo nga ang mga pamilya sa tinuoray mag-uban human niini nga kinabuhi isip amahan, inahan, ug mga anak.

Gibunyagan ang among pamilya. Ang dalan sa pag-usab sa karaang mga naandan, pagbiya sa mga tradisyon, ug pagkaaktibo nga mga miyembro sa Simbahan usahay mabarag. Apan tungod sa kalooy ug gugma sa Dios ug sa tabang sa daghang mga lider ug mga miyembro, milampos kami sa unang mahagitong mga tuig.

Minilyon kinsa nagpasakop na sa Simbahan, ingon man sa daghan kinsa nakabig ug nabunyagan matag semana, nakaangkon og pagpamatuod sa Unang Panan-awon. Ang Espiritu Santo kanunay makasulti pag-usab niini nga pagsaksi sa matag usa kanato samtang kita naningkamot sa pagsunod sa yanong mga kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Ang Unang Panan-awon ug si Propeta Joseph Smith nagdala og dugang kahibalo ug kamatuoran nga mga importante sa atong kalipay niini nga kinabuhi ug sa atong pagkahimaya diha sa presensya sa Dios. Mohisgot ako og tulo sa mga kamatuoran nga atong naangkon ug kinahanglan gayud nga buhaton tungod kay usa ka batan-ong lalaki miluhod diha sa sinsero nga pag-ampo.

Nagtawag ang Dios og mga Propeta sa Pagpangulo ug Paggiya Kanato

Usa ka importanting kamatuoran nga atong nakat-unan gikan sa Unang Panan-awon ug ni Propeta Joseph Smith mao nga ang Dios nagtawag og mga propeta,³ manalagna, ug tigpadayag aron sa pagtudlo, paggiya, pagpasidaan, ug pagpangulo kanato.⁴ Kining mga tawhana mao ang mga tigpama-ba sa Dios dinhi sa yuta,⁵ uban ang awtoridad sa pagpamulong ug pagbuhat diha sa ngalan sa Ginoo.⁶ Pinaagi sa hugot nga pagsunod sa ilang tambag, mapanalipdan kita ug makadawat og pinili nga mga panalangin sa atong panaw niini nga yuta.

Samtang nagtuon didto sa Unibersidad sa Brigham Young isip usa ka batan-on, ulitawo nga returned missionary, mitambong ako og sesyon sa priesthood sa kinatibuk-ang komperensya didto sa Tabernacle sa Temple Square. Si Presidente Ezra Taft

Benson, niadto-Presidente sa Simbahan, miaghat sa tanang returned missionary sa paghunahuna og seryoso sa kaminyoon ug paghimo niini nga unahon sa iyang kinabuhi.⁷ Human sa sesyon, ako nahibalo nga gitawag ako sa paghinulsol ug gikinahanglan ang paglihok sa tambag sa propeta.

Busa, mihukom ako sa pagpauli sa akong nasud nga pinuy-anan, ang Brazil, aron sa pagpangita og asawa. Sa wala pa mobiya paingon sa Brazil alang sa duha ka bulan nga internship, mitelepono ko sa akong mama ug sa pipila ka mga higala ug nakalista og mga 10 ka batan-ong mga babaye—matag usa kanila potensyal nga asawa.

Samtang didto sa Brazil, human sa daghang pamalandong ug pag-ampo, akong nahimamat, na-date, na sinayuran, ug nagtakda og petsa sa pagminyo sa usa sa batan-ong mga babaye diha sa lista. Dili kini ingon ana ka paspas alang sa mga estudyante sa Provo, Utah, nga mag-date ug masinayuran, apan paspas kini base sa mga sukdan sa Brazil.

Pila ka bulan ang milabay, gipangasawa ko si Elaine. Siya ang gugma sa akong kinabuhi ug pinili nga panalangin.

Wala ako magsugyot nga ang tanan kinahanglang maghimo og susamang lista, apan ako nagsugyot—tingali mas labaw kay sa nagsugyot—nga kanunay natong buhaton kon ang atong buhing propeta mamulong.

Ang propeta sa Dios karon mao si Presidente Thomas S. Monson, ug kita mapanalanginan pinaagi sa pagsunod sa eksakto sa iyang tambag.

Ang Kahibalo sa Tinuod nga Kinaiyahan sa Dios

Ang laing kamatuoran nga atong nakat-unan tungod sa Unang Pananawon ug ni Propeta Joseph Smith mao ang tinuod nga kinaiyahan sa Dios. Hunahuna lamang unsa kita ka napanalanginan nga mahibalo nga ang Dios usa ka binuhat nga may lawas nga unod ug mga bukog nga mahikap sama sa ato,⁸ nga kita makasimba og usa ka Dios kinsa tinuod, kinsa atong masabtan, ug kinsa nakapakita ug

nakapadayag sa Iyang Kaugalingon ug sa Iyang Anak ngadto sa Iyang mga propeta—mga propeta sa karaan ug mga propeta niining ulahing mga adlaw.⁹ Siya usa ka Dios kinsa naminaw ug nagtubag sa atong mga pag-ampo;¹⁰ usa ka Dios kinsa nagbantay kanato gikan sa kahitas-an sa langit¹¹ ug kanunay nga nabalaka mahitungod sa atong espirituhanon ug temporal nga kaayohan; usa ka Dios kinsa naghatag kanato og kabubut-on sa paghukom alang sa atong mga kaugalingon sa pagsunod Kaniya ug sa Iyang mga sugo nga walay pagpugos;¹² usa ka Dios kinsa nagpanalangin ug nagtugot kanato sa pag-atubang og mga pagsulay aron kita motubo ug masama Kaniya.

Usa Siya ka mahigugmaong Dios kinsa naghatag og plano nga diin kita makatagamtam og kalipay niini nga kinabuhi ug sa kahannguran.

Si Jesukristo Mao ang Atong Manluluwas

Gikan sa Unang Pananawon ug ni Propeta Joseph Smith, nakadawat kita og kahibalo sa katinuod ug sa kasagrado sa misyon ni Ginoong Jesukristo, kinsa mao ang bato sa pamag-ang sa atong relihiyon.

Tungod kay ang kamatayon gipaila nganhi sa kalibutan, ingon ka tinuod sa atong pagkabuhi karon, tanan kita mamatay. Usa sa mga epekto sa kamatayon mao ang permaninteng pagkawala sa atong pisikal nga lawas; wala kitay mahimo sa pag-angkon og balik niini. Agi og dugang, tungod tanan kita makasala sa atong panaw dinhi sa kalibutan, dili gayud kita makabalik ngadto sa presensya sa atong Langitnong Amahan.

Makahunahuna ba kamo sa mga sangputanan sa pagkahinikawan sa

presensya sa Dios ug sa dili na gayud makabaton og lawas?

Usa ka Manluluwas ug Manunubos ang gikinahanglan sa paglingkawas kanato gikan sa kamatayon ug sa sala. Ubos sa paggiya sa Langitnong Amahan, si Jesukristo mianhi sa yuta, nag-antus, namatay diha sa krus, ug nabanhaw aron kita usab mabanhaw ug, uban sa sinserong paghinulsol ug sa paghimo ug pagsunod sa sagradong mga pakigsaad, mabalik na usab diha sa presensya sa Dios.

Mipasabut si Jacob, “O pagkawalay katapusan sa kaayo sa atong Dios, kinsa nag-andam og paagi aron kita makalingkawas gikan sa pagkupot niini nga makalilisang nga mangtas; oo, kana nga mangtas, kamatayon ug impyerno, diin ako mitawag og kamatayon sa lawas, ug usab kamatayon sa espiritu.”¹³

Si Jesus mao ang gisaad nga Mesiyas, ang Tighatag sa Balaod, ang Usa nga Balaan sa Israel, atong Ginoog, atong Manluluwas, atong Manunubos, atong Hari, atong Tanan.

Hinaut kitang tanan magpadayon sa pagbuhat niining importanting mga kamatuoran ug kahibalo, nagtanyag sa atong pagkamasulundon sa Dios ug sa Iyang Pinalanggang Anak. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:17–18.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:30.
3. Tan-awa sa Amos 3:7.
4. Tan-awa, pananglit, kalabut sa *imagtudlo*: Maog 28:20; 2 Nephi 9:48; *mogiya: Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan*: Gordon B. Hinckley (2016), 262–63; *mopasidaan*: Ezequiel 3:17; *mangulo*: Doktrina ug mga Pakigsaad 124:45.
5. Tan-awa sa 2 Nephi 3:18.
6. Tan-awa sa Ezequiel 3:4; Lucas 1:70; Mga Buhat 3:21; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
7. Tan-awa sa Ezra Taft Benson, “To the Single Adult Brethren of the Church,” *Ensign*, Mayo 1988, 51–53.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 130:22.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110:2–3.
10. Tan-awa sa Mosiah 9:18.
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:1.
12. Tan-awa sa 2 Nephi 2:27; Helaman 14:30; Doktrina ug mga Pakigsaad 58:28.
13. 2 Nephi 9:10.

Ni Elder Ian S. Ardern
Sa Seventy

Pangitaa Ninyo gikan sa Labing Maayo nga mga Basahon

Samtang magtuon kita gikan sa labing maayo nga mga basahon, atong mapanalipdan ang atong mga kaugalingon batok sa makahadlok nga ba-ba niadtong nagtinguha sa pagkutkot sa atong espirituhanong mga gamut.

Sayo sa usa ka buntag, nakakita ko og gutom ug maayong pagkatago nga dakong ulod sa usa ka matahum nga rosebush. Base sa makita nga pipila ka walay dahon nga mga saling-sing, maklaro bisan sa kaswal nga tig-oberbar nga gikutkot niini ang humok nga mga dahon gamit ang makahadlok niini nga ba-ba. Sa pinasumbingay nga paagi, akong mahunahuna nga adunay pipila ka mga tawo nga sama niini nga mga ulod; makita sila sa tibuok kalibutan, ug ang uban maayo kaayong pagkatakuban nga tingali pasudlon nato sila sa atong mga kinabuhi, ug sa kalit lang, nakakutkot na sila sa atong espirituhanong mga gamut ug sa espirituhanong mga gamut sa mga sakop sa atong pamilya ug mga higala.

Nagpuyo kita sa panahon diin ang sayop nga impormasyon mahitungod sa atong tinuohan daghan kaayo. Sa panahon nga sama niini, ang kapakyas sa pagpanalipod ug pagpalawom sa atong espirituhanong mga gamut usa

ka pagdapit aron ipakutkot kini niadtong nagtinguha sa pagdaut sa atong hugot nga pagtuo kang Kristo ug sa atong pagtuo sa Iyang gipahiuli nga

Simbahan. Sa panahon sa Basahon ni Mormon, si Zeezrom ang nagtinguha sa pagdaut sa pagtuo sa mga magtutuo.

Ang iyang mga lihok ug mga pulong “usa ka lit-ag sa kaaway, nga siya mibutang aron sa pagdakop [sa] katawhan, nga siya unta modala [kanila] ngadto sa pagkaulipon ngadto kaniya, nga siya unta moliyok [kanila] uban sa iyang mga kadena” (Alma 12:6). Kadtong sama nga mga lit-ag anaa karon, ug gawas kon kita magmabinantayon sa espirituhanong paagi ug motukod og tinuod nga tukuranan diha sa atong Manunubos (tan-awa sa Helaman 5:12), makaplagan nato ang atong kaugalingon nga gigapos sa mga kadena ni Satanas ug mainampingong gidala ngadto sa gidili nga mga dalan nga gipamulong diha sa Basahon ni Mormon (tan-awa sa 1 Nephi 8:28).

Si Apostol Pablo mihatag og pasidaan sa iyang panahon nga magamit sa atong panahon: “Ako nahibalo nga . . . gikan ra gayud kaninyo adunay managpanindog nga mga tawo nga magasul-tig mga binalit-ad aron sa pagpamira sa mga tinun-an ngadto kanila” (Mga Buhat 20:29–30).

Ang iyang pasidaan ug ang mga pasidaan sa atong mga propeta ug mga apostoles nagpahinumdom kanato nga kinahanglan natong buhaton ang tanan nga atong mahimo sa paglig-on sa atong kaugalingon sa espirituhanong paagi batok sa mga pulong sa oposisyon ug pagpanglingla. Samtang miduaw ko sa mga ward ug stake sa Simbahan, nadasig ko sa akong nakita, nadungog, ug gibati samtang ang mga Santos positibo ug matinud-anong misunod sa mga pagtulun-an sa Manlu-luwas ug sa Iyang mga sulugoon.

Ang pagsaka sa pagbalaan sa adlawng Igpapahulay usa ka ehemplo sa mga miyembro nga espirituhanong naglig-on sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagsunod sa propetikanhong mga pagdapit. Ang dugang nga paglig-on makita diha sa pagsaka sa buhat sa templo ug family history samtang ang mga pamilya mipundok sa ilang katigulangan pinaagi sa mga ordinansa sa templo. Ang atong espirituhanong

mga gamut mas molig-on samtang ang sinsero nga personal ug pamilya nga pag-ampo mahimong suporta sa atong pagtuo ug samtang maghinulsol kita matag adlaw, magtinguha sa pakig-uban sa Espiritu Santo, ug makat-on kabahin sa atong Manluluwas ug sa Iyang mga hiyas ug maningkamot nga mahimong sama Kaniya (tan-awa sa 3 Nephi 27:27).

Ang atong Manluluwas, si Jesukristo, mao ang Kahayag sa Kalibutan, ug nagdapit Siya kanato sa pagsunod Kaniya. Kinahanglang mosalig kita kaniya sa tanang panahon ug ilabi na sa ngitngit ug unuson nga mga gabii sa diha nga ang bagyo sa pagduha-duha ug kawalay kasiguroan, sama sa paspas nga gabon, moabut. Kon ang nagtulisok nga mga tudlo gikan sa “pikas nga daplin sa suba nga may tubig, [diin angl] usa ka dako ug lapad nga gambalay [nagbarug]” (1 Nephi 8:26) makita nga nakapunting kaninyo sa paagi nga nagbugal-bugal, nagpakaubos, ug nagtawag, mohangyo ko nga palayo diha-diha dayon aron dili kamo mahaylo sa maliputon ug malinglahong mga paagi aron mahimulang kamo gikan sa kamatuoran ug mga panalangin niini.

Hinooon, dili kini mopaigo niini nga panahon nga ang dautan nga mga butang gipamulong, gisulat, ug gipakita. Si Elder Robert D. Hales mitudlo kanato, “Gawas kon hingpit kamong nakasubsob sa pagsunod sa ebanghelyo—nagsunod niini sa tibuok ninyong ‘kasingkasing, gahum, hunahuna ug kusog’—dili kamo makamugna og igong espirituwal nga kahayag aron mapapahawa ang kangitngit” (“Out of Darkness into His Marvelous Light,” *Liahona*, Hulyo 2002, 78). Walay duda, ang atong tinguha sa pagsunod ni Kristo, kinsa mao ang Kahayag sa Kalibutan (tan-awa sa Juan 8:12), nagpasabut nga molihok kita sumala sa Iyang mga pagtulun-an. Sa espirituhanong paagi kita malig-on, mapanalipdan, ug maprotektahan samtang mosunod kita sa pulong sa Dios.

Kon mas dako ang kahayag sa atong kinabuhi, mas minus ang kangitngit. Hinooon, bisan sa kaabunda sa kahayag, mabantang kita sa mga tawo ug

mga komentaryo nga sayop og isulti kabahin sa atong mga gituohan ug mosulay sa atong pagtuo. Si Apostol Santiago misulat nga “ang pagsulay sa [atong] pagtuo mosangput sa pagkama-inantuson” (Santiago 1:3). Uban niini nga panabut, si Elder Neal A. Maxwell mitudlo, “Ang mapailubon nga disipulo . . . dili makalitan ni madaut kon sayop ang isulti kabahin sa Simbahan” (“Patience” [debosyonal sa Brigham Young University, Nob. 27, 1979], speeches.byu.edu).

Ang mga pangutana motumaw kabahin sa kasaysayan ug mga gituohan sa atong Simbahan. Kon asa kita modangup aron makakaplag sa saktong mga tubag nagkinahanglan og dakong pag-amping. Walay makuha kon mosuhid og mga panglantaw ug mga opinyon nga dili maalamon o nawad-an og pagtuo sa Simbahan. Ang labing maayong tambag gihatag ni Apostol Santiago: “Kon aduna man kaninyoy nakulangan og kaalam, papa-ngayoa siya sa Dios” (Santiago 1:5).

Ang pagpangayo ngadto sa Dios kinahanglang unhan sa mainampingong pagtuon, kay ubos kita sa sugo sa kasulatan nga mangita “gikan sa labing maayo nga mga basahon [sa] mga pulong sa kaalam” ug “pangitaa ang pagtulun-an, gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo” (D&P 88:118). Adunay daghan kaayo niini nga mga basahon, gisulat sa mga lider sa Simbahan nga dinasig sa langit ug sa ini-la, luwas, ug kasaligan nga mga eskolar sa kasaysayan ug doktrina sa Simbahan. Human kana masulti, walay molabaw sa kahalangdon sa gipadayag nga pulong sa Dios diha sa kasulatan nga opisyal nga gitugutan. Gikan sa nipis nga mga pahina nga baga sa espirituhanong panabut, makakat-on kita og kamatuoran pinaagi sa Espiritu Santo ug sa ingon madugangan ang kahayag.

Si Presidente Thomas S. Monson mihangyo kanato “nga mainampuong magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon matag adlaw” (“Ang Gahum sa Basahon ni Mormon,” *Liahona*, Mayo 2017, 87).

Pipila ka tuig ang milabay, samtang nagserbisyo ko isip presidente sa Fiji

Suva Mission, pipila ka mga misyonaryo adunay kasinatian nga milig-on diha kanila sa makapakabig nga gahum sa Basahon ni Mormon. Sa usa ka init ug alimuot nga adlaw, duha ka mga elder miabut sa usa ka panimalay sa gamay nga barangay sa Labasa.

Ang pagtuktok sa pultahan gitubag sa usa ka tigulang nga lalaki kinsa naminaw samtang ang mga misyonaryo mipamatuod sa katinuod sa Basahon ni Mormon. Mihatag sila kaniya og kopya ug midapit kaniya sa pagbasa ug sa pag-ampo aron masayud, sama kanila, nga kini mao ang pulong sa Dios. Mubo ang iyang tubag: “Ugma mobalik ko sa pagpangisda. Ako ning basahon samtang didto sa dagat, ug sa akong pagbalik, mahimo mong mobisita nako pag-usab.”

Samtang tua siya sa layo, gibalhin ang mga misyonaryo, ug paglabay sa pipila ka semana, bag-ong parisan sa mga elder ang mibalik sa pagbisita sa mangingisda. Niining panahuna nabasa niya ang tibuok Basahon ni Mormon, nakadawat og kumpirmasyon sa katinuod niini, ug gusto nga mas makat-on pa.

Kini nga tawo nakabig pinaagi sa Espiritu Santo, nga misaksi sa kamatuoran sa bililhong mga pulong sa matag pahina sa mga panghitabo ug doktrina nga gitudlo sa dugay nang panahon ug gitipigan alang sa atong panahon diha sa Basahon ni Mormon. Ang sama nga panalangin anaa alang sa matag usa kanato.

Ang panimalay maoy usa ka nindot nga lugar alang sa mga pamilya aron motuon ug mopaambit og bililhong mga panabut gikan sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa mga propeta ug aron sa pag-access sa mga materyal sa Simbahan diha sa LDS.org. Didto makakaplag kamo og daghang impormasyon bahin sa mga hilisgutan sa ebanghelyo sama sa mga istorya sa Unang Panan-awon. Samtang magtuon kita gikan sa labing maayo nga mga basahon, atong mapanalipdan ang atong mga kaugalingon batok sa makahadlok nga ba-ba niadtong nagtinguha sa pagkutkot sa atong espirituhanong mga gamut.

Bisan pa sa tanan natong pag-am-po, pagtuon, ug pagpamalandong, tingali duna gihapoy magpabilin nga tubagunon pa nga mga pangutana, apan kinahanglang dili kita motugot nga mapalong ang pagtuo nga nagtubo sulod kanato. Ang ingon nga mga pangutana usa ka pagdapit nga lig-unon ang atong pagtuo ug kinahanglang dili hatagan og prayoridad kon duna kitay higayon nga magduha-duha. Mao kana ang labing importanting kinaiya sa relihiyon nga walay sigurado nga tubag sa matag pangutana, kay mao kini ang katuyoan sa pagtuo. Niana nga sitwasyon, si Elder Jeffrey R. Holland mitudlo kanato nga: “Kon kini nga mga higayon moabut ug mogawas ang mga problema, ang kasulbaran dili dayon moabut, *pang-gunit* ug *hugot sa unsay inyo nang nahibaloan ug barug nga malig-on hangtud moabut ang dugang nga kahibalo*” (“Nagatuo Ako,” *Liahona*, Mayo 2013, 94).

Atong makita libut kanato ang kalipay sa daghan kaayo kinsa nagpabiling lig-on pinaagi sa kanunay nga pag-amuma sa ilang espirituhanong mga gamut. Ang ilang hugot nga pagtuo ug pagkamasulundon igo nga mohatag kanila og dakong paglaum sa ilang Manluluwas, ug gikan niana moresulta ang dakong kalipay. Wala sila mangankon nga nasayud sa tanang butang, apan naningkamot sila nga igong mahibalo aron makaankon og kalinaw ug magpuyo nga mapailubon samtang nagtinguha sila nga mas mahibalo pa. Pagtulunan human sa usa ka pagtulunan, ang ilang pagtuo hugot nga nakatisok diha kang Kristo, ug lig-on sila nga nagbarug isip katagi-lungsod sa mga Santos.

Hinaut nga magpuyo ang matag usa kanato nga ang mahulgaong baba sa nagtakuban nga mga ulod dili makasulod, dili sa karon o sa hangtud, sa atong mga kinabuhi aron magpabilin kita nga “malig-on sa hugot nga pagtuo diha kang Kristo, gani ngadto sa katapusan” (Alma 27:27). Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Jose L. Alonso
Sa Seventy

Maghigugmaay sa Usag Usa sama nga Siya Nahigugma Kanato

Pinaagi sa pagserbisyo ug pagpasaylo sa uban nga may tinuod nga gugma, kita mamaayo ug makadawat og kalig-on sa pagbuntog sa atong kaugalingon nga mga hagit.

Atol sa Katapusang Panihapon, ang Manluluwas mihatag og bagong sugo ngadto sa Iyang mga disipulo, nag-ingon:

“Ako magahatag kaninyog bagong sugo, Nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa usa; maingon nga Ako nahigugma kaninyo, kinahanglan maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa.

“Ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko pinaagi niini, kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa.”¹

Ang mga disipulo sa Manluluwas gihatagan og bagong sugo sa paghimo og dugang pa, mas dako pa, ug mas balaan pa. Kini nga bagong sugo ug pagdapit gi-summarize diha sa importanting mga pulong “maingon nga ako nahigugma kaninyo.”

Ang Gugma Usa ka Buhat; ang Gugma Usa ka Pag-alagad

“Ang gugma usa ka pagbati sa lawom nga debosyon, pagpakabana, ug kahinangup. Ang labing

mahinungdanong ehemplo sa gugma sa Dios alang sa iyang mga anak makita diha sa walay kinutuban nga Pag-ula ni Jesukristo.”² “Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan,” gisulat ni Juan, “nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag,

kondili may kinabuhing dayon.”³ “Ang gugma alang sa Dios ug sa isigkatawo maoy usa ka kinaiya sa mga disipulo ni Jesukristo.”⁴

Pipila ka tuig ang milabay, dihang ang among kinamagulangan nga apo, si Jose, kwatro anyos, nagdula siya uban sa akong asawa. Samtang nangatawa sila ug nalingaw pag-ayo nga naguban, ang among apo nangutana niya, “Lola, gihigugma ko nimo?”

Siya mitubag kaniya, “Oo, Jose, gihigugma ko ikaw.”

Dayon nangutana na pud siya sa iyang lola: “Giunsa nimo pagkasayud nga imo kong gihigugma?”

Ang iyang lola mipasabut niya sa iyang mga pagbati ug gisultihan siya sa tanang nabuhat sa iyang lola ug andam nga buhaton alang niya.

Wala madugay ang akong asawa nangutana ni Jose sa sama nga mga pangutana, lakip niining mahinuklungong pangutana: “Giunsa nimo pagkasayud nga imo kong gihigugma?”

Naghatag og inosente apan sinsero nga tubag, miingon siya, “Gihigugma ka nako tungod kay gibati ko kini sa akong kasingkasing.” Ang mahigugmaong kinaiya ni Jose ngadto sa iyang lola nianang adlaw ug sa kanunay nagpakita nga ang gugma kombinasyon sa mga buhat ingon man sa lawom nga mga pagbati.

Mitudlo si Haring Benjamin, “Tanawa, ako mosulti kaninyo niini nga

mga butang nga kamo unta makakat-on og kaalam; nga kamo unta makakat-on nga kon kamo anaa sa pag-alagad sa inyong mga isigkatawo kamo anaa lamang sa pag-alagad sa inyong Dios.”⁵

Sa kalibutan karon nga daghan kaayong mga pag-antus tungod sa lainlaing mga kahimtang, ang pagpadala og text message nga may katawanang emoji o pag-post og nindot nga litrato nga dunay mga pulong nga “Gihigugma ko ikaw” maayo ug bililhon. Apan ang angayng buhaton sa kadaghanan nato mao ang pagbutang sa atong mga mobile device ug, kutob sa mahimo, motabang sa uban nga dunay dakong panginahanglan. Ang gugma nga walay pagserbisyo susama sa pagtuo nga walay binuhatan; kini sa pagkatinuod patay.

Ang Gugma Usa ka Pagpasaylo

Ang tiunay nga gugma ni Kristo, nga mao ang gugma nga putli,⁶ nagdasig kanato dili lang sa paglihok ug paghatag og serbisyo apan aron usab makabaton og kalig-on sa pagpasaylo, bisan unsa pa ang sitwasyon. Mopambit ako kaninyo og kasinatian nga nakaapekto ug miusab sa akong kinabuhi. Si Ted ug Sharon, mga ginikanan ni Cooper, kinsa ania karon, mihatag kanako og pagtugot sa pagpaambit kon unsay nahitabo sa ilang pamilya sobra sa siyam na ka tuig ang milabay.

Akong isulti ang kasinatian gikan sa panglantaw ni Ted, ang amahan ni Cooper:

Agosto 21, 2008, maoy unang adlaw sa eskwela, ug ang tulo ka mga magulang ni Cooper, si Ivan, Garrett, ug Logan, diha tanan sa bus stop naghulat nga mosakay sa bus. Si Cooper, kinsa kwatro anyos ang panuigon, nagsakay sa iyang bisikleta; ang akong asawa, si Sharon, naglakaw.

Nakatabok na ang akong asawa sa dalan ug gisinyasan si Cooper sa pagtabok. Sa samang higayon, usa ka sakyanan hinay kaayo nga miliko sa wala ug naligsan si Cooper.

Nakadawat ko og tawag sa telepono gikan sa usa ka silingan nga nagsulti nako nga si Cooper naligsan sa sakyanan. Dali kong mi-drabay ngadto sa bus stop aron tanawon siya. Naghigda si Cooper sa mga sagbut, naglisud sa pagginhawa, apan walay makita nga kadaut.

Miluhod ko tupad ni Cooper ug misulti og makaawhag nga mga butang sama sa “Ma-okey ra ka. Hulat lang.” Nianang higayuna ang akong high priest group leader, si Nathan, miabut kuyog ang iyang asawa. Misugyot ang iyang asawa nga hatagan namo si Cooper og priesthood blessing. Among gipatong ang among mga kamot sa ulo ni Cooper. Dili ko makahinumdom kon unsay akong gisulti sa panalangin, apan klaro nakong nahinumdoman ang presensya sa uban nga naglibut kanamo, ug nianang higayuna nasayud ko nga mamatay si Cooper.

Gisakay si Cooper sa helicopter padulong sa ospital apan, sa pagkatinuod, namatay. Gibati nako ang Langitnong Amahan nga nagsulti nako nga ang akong yutan-ong responsibilidad kang Cooper nahuman na ug nga si Cooper naa na karon sa Iyang pag-amuma.

Nakagahin kami og panahon sa ospital uban ni Cooper. Ang mga trabahante didto miandam niya aron amo siyang magunitan ug masultihan sa among mga panamilit ug gitugutan kami nga mogahin og panahon uban niya, mokupot kaniya, kutob sa among gusto.

Sa pagpamauli, ang naguol nakong asawa ug ako mitan-aw sa usag usa ug misugod sa paghisgot mahitungod sa batan-ong lalaki nga nag-drayb sa sakyanan. Wala kami makaila niya, bisan og nagpuyo siya usa lang ka karsada gikan sa amoa ug sulod sa mga utlanan sa among ward.

Ang sunod nga adlaw lisud kaa-yo alang kanamo samtang hilabihan kaming nabug-atan sa kaguol. Miluhod ko ug nag-ampo sa labing sinsero nga pag-ampo nga nabuhat nako sukad. Mihangyo ko sa Langitnong Amahan sa pangalan sa akong Manluluwas nga kuhaon ang hilabihan nakong kasubo. Gibuhat Niya kini.

Wala madugay nianang adlawa usa ka counselor sa among stake presidency miandam aron among mahimamat ang batan-ong lalaki—ang nagmaneho sa sakyanan—ug ang iyang mga ginikanan sa panimalay sa counselor. Si Sharon ug ako naghulat sa pag-abut sa batan-on ug sa iyang mga ginikanan. Sa pag-abli

sa pultahan, amo silang nahimamat sa unang higayon. Ang akong bishop mihunghong kanako, “Duola siya.” Gigakos namo siya ni Sharon sa usa ka dako nga group hug. Nagdungan mi sa pagpanghilak nga daw dugay kaayo. Gisultihan namo siya nga ang nahitabo usa gayud ka aksidente.

Milagruso kadto alang kang Sharon ug kanako, nga kaming duha mibati og ingon niadto ug nga mao gihapon ang among gibati karon. Pinaagi sa grasya sa Dios, among nasubay ang matarung nga dalan, ang dayag nga dalan, ang bugtong dalan, ug gihigugma kining maayo nga batan-ong lalaki.

Nasuod namo siya ug ang iyang pamilya paglabay sa mga katuigan. Iyang gipaambit kanamo ang labing mahinungdanong mga higayon sa iyang kinabuhi. Miadto pa gani kami sa templo uban kaniya sa dihang nangan-dam siya alang sa iyang misyon.⁷

Mga kaigsoonan, si Ted nasayud sa walay pagduha-duha nga ang atong

Langitnong Amahan nahigugma kana-to. Nasayud siya nga sa pagpasaylo, ug sa pagpahaw-as sa iyang kaugalingon niana nga paagi, daw sama katam-is nga gipasaylo. Kini nga katam-is moabut pinaagi sa pagsunod sa ehemplo sa labing mahinungdanong Ehemplo. Sa Basahon ni Mormon, si Alma nama-hayag kabahin sa Manluluwas, “Ug siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pag-tintal sa matag matang; ug kini aron ang pulong matuman nga nag-ingon nga siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan.”⁸

Mga kaigsoonan, pagkatalagsaon nga istorya sa tinuod nga gugma ug pagpasaylo. Kita, usab, makabaton og kalipay samtang kita moserbisyo ug mopasaylo sa uban. Si Georgy, usa sa among mga apo, kanunay nga moingon, “Unsa kita nga matang sa pamilya?” Ug siya motubag, “Kita usa ka malipayon nga pamilya!”

Si Presidente Thomas S. Monson mitambag kanato, nag-ingon, “Susihon nato ang atong kinabuhi ug tinuon ang pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagkamabination, pagkama-higugmaon, ug pagkamatinaabangon.”⁹

Ako nasayud nga ang atong Langitnong Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo, nahigugma kanato ug andam nga motabang kanato sa paglihok samtang mohigugma kita sa usag usa sama nga Sila nahigugma kanato. Ug ako nasayud nga pinaagi sa pag-serbisyo ug pagpasaylo sa uban nga may tinuod nga gugma, kita mama-ayo ug makadawat og kalig-on sa pagbuntog sa atong kaugalingon nga mga hagit. Ug ako mideklarar niana sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 13:34–35.
2. “Love,” Gospel Topics, topics.lds.org.
3. Juan 3:16.
4. “Love,” Gospel Topics, topics.lds.org.
5. Mosiah 2:17.
6. Tan-awa sa Moroni 7:47.
7. Gikutlo ug gipahiagay gikan ni Ted Mardesich, wala mamantala nga manuskrito.
8. Alma 7:11.
9. Thomas S. Monson, “Pagkamabination, Gugmang Putli, ug Pagmahal,” *Liahona*, Mayo 2017, 67.

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Tingog sa Ginoo

Mopamatuod ko nga niini nga komperensya, nakadungog kita sa tingog sa Ginoo. Ang pagsulay sa matag usa nato mao kon unsaon nato sa pagsanong.

Una, mabination nga pulong alang sa gagmayng mga bata. Oo, mao kini ang katapusan nga sesyon, ug oo, ako ang katapusang mamumulong.

Karong bag-o, samtang nagbisita sa Provo City Center Temple, nakadayeg ko sa usa ka painting nga giulohan og *Unang Panan-awon gikan sa Layo*. Ang painting naghulagway sa kahayag ug gahum gikan sa langit sa dihang mibisita ni Joseph Smith ang Amahan ug ang Anak.

Samtang wala ko magkompara sa sagrado kaayong hitabo nga nagsugod sa Pagpahiuli, mahunahuna nako ang sama nga panan-awon nga

naghulagway sa kahayag ug espirituhanong gahum sa Dios nga ania niining kinatibuk-ang komperensya ug, kana nga gahum ug kahayag moabut sa tibuok kalibutan.

Mosaksi ako ninyo nga si Jesus mao ang Kristo, nga naggiya Siya sa kalihokan niining sagrado nga buhat, ug nga ang kinatibuk-ang komperensya mao ang usa sa pinakaimportante nga panahon nga Siya mohatag og direksyon sa Iyang Simbahan ug ngari nato sa personal nga paagi.

Gitudloan gikan sa Kahitas-an

Sa adlaw nga naorganisar ang Simbahan, ang Ginoo mitudlo ni Joseph

Smith nga propeta, manalagna, ug tigpadayag, ug apostol ni Ginoong Jesukristo¹ ug miingon ngadto sa Simbahan:

“Kay ang iyang pulong ikaw makadawat, ingon og gikan sa akong kaugalingon nga ba-ba, sa tanan nga pagpailub ug hugot nga pagtuo.

“Kay pinaagi sa pagbuhat niini nga mga butang ang mga ganghaan sa impyerno dili makabuntog batok kani-mo; ug ang Ginoong Dios mopatibulaag sa mga gahum sa kangitngit gikan sa imong atubangan, ug mohimo sa mga langit sa pagkurog alang sa imong kaayohan.”²

Unya, ang tanang sakop sa Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles usab gipaluyohan ug giordinahan isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.³

Karon, sa atong pagpundok ubos sa direksyon ni Presidente Thomas S. Monson, makapaabut kita nga madungog ang mga pulong sa kabubut-on sa Ginoo, . . . ang hunahuna sa Ginoo, . . . ang tingog sa Ginoo, . . . ug ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan.”⁴ Misalig kita sa Iyang saad: “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra.”⁵

Sa kaguliyang ug kalibog sa atong moderno nga kalibutan, ang atong pagsalig ug pagtuo sa mga pulong sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles importante sa atong espirituhanon nga pagtubo ug paglahutay.⁶

Ang painting nga Unang Panan-awon gikan sa Layo naghulagway sa kahayag ug gahum gikan sa langit.

Ang kahayag ug espirituhanong gahum sa Dios mikunsad diha sa kinatibuk-ang komperensya.

Ang gahum ug kahayag gikan sa kinatibuk-ang komperensya mitabok usab sa tibuok kalibutan.

Nagkapundok kita niining talagsangong komperensya. Milyon ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug sa ubang mga tinuohan nga labaw sa 200 ka nasud, nagsulti og labaw sa 93 ka pinulongan, nagtambong niini nga mga sesyon o nagbasa sa mga mensahe sa komperensya.

Mianhi ta nga nag-ampo ug nag-andam. Daghan nato, dunay mga kabalaka ug sinsero nga mga pangutana. Gusto kitang mobag-o sa atong pagtuo sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, ug mopalig-on sa atong abilidad sa pagbatok sa tintasyon ug paglikay sa mga kaguliyang. Mianhi ta aron matudloan gikan sa Kahitas-an.

Ang Hunahuna ug Kabubut-on sa Ginoo

Alang sa Unang Kapangulohan ug sa Napulog Duha, kinsa sa kasagaran mamulong sa komperensya, ang dakong responsibilidad sa pag-andam sa ilang mga mensahe balik-balik nga buluhaton ug sagrado nga responsibilidad.

Mga tuig na ang milabay, sa wala pa moserbisyo isip usa ka General Authority, nangutana ko ni Elder Dallin H. Oaks kon mag-andam ba siya og lain nga pakigpulong sa matag komperensya sa stake. Mitubag siya nga dili apan midugang, “Apan ang akong mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya lahi. Moabut og 12 hangtud 15 ka mga draft aron pagsiguro nga masulti nako unsay gusto sa Ginoo nga akong isulti.”⁷

Kanus-a ug sa unsang paagi moabut ang inspirasyon alang sa pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya?

Nga walay mga topic nga gi-assign, makita nato nga ang langit nanginlabut sa mga hilisgutan ug mga tema sa mahangturong kamatuoran sa matag komperensya.

Usa sa akong Kaigsoonan misulti nako nga ang iyang hilisgutan alang niini nga komperensya gihatag ngadto niya human dayon sa iyang pakigpulong sa miaging Abril. Ang lain miingon tulo ka semana nang milabay nga nag-ampo pa gihapon siya ug naghulat sa Ginoo. Ang lain, sa dihang gipangutana unsa ka dugay mohimo og sensitibo

nga pakigpulong, mitubag, “Baynte singko ka tuig.”

Dunay higayon nga ang importante nga ideya moabut dayon, apan ang sulod ug mga detalye nagkinahanglan gihapon og dakong espirituhanong paningkamot. Pagpuasa ug pag-ampo, pagtuon ug pagtuo kabahin kanunay sa proseso. Ang Ginoo dili gusto og pagpaka-aron-ingon nga makapakunhod sa Iyang tingog ngadto sa Iyang mga Santos.

Ang direksyon alang sa pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya sa kasagaran moabut sa gabii o sayo sa buntag, sa panahon nga ang pakigpulong wala pa sa hunahuna. Sa kalit, ang wala paabuta nga panglantaw ug usahay, piho nga mga pulong moabut isip lunsay nga pagpadayag.⁸

Samtang kamo maminaw, ang mga mensahe nga inyong nadawat tingali literal o gihimo gyud alang ninyo.

Namulong daghang mga tuig na ang nakalabay sa kinatibuk-ang komperensya, misulti ko og mga pulong nga misulod sa akong hunahuna samtang namalandong kon andam ba ko nga magmision. Ang pulong “Ikaw wala masayud sa tanan, apan ikaw igo nga nasayud!”⁹ Usa ka batan-ong babaye nagtambong sa kinatibuk-ang komperensya nianang adlaw misulti nako nga siya nag-ampo bahin sa tanyag sa kaminyoon, naghunahuna kon nakaila ba gayud siya sa batan-ong lalaki. Sa dihang gisulti nako ang mga pulong, “Wala ka makahibalo sa tanan, apan igo

na ang imong kahibalo,” ang Espiritu mikumpirma kaniya nga siya nakaila *gayud* kaayo kaniya. Malipayon silang naminyo sulod sa daghang mga tuig.

Mosaad ko nga kon andamon ninyo ang inyong espirtu, ug moanhi nga magpaabut nga makadungog sa tingog sa Ginoo, ang mga hunahuna ug pagbati moabut sa inyong hunahuna nga gi-himo alang gyud kaninyo. Gibati na ninyo kini niini nga komperensya, o inyong bation, samtang tun-an ninyo ang mga mensahe sa umaabut nga mga semana.

Alang Karon ug sa Umaabut nga mga Bulan

Si Presidente Monson miingon:

“Pangita og panahon sa pagbasa sa mga mensahe sa komperensya.”¹⁰

“Palandunga [kini]. . . Akong nakaplagaan . . . nga mas nadugangan ko gikan niining dinasig nga mga sermon kon kini tun-an nako pag-ayo.”¹¹

Ang mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya mao ang gusto sa Ginoo nga atong paladungon sa umaabut nga mga bulan.

Ang magbalantay sa karnero “molakaw nga magauna sa [iyang mga karnero], ug kaniya magasunod ang mga karnero; kay sila makasabut man sa iyang tingog.”¹²

Sa kasagaran, ang Iyang tingog mogiya nato sa pag-usab og pipila ka butang sa atong kinabuhi. Nagdapit Siya nato sa paghinulsol. Nagdapit Siya nato sa “pagsunod Kaniya.

Hunahunaa kini nga mga pamahayag gikan niini nga kompersnya:

Presidente Henry B. Eyring kaganinang buntag: “Mosaksi ako nga ang Dios nga Amahan buhi ug gusto nga mouli kamo Kaniya. Kini ang tinuod nga Simbahan ni Ginoong Jesukristo. Siya nakaila kaninyo, Siya nahigugma kaninyo, ug Siya nagbantay kaninyo.”¹³

Presidente Dieter F. Uchtdorf sa kagahapon: “Mopamatuod ko nga kon kita mohimo o mopadayon sa talagsaong panaw nga padulong ngadto sa Dios, ang atong kinabuhi mahimong mas maayo ug ang Ginoo mogamit nato sa talagsaong mga paagi sa pagpanalangin niadtong anaa sa atong palibut ug ipahinabo ang Iyang mahangturong mga katuyoan.”¹⁴

Presidente Nelson sa kagahapon sa hapon: “Mosaad ko nga kon inyong isub-sob ang inyong kaugalingon sa

Basahon ni Mormon, mapanalipdan kamo batok sa mga dautan niining panahona, lakip na ang grabing pagtakboy sa pornograpiya ug sa ubang matang sa adiksiyon.”¹⁵

Elder Dallin H. Oaks kagahapon: “Ako mopamatuod nga ang pamahayag sa pamilya usa ka pahayag sa mahangturong kamatuoran, kabubut-on sa Ginoo alang sa Iyang mga anak kinsa nagtinguha og kinabuhing dayon.”¹⁶

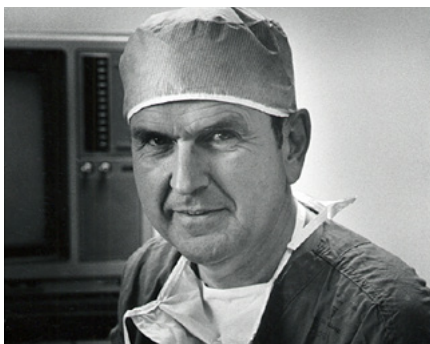
Ug Elder M. Russell Ballard mga pipila ka minuto ang milabay: “Kinahanglan natong gakson ang mga anak sa Dios pinaagi sa kalooy ug wagtongon ang pagkamahukmanon, lakip sa kaliwatan sa sekso, ug nasyonalismo.”¹⁷

Tungod kay duna pa tay dugang minuto, gusto kong modugang og mubo nga paghandom bahin ni Elder

Robert D. Hales. Ang Unang Kapangulohan misulti ni Elder Hales nga makahatag siya og mubo nga mensahe sa sesyon sa Dominggo sa buntag kon itugot sa iyang panglawas. Samtang wala motugot ang iyang panglawas, nag-andam siya og mensahe, nga iyang nahuman sa miaging semana ug mipakigbahin niini kanako. Kay namatay man siya mga tulo ka oras ang milabay, akong ipakigbahin ang tulo ka mga linya sa iyang pakigpulong.

Nagkutlo ni Elder Hales: “Kon kita mopili nga magbaton og hugot nga pagtuo, andam kita nga mobarug sa presensya sa Dios. . . . Human sa pagkalansang sa Manluluwas, nagpakita Siya ngadto lamang sa mga ‘matinud-anon sa pagpamatuod [Kaniya] samtang sila buhi pa sa pagkamortal.’ [D&P 138:12.] Kadtung ‘kinsa misalikway sa mga pagpamatuod . . . sa mga . . . propeta [dili] makatan-aw sa presensya [sa Manluluwas].’ [D&P 138:21.] . . . Ang atong pagtuo nag-andam nato nga maanaa sa presensya sa Ginoo.”

Pagkamaayo sa Ginoo sa pagdasig ni Presidente Russell M. Nelson pagkahuman sa sesyon kaganihang buntag nga daling mibiya sa building, nga wala maniudto, ug nagdali sa pagadto ni Elder Hales, diin miabut siya ug nakaadto, ang iyang presidente sa korum, uban ni Mary Hales samtang migradwar si Elder Hales gikan sa pagkamortal.

Niadtong 1979, si Dr. Nelson adunay pagbati nga kinahanglan siyang mosunod sa tambag ni Presidente Spencer W. Kimball nga magtuon og Mandarin Chinese..

Ang tinguha ni Dr. Nelson sa pagsunod sa tambag ni Presidente Kimball misangpot sa pagbisita ni Dr. Wu Yingkai sa Siyudad sa Salt Lake ug ni Dr. Nelson sa paghatag og mga lecture ug pagpahigayon og mga operasyon didto sa China.

Niadtong Oktubre 2015, si Presidente Russell M. Nelson gipasidungan uban sa usa ka opisyal nga pamahayag nga nahingalan niya nga “karaang higala sa China.”

Pagtubag sa Tingog sa Ginoo

Ako mopamatuod nga niining komperensya atong nadungog ug nabati ang hunahuna ug kabubut-on sa Ginoo.

Kinahanglan nga dili kita maalarma kon ang mga pulong sa mga sulugon sa Ginoo supak sa panghunahuna sa kalibutan, ug, usahay, supak sa atong kaugalingong hunahuna. Mao gyud kini ang paagi. Nagluhod ko sa templo uban sa akong mga Kaigsoonan. Makapamatuod ko sa kaayo sa ilang pagkatawo. Ang ilang labing dakong tinguha mao ang pagpahimutot sa Ginoo ug sa pagtabang sa mga anak sa Dios nga makabalik ngadto sa Iyang presensya.

Ang Seventy, ang Bishopric, ang Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society, Young Women, Primary, ug ubang mga lider sa auxiliary nakadugang ug daghang inspirasyon niini nga kompersnya, sama sa maanindot nga musika ug sa sinsero nga mga pag-ampo.

Adunay kaban sa bahandi sa langitnong direksyon nga naghulat sa inyong pagdiskobre sa mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya. Ang matag usa nato nga pagsulay gihimo sa pagsuta

kon unsay atong reaksyon sa atong nadungog, nabasa, ug gibati.

Mopakigbahin ko og kasinatian bahin sa pagtubag sa mapanagnaon nga mga pulong gikan sa kinabuhi ni Presidente Russell M. Nelson:

Niadtung 1979, lima ka tuig sa wala pa matawag isip General Authority, si Brother Nelson mitambong og miting sa wala pa ang kinatibuk-ang komperensya. Si Presidente Spencer W. Kimball mihagit sa tanang nanambong sa pagpataas sa ilang lakang sa pag-sangyaw sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan. Sa mga nasud nga espesyal nga gihisgutan ni Presidente Kimball mao ang China, nagdeklarar, 'Kinahanglang moserbisyo kita sa mga Chinese. Kinahanglang makat-on kita sa ilang pinulongan. Kinahanglan kitang mag-ampo ug motabang kanila.'¹⁸

Sa edad nga 54, si Brother Nelson adunay pagbati atol sa miting nga kinahanglan siyang magtuon sa pinulongan nga Mandarin. Bisan og busy nga heart surgeon, nangita dayon siya og tutor nga motudlo niya.

Wala madugay human makasugod sa iyang mga pagtuon, si Dr. Nelson mitambong og convention sa silangang Estados Unidos ug wala damha

nakatupad siya og "usa ka inila nga Chinese surgeon, nga si Dr. Wu Yingkai. . . . Tungod kay si [Brother Nelson] nagtuon og Mandarin, misugod siya sa pagpakig-istorya [ni Dr. Wu]."¹⁹

Ang tinguha ni Dr. Nelson sa pagsunod sa propeta misangpot sa pagbisita ni Dr. Wu sa Siyudad sa Salt Lake ug ni Dr. Nelson nga mibiyaha ngadto sa China aron mohatag og mga lecture ug mopahigayon og mga operasyon.

Ang iyang gugma alang sa mga Chinese, ug sa ilang gugma ug pagtahud kaniya, milambo.

Niadtung Pebrero 1985, napulo ka bulan human siya matawag ngadto sa Korum sa Napulog Duha, si Elder Nelson nakadawat og surpresa nga tawag sa telepono gikan sa China nanghangyo ni Dr. Nelson nga moadto sa Beijing aron maoperahan ang nasa-kit sa kasingkasing nga labing inila nga mag-aawit. Uban sa awthag ni Presidente Hinckley, si Elder Nelson mibalik sa China. Ang katapusang operasyon nga iyang gipahigayon didto sa People's Republic of China.

Mga duha ka tuig lang ang milabay, niadtung Oktubre 2015, si Presidente Russell M. Nelson sa makausa gipasidunggan pinaagi sa opisyal nga pagdeklarar, mihingalan kaniya nga "Karaang Higala sa China."

Dayon kagahapon atong nadungog ang 93 anyos na karon nga si Presidente Russell M. Nelson nga naghigot sa pangamuyo ni Presidente Thomas S. Monson sa "matag usa kanato [sa milabayng Abril nga komperensya nga] mainampoong magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon matag adlaw."

Sama sa iyang gibuhit isip busy nga heart surgeon, diha-diha nanuhol siya og Mandarin tutor, si Presidente Nelson misunod sa tambag ni Presidente Monson ug migamit niini sa iyang kaugalingong kinabuhi. Labaw pa kay sa magbasa lang, miingon siya "naglista ko kon unsa ang Basahon ni Mormon, unsa ang *gipamatud-an* niini, unsa ang *gisupak* unsa ang *gituman* unsa ang *gipatin-aw* ug unsa ang *gipadayag* niini."²⁰

Ug dayon makapaikag, nga karon lang buntag, isip ikaduhang saksi, si

Presidente Henry B. Eyring naghisgot usab ganhang buntag sa iyang tubag sa pahimangno ni Presidente Monson. Nakahinumdom ba kamo niini nga mga pulong? “Sama sa daghan kaninyo, akong nadungog ang mga pulong sa propeta isip tingog sa Ginoo ngari kanako. Ug, sama usab sa daghan kaninyo, mihukom ko nga mosunod niadto nga mga pulong.”²¹

Hinaut nga makita nato kini nga usa ka ehemplo sa atong kaugalingong kinabuhi.

Usa ka Saad ug Pagpamatuod

Mosaad ko kaninyo kon paminawon ninyo ang tingog sa Ginoo pinaagi sa mga pagtulun-an niining kinatibuk-ang komperensya, ug dayon mosunod niadtong mga pag-aghat, mabati ninyo ang impluwensya sa langit, ug ang mga kinabuhi sa naglibut kaninyo mapanalanginan.²²

Atol niini nga komperensya, nag-hunahuna kita sa atong minahal nga propeta. Gimahal ka namo, Presidente Monson. Tapuson nako uban sa iyang mga pulong nga gihatag gikan niini nga pulpito. Nagtuo ko nga usa ka panalangin nga gusto niyang ihatag sa matag usa nato karon, kon ania pa siya uban nato. Miingon siya: “Sa atong pagbiya niini nga komperensya, akong ihatag kaninyo ang mga panalangin sa langit sa matag usa kaninyo. . . . Mag-ampo ko nga ang Langitnong Amahan mopanalangin kaninyo ug sa inyong mga pamilya. Hinaut nga ang mga mensahe ug diwa niini nga komperensya magamit diha sa tanan ninyong pagabuhaton—sa inyong mga panimalay, sa inyong trabahoan, sa inyong mga miting, ug sa tanan ninyong mga kalihokan.”

Iyang gitapos: “Gimahal ko kamo. Ako nag-ampo alang kaninyo. Hinaut nga ang Dios mopanalangin kaninyo. Hinaut ang Iyang gisaad nga kalinaw maanaa kaninyo karon ug sa kanunay.”²³

Sa paglalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 21:1.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 21:5–6.
3. Girekord ni Joseph Smith nga ang mosunod nahitabo atol sa pagpahunungod

sa Templo sa Kirtland niadtong Marso 27, 1836:

“Mihatag dayon ko og mubo nga pakigpulong, ug mitawag sa pipila ka mga korum, ug sa tibuok kongregasyon sa mga Santos, sa pag-ila sa [Unang] Kapangulohan isip mga Propeta ug mga Manalagna, ug pagsuporta nila pinaagi sa ilang mga pag-ampo. Nakigsaad silang tanan pinaagi sa pagpanindog.

“Ako dayong gitawag ang mga korum ug kongregasyon sa mga Santos sa pag-ila sa Napulog Duha ka mga Apostoles, nga anaa, isip mga Propeta, mga Manalagna, mga Tigpadayag, ug linain nga mga saksi ngadto sa tanang kanasuran sa yuta, nga naghupot sa mga yawe sa gingharian, aron buksan kini, o tuyuon aron mahimo, tali kanila, ug ituboy sila pinaagi sa ilang mga pag-ampo, diin ilang giuyonan pinaagi sa pagpanindog” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 237–38).

4. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:4.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
6. Si Presidente Henry B. Eyring miingon: “Apan ang pagpili nga dili modawat sa mapanagnaon nga tambag nag-usab sa mismong dapit nga atong gibarugan. Nahimo kining mas makuyaw. Ang kapakyas sa pagsunod sa mapanagnaon nga tambag makapahuyang sa atong gahum sa pagdawat sa dinasig nga tambag. Ang labing maayong panahon nga mohukom sa pagtabang ni Noe sa pagbuhat sa arka mao ang unang higayon nga siya mihangyo. Matag higayon nga siya mihangyo human niana, matag kapakyas sa pagsanong makapaminus sa pagkasensitibo sa Espiritu. Ug mao nga matag higayon ngaang iyang hangyo nga mora og binuang, hangtud miabut ang ulan. Ug dayon ulahi na.
“Sa matag higayon sa akong kinabuhi nga ako mipili sa paglangay sa pagsunod sa dinasig nga tambag o mihukom nga ako walay labut, akong nahibaloan nga akong gibutang ang akong kaugalingon sa kadaot. Sa matag higayon nga ako namati ngadto sa tambag sa mga propeta, gibati ang paghimatuod niini diha sa pag-ampo, ug dayon gisunod kini, akong namatngunan nga ako nagpaingon ngadto sa kasiguroan” (“Finding Safety in Counsel,” *Ensign*, Mayo 1997, 25).
7. Tan-awa sa Neil L. Andersen, “Teaching Our Children to Love the Prophets,” *Ensign*, Apr. 1996, 47.
8. Si Boyd K. Packer sa makausa miingon: “Nakadungog ko ni Presidente Harold B. Lee nga misugod og pamahayag bahin sa mga butang kalabut sa pagpadayag nga nag-ingon nga sama niini: ‘Sa sayong mga oras sa kabuntagon, samtang ako namalandong niana nga hilisgutan . . .’ Naandan na Niya nga motrabaho nga presko ugabtik sa mga sayong oras sa kabuntagon sa mga problema nga nagkinahanglan og pagpadayag.
“Ang Ginoo nasayud og butang sa dihang Siya misugo diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ‘Hunong sa pagkatapulan; hunong sa pagkahugawan; hunong sa

pagpangita og kasaypanan sa usag usa; hunong sa pagkatulog og labaw pa kay sa gikinahanglan; mopahulay sa higdaanan og sayo, nga kamo dili kapuyon; bangon og sayo, nga ang inyong mga kalawasan ug ang inyong hunahuna mahimo nga malagsik.’ (D&P 88:124.) . . .

- “Akong nakat-unan ang gahum sa panulihon, ‘Mopahulay og sayo, mobangon og sayo.’ Kon ako na-pressure, dili kamo makakita nako nga nagpuwaw. Palabihon ko pa nga mopahulay og sayo ug mobangon og sayong mga oras sa kabuntagon, nga ako nga mas mahiduol ngadto Kaniya kinsa naggiya niini nga buhat” (*Teach Ye Diligently* [2005], 244–45).
9. Neil L. Andersen, “Kamo Igo nga Nasayud,” *Liahona*, Nob. 2008, 13.
 10. Thomas S. Monson, “Hangtud sa Sunod Natong Panagkita,” *Liahona*, Mayo 2014, 115.
 11. Thomas S. Monson, “Ang Dios Magauban Kaninyo Hangtud sa Sunod Natong Panagkita,” *Liahona*, Nov. 2012, 110.
 12. Juan 10:4
 13. Henry B. Eyring, “Ayaw Kahadlok sa Pagbuhat og Maayo,” *Liahona*, Nob. 2017, 103.
 14. Dieter F. Uchtdorf, “Tinguha alang sa Panimalay,” *Liahona*, Nob. 2017, 22, 24.
 15. Russell M. Nelson, “Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?” *Liahona*, Nob. 2017, 106.
 16. Dallin H. Oaks, “Ang Plano og ang Pamahayag,” *Liahona*, Nob. 2017, 30.
 17. M. Russell Ballard, “Ang Malisud nga Panaw Nagpadayon!” *Liahona*, Nob. 2017, 106.
 18. Spencer J. Condie, *Russell M. Nelson: Father, Surgeon, Apostle* (2003), 215.
 19. Spencer J. Condie, *Russell M. Nelson*, 215.
 20. Russell M. Nelson, “Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?” 61.
 21. Henry B. Eyring, “Ayaw Kahadlok sa Pagbuhat og Maayo,” 100.
 22. Si Gordon B. Hinckley sa makausa miingon:
“Ang pagsulay moabut diha sa paggamit sa mga pagtulun-an nga gihatag. Kon human niini, nadugangan ang atong kamabination, kon nadugangan ang atong pagkamaayong silingan, kon mas naduol kita sa Manluluwas, uban sa mas lig-ong resolusyon sa pagsunod sa Iyang mga pagtulun-an ug sa Iyang ehemplo, niana kini nga komperensya nakaangkon og talagsaong kalampusan. Kon, sa laing bahin, walay kalamboan sa atong kinabuhi, nan ang mga pulong nga gipamulong sa pakyas sa hilabihan.
“Kana nga mga kausaban tingali dili masukod sa usa ka adlaw o sa usa ka semana o sa usa ka bulan. Ang mga resolusyon dali rang buhaton ug dali rang hikalimtan. Apan usa ka tuig gikan karon, kon mihimo kita og mas maayo kay sa miagi, nan, ang mga paningkamot niining mga adlawo wala makawang” (“An Humble and a Contrite Heart,” *Ensign*, Nob. 2000, 88).
 23. Thomas S. Monson, “Usa Ka Pulong sa Panapos,” *Liahona*, Mayo 2010, 113.

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod nga lista sa pinili nga mga kasinatian nga may kalabutan sa panahon sa kinatibuk-ang komperensya mahimong magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtulun-an. Ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

Mamumulong	Istorya
Jose L. Alonso	(119) Ang apo nga lalaki ni Jose L. Alonso mikwestyon sa gugma sa iyang lola alang kaniya. Ang mga ginikanan kansang anak namatay sa usa ka aksidente mihawas sa ilang kaugalingon sa kabug-at pinaagi sa pagpasaylo.
Neil L. Andersen	(122) Ang Espiritu Santo mitabang sa usa ka batan-ong babaye nga modawat sa halad sa kaminyoon. Si Russell M. Nelson mipanalangin sa Chinese nga katawhan tungod kay misunod siya sa mapanagnaong tambag.
Ian S. Ardern	(117) Usa ka mangingisda nakadawat og pagpamatuod sa Basahon ni Mormon samtang diha sa dagat.
M. Russell Ballard	(104) Ang Santos sa Ulahing Adlaw nga pioneer nga si Jane Manning James nagpabilin nga matinuod-anon bisan pa sa mga hagit. Ang apohan sa tuhod ni M. Russell Ballard matinuod-anong nagserbisyo sulod sa mga dekada.
Jean B. Bingham	(85) Si Jean B. Bingham misag-ulo sa “Ang Buhi nga Kristo.” Usa ka sister nga Taga-Croatia mibiyahe ngadto sa templo aron ma-sealed ngadto sa iyang namatay na nga bana ug mga ginikanan.
Tad R. Callister	(107) Usa ka higala ni Tad R. Callister mibalik ngadto sa Simbahan human makadawat og saksi sa Simbahan ug sa Basahon ni Mormon.
D. Todd Christofferson	(36) Usa ka presidente sa misyon naghinulsol ug nag-usab sa iyang kasingkasing human sa usa ka damgo.
Quentin L. Cook	(51) Si Heber C. Kimball samtang nagmisyon didto sa England. Samtang nakigtugbo ni Thomas B. Marsh, nadawat ni Joseph Smith ang Doktrina ug mga Pakigsaad seksyon 112.
Stanley G. Ellis	(112) Usa ka amahan ug inahan milig-on sa ilang mga anak pinaagi sa wala pagtabang nila sa pinansyal nga paagi human sa ilang high school.
Sharon Eubank	(6) Usa ka babaye miusab sa dagan sa iyang pamilya pinaagi sa paghinulsol. Ang mga tawo nga nagunitay aron mohimo og tawhanong kadena miluwas sa mga swimmer nga naanud sa sulog. Ang batan-ong mga babaye mi-text sa batang babaye nga mibalhin sa ilang ward.
David F. Evans	(68) Ang batan-on nga si David F. Evans nakakaplag sa mga tubag sa mga pangutana sa ebanghelyo ug nakaangkon og saksi sa Basahon ni Mormon. Usa ka babaye nakaangkon og pagpamatuod sa mga ordinansa sa templo.
Henry B. Eyring	(81) Ang usa ka deacons quorum secretary midapit og dili kaayo aktibo nga batan-ong lalaki ngadto sa simbahan. Usa ka young adult nag-ampo nga si Bishop Henry B. Eyring madasig sa paghatag niya og tambag. Si Brigham Young nagpamatuod sa mapanagnaong calling ni Joseph Smith. (100) Si Henry B. Eyring napanalanginan sa pagsunod sa tambag ni Presidente Monson sa pagtuon sa Basahon ni Mormon. Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mitabang sa mga biktima sa katalagman.
O. Vincent Haleck	(58) Usa ka hamtong nga magtiayon misakripisyo aron ma-miyembro sa Simbahan. Usa ka Samoan nga lider mibukas sa iyang balangay ngadto sa ebanghelyo. Ang mga Santos sa Samoa mihatag sa ilang “gusto” sa pagtukod sa templo.
Donald L. Hallstrom	(88) Usa ka miyembro sa Simbahan sa California milagrong naluwas sa pagkahulog sa pang-pang. Si David A. Bednar nangutana sa usa ka batan-ong lalaki kon siya aduna bay pagtuo nga “dili mamaayo.”
Jeffrey R. Holland	(40) Sa usa ka istorya ni Leo Tolstoy, usa ka dili perpekto nga pari nanalipod sa dalan nga dili perpekto niyang gisubay.
Joy D. Jones	(13) Ang Espiritu Santo mimatuod sa tulo ka babaye sa ilang balaan nga bili isip anak nga mga babaye sa Dios.
Joni L. Koch	(110) Si Joni L. Koch “mibati nga sama” sa isig ka Brazilian soccer fan. Ang amahan ni Joni L. Koch’s mihukom “nga magpabilin uban” sa isig ka mga Santos bisan pa og gitamay.
Neill F. Marriott	(10) Ang batang mga lalaki sa Primary misulti sa masulub-on nga sakop sa klase ngano nga siya espesyal. Si Neill F. Marriott nag-ampo alang sa panabang sa paghigugma sa “malisud” nga kabanay.
Richard J. Maynes	(75) Si Richard J. Maynes nakat-on gikan sa iyang amahan nga dili gayud ibutang sa kompromiso ang kaligdong.
Russell M. Nelson	(60) Si Russell M. Nelson mipresentar og Basahon ni Mormon ngadto sa hari sa tribo sa Africa. Si Russell M. Nelson misunod sa tambag ni Presidente Monson sa pagtuon sa Basahon ni Mormon. Isip usa ka surgical resident, si Russell M. Nelson ganahan nga motudlo sa nagsubo nga mga sakop sa pamilya nga ang kamatayon kabahin sa atong imortal nga pagpakabuhi.
Bonnie L. Oscarson	(25) Ang 10 anyos ug 17 anyos nangita og mga paagi sa pagserbisyo sa mga sakop sa pamilya. Usa ka presidente sa Relief Society nakadawat og impresyon sa pagserbisyo sa iyang silingan.
Stephen W. Owen	(48) Si Stephen W. Owen nakaamgo nga ang bag-ong mga misyonaryo “nakasinati og hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol.” Usa ka returned missionary nagtrabaho aron mabutang ang iyang kaugalingon “sa saktong dalan.”
Adilson de Paula Parrella	(115) Ang mga misyonaryo nagtudlo sa pamilyang Parrella nga sila magkauban sa kahangturan. Isip estudyante sa kolehiyo, si Adilson de Paula Parrella misunod sa mapanagnaong tambag sa pagpangita og asawa.
John C. Pingree Jr.	(32) Usa ka miyembro sa Simbahan gikan sa Nepal nagserbisyo sa Nepalese refugees sa Utah ug mitabang sa paghubad sa Basahon ni Mormon ngadto sa Nepali. Ang Espiritu Santo mitabang ni John C. Pingree Jr. nga makasabut sa “balaang mga assignment.” Ang Ginoo maglihok pinaagi sa espirituhon nga mga gasa ug mga pagsulay sa pagpanalangin sa iyang mga anak.
Ronald A. Rasband	(55) Ang apo nga babaye ni Ronald A. Rasband nalingaw sa usa ka emosyonal nga panagkita uban sa iyang igsoong lalaki sa iyang misyon. Si Ronald A. Rasband nakahimamat og sister missionary sa Temple Square nga iyang gitabangan nga madala ngadto sa Simbahan.
Dale G. Renlund	(64) Si Dale G. Renlund nalipay sa pagpahiuli sa mga panalangin sa priesthood sa usa ka batan-ong lalaki.
Gary E. Stevenson	(44) Ang mga Santos nagsaulog sa adlawng natawhan ni Presidente Monson. Ang hingpit nga solar eclipse sa Estados Unidos nakabihag og minilyong mga tawo.
Dieter F. Uchtdorf	(21) Ang nawala nga iro milakaw og 2,000 ka milya (3,220 km) pauli. Ang unang mga lider sa Simbahan nahimong tinuod ngadto ni Dieter F. Uchtdorf atol sa pagbisita sa pamilya sa makasaysayanong mga dapit sa Simbahan.
W. Christopher Waddell	(94) Wala masunod sa pamilyang Waddell ang plano sa ilang bakasyon. Usa ka Santos sa Ulahing Adlaw nabuta panahon sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan mibilin og kabilin sa pagtuo, pagserbisyo, ug pagsalig sa Ginoo.
W. Craig Zwick	(97) Ang Espiritu Santo mitabang ni W. Craig Zwick nga makasabut sa panginahanglan sa usa ka illiterate nga misyonaryo. Ang pag-focus sa usa ka anak sa Manluwas sa wala pa siya mamatay nakatabang sa iyang pamilya nga magpaabut uban sa kalipay sa sunod nga kinabuhi. Usa ka asawa napuno sa gugma human niya gisalikway ang negatibo nga mga pagbati ngadto sa iyang bana.

Elder Juan A. Uceda

Kapangulohan sa Seventy

Samtang naglakaw padulong sa mga guba sa Machu Picchu sa Peru isip batan-ong misyonaryo, si Elder Juan A. Uceda nadakin-as sa pig-ot nga agianan. Nanggunit pag-ayo sa pipila ka mga sanga ug nagbitay og 2000 ka pye (610 m) ibabaw sa suba, hugtanon siyang nag-ampo alang sa tabang. Sayo nianang adlaw nag-ampo siya gikan sa iyang mga ngabil, miingon siya, apan “sa dihang hapit na ako mamatay, nag-ampo ko gikan sa kasingkasing.” Sa dihang hapit na gayud siya mahulog, adunay laing misyonaryo ang mibira kaniya ngadto sa kahilwasan.

Usa sa daghang mga leksyon nga miingon siya nga nakat-unan niya nianang adlaw mao nga “kanunay, kanunay nga mag-ampo ‘sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga [magpakita og] hugot nga pagtuo kang Kristo’ (Moroni 10:4).”

Si Elder Uceda gipaluyohan isip General Authority Seventy niadtong Abril 3, 2010. Nagserbisyo siya isip Assistant Executive Director sa Missionary Department ug usa ka Area Assistant sa North America Southeast Area sa dihang gitawag siya ngadto sa Kapangulohan sa Seventy niadtong Agosto 1, 2017.

Gikan sa 2010 hangtud 2013 miserbisyo siya isip magtatambag sa South America Northwest Area Presidency, ug gikan sa 2013 hangtud 2016 miserbisyo siya isip Presidente sa South America Northwest Area.

Si Elder Uceda naedukar sa Peru. Mi-enrol siya sa Jose Carlos Mariátegui Institute sa Lima, diin gitun-an niya ang accounting ug public relations. Nagtuon usab siya og business administration sa Centro Andino de G.E. Institute. Migradwar siya sa San Luis Gonzaga University, diin nakadawat siya og bachelor’s degree sa public relations.

Si Elder Uceda mitrabaho sa Church Educational System isip area director sa Peru ug Bolivia. Mibiya siya sa Peru niadtong 2003 aron mobalhin ngadto sa New Jersey, USA, aron motabang sa iyang amahan sa ilang negosyo sa pamilya.

Sukad mipasakop sa Simbahan niadtong 1972, si Elder Uceda nakaserbisyo sa daghang mga calling, lakip ang full-time nga misyonaryo sa Lima Peru mission, stake Sunday School presidency, bishop, high councilor, counselor sa stake presidency, stake president, presidente sa Lima Peru North Mission (1992–95), ug Area Seventy.

Iyang giminyoan si Maria Isabel Bendezu niadtong Marso 1979. Mga ginikanan sila sa lima ka anak. ■

Elder Patrick Kearon

Kapangulohan sa Seventy

Samtang nagserbisyo isip Presidente sa Europe Area, si Elder Patrick Kearon nakasaksi sa panaw sa duha ka milyon ka refugee gikan sa Middle East nga nagun-ob sa gubat ngadto sa kasiguroan sa Europe. “Human ko makakita sa ilang mga mata ug makadungog sa ilang mga istorya sa kalisang nga ilang gilayasan ug sa ilang makuyaw nga biyahe aron mangita og kadangpan, natandog kaayo ko,” miingon siya. “Makadasing ang pagsaksi sa daghang nahatag sa mga miyembro sa Simbahan gikan sa tibuok kalibutan aron itabang niining mga indibidwal ug mga pamilya nga nawad-an og daghan.”

Si Elder Kearon, kinsa gipaluyohan isip General Authority Seventy niadtong Abril 3, 2010, gitawag ngadto sa Kapangulohan sa Seventy niadtong Agosto 1, 2017.

Si Elder Kearon natawo sa Carlisle, Cumberland, England, niadtong Hulyo 1961, ngadto kang Paddy ug Patricia Kearon. Ang iyang amahan nagserbisyo sa British Royal Air Force, si Elder Kearon naedukar sa Middle East ug sa United Kingdom.

Samtang nag-imbestigar sa Simbahan, nakasugat siya og kasulatan diha sa Basahon ni Mormon nga mabasa, “Ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay” (2 Nephi 2:25). “Kadto nga kasulatan mibagting sa akong mga dunggan,” miingon si Elder Kearon. “Niadtong akong nahimamat, nakita nako sa unsang paagi nga ang among kinabuhi mapanalanginan pag-ayo pinaagi sa pagsunod sa tambag sa Manluluwas nga magmaya.” Nagpamiyembro siya sa Simbahan sa Bisperas sa Pasko sa 1987.

Iyang nahimamat si Jennifer Carole Hulme samtang nagtuon sa Brigham Young University sa England. Naminyo sila sa Oakland California Temple niadtong 1991 ug mipuyo didto sa England hangtud sa iyang pagkatawag niadtong 2010. Mga ginikanan sila sa upat ka mga anak.

Nakapuyo ug nakatrabaho siya sa United Kingdom, Saudi Arabia, ug sa Estados Unidos sa lain-laing mga industriya, apil ang health care, pagkaon, transport, ug automotive, ug midumala siya sa iyang kaugalingong communications consultancy. Ang iyang pagkalambigit sa sibiko ug komunidad naglakip sa pagserbisyo diha sa mga board of charities, eskwelahan, usa ka enterprise agency, ug usa ka kolehiyo.

Si Elder Kearon nakaserbisyo og daghang mga calling sa Simbahan, lakip ang assistant ward clerk, ward Young Men president, counselor sa bishopric, branch president, stake president, ug Area Seventy. ■

Tabang sa mga Panahon sa Kalisdanan

Human sa usa ka kusog nga bagyo ug sa grabe nga pagbaha sa Houston, Texas, USA, ang usa ka tigulang nga babaye nakakita sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga nagsul-ob og yellow Helping Hands T-shirt nga mipadulong sa pagtabang sa mga biktima sa pagkagun-ob. “Nasayud ko nga moabut ang mga Mormons!” miingon siya.

Kini nga panghitabo, gi-report sa usa ka Facebook post sa presidente sa Texas Houston South Mission, nga si Aaron T. Hall, nagrepresentar kon sa unsang paagi ang Simbahan motabang sa mga miyembro ug mga kasilinganan sa mga panahon sa kalisdanan. “Walay hagit nga dako ra kaayo alang sa mga miyembro sa Simbahan sa Ginoo!” Misulat si Presidente Hall.

Kon ang katalagman moabut, ang Simbahan kanunay nga maoy usa sa unang moresponde, ug diha sa naapektohan nga mga dapit, ang humanitarian nga tabang sa Simbahan kasagaran magpadayon sulod sa mubo ug taas og tagal nga pagkaayo, nga ang tumong mao ang pag-establisar sa pagpaningkamot sa kaugalingon [self-reliance]. Ang lokal nga mga lider nakigtambayayong sa punoang buhatan sa Simbahan sa pagtimbang-timbang ug pagsangkap alang sa mga panginahanglan ug sa pag-organisar sa mga miyembro aron sa pagtabang sa

pag-apud-apod sa mga kapanguhaan, pagpanglimpyo, pagpahiuli, ug pag-pangtukod pag-usab.

Pinaagi sa LDS Charities ug sa pagpakig-partner sa naestablisar na nga mga ahensya diha sa naapektohan nga mga dapit, ang Simbahan bag-o lang mihatag og hinabang sa mga biktima sa baha sa Peru; sa pagdahili sa mga lapok sa Sierra Leone; sa mga sunog sa Montana, USA, ug Alberta, Canada; sa mga bagyo sa Texas, Florida, ug sa mga isla sa Caribbean, lakip sa Puerto Rico, Haiti, ug sa Dominican Republic; ug sa duha ka kusog nga mga linog sa Mexico.

Sa Septyembre, ang Simbahan mipahibalo nga mohatag kini og US \$11 milyon aron sa pagsuporta sa mga proyekto sa paghupay sa kagutom [famine relief] ug sa pagpakaon sa malnourished nga mga bata sa walo ka mga nasud sa Africa ug sa Middle East. Ang LDS Charities nakigtambayayong sa 11 ka mga organisasyon sa 25 ka mga proyekto aron sa pag-apud-apod sa hinabang.

Ang LDS Charities mihatag og hapit \$2 billion isip tabang sa minilyon ka mga tawo sa 189 ka mga nasud sukad niadtong 1985, sugod sa kahupayan nga gihatag ngadto sa mga biktima sa kagutom sa Ethiopia. ■

Kadtong gusto nga modonar ngadto sa Church Humanitarian Aid Fund mahimong mobuhat niini sa ilang tithing slip.

Tulo ka Templo Gipahinungod

Sukad sa kinatibuk-ang kompetensya sa Abril 2017, tulo ka mga templo ang gipahinungod o gipahinungod og usab. Ang Paris France Temple gipahinungod niadtong Mayo, ang Idaho Falls Idaho Temple (USA) niadtong Hunyo, ug ang Tucson Arizona Temple (USA) niadtong Agosto.

Ang Meridian Idaho Temple (USA) ipahinungod sa Nobyembre 19, 2017; ang Cedar City Utah Temple (USA) sa Disyembre 10; ug ang Jordan River Utah Temple (USA) ipahinungod pag-usab sa Mayo 20, 2018.

Ang mga plano gipahibalo na, o ang pagpangandam ug ang pagtukod nagpadayon, sa 23 nga mga templo sa tibuok kalibutan. Unom ka mga templo kasamtangang gisirad-an aron ayuhon, ug lima ka mga templo ang gi-iskedyul nga isirado aron ayuhon sa 2018. ■

Pangita og mga update ug impormasyon diha sa temples.lds.org.

Mga Propeta, Mga Apostoles Nangalagad sa Tibuok Kalibutan

Ang mga propeta ug mga apostoles gitawag isip “talagsaon nga mga saksi sa ngalan ni Kristo sa tibuok nga kalibutan” (D&P 107:23). Ania ang pipila sa ilang mga kalihokan sukad sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril.

Si Presidente Thomas S. Monson hilum nga misaulog sa iyang ika-90 nga adlawng natawhan sa **Utah, USA**, niadtong Agosto 21. Iyang gibalik og sulti ang usa ka pangandoy sa birthday nga gipahayag niya kaniadto, nga ang pinakanindot nga gasa nga iyang madawat mao nga ang mga tawo “[mangita] og tawo kinsa anaa sa kalisud o nagsakit o nag-inusara ug [mag] buhat og usa ka butang alang kanila.”

Sa Hamilton, **New Zealand**, si Presidente Henry B. Eyring mipahinungod sa mga pasilidad sa Temple View, nga kaniadto maoy campus sa Church College sa New Zealand. Human sa Hurricane Irma, mibisita siya sa **Puerto Rico, Saint Thomas**, ug sa mga boluntaryo sa Simbahan nga mitabang sa mga paningkamot sa pagpanglimpyo sa **Florida, USA**.

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf mibisita sa **Texas, USA**, ug nakasaksi sa mga pundok sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Houston nga nagtrabaho uban sa ilang mga silingan human sa Hurricane Harvey, nag-ingon nga ang kinaiya nga “motabang-kutob-sa-akong-mahimo” komon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan.

Si Presidente Russell M. Nelson mipresentar sa gobernador sa **Nebraska, USA**, og usa ka volume sa family history, mibisita sa mga lider ug mga misyonaryo sa **New York, USA**, ug misulti sa mga estudyante sa institute sa **Utah** nga ang Biblia “puno sa mga panagna mahitungod . . . sa Pagpahiuli.”

Human mobisita sa mga miyembro sa **Japan** ug **Korea**, si Elder Dallin H. Oaks miingon, “Ang Ginoo mahunahunaon sa Iyang mga anak. Nasayud Siya sa ilang mga kahimtang ug mga kabalaka ug manggihatagon sa Iyang

gugma.” Sa usa ka kalihokan nga Face to Face sa Korea, mitubag siya sa mga pangutana gikan sa kabatan-onan. Nakigkita siya sa ministro nga maoy gisangunan sa 2020 Tokyo Olympics. Ug sumala sa hangyo sa presidente sa **Peru**, si Elder Oaks nakigkita aron sa pagdawat sa pasalamat sa presidente alang sa tabang sa Simbahan panahon sa mga baha.

Sa **Utah**, si Elder Ballard miawhag sa mga young single adult sa pagbalaan sa Igpapahulay isip “usa ka talagsaon ug mahimayaon nga panahon” ug sa pagtuon sa sukaranang mga baruganan ug mga doktrina sa Simbahan. Gisulthihan niya ang mga temple worker nga ang mga templo nga gitukod karon gamiton usab panahon sa Milenyum. Uban ni Elder Ronald A. Rasband, mibisita siya sa **Texas** sa pag-awhag sa mga boluntaryo nga nanglimpyo sa mga kadaut sa bagyo ug lunop.

Si Elder Robert D. Hales midawat sa 2017 Pioneers of Progress President’s Award gikan sa usa ka organisasyon sa komunidad sa **Utah**. “Ang makahimo sa pagtabang sa usag usa, pagbayaw sa usag usa, paglig-on sa usag usa mao ang labing mahinungdanong hiyas, sa akong hunahuna, sa pagkahimong pioneer,” siya miingon.

Sa **Russia** ug **Ukraine**, si Elder Jeffrey R. Holland mitudlo nga ang kinabuhi gituyo nga adunay mga pag-sulay, apan ang ebanghelyo naghatag og panglantaw, paglaum, ug pagdasig. Sa Second Windsor Conference on Religious Persecution [Ikaduhang Komperensya sa Windsor kalabot sa Relihiyusong Pagpanggukod] didto sa **England**, miingon siya nga ang hugot nga pagtuo nakatabang og daghan nga maulian gikan sa refugee nga kahimtang ug makatampo ngadto sa katilingban. Human sa komperensya, mihatag siya og tambag sa mga miyembro sa Simbahan, mga presidente sa misyon, ug mga misyonaryo sa **Portugal** ug **Spain**.

Si Elder David A. Bednar mibisita

og tulo ka mga nasud sa West Africa nga wala pa sukad mabisitahi sa usa ka Apostol: **Senegal**, diin mihalad siya og pagpahinungod nga pag-ampo; **Guinea**; ug **Mali**. Nakigkita usab siya sa mga miyembro sa **Nigeria** ug **Ghana**. Atol sa usa ka tibuok kalibutan nga debosyonal nga nagagikan sa **North Carolina, USA**, giawhag niya ang mga young adult nga mahimong “lig-on nga sumpay” sa ilang mahangturong kadena sa pamilya.

Si Elder Quentin L. Cook nakigkita sa mga miyembro ug mga misyonaryo sa **Taiwan, Hong Kong, India**, ug **Thailand**, mitimaan nga “ang mga miyembro mahinamon kabahin sa Simbahan, nga nakatutok sa templo ug misyonaryo nga buhat.” Sa **New Jersey, USA**, namulong siya sa Seymour Institute Seminar on Religious Freedom [Seminar sa Seymour Institute kalabot sa Relihiyusong Kagawasan]. “Kinahanglang mopadayon kita sa atong nagpadayon ug kritikal nga mga paningkamot sa

Clockwise, gikan sa ibabaw nga pinaka-wala: si Presidente Henry B. Eyring mitambong sa pagpahinungod sa Temple View sa New Zealand; si Presidente Dieter F. Uchtdorf migakos sa usa ka batan-on nga Helping Hands nga boluntaryo human sa Hurricane Harvey sa Texas, USA; si Elder Jeffrey R. Holland namulong uban ni Baroness Emma Nicholson sa Second Windsor Conference on Religious Persecution [Ikaduhang Komperensya sa Windsor kalabut sa Relihiyosong Pagpanggukod]; si Elder Ronald A. Rasband mitimbaya sa usa ka sister sa iyang pagbisita sa South Africa; si Elder Christofferson mitimbaya sa mga estudyante sa Kamalabai Joshi School sa Kenjal, India; si Elder Quentin L. Cook mibisita sa mga miyembro sa Simbahan sa Taiwan.

pagpalambo sa moralidad ug pagpanalipod sa pamilya,” miingon siya. Sa **California, USA**, giawhag niya ang mga sakop sa law society sa pagmentinar sa pagtuo ug balanse diha sa ilang mga kinabuhi ug sa pagpanalipod sa kagawasan sa relihiyon.

Sa **Ecuador** ug **Colombia**, si Elder D. Todd Christofferson mitudlo nga ang pagtuo diha sa Pagkabanhaw ni Kristo mohupay ug molig-on kanato. Sa **India**, midawat siya og World Peace Prize alang sa Simbahan ug mipresentar og mga kopya sa Basahon ni Mormon sa Nepali ngadto sa presidente ug bise-presidente sa **Nepal** ug sa Kathmandu Branch.

Mga bulan sa wala pa ang mga bagyo ug mga baha, si Elder Neil L. Andersen mibisita sa **Puerto Rico, Haiti**, ug sa **Dominican Republic**, namulong kabahin sa self-reliance, edukasyon, ug pagpangandam sa pagdawat sa mga panalangin sa templo. Sa LDS Family Education Night sa

Arizona State University sa **Arizona, USA**, giawhag niya ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa “pag-abli sa atong mga pultahan, mosabut sa mga tinuohan sa uban, [ug] dugang pa nga magkat-on mahitungod kanila.” Si Elder Andersen mimugna sa ika-100 nga stake sa **Pilipinas** ug mipahinungod sa gipadak-an nga missionary training center sa Manila.

Sa **South Africa** ug sa **Democratic Republic of Congo**, si Elder Ronald A. Rasband misulti nga uban sa tulo ka mga templo nga gigamit sa Africa ug dugang lima nga gitukod o gipahibalo na, “ang Ginoo nag-andam sa mga tawo sa Africa sa pagdawat sa tanan Niya nga mga panalangin.”

Si Elder Gary E. Stevenson mibisita sa **Vanuatu, Australia, New Zealand, French Polynesia**, ug Brigham Young University–Hawaii sa **Hawaii, USA**. “Samtang kita . . . motan-aw sa atong mga hagit pinaagi sa panglantaw sa ebanghelyo, makakaplag kita og mga

tubag nga makahatag kanato og kalipay ug kamaya,” miingon siya. Nakig-himamat siya sa presidente ug prime minister sa Vanuatu ug sa arsobispo sa Papeete, Tahiti.

Si Elder Dale G. Renlund mibisita og lima ka mga nasud niadtong Hunyo: **Guatemala, Costa Rica, El Salvador, Nicaragua**, ug **Honduras**, miorganisar sa unang Q’eqchi’ og pinulongan nga stake sa Guatemala ug miapil sa usa ka komperensya kalabut sa relihiyosong kagawasan ug sa usa ka youth conference. Niadtong Agosto, siya ug ang iyang asawa, si Sister Ruth L. Renlund, miapil sa unang Face to Face nga kalihokan nga nagagikan sa **Accra, Ghana**, ug pagka-Septiyembre giawhag niya ang mga estudyante sa Brigham Young University–Idaho sa **Idaho, USA**, nga mosalig sa doktrina ni Kristo. ■

Ang up-to-date nga impormasyon sa pangalagad niining mga lider sa Simbahan makita sa ilang tagsa-tagsa nga page sa Facebook ug sa prophets.lds.org.

Mga Kapanguhaan alang sa may Problema sa Pandungog

“Aron sa pagtabang sa mga miyembro nga may problema sa pandungog, ang mga teknolohiya nga gihatag sa Simbahan anaa sa mga templo ug mga meetinghouse,” nag-ingon ang usa ka pahibalo nga gipadala ngadto sa mga lider sa tibuok kalibutan niadtong Septyembre 14, 2017. “Ang mga lider kinahanglan nga pamilyar niini nga mga teknolohiya ug mosiguro nga ang tanan nga mahimong makabenepisyo nahibalo ug makagamit sa ekipo.”

Sa mga templo, ang mga miyembro nga dunay problema sa pandungog makahangyo og headset nga mogamit og infrared system nga nagsibya sulod sa templo. Diha sa mga meetinghouse, ang mga miyembro maka-access og radio frequency system pinaagi sa (1) mga radio frequency (RF) assistive listening receiver, gagmay nga mga device nga mogamit sa audio system sa chapel o cultural hall aron mapakusgan ang tingog ngadto sa usa ka earpiece, o (2) assisted listening system (ALS) nga mga neck loop nga direktang nagsibya sa tingog ngadto sa T-coil-compatible hearing aid sa usa ka indibidwal.

Ang pahibalo dugang nga nagtudlo nga ang “mga ward ug mga branch kinahanglang adunay daghang [RF] receiver ug [ALS] neck loop. Kon gikinahanglan, ang dugang nga mga device mahimong i-request pinaagi sa physical facilities representative sa stake.” ■

Ang dugang nga impormasyon bahin sa mga assisted listening system anaa sa mhtech.lds.org. Alang sa impormasyon mahitungod sa pagkawala sa pandungog, pagkabungol, ug sign language, tan-awa sa disabilities.lds.org.

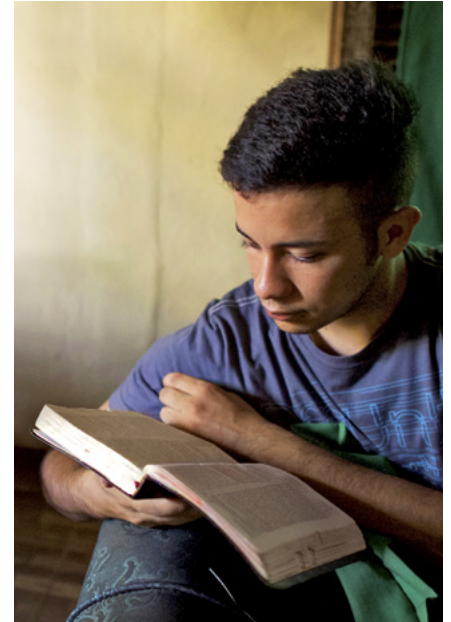
Bag-ong mga Paghubad sa Kasulatan

Ang mga proyekto sa bag-ong mga paghubad sa kasulatan nga giapubahan sa milabay nga pipila ka mga tuig naglakip sa Basahon ni Mormon sa Burmese, Efik, Georgian, Navajo, Pohnpeian, Sesotho, ug Tshiluba ug ang triple combination sa mga kasulatan sa American Sign Language, Afrikaans Amharic, Arabic, Bislama, Gresyanhon, Hiligaynon, Hindi, Hmong, Lao, Lingala, Malay, Persia, Polish, Serbian, Setswana, Sinhala, Slovak, Slovenian, Tahitian, Tamil, Telugu, Tok Pisin, Turkish, Twi, Urdu, ug Yoruba.

Sa usa ka sulat nga pinetsahan og Oktubre 9, 2017, ang Unang Kapangulohan milista niini nga mga proyekto ug mipaila og bag-ong proseso nga nagtugot sa mga indibidwal sa pagtuon sa pasiuna [draft] nga mga porsyon sa paghubad sa dili pa imantala ang kinatapusan [final] nga mga paghubad.

“Samtang magpadayon ang paghubad, ang nakompleto nga mga porsyon i-release sa pasunod nga han-ay matag karon ug unya,” nag-ingon ang sulat. “Kining pasunod nga mga porsyon, bisan og dili makonsiderar nga kinatapusan [final] hangtud ang hingpit nga paghubad makompleto, maanaa sa LDS.org ug sa Gospel Library mobile application.” Ang inisyal nga pag-release sa pipila ka pinili nga mga pinulongan magsugod sa Nobyembre 30, 2017. Samtang makompleto ang mga paghubad, uban sa gikinahanglan nga mga pagribyu ug pag-aprobar, ang nag-unang gipasunod nga pag-release mapulihan sa katapusan nga mga bersyon, nga pagasundan sa giimprinta nga mga edisyon.

Ang mga proyekto sa paghubad mokabat og pipila ka tuig tungod kay ang mga teksto sa kasulatan hubaron sa mainampingong paagi. Busa, ang mga proyekto anaa karon sa managlahing ang-ang. Ang inisyal nga pag-release sa giapubahan nga draft nga mga

paghubad maglakip sa mga sulod nga gihubad ug giribyu sa lokal nga mga lider. Ang dugang nga mga porsyon sa paghubad padayon nga i-release sa matag karon ug unya. Ang mga paghubad nga karon hapit na mahuman walay draft nga imantala.

Ang Unang Kapangulohan naghangyo nga samtang ang mga proyekto sa paghubad gitrabaho pa o naghulat pa, ang mga miyembro ug mga lider “mopadayon sa paggamit sa kasamtangang mga hubad sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo, mga pag-ampo sa sakrament, ug pag-ampo sa bunyag hangtud nga ang bag-ong paghubad makompleto.”

Ang LDS nga mga edisyon sa mga kasulatan gihubad ug anaa sa mosunod nga gidaghanon sa mga pinulongan: ang Balaan nga Biblia, 3; pinili nga dili LDS nga edisyon sa Biblia, 95; ang Basahon ni Mormon, 90; Mga pinili gikan sa Basahon ni Mormon, 21; ug ang Doktrina ug mga Pakigsaad ug ang Perlas nga Labing Bililhon, 58. ■

Mga Missionary Training Center

Ang bag-ong missionary training center sa Accra, Ghana, ug ang gipadak-an nga missionary training center sa Provo, Utah, USA, nagpakita sa nagpadayong kaimportante sa misyonaryo nga pagserbisyo.

Ang bag-o lang nahuman nga Ghana MTC, tupad sa Accra Ghana Temple, makasulod og 320 ka mga misyonaryo ug duna pay luna nga mapadak-an. Ang mas dako nga pasilidad makaa-timan sa mga misyonaryo nga gikan sa kasadpan ug habagatang-silangang Africa, ingon man usab sa mga misyonaryo gikan sa tibuok kalibutan kinsa gitawag sa pagserbisyo sa Africa. Ang bag-ong mga building makapasayon sa mga misyonaryo sa pagkat-on sa ilang lumad nga pinulongan—Iningles o French—ug magkat-on sa pinulongan ug kultura sa dapit diin sila gi-assign nga moalagad.

Ang pagpadako sa MTC sa Pilipinas midoble sa kapasidad niini ngadto sa 280 ka mga misyonaryo. Naglakip kini

sa duha ka bag-ong mga building diha sa campus nga adunay lima ka building, nahimutang tupad sa mga opisina sa Philippines Area ug atbang sa Manila Philippines Temple. Sukad giablihan ang MTC sa Pilipinas niadtong 1983, nakaserbisyo kini sa mga misyonaryo nga gikan, o padulong, sa 60 ka mga nasud.

Ang pagpadako sa Provo MTC naglakip sa duha ka bag-ong tag-unom ka andana nga mga building nga adunay 200 ka bag-o nga mga classroom, sobra sa 100 ka mga kwarto nga praktisanan sa pagtudlo, ug 13 ka mga computer lab diin ang mga misyonaryo makadawat og pagbansay sa dili pa sila ipadala sa ilang gi-assign nga mga dapit sa tibuok kalibutan. Ang Provo MTC adunay kapasidad nga makabansay og kutob 3,700 ka batan-ong mga lalaki, batan-ong mga babaye, ug senior nga mga misyonaryo matag higayon.

Ang Simbahan adunay 15 ka missionary training center sa lainlaing dapit sa tibuok kalibutan. ■

Ang usa ka magtutudlo sa bag-ong Ghana Missionary Training Center naminaw samtang ang mga misyonaryo naghigot kon unsaon sa pagtudlo sa ebanghelyo.

Si Sister Bingham sa United Nations

Namulong atol sa panel discussion nga base sa relihiyon mahitungod sa pagdawat sa mga refugee nga gipahigayon sa United Nations sa New York City niadtong Abril 13, 2017, ang Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society nga si Jean B. Bingham mipahayag og paglaum nga ang mga organisasyon nga base sa relihiyon “magtambayayong pinaagi sa ginagmay ug yanong mga paagi aron makakab-ut og talagsaong mga butang.”

Atol sa tinuig nga “Focus on Faith” nga diskusyon, si Sister Bingham mihigot sa humanitarian nga mga paningkamot sa Simbahan ngadto sa mga refugee ug mipahayag og sinsero nga pagpasalamat sa tanan nga miapil sa “mahagiton apan magantihon kaayo nga buhat” sa paghupay sa mga pag-antus sa tibuok kalibutan.

Si Sister Bingham bag-ohay lang miuli gikan sa field visit sa United Nations Children Fund (UNICEF) ngadto sa Uganda uban ni Sister Sharon Eubank, Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society ug direktor sa LDS Charities. Si Sister Eubank mitambong usab sa miting sa U.N. sa New York City. ■

*Alang sa dugang nga impormasyon kon unsay inyong mahimo sa pagtambag sa mga refugee, adto sa **IWasAStranger.lds.org**.*

Usa ka Bag-ong Direksyon alang sa mga Miting sa Dominggo sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society

Ang bag-ong kurikulum nagdala og makapahinam nga mga kausaban sa atong mga miting sa Dominggo nga gibase sa Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas. Ang atong miting sa unang Dominggo mao ang panahon sa pagtinambagay sa usag usa mahitungod sa atong mga responsibilidad, mga oportunidad, ug mga hagit samtang nagbuhat kita sa buhat sa Ginoo. Sa ubang mga Dominggo, imbis sa usa ka bag-ong manual sa Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan, atong tutukan ang pagtudlo sa mga mensahe gikan sa pinakabag-o nga kinatibuk-ang komperensya ug usa ka hilisgutan nga gipili sa atong kinatibuk-ang mga lider sa Simbahan. Apan kini nga mga kausaban dili lamang sa mga hilisgutan nga atong tun-an—ang bag-ong kurikulum moapekto usab kon sa unsang paagi kita mangandam, motudlo, motambag ug dungan nga magkat-on, ug modawat ug molihok base sa inspirasyon. Ang mga miyembro ug mga lider sa Mexico ug sa Utah, California, ug Georgia sa Estados Unidos miapil sa usa ka pagsulay sa bag-ong mga materyal. Ania ang pipila sa ilang mga hunahuna ug mga kasinatian:

“Unsay akong buhaton kon walay manwal?” naghunahuna si Nancy Feragen, usa ka magtutudlo sa Relief Society, sa una niyang pagribyu og kopya sa *Dali, Sunod Kanako—Para sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society*. “Sa sinugdanan, nataranta ko,” miangkong siya. “Dayon nakahunahuna ko: Gusto sa Ginoo nga moangkong kita og mas dakong responsibilidad alang sa atong kaugalingong pagkat-on ug ipalambo ang atong pagka-espirituhanon isip mga igsoon diha sa ebanghelyo.”

“Medyo makahadlok nga mosalig sa Ginoo ug moabut nga andam nga mangulo sa diskusyon nga walay daghang mga materyal,” miingon si Linda

Harmon, usa ka presidente sa Relief Society, “apan sa higayon nga buhaton ninyo kini—kon giandam ninyo ang inyong kaugalingon pinaagi sa pagampo, pagtuon, pag-adto sa templo, ug bisan unsa pa nga nadasig kamo nga buhaton—nindot kaayo.”

PAGTUDLO SUMALA SA PAMAAGI SA MANLULUWAS

“Usa ka hagit sa bag-ong kurikulum mao ang pagpugong sa mga tawo nga dili motudlo ‘sa karaang paagi,’” miingon si Bishop Boyd Roberts. “Kinahanglang mohunong kita sa pagpaambit lamang og impormasyon, dili mahimong sagabal, ug tugutan ang Espiritu nga motudlo.”

“Bag-o kini nga paagi sa pagtudlo nga tingali lisud alang sa pipila ka mga tawo,” miingon si Lisa Smith, usa ka presidente sa Relief Society, nga nagpasabot sa *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*. “Mao kana nganong importante nga mopakita og maayong mga pamaagi sa pagtudlo ug moawhag sa mga lider nga kanunay motambag sa mga miting sa teacher council uban sa mga magtutudlo,” miingon siya.

PAGPANGANDAM OG PAGTUDLO

Si David Mickelson, usa ka magtutudlo sa high priest group, miingon nga ang mga pulong nga “pagtudlo kamo nga makugihon” diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:78 “may kalabutan sa atong pagpangandam daan ug sa atong abilidad nga makugihong mosunod sa Espiritu samtang nagtudlo kita. Kon motudlo kita nga makugihon, ang grasya sa Manluluwas magauban kanato ug kita pagatudloan nga mas hingpit. Nagtuo ko nga kana ang hingpit nga paagi sa Ginoo sa pagtudlo. Ang magtutudlo—ang tawo nga nangulo sa diskusyon—kinahanglang andam nga matudloan sa Espiritu.”

Si Adan Bushman, usa ka magtutudlo sa elders quorum, nangandam alang sa mga leksyon pinaagi sa pagribyu sa gipili nga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya, dayon mainampoong mokonsiderar kon unsa nga mga konsepto ang labing importante alang sa korum. “Aron sa pagtabang sa mga lalaki nga dunay mas dakong panahon sa pagpamalandong,” mipasabot siya, “usa ka email ang ipadala atol sa semana

nga nag-ingon, 'Kini ang pakigpulong nga atong hisgutan ug gusto namo nga imong ikonsiderar ang mosunod nga mga pangutana.'

PAGTINAMBAGAY UG DUNGAN NGA PAGKAT-ON

"Ang mga Dominggo sa Relief Society dili na responsibilidad sa mga lider lamang," miingon si Brooke Jensen, usa ka magtatambag sa kapangulohan sa Relief Society. "Ang matag miyembro mohimo og aktibo nga tahas."

Si Brother Bushman mibati nga ang paglingkod nga naglibut nakahimo og kalainan. "Ganahan ko niini," miingon siya. "Nakausab kini sa matang sa panag-istoryahanay. Nakausab kini sa ekspektasyon sa mga tawo. Karon mas daghan na ang moapil. Imbis nga duha o tulo ka kaigsoonan ang kasagarang motubag, duna nay bag-ong mga tawo nga mokomentaryo."

Sa dihang si Rebecca Siebach, usa ka sister sa Relief Society, unang nakadungog kabahin sa bag-ong pagtutok sa mga council, diha-diha dayon nakahunahuna siya sa mga higala kinsa nahimong dili kaayo aktibo. "Nasayud ko sa ilang mga kabalaka," miingon siya. "Matinuoron silang mipaambit kanako sa ilang mga kabalaka ug mga panlimbasug sa pagsimba, ug naghunahuna ko, kini ang hingpit nga oportunidad sa pagtabang kanila ug pag-ingon, 'Gikinahanglan kamo namo sa atong council! Palihug dali ug pakig-ambit!'"

"Sa dihang sa katapusan mitingog ko atol sa miting sa council," miingon si LonaMarie Cook, usa ka magtatambag sa kapangulohan sa Relief Society, "nindot kaayo nga dunay mga tawo nga mikumpirma sa unsay akong gihunahuna ug nga mahimong parte niana nga komunidad."

PAGDAWAT UG PAGESUNOD SA INSPIRASYON

"Nagmugna kita og palibut aron ang Espiritu makatudlo ug aron kita maminaw ug makadungog," miingon si Bishop Roberts. "Ang Espiritu dayon mahimong magtutudlo, nga magpakita kanato kon unsay kinahanglan natong buhaton diha sa atong personal nga

kinabuhi, mga pamilya, ug mga calling. Ang atong buhaton isip resulta niadto nga mga pag-aghat mao ang moresulta ngadto sa tinuod nga pagkakabig ug pagserbisyo."

Si Susan Farr, usa ka presidente sa Relief Society, miingon, "Kini nga pamaagi modasig kanato sa pagbarug ug pagbuhat, dili lamang mobiyag gikan sa leksyon nga maghunahuna 'makapadasig kadto', apan malimtan ra dayon kini. Ang pagtinambagay sa usag usa makatabang kanato nga makakita nga ang pagkat-on ug ang mga lihok responsibilidad natong tanan—dili lang sa magtutudlo."

"Samtang atong irekord ang atong mga impresyon ug dayon molihok sumala niini, atong gipakita ang usa ka kausaban sa kasingkasing ug mahimong mas maayo nga mga sulugoon sa Ginoo," miingon si Susan Mitchell, usa ka magtatambag sa kapangulohan sa Relief Society.

"Ang pagkasayud nga mahimo kamong manubag alang sa usa ka butang ug nga dunay tawo nga manguhana kaninyo kon unsay inyong gibati," miingon si Sister Smith, "naghimo kaninyong aktibong partisipante sa pagpalambo sa inyong pagpamatuod."

Si Landen Roundy, usa ka high priest group leader, miingon nga ang pag-email og mughong mga sulat sa unsay gihisgutan ug giplano "makatabang sa mga miyembro sa pag-ila og mga kasinatian nga aduna sila nianang semanaha nga tingali gusto nilang ipaambit sa mosunod nga Dominggo."

"Gikan niadto nga mughong mga sulat," midugang si Bishop Roberts, "nakita nako ang padayon nga diwa sa pagpaambit ug pagkat-on sa tibuok semana samtang ang mga kaigsoonan maghisgot pinaagi sa email sa dugang nga mga hunahuna ug pagbati, nga naglig-on sa ilang korum."

"Gusto sa Ginoo nga mabaling ang atong mga kasingkasing ngadto sa usag usa ug mahimo kana kon mag-abut kita nga dunay katuyoan," miingon si Sister Siebach. "Kining bag-ong kurikulum makatabang kanato nga moila og mga hilisgutan nga makapaikag, mohimo og mga tumong, modangup ngadto sa

sakto nga tinubdan alang sa mga tubag, modawat og personal nga pagpadyag, ug malig-on sa usag usa samtang modangup kita sa buhing mga propeta alang sa mga tubag nga atong gikinahanglan sa atong panahon." ■

UNSAON NATO SA PAGPANGANDAM?

Ang bag-ong mga kapanguhaan nga Dali, Sunod Kanako alang sa mga miting sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society gamiton sa tibuok Simbahan sugod sa Enero 2018. Busa unsa man ang mabuhat sa mga unit sa Simbahan aron mangandam alang niini nga kausaban?

- Mogahin og panahon sa usa ka umaabut nga ward council aron dungan nga tan-awon ang mga kapanguhaan ug hisgutan kon unsay nakalahi. Unsa nga mga kaayohan ang moabut?
- Modapit sa ward council sa pagsugyot og mga hilisgutan alang sa mga miting sa council sa unang Dominggo nga makatabang sa pagtubag sa mga panginahanglan sa ward o branch. Ang mga lider sa priesthood ug Relief Society mahimong mohukom kon kanus-a ug sa unsang paagi ang ilang mga organisasyon motubag niini nga mga panginahanglan.
- Mopaila ug mohisgot sa bag-ong mga kapanguhaan atol sa umaabut nga miting sa korum, grupo, o Relief Society. Unsa ang mahimo sa matag miyembro aron maandam alang niini nga mga kausaban?
- Moawhag sa mga magtutudlo ug mga lider sa priesthood ug Relief Society sa pagtambong sa mga miting sa teacher council aron sa pagpaambit ug paghisgot sa ilang mga kasinatian, mga hagit, ug mga pangutana mahitungod sa bag-ong mga kapanguhaan.

Pagtan-aw diha sa usa ka Miting sa Council

Dominggo sa buntag kadto, ug 45 ka mga sister sa Bugambillas Ward sa Guadalajara, Mexico, nanaglingkod diha sa council. Human sa pangbukas nga himno, si Relief Society president Yara Ramirez midapit sa pipila kanila sa pagpaambit og mga kasinatian gikan sa ilang leksyon sa miaging semana.

Human ang mga sister mipaambit sa ilang mga kasinatian sulod sa pipila ka minuto, si Sister Ramirez misulat og usa ka pulong diha sa pisara sa wala pa mobalik og lingkod diha sa sirkulo.

“Pagkahiusa,” miingon kini.

Ubos sa direksyon ni Sister Ramirez, mipakli sila ngadto sa Mosiah 18:21 ug mibasa, “. . . diin ang ilang mga kasing-kasing nabugkos diha sa pagkahiusa ug diha sa gugma sa usag usa.”

“Unsay mabuhat nato isip Relief Society aron magamit kini nga kasulatan?” nangutana siya.

Ang mga sister naghunahuna sa makadiyot. “Ang kabatan-onan dili makaadto sa templo,” ang usa ka sister mipaambit. “Dili igo ang gidaghanon sa hingkod nga mga sister nga makakuyog kanila.”

“Wala ko kahibalo,” miingon ang usa, makita nga nasurprisa. “Kon wala ka kahibalo nga adunay panginahanglan,” nangutana siya, “unsaon nimo sa pagtabang?”

“Mao kana nganong nia ta dinhi,” mitubag si Sister Ramirez. “Adunay mga panginahanglan nga sama niini nga akong nasayran sa ward council nga kitang tanan mahimong makatabang.”

“Nganong dili man ta maghimo og iskedyul sa mga kalihokan?” misugyot ang usa ka tawo. Mas nainteresado na karon ang grupo. “Morag dunay iskedyul ang kabatan-onan diha sa templo usa ka Huwebes matag bulan.”

“Maglisud pud gani ko mismo sa pag-adto sa templo,” miangkon ang usa ka batan-ong inahan diha sa grupo. “Dugay na kaayo nga wala ko kaadto didto, ug morag ang ako rang

kaugalingon ang akong gihunahuna. Ganahan kong moadto ug moserbisyo,” miingon siya.

Ang uban miyango sa pag-uyon. Sila usab maglisud sa pagtambong kanunay kutob sa ilang gusto.

Laing batan-ong inahan misugyot nga magbinayloay sila sa pagbantay og bata ug magpuli-puli sa pag-adto sa templo.

Dayon, ang mga sister misugod sa pagpangutana sa usag usa kon asa sila nagpuyo ug kinsa ang nagpuyo nga duol ni kinsa nga batan-on. Gihisgutan nila kon sa unsang paagi sila makapuli-puli sa pagtabang sa kabatan-onan sa pagtambong sa ilang mga kalihokan.

“Nan, gikinahanglan usab nato nga makaila ang usag usa,” miingon ang usa ka tawo. “Kinahanglan nga aduna kitay mga kalihokan!”

Ang mga sister padayon nga miko-mentaryo, mitanyag og mga sugyot ug nangutana.

Pagkahuman sa council, si Sister Ramirez mihangyo sa iyang secretary sa pag-summarize sa mga hilisgutan [minutes]. “Unsay gibati ninyong tanan atol sa council?” nangutana siya.

Mitubag sila nga gibati nila nga mas nakahibalo sa mga panginahanglan sa tanan, nga gikinahanglan ang ilang serbisyo, ug nga anaa sila taliwala sa mga higala.

“Base sa unsay atong nasinati karon, unsa nga piho nga mga buhat ang gusto natong tutukan niining bulana isip Relief Society?” nangutana siya.

Isip grupo, midesisyon sila nga magdala sila og bisan unsang pagkaon nga ilang ipaambit [potluck] nianang Domingo human sa pagsimba, mosugod og dula og volleyball matag Huwebes sa gabii, mohimo og iskedyul sa pag-adto sa templo, ug moplano unsaon sa pagtabang sa kabatan-onan nga makatambong sa mga kalihokan.

“Nakasinati kita og pagkahiusa karon,” mitapos si Sister Ramirez, nagdapit sa matag sister sa paghunahuna og mga paagi nga makaserbisyo siya nianang semanaha. “Ang Espiritu Santo magpadayon sa paghatag kanato og mga pag-aghat kon kita molihok sa tagsa-tagsa ug isip Relief Society. Dapiton ko kamo nga mangandam sa pagpakigbahin sa inyong mga kasinatian sa sunod Domingo.” ■

MGA SUGYOT ALANG SA MGA MITING SA COUNCIL

- Pagmapailubon ug tuguti ang Ginoo nga motudlo kaninyo kon unsay gipasabut sa pagtinabangay sa usag usa.
- Adunay mga baruganan nga mahimo natong ibutang sa hunahuna: Sunda ang Espiritu, ipaambit ang inyong mga hunahuna, ug sunda ang mga impresyon.
- Himoang bukas ang inyong kasingkasing ug hunahuna sa bag-ong mga ideya, panglantaw, ug mga solusyon.
- Sa dili pa matapos ang matag miting, hunahunaa kon unsa ang gitudlo sa Espiritu kaninyo; dayon desisyuni kon unsaon ninyo sa paglihok sumala sa lyang mga pag-aghat.

Mga sister sa Relief Society sa Guadalajara, Mexico, nga naglingkod diha sa council.

Unsa Ang Kalainan?

Niining ulahing mga adlaw, ang Dios mipahiuli sa priesthood ug miorganisar sa mga korum sa priesthood ug sa Relief Society sa pagtabang sa pagtuman sa Iyang buhat (tan-awa sa Moises 1:39). Mao nga sa matag Dominggo kon magpundok ta diha sa mga miting sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society, magpundok ta aron maghisgot ug magplano unsaon nato sa pagtuman sa Iyang buhat. Mao

nga kini nga mga miting gikinahanglan kaayo kay sa mga klase. Mga oportunidad usab kini sa pagtinambagay bahin sa buhat sa kaluwasan, magkat-on gikan sa mga pagtulunan sa mga lider sa Simbahan bahin niana nga buhat, ug mag-organisar sa pagtuman niini. Kini nga mga kausaban sa atong mga miting sa Dominggo makatabang nato sa pagtuman niini nga mga katuyoan.

Usa ka Binulan nga Iskedyul

Ang mga miting sa Dominggo alang sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society magsunod niining binulan nga iskedyul:

SEMANA	KATUYOAN
Unang Dominggo	Magtinambagay bahin sa lokal nga mga responsibilidad, mga oportunidad, ug mga hagit ug maghimo og mga plano sa pagbuhat niini
Ikaduha ug Ikatulong Dominggo	Magtuon sa bag-ong mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya nga gipili sa kapangulohan o mga lider sa grupo o, usahay sa bishop o presidente sa stake
Ikaupat nga Dominggo	Maghisgot og espesyal nga hilisgutan nga gipili sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles
Ikalimang Dominggo	Maghisgot og hilisgutan nga gipili sa bishopric

Usa ka Sumbanan alang sa Atong mga Miting

Sa matag miting sa atong Melchizedek Priesthood ug Relief Society, magsunod kita og sumbanan sa pagtuman sa buhat sa Dios.

1. *Magpakigbahin og mga kasinatian* resulta gikan sa mga impresyon ug mga imbitasyon nga nadawat gikan sa nangaging mga miting sa priesthood o Relief Society (gipangulohan sa kapangulohan o lider sa grupo).
2. *Magtinambagay* (unang Dominggo, gipangulohan sa kapangulohan o sakop sa grupo) o *magkat-on og dungan* (ikaduha, ikatulo, ug ikaupat nga mga Dominggo, gipangulohan sa gitawag nga magtutudlo).
3. *Magplano sa pagbuhat* isip usa ka grupo o isip mga indibidwal (gipangulohan sa kapangulohan o sakop sa grupo).

MGA MITING SA COUNCIL SA UNANG DOMINGGO

Sa unang Domingo sa matag bulan, ang mga miting sa korum, grupo, ug Relief Society *dili maglakip og leksyon nga itudlo sa usa ka magtutudlo*. Hinoon, ang mga lider sa kapangulohan o grupo maghimo og council meeting. Ang matag korum, grupo, o Relief Society magtinamba-

gay bahin sa lokal nga mga responsibilidad, mga oportunidad ug mga hagit; magkat-on gikan sa mga ideya ug mga kasinatian sa matag usa; ug magplano og mga paagi sa pagbuhat sa mga impresyon nga nadawat gikan sa Espiritu.

Sa Dili pa ang Council Meeting

- Ang mga lider mangita og lokal nga mga responsibilidad, mga oportunidad, ug mga hagit ug mainampoong mopili og hilisgutan nga hisgutan.
- Ang tanan magtinguha sa giya sa Espiritu.
- Ang tanan mangandam sa pagpakigbahin sa mga hunahuna ug mga kasinatian.

Atol sa Council Meeting

- Ang mga lider modapit sa mga miyembro sa pagpakigbahin og mga kasinatian nga gihimo sumala sa mga impresyon nga ilang nadawat gikan sa miaging mga miting.
- Ang tanan magtinambagay bahin sa hilisgutan, maminaw sa usag usa, ug magtinguha sa giya sa Espiritu.
- Ang mga lider mo-summarize sa importante nga mga punto ug modapit sa pagbuhat niini.

Human sa Council Meeting

- Ang tanan mobuhat sa mga impresyon ug mga imbitasyon, ang tanan ug tagsa-tagsa.
- Ang tanan mangandam sa pagpakigbahin sa ilang mga kasinatian sa umaabut nga mga miting.

**“ANG PAGPADAYAG
GISABWAG TALI
KANATO.”¹**

Elder Neil L. Andersen

**“KITA ANG IYANG
MGA KAMOT.”²**

Presidente Dieter F. Uchtdorf

MUBO NGA MGA SULAT

1. Neil L. Andersen, diha kang Adam C. Olson, “Ang Pagbansay sa Handbook Nagpasabut sa Buhat sa Kaluwasan,” *Ensign o Liahona*, Abr. 2011, 76.
2. Dieter F. Uchtdorf, “Kamo ang Akong mga Kamot,” *Ensign o Liahona*, Mayo 2010, 68.

Mga Baruganan sa Pagtinambagay

Dili tanang mga council meeting pareha. Tuguti nga ang Ginoo motudlo kaninyo. Aniyay pipila ka mga baruganan aron makasugod mo:

1. Ang katuyoan sa council meeting mao ang pagtinambagay bahin sa lokal nga mga responsibilidad, mga oportunidad, ug mga hagit; magkat-on gikan sa mga ideya ug mga kasinatian sa usag usa; ug magplano og mga paagi sa pagbuhat sa mga impresyon nga nadawat gikan sa Espiritu.
2. Ang council meeting kinahanglan mogiya sa buhat—mga plano sa indibidwal ug sa grupo, dinasig sa Espiritu, sa pagbuhat sa gawas sa miting sa pagtuman sa buhat sa Ginoo (tan-awa sa DP 43:8–9).
3. Ang mga council kinahanglang mogamit sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa mga propeta ug mga apostoles sa ulahing mga adlaw, sa ubang mga General Authority, ug Kinatibuk-ang mga Opisyales sa paggiya ug pagsuporta sa panaghisgutan. Niining paa-giha, ang mga pulong sa dinasig nga mga lider sa Simbahan makatabang sa mga korum, mga grupo, ug mga Relief Society pagtubag sa importante nga mga panginahanglan.

4. Ang mga panaghisgutan kinahanglang dili mohisgot sa kompidensyal o sensiti- tibo nga mga isyu bahin sa indibidwal nga mga miyembro o mga pamilya.
5. Bisan og ang council meeting gigiyahan sa usa ka sakop sa kapangulohan o mga lider sa grupo, siya dili modomi- nar sa pagpakigbahin. Ang lider mohis- got sa isyu alang sa panaghisgutan ug modapit sa tanan sa pagpakigbahin og mga hunahuna ug mga kasinatian, sumala sa giya sa Espiritu.
6. Samtang walay usa nga mobati nga na-pressure nga moapil, ang tanan kinahanglang mobati nga luwas ang pagpakigbahin og mga komentaryo ug mga ideya nga dili mahadlok nga sawayon.
7. Kon posible, ang paglingkod nga magsirkulo makatabang sa pag-ugmad og espiritu sa pagpakigbahin ug dayag nga panaghisgutan.

Posible nga mga Hilisgutan alang sa Mga Council Meeting sa Unang Domiggo

Mga ideya alang sa mga hilisgutan nga hisgutan sa mga council meeting mahi- mong magagikan sa ward council, mga miting sa kapangulohan, sa plano sa area, mga impresyon sa mga lider gikan

sa pagpangalagad sa mga miyembro, ug mga impresyon gikan sa Espiritu Santo. Ang mga hilisgutan sa ubos mao ang sugyot lamang. Ang mga lider mahimong nakahibalo og ubang mga panginahang- lan nga gibati nila nga hisgutan.

- Unsaon nato nga mas mauna ang tanan sa atong lain-lain nga respon- sibilidad?
- Unsaon nato nga mas maduol ngadto sa Dios ug makadawat og dugang giya gikan sa Espiritu sa atong kinabuhi ug sa atong mga panimalay?
- Unsaon nato nga mopakigbahin sa ebanghelyo sa atong mga higala ug mga silingan? (tan-awa sa Alma 17).
- Unsaon nato sa pagpanalipod sa atong kaugalingon ug sa atong mga pamilya gikan sa dili angay nga media ug por- nograpiya? (Tan-awa sa DP 42:22–23).
- Unsay atong buhaton sa pagtabang sa pagtudlo ug pagpalig-on sa atong mga anak ug sa kabatan-onan sa atong ward?
- Unsaon nato nga madugangan ang panaghiusa sa atong korum, grupo, o Relief Society? (Tan-awa sa Mosiah 18:19–22).
- Unsaon nato nga mas makaapil sa buhat sa family history ug pagsimba sa templo?
- Unsaon nato sa pagdapit sa tabang sa Ginoo samtang magtinguha kita og mga tubag sa atong mga pangutana ug mas lawom nga pagsabut sa ebang- helyo?
- Sa unsa nga paagi nga ang mga gini- kanan mas mahimong maayong mga lider sa panimalay?
- Unsaon nato sa pagpalig-on sa atong mga pagpamatuod sa Ginoo ug sa Iyang ebanghelyo ug sa pagtabang sa atong mga pamilya nga mahimong self-reliant sa espirituhanong paagi?
- Unsay buot ipasabut sa pagpangala- gad? Giunsa nato sa pagpangalagad kadtong anaa sa atong palibut? (Tan- awa sa 1 Pedro 4:11).

Kon posible, ang mga lider mahimong mopahibalo og sayo sa mga miyembro sa hilisgutan aron sila moabut nga andam nga mohisgot niini.

MGA MITING SA IKADUHA UG IKATULONG DOMINGGO

Sa ikaduha ug ikatulo nga mga Domingo sa matag bulan, ang mga korum sa Melchizedek Priesthood ug mga Relief Society magtuon sa mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta, mga Apostoles, ug ubang mga lider sa Simbahan gikan sa pinakabag-o nga kinatibuk-ang komperensya. **Ang bisan unsang mensahe gikan sa pinakabag-o nga komperensya mahimo nga hisgutan.**

Sa kasagaran, ang kapangulohan sa korum, grupo, o Relief Society mopili og usa ka mensahe sa komperensya nga maoy tun-an base sa mga panginahanglan sa mga miyembro, hinoon ang bishop o presidente sa stake mahimong mohatag og ideya. Ang mga lider mahimong mopili og mensahe nga may kalabutan sa hilisgutan nga nahisgutan sa council meeting sa unang Domingo, o mahimo silang mopili og lahi nga mensahe base sa inspirasyon sa Espiritu. Ang mga lider ug mga magtutudlo kinahanglan nga mangita og mga paagi sa pag-awhag sa mga miyembro sa pagbasa sa pinili nga mga mensahe sa wala pa ang klase ug motambong nga andam nga mopaambit og mga ideya. Ang gisugyot nga mga kalihokan sa pagkat-on nga anaa sa ubos, nga gibase sa mga baruganan sa *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*, makadasig sa mga miyembro sa pagkat-on gikan sa mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya.

Sharon Eubank, *“Pasigaa ang Inyong Kahayag”*

Hangyog ang mga sakop sa inyong korum o Relief Society sa paghunahuna kon sa unsang paagi ang ilang mga kinabuhi naimpluwensyahan alang sa kaayohan pinaagi sa usa ka matarung ug matinud-anon nga babaye. Ikonsiderar ang pagdapit og pipila ka mga miyembro sa pagpaambit kon sa unsang paagi kini nga babaye naghulagway og usa o daghan pa nga mga kinaiya sa matarung nga mga babaye nga gilalad diha sa mensahe ni Sister Eubank. Unsa ang atong makat-unan gikan ni Sister Eubank kon sa unsang paagi kita mahimong

“mahimungdanong kusog sa gidaghanon ug sa espirituhanong pagtubo sa Simbahan sa katapusang mga adlaw?”

Neill F. Marriott, *“Pagpuyo diha sa Dios ug Paghulip sa Kal-ang”*

Kini nga mensahe makatabang sa mga miyembro nga mibati nga nahimulag gikan sa Langitnong Amahan o gikan niadtong naglibut kanila. Unsa ang makatabang niadtong imong gitudloan nga makasabut kon unsa ang kal-ang? Tingali mahimo kang magdala og mga litrato sa lain-laing matang sa mga kal-ang. Giunsa pagpasabut ni Sister Marriott ang usa ka kal-ang? Unsay makahimo sa mga kal-ang diha sa atong mga relasyon sa Dios ug sa uban? Dapita ang mga miyembro sa pagsiksik sa mensahe ni Sister Marriott alang sa mga sugyot kon unsay atong mahimo sa pag-ayo sa mga kal-ang sa atong kinabuhi. Hatagi ang mga miyembro og panahon sa pagsulat kon unsay giaghat sa Espiritu nga ilang buhaton aron mas mapaduol sa Dios ug sa uban.

Joy D. Jones, *“Bili nga Dili Masukod”*

Unsa nga mga panalangin ang modagayday sa atong kinabuhi kon atong masabtan ang atong balaan nga pagkatawo? Aron matubag kini nga pangutana, ang mga sakop sa inyong korum o Relief Society mahimong dungan nga moribyu sa mga istorya ni Mariama, Renu ug Taiana diha sa mensahe ni Sister Jones. Unsa nga tambag ang gihatag ni Sister Jones sa pagtabang kanato sa “paghinumdom ug pagdawat sa atong balaan nga pagkatawo”? Dapita ang mga miyembro sa pagpangita ug sa paghisgot og tudling sa kasulatan o usa ka kinutlo gikan sa mensahe ni Sister Jones nga makatabang nila nga makasabut sa ilang tinuod nga bili ngadto sa Dios. Dapita sila sa pagpaambit og usa niini nga mga kasulatan o mga kinutlo ngadto sa usa ka tawo nga nagkinahanglan og pahinumdom sa iyang balaanong bili.

Dieter F. Uchtdorf, *“Tulo ka Managsuog Babaye”*

Usa ka paagi sa pagribyu sa mensahe ni Presidente Uchtdorf mao ang pagbahin-bahin sa korum o Relief Society

ngadto sa gagmay nga mga grupo. Mahimo nimong i-assign ang matag grupo sa pagbasa mahitungod sa usa sa managsuog babaye diha sa mensahe ni Presidente Uchtdorf. Ang matag grupo mahimong mosulat ngadto niana nga igsoong babaye nga nag-summarize sa iyang tambag ug mopaambit ngadto sa ubang grupo kon unsay ilang gisulat. Unsay atong mahimo aron mas mahimong sama sa ikatulo nga igsoong babaye? Unsaon nato sa paghimo sa atong korum o Relief Society nga usa ka “luwas nga panimalay” alang niadtong nanglimbasug?

Dieter F. Uchtdorf, *“Tinguha alang sa Panimalay”*

Unsaon ninyo pagtabang niadtong inyong gitudloan sa pagkahibalo kon sa unsang paagi ang Dios naggamit kanila sa pagpanalangin sa uban? Mahimo nimo silang dapiton sa pagribyu sa seksyon sa mensahe ni Presidente Uchtdorf nga giulohan og “Ang Dios Mogamit Kaninyo,” nga mangita sa mga saad nga gihimo ngadto niadtong naningkamot sa pagserbisyo diha sa gingharian sa Dios bisan pa sa ilang mga kahuyang. Ang pagbasa niini nga mensahe makapahinumdom usab sa mga miyembro sa mga kasinatian nga mahimo nilang mapaambit diin ang Dios migamit kanila sa pagpanalangin sa uban—o sa dihang migamit Siya sa uban aron sa pagpanalangin kanila. Hatagi ang mga miyembro og panahon sa pagpamalandong sa unsay ilang gibati nga angay nga buhaton tungod niini nga diskusyon.

Bonnie L. Oscarson, *“Ang mga Panginahanglan nga Atong Giatubang”*

Usa ka paagi sa pagsugod og diskusyon bahin sa mensahe ni Sister Oscarson mao ang paghatag sa tanan og usa ka piraso nga papel nga adunay nasulat sa ibabaw nga “Kinsa ang nagkinahanglan kanako karon?”. Ang mga sakop sa inyong Relief Society o korum makagahin og pipila ka minuto sa pagpamalandong ug paglista og mga tubag niini nga pangutana. Dayon mahimo nilang siksikon ang mensahe ni Sister Oscarson alang sa mga ideya kon unsaon nila sa pagserbisyo ang mga tawo diha sa ilang

lista—o modugang og mga ngalan kon gidasig. Tingali ang pipila mahimong mopaambit sa unsay ilang nakat-unan.

Dallin H. Oaks, “*Ang Plano ug ang Pamahayag*”

Sa unsang paagi ang mga sakop sa inyong korum, grupo, o Relief Society mosanong sa pagdapit ni Elder Oaks nga “magtudlo [ug] magpuyo sumala sa” pamahayag kabahin sa pamilya, diha sa panimalay, sa komunidad, ug sa simbahan? Dapita sila sa pagpaambit og mga ideya sa usag usa. Tingali makatabang usab ang pagsiksik sa mensahe alang sa pipila ka doktrinal nga mga pamahayag gikan sa pamahayag kabahin sa pamilya. Sa unsang paagi kini nga mga pamahayag makatabang kanato sa pagtubag sa “kasamtangang mga hagit sa pamilya”? Ang seksyon IV sa mensahe ni Elder Oaks naglangkob og pipila ka mga ehemplo sa ingon nga mga pamahayag.

D. Todd Christofferson, “*Ang Buhing Tinapay nga Nanaug gikan sa Langit*”

Aniay pipila ka mga pangutana nga mahimong timan-an sa mga sakop sa Relief Society ug korum samtang magribyu sila sa mensahe ni Elder Christofferson: Unsa man ang pagkabalaan? Unsaon nato sa pagtinguha ang pagkabalaan? Sa unsang paagi ang pag-ambit sa sakrament makatabang kanato sa atong mga paningkamot? Ang mga miyembro mahimong mopaambit og mga pulong gikan sa mensahe ni Elder Christofferson nga makatabang sa pagtubag niini nga mga pangutana. Unsaon nato pagtabang ang usag usa isip “isigka-Santos” sa atong mga paningkamot nga mahimong mas balaan?

Jeffrey R. Holland, “*Busa, Kamo Kinahanglan Magmahingpit—sa Katapusan*”

Ang pipila niadtong imong gitudlo-an tingali mobati nga sila wala mahaum kon hisgutan na ang pagsunod sa mga pagtulun-an sa Manluluwas. Unsa ang gitudlo ni Elder Holland nga makahupay ug makadasig niadtong tingali mobati niini nga paagi? Mahimo nimong dapiton ang mga sakop sa Relief Society o korum sa pagpangita og usa ka butang niini nga

mensahe nga mahimo nilang ipaambit sa usa ka tawo nga nanglimbasug aron mobati nga “igo ang kamaayo” nila. O mahimo silang makakita og usa ka butang diha sa mensahe nga nagdasig kanila nga mobati og “mas dakong gugma ug pagdayeg alang [kang Jesukristo] ug mas dakong tinguha nga mahimong sama Kaniya.”

Gary E. Stevenson, “*Espiritwal nga Eklipse*”

Aduna bay sakop sa inyong korum o Relief Society nga nakasinati og eklipse sa adlaw [solar eclipse]? Kon mao, mahimo nimong dapiton ang usa kanila nga ipasabut ang pasumbingay nga gipaambit ni Elder Stevenson mahitungod sa “espiritwal nga eklipse.” Unsa nga mga babag ang “nagsalipod sa gidak-on, kasiga, ug kainit sa kahayag ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo”? Sa unsang paagi ang social media makabalda kanato gikan sa “kanindot, kainit, ug langitnong kahayag sa ebanghelyo”? Unsaon nato sa pagsul-ob sa “antipara sa ebanghelyo” nga manalipod kanato gikan sa espiirituhanong pagkabuta? Unsa ang gitudlo kanato sa pasumbingay ni Elder Stevenson mahitungod sa pagmentinar og panglantaw sa ebanghelyo?

Quentin L. Cook, “*Ang Mahangturong mga Butang nga Nahitabo Kada Adlaw*”

Ang mensahe ni Elder Cook nagpahinumdom kanato sa kaimportante sa pagpaningkamot nga magmapainubsanon sa lain-laing mga paagi. Usa ka paagi sa paghisgot sa unsay iyang gitudlo mao ang pagbahin sa mga miyembro diha sa duha ka grupo. Hangyoa ang usa ka grupo sa pagpangita og mga sugyot diha sa mensahe ni Elder Cook nga makatabang kanato sa pagpalambo og pagkamapainubsanon, ug ang laing grupo sa pagpangita og mga paagi nga ang mga tawo nagpakita og garbo. Dapita ang matag grupo sa pagpaambit sa ilang paghulagway ngadto sa laing grupo. Ang mga miyembro mahimo usab nga mopaambit og mga paagi nga makapakita sila og dugang nga “padayon nga pagkamapainubsanon” diha sa ilang kinabuhi ug ikonsiderar kon sa unsang paagi kini nga pagkamapainubsanon makatabang kanila nga mangandam sa pagsugat sa Dios.

Ronald A. Rasband, “*Pinaagi sa Balaan nga Plano*”

Aron moawhag og diskusyon kabahin sa mensahe ni Elder Rasband, tingali makatabang ang pagdapit og pipila ka mga miyembro sa pagdala og sundanan sa pagtahi, usa ka blueprint, o resipe ug hisguti kon nganong makatabang kini. Unsa nga mga ehemplo o pagtulun-an gikan sa mensahe ni Elder Rasband ang nagdasig sa mga miyembro sa pag-ila sa plano sa Dios alang sa ilang mga kinabuhi? Tingali ang mga miyembro sa klase mahimong mopaambit og mga kasinatian diin ilang nakita ang Ginoo nga naggiya sa ilang mga kinabuhi. Unsay ilang nabuhat aron mapakita sa Dios nga ilang “[gihatagan] og bili” ang Iyang direksyon? Nganong importante man ang pag-ila sa “balaan nga plano” sa Dios?

Russell M. Nelson, “*Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?*”

Si Presidente Nelson midapit sa mga miyembro sa paghunahuna mahitungod sa tulo ka mga pangutana: (1) “Unsa kaha ang inyong kinabuhi *kon wala* ang Basahon ni Mormon?” (2) “Unsa kaha unta ang wala ninyo *mahibaloi?*” (3) “Unsa kaha unta ang wala ninyo *maangkon?*” Dapita ang mga sakop sa inyong korum, grupo, o Relief Society sa pagpamalandong niini nga mga pangutana ug sa pagpaambit kon unsaon nila kini sa pagtubag. Unsa ang ilang nakita niini nga mensahe nga nagdasig kanila nga ipakabililhon ang Basahon ni Mormon labaw pa kay sa “diamante o mga ruby?”

Dale G. Renlund, “*Ang Priesthood ug ang Matubsanong Gahum sa Manluluwas*”

Unsaon ninyo sa pagtabang ang mga sakop sa inyong korum o Relief Society nga makasabut kon sa unsang paagi ang priesthood nagtabang sa paghimo sa mga panalangin sa Pag-ula sa Manluluwas nga maanaa kanila? Mahimo nimong isulat kining duha ka mga ulohan diha sa pisara: “Nganong gikinahanglan nato ang Pag-ula ni Jesukristo” ug “Sa unsang paagi ang priesthood ‘naghatud’ sa mga panalangin sa Pag-ula ngari kanato.”

Dayon dapita ang mga miyembro sa pagsiksik sa mensahe ni Elder Renlund, nga mangita og mga pulong nga masulat sa ubos sa matag ulohan. Sa unsang paagi ang priesthood ug ang mga ordinansa niini makatabang sa pagtuman sa mga katuyoan sa Langitnong Amahan para sa Iyang mga anak?

Dieter F. Uchtdorf, “Mga Tighupot sa Langitnong Kahayag”

Dapita ang mga miyembro sa pagsiksik sa mensahe ni Presidente Uchtdorf ug sa pagtino kon sa unsang paagi ang pagkaanaa o pagkawalay balaang kahayag makaapekto sa atong kinabuhi. Mahimo nimong dapiton ang mga miyembro sa pagtuon sa pipila sa mga kasulatan nga gihisgutan ni Presidente Uchtdorf ug sa pag-ila sa mga kamatuoran nga may kalabutan sa espirituhonong kahayag. Unsa ang gitudlo kanato sa pasumbingay mahitungod sa eklipse kabahin sa tahas sa kabubut-on sa pagtinguha og espirituhonong kahayag? Unsa ang atong mahimo sa pagpaambit sa balaan nga kahayag ni Jesukristo ngadto sa uban, ilabi na sa atong mga pamilya ug sa “atong kabatananon, nga nangita og kahayag”?

Henry B. Eyring, “Ang Ginoo Mangulo sa Iyang Simbahan”

Dapita ang mga sakop sa inyong korum o mga sakop sa Relief Society sa pagpaambit og mga kasinatian diin gikinahanglan nila nga makapalambo og hugot nga pagtuo nga ang ilang calling o ang calling sa laing tawo nagagikan sa Dios. Giunsa nila sa pagpakita ang ilang hugot nga pagtuo? Giunsa nila sa pagkasayud nga ang calling gikan sa Dios? Dapita ang mga miyembro sa pagsiksik sa mensahe ni Presidente Eyring ug pag-ila sa mga kamatuoran nga iyang nakatunan gikan sa personal nga kasinatian nga makatabang kanato sa pagsalig ug pagmapailubon sa atong kaugalingon ug sa uban kinsa gitawag sa Ginoo.

Jean B. Bingham, “Nga ang Imong Hingpit nga Kalipay Mapuno”

Ang mensahe ni Sister Bingham makatabang sa mga sakop sa inyong Relief

Society o korum nga makasabut unsaon sa pagkakaplag og kalipay, bisan pa sa mga kalisdanan sa kinabuhi, kon kita moduol ngadto kang Kristo. Usa ka paagi sa paghisgot sa iyang mensahe tingali mao ang pagdrowing og dalan diha sa pisara padulong sa pulong nga *kalipay*. Dapita ang pipila ka mga miyembro sa pagsulat diha sa dalan og usa ka sugyot gikan sa mensahe ni Sister Bingham nga mosangput ngadto sa tinuod nga kalipay. Awhaga ang mga miyembro sa paghuhuna og mga paagi nga ilang mabuhay ang tambag ni Sister Bingham. Dapita ang pipila ka mga miyembro sa pagpaambit sa ilang mga hunahuna.

David A. Bednar, “Bililhon ug Dagko Uyamot nga mga Saad”

Aron matabangan ang mga sakop sa inyong Relief Society o korum sa paghisgot sa mensahe ni Elder Bednar, mahimo ka nga mobutang og mga litrato diha sa pisara nga nagrepresentar sa adlaw nga Igpapahulay, sa templo, ug sa atong mga panimalay. Dapita ang mga miyembro sa pagbasa sa tukma nga mga seksyon sa mensahe ni Elder Bednar ug isulat sa pisara kon sa unsang paagi ang adlaw nga Igpapahulay, ang templo, ug ang atong mga panimalay makatabang kanato nga tutukan ang mga saad sa Dios ngari kanato. Unsa nga mga butang sa atong kinabuhi ang tingali mobitad sa atong pagtagad gikan niini nga mga saad? Unsa nga mga lakang ang atong mabuhay sa pagsiguro nga makahinumdom kita niini?

Henry B. Eyring, “Ayaw Kahadlok sa Pagbuhay og Maayo”

Ang mensahe ni Presidente Eyring makatabang niadtong imong gitudloan nga makakaplag og kaisug ug hugot nga pagtuo sa pagbuhay og maayo sa kalibutan. Mahimo ka nga modapit og pipila ka mga miyembro sa pag-summarize sa mga ehemplo sa matitud-anon nga mga tawo nga gipaambit ni Presidente Eyring. Unsa ang gitudlo kanato niini nga mga ehemplo kon unsaon sa pagserbisyo sa uban? Unsa ang gisugyot niini nga mga ehemplo kabahin sa mga paagi nga kita makaalagad isip usa ka korum o Relief Society?

Ang laing paagi sa paghisgot niini nga mensahe mao ang pagribyu sa mga panalangin nga nakita ni Presidente Eyring gikan sa pagsunod sa tambag ni Presidente Thomas S. Monson sa pagtuon sa Basahon ni Mormon. Unsa nga mga panalangin ang atong nakita gikan sa pagtuon sa Basahon ni Mormon?

M. Russell Ballard, “Ang Malisud nga Panaw Nagpadayon!”

Aron sa pagsugod og diskusyon kabahin sa mensahe ni Elder Ballard, mahimo ka nga modapit og usa ka tawo sa pagpaambit og kasinatian dihang sila adunay destinasyon apan nadiskubrihan nga anaa sila sa sayop nga agianan. Sa unsang paagi ang mga ehemplo nga sama niini may kalabutan sa atong personal nga “malisud nga panaw” balik sa Langitnong Amahan? Ang mga miyembro makahimo dayon sa pagpangita og tambag ug mga pasidaan nga gihatag ni Elder Ballard nga makatabang kanato nga masayud kon nagpadulong ba kita sa hustong direksyon sa atong kinabuhi. Hatagi ang mga miyembro og panahon sa pagpamalandong sa ilang kaugalingon nga mga dalan ug sa paghisgot og mga paagi nga kita makatabang ug makaawhag sa uban sa ilang “malisud nga panaw” balik sa Langitnong Amahan.

Neil L. Andersen, “Ang Tingog sa Ginoo”

Tingali ang mga sakop sa inyong Relief Society o korum mahimong mopaambit og usa ka kasinatian diin ang usa ka mensahe sa kinatibuk-ang komperensya nabati nga labing makahuluganon ngadto kanila. Nganong makahuluganon man kini nga mga mensahe? Unsa ang gitudlo ni Elder Andersen mahitungod sa kamahinungdanon sa mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya ug sa paningkamot ug proseso nga nalakip sa pag-andam niini? Sa unsang paagi kini nga kahibalo makaapekto sa kadinalian diin kita magtuon ug mosunod niini nga mga pulong? Ikonsiderar ang paghimo og lista sa mga pagdapit gikan sa pinakabag-o nga komperensya. Unsay atong nahimo sa pagsunod niini nga mga pagdapit?

MGA MITING SA IKAUPAT NGA DOMINGGO

Sa ikaupat nga Dominggo sa matag bulan ang mga korum, mga grupo, ug mga Relief Society maghisgot og hilisgutan nga gipili sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Kini nga mga hilisgutan baguhon kada kinatibuk-ang komperensya. Ang hilisgutan hangtud sa sunod nga kinatibuk-ang komperensya mao ang Igpapahulay nga adlaw. Ang mga lider o mga magtutudlo mahimong mopili gikan sa mga doktrina ug sa mga kalihokan sa pagkat-on nga gisugyot sa ubos, tipuna ang pipila niini, o maghimo sa ilang kaulingon sumala sa mga panginahanglan sa mga miyembro.

Ang Igpapahulay mao ang adlaw sa paghinumdom unsay nabuhat sa Dios kanato.

Sa tibuok kasaysayan, ang Dios miapil sa dagkong mga buhat uban sa Igpapahulay. Kining dagko nga mga buhat naglakip sa Paglalang (tan-awa sa Genesis 2:1–3), ang exodo sa mga anak ni Israel gikan sa Ehipto (tan-awa sa Deuteronomio 5:15), ug sa Pagkabanhaw sa Manluluwas (tan-awa sa Juan 20:1–19; Mga Buhat 20:7). Dapita ang mga miyembro sa pagribyu niini nga mga tudling ug paghisgot kon sa unsa nga paagi nga ang paghinumdom niini nga mga hitabo makatabang nato nga motahud sa adlaw nga Igpapahulay. Unsa ang pipila ka dagko nga mga buhat nga nahimo sa Dios kanato? Unsaon nato sa paghinumdom kining mga butanga sa adlaw nga Igpapahulay? Kon mahimo, dapita ang mga miyembro sa paghisgot sa mga pangutana nga sama niini sa ilang mga pamilya.

Si Jesukristo mao ang Ginoo sa Igpapahulay.

Ang Igpapahulay gitawag usab og ang adlaw sa Ginoo (tan-awa sa Pinadayag 1:10). Ngano sa inyong hunahuna nga si Jesukristo gitawag nga ang Ginoo sa Igpapahulay? (tan-awa sa Mateo 12:8). Ribyuha ang pipila ka mga bersikulo nga makatabang sa pagdasig sa mga miyembro sa

paghunahuna og mga paagi sa pagsentro sa ilang mga kasinatian sa adlaw nga Igpapahulay diha kang Jesukristo (pananglit, Helaman 5:12; Ether 12:41; Moroni 10:32; ug DP 6:36–37). Unsa ang ubang mga bersikulo nga mahimong ipakigbahin sa mga miyembro nga makatabang kani-la sa paghimo sa Igpapahulay nga mas masentro ni Kristo? Unsa nga mga tumong ang atong mahimo sa pagtabang nato nga maka-focus sa Manluluwas sa tibuok adlaw nga Igpapahulay?

Si Jesukristo mao ang atong ehemplo sa pagtahud sa Igpapahulay.

Atol sa Iyang mortal nga pangalagad, ang Manluluwas mipahimulos sa mga oportunidad sa pagtudlo bahin sa adlaw nga Igpapahulay. Hangyog ang mga miyembro sa pagbasa sa mosunod nga mga istorya ug paghimo og lista sa mga butang nga gihimo ni Jesus sa Igpapahulay ug sa mga baruganan nga Iyang gitudlo: Lucas 6:1–11; 13:11–17; Juan 5:1–20; 9:1–16. Unsa pa ang ubang mga baruganan bahin sa Igpapahulay ang atong makat-unan gikan sa mosunod nga mga bersikulo? Exodo 20:8–11; 31:12–18; Isaias 58:13–14; ug DP 59:9–19. Dapita ang mga miyembro sa pagpakigbahin unsay ilang mabuhat sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas.

Tan-awa usab sa Russell M. Nelson, “Ang Igpapahulay usa ka Kahimut-an,” *Ensign* o *Liahona*, Mayo 2015, 129–32.

Ang Igpapahulay mao ang adlaw sa pagsimba.

Isulat ang pulong *pagsimba* diha sa pisara ug hangyog ang mga sakop sa klase sa pagsulat sa mga pulong nga may kalabutan tupad niini. Dayon paghimo og tulo ka mga kolum nga dunay mga pulong nga *sa wala pa*, *atol*, ug *human* sa ibabaw sa matag kulom. Unsay atong mahimo sa wala pa, atol, ug human sa pagsimba sa Ginoo sa Iyang balaan nga adlaw? Ang mga sakop sa klase mobasa pagdungan sa Mosiah 18:17–29 ug Moroni 6 alang sa mga ideya. Dapita ang mga miyembro sa pagpamalandong sa unsa nga paagi nga ang ilang mga kinaiya ug mga aksyon sa adlaw ng Igpapahulay makatabang nila sa pagsimba sa Ginoo nianang adlaw

(tan-awa sa Exodo 31:16–17). Unsay atong mahimo sa pagtabang nga molambo ang kasinatian sa pagsimba sa atong mga pamilya ug sa mga miyembro sa ward atol sa mga miting sa Simbahan?

Ang pag-ambit sa sakrament makatugot nato nga makabaton sa Espiritu kanunay.

Isulat ang mosunod nga pangutana diha sa pisara: Sa unsa nga paagi nga ang sakrament makaapekto sa inyong kinabuhi? Sa pagtubag niini nga pangutana, dapita ang mga miyembro nga magparis-paris sa pagpili ug paghisgot sa mga pulong gikan sa mga pag-ampo sa sakrament sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77, 79 ug sa tambag sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9. Hatagi og panahon ang matag paris sa pagpangita sa mga kasulatan nga makatabang nila nga mas makasabut sa ilang mga pulong ug sa paghisgot unsaon nila sa pagtubag ang pangutana sa pisara. Mahimo usab nga imong dapiton ang mga sakop sa klase sa pagpili og paborito nga mga himno sa sakrament ug kantahon kini nila pagdungan.

Tan-awa usab sa Cheryl A. Esplin, “Ang Sakrament—Pagbag-o sa Kalag,” *Ensign* o *Liahona*, Nob. 2014, 12–14.

Ang Igpapahulay mao ang adlaw sa pagserbisyo sa uban.

Unsay atong makat-unan bahin sa pagserbisyo sa uban sa Igpapahulay gikan sa mga pamaagi sa Manluluwas nga miserbisyo ug mipanalangin niadtong anaa sa Iyang palibut? Awhaga ang mga miyembro sa pagribyu ug paghisgot sa Mateo 9:10–13; Lucas 19:1–9; Juan 11:32–46; 13:1–5, 12–17; ug 3 Nephi 17:5–10. Hangyog ang mga miyembro sa paghunahuna niini nga mga kasulatan sa ilang pagkonsiderar unsaon nila nga makaserbisyo sa Igpapahulay. Pananglit, makaserbisyo sila sa mga miyembro sa pamilya, pagtabang sa mga indibidwal ug mga pamilya nga ilang gialagaran isip mga home ug visiting teacher, motrabaho sa family history, mobisita sa masakiton, o mopakigbahin sa ebanghelyo. Tingali ang mga miyembro maghimo og family council sa pagplano og mga paagi nga sila makaserbisyo sa uban sa Igpapahulay.

© KATHLEEN PETERSON, DILI MAHIMONG PAKOPYAHAN

“Ang plano sa ebanghelyo nga paga-sundon sa matag pamilya aron maandam sa kinabuhing dayon ug kahimayaan gilatid sa 1995 nga pamahayag sa Simbahan, ‘Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.’ . . .

“. . . Kini ang basehan sa pagtudlo ug pamaagi sa Simbahan sulod sa 22 ka tuig ug magpadayon kini alang sa umaabot. Ikonsiderar kini, itudlo kini, sunda kini, ug kamo mapanalannginan samtang magpadayon kamo ngadto sa kinabuhing dayon.

“Kwarenta ka tuig na ang milabay, si Presidente Ezra Taft Benson mitudlo nga ‘ang matag henerasyon adunay mga pagsulay ug higayon sa pagbarug ug pagpamatuod sa kaugalingon niini.’ Nagtuo ako nga ang atong kinaiya ngadto sa ug sa paggamit sa pamahayag sa pamilya usa sa mga pagsulay alang niini nga henerasyon.”

Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Plano ug ang Pamahayag,” 29, 30–31.

Ang Sayaw,
ni Kathleen Peterson

“Akong ihatag kaninyo ang akong balaan ug gani malipayong pagsaksi nga ang Ginoo si Jesukristo ang nagdumala. Gigiyahan Niya ang Iyang Simbahan ug ang Iyang mga sulugoon,” miingon si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapanguluhan, atol sa ika-187 Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan. “Mohatag ako sa akong pagsaksi nga si Thomas S. Monson lang ang bugtong tawo nga naghupot ug makagamit sa tanang yawe sa balaang priesthood sa yuta niining panahona. Ug nag-ampo ako og mga panalangin sa tanang mga mapaubsanon nga mga sulugoon nga andam ug maayo kaayong nagserbisyo sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo, diin nangulo Siya sa personal nga paagi. Mopamatuod ako nga si Joseph Smith nakakita sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo. Sila nakigsulti ngadto kaniya. Ang mga yawe sa priesthood napahiuli alang sa panalangin sa tanang mga anak sa Langitnong Amahan. Mao kini ang atong misyon ug ang atong pagsalig sa pagserbisyo sa atong dapit sa kawsa sa Ginoo.”